Arch

Mizoram State Archives
Acces 457
Date
Sub Thankhumi
Price

Mizo Thawnthu

Ziaktu

P. S. DAHRAWKA

CHHUAHTU
THANKHUMI
CHHINGA VENG
AIZAWL.

P S Dabrawka

Date .
File No.

A CHHUNGA THU AWMTE

BUNG I

MIZO THAWNTHU LAR DEUHTE

BUNG II

NULA LEH TLANGVAL INDUHNA THU

BUNG III

CHHURBURA CHANCHIN

THUHMAHRUAI

Kan Mizo hnam hian thawnthu tha fe fe leh ngaihnawm tak tak kan ngah viau mai a, kan tlat-pui leh kan an-pui hnamah chuan thawnthu ngah pawl tak pawh kan ni mai thei e Kan thawnthu te zawng zawng hi bu khata ziak sen mai pawh a ni lo, chi hrang leh kawh hrang nei pawh tam tak a awm a ni Tuna hemi bua kan han sawite hi chu a tlangpui thua vantlang leh mi tinte tana ngaihnawm nia kan rin deuh deuhte kan han chhuah a ni ber mai.

Tun hma lamin tih tak taka a bua buatsaih tumna a awm em em ngai lo nain a lang a, naupang zirlaia tel pahnih khat famkim mang lova ziakte chu kan hmu chauh thin a ni Chuvangin kum 1932 lai vel khan Pu Suakthuama (a hnua Subedar lo ni ta) nen Mizo Thawnthute hi khawn khawm zai kan rel a. Ziaklohbu tam tak kan lei a, thingtlang khaw lama thian thenkhatte leh zirtirtu thenkhatte hnenah kan sem darh chiam a, thawnthu pahnih-khat an hriat zawng zawng rawn ziak turin kan ngen ta a

Chung chu zawi zawiin a lo thleng khawm a, kan thliar hrangin kan ziak nawn zel a Mahse, chung lai chu hun harsa a ni a, khawlchhutna te pawh Mission ta chauh lo chu a la awm lo va , chuvangin, duh angin engmah a tih theih lo va Tin, Indo pui in a nangching a, thiltih chu a harsa ta deuh deuh va, chuvangin, tum angin kan buatsaih hlawhtling thei mai ta lo va, ka thawhpui Suakthuama lah Burma sipaiah a kal a, Subedar hial kaiin min lo boralsan leh ta nghal a Keimahin tun tlai khaw hnu hian ka han chhunzawm leh ta a ni

Tunah hian chuan kan theih ang tawka nguntthluk leh thaa tih chu tum a ni a, mahse, a la tha tawk lo em em ang a, a la famkim lo em em ang tih chu kan hria a ni Vawi khatna chauh a la nih avangin a famkim lohnaah leh a that tawk lohnaah te chuan mite pawhin min ngaihhnathiam a, min hriat thiampui turin kan ngen a ni Hemi atang hian mite pawhin a that tawk lohna lai leh a dik lohna lai te min la rawn kawh hmuh a, min la rawn hriattir zel kan duh a ni Chutichuan chhuah nawn leh theih hunte a awm chuan tha zawk leh famkim zawka tih theih kan beisei a ni.

He thawnthu bu hi bu thum ang renga then a ni a Bu I-na chu Mizo Thawnthu tlangpui lar deuh deuh te a ni a, Bu II-na chu Nula leh Tlangval lam thu a ni bik deuh a' tin, Bu III-naah chuan Chhurbura kan mal thlur bik ta a ni

Kan thawnthute hi hetianga a bua siam a nih loh chuan, khawvel hmun dang leh ram dang chanchin te kan zir berte an nih avangin tuma hriat loh leh ngaihsak lohvin a awm ang a, a rial ral mai ang a, zawn khawm leh zawh pawh a ni lo mai ang tih a hlauhawm a ni Chuvangin, he thawn-thu bu hi harsa deuh tak chunga buatsaih hram a ni Thawnthu min rawn ziak saktute zawng zawng chungah pawh nasa takin lawmthu kan sawi e

Tin, keini Mizote chu lehkha nei lo kan nih avangin hman lai chanchinte leh thawnthute hi tawngkaa inhlan chhawn a ni ber mai a, chu pawh chu naupan laia hriat upat hnua sawi chhawn leh chauhte an ni ber a Chutih avang chuan hriat dan leh sawi dante hi a danglam hret hret zel a ni Chuvang chu a ni hmasang ata tawh, "Unau thawnthu sawi pawh a dang," an lo tih ni Chuting bawk chuan heta kan han ziakte pawh hi mi tam tak hriat dan nen chuan a inang kher lovang tih chu hriatsa a ni Entir nan— Lalruanga thawnthu bul tan dan hi mi tam tak chuan, "Tualte Vawk leh vancheng Kel a in ngai a, an fa chu mihring a lo ni a, Kelngoteu an ti a," tih a ni a— hemi bua mi erawh hi chu a dang hret a ni, chutianga sawi dan dang hret chu a dang pawh a awm nual ang

AIJAL
15 4 64

P S Dahrawka

BUNG II-NA THUHMAHRUAI

Heta Nula leh Tlangval lam thu kan han thliar deuh hi chu tihfel a harsa ang reng viau mai Kan thawnthu te hi a tam berah chuan chutiang lam chu a tel deuh vek tih theih a ni Mahse, heta kan han thliar hran te hi chu hriat phak deuhthaw mite leh an sulhnu te pawh hmuh theiha la awm te an ni deuh ber Nimahsela, a la kim lo vang a a wi dante pawh a inang lo viau tho vang Chhuah nawn leh te a awm theih chuan kan la siam tha zawk zel ang chu

AIJAL	P. S Dahrawka.

The 15th April 1964

CHHUT THUMNA THU HMA

He Mizo thawnthu bu ka pa-in a lo buatsaih hi a chhut thumna hial kan lo thleng thei ta mai a Kan lo tum dan chuan Mizo thawnthu dangte belhchhaha a bu hi tihlen deuh tum kan ni a, mahsela mamawhnain min tur avangin chu lam hna chu kan ti leh hman ta lova A bu chhung bung leh chang kalhmang tlem tlem ti danglamin, a thu lam chu a nih ang angin kan han buatsaih leh ta zawk a ni

Hemi kan chhut dawn lai hian Press hrang hrang kan dawr a. Rokhawlhna an neih hlawm avangin duh angin kan tichhuak rang thei lova, Murlen Press neitu Mamawian tlawm min lo ngaih sak a, a chungah lawm thu kan sawi duh bawk a ni

He Mizo Thawnthu bu hi College zirlai tanpuitu atana thlan a ni a, a nihna ang ngei a zirlaite kaihruaitu tha ṭak a nih ka beisei

A tawp berah chuan he lehkhabu duhsaka min lo chhiar-saktu zawng zawngte hnenah duhsakna sangber ka hlan e.

Dated Aizawl
The 29th May 1987

Thankhumi
Chhinga Veng,
Aizawl

BUNG I

ZIALUNG KHAW CHHAN HRANGKHUPA

HRANGKHUPA LEH HAWNGLAIA

Hman laı hıan Thangngıauva hı lo vatın a rıak a, a rıahna chu Zıhnghal bul a nı a Chumı zan chuan Zıalung Huaı chuan Zıhnghal buaı chu a zu au ta a, "Pu Zıh, Lo kal rawh, Nau ı chhar ang" a zu tı a Pu Zıha chuan, "Lo han kal teh khaı, Pu Hmawnga a damlo va, mıkhual pawh kan thleng a, uı pawh a kaıa, zanın chu kan buaı em maı " a tıa Thangngıauva chuan Buısen hı a man a, a kıangah chuan a thlung a, an ın-au thawm chu a ngaıthla reng a Nakın deuhvah chuan an rala Hmawng chu a tlu ta uan uan maı a, Pu Zıha chuan, "Pu Hmawnga a thı ta," a tıa

Nakınah chuan Zıalung Huaı nau chhar chu ar lo hawng a, an thawm chu Pu Zıhan a hrıa a, a han au va "In nau chhar chu a fel em?" a han tı a, anni chuan, "Fel e, a hmıng pawh kan han sa nghal a, 'Zıalung Khaw Chhan Hrangkhupa' kan tı a, an kawmthlang te pawhın an neı ve a, anı hmıng pawh kan han sa a, Sarthanga kan han tı ta, 'a tlangval huna tlanga a sum suıh laı Sakeı seh tur' a nı a," an tı a An thu sawı thawmah chuan Thangngıauva chu a ngaıh a tha theı ta lo va, nupuı raı teuh neı a nı sı a "Zanın thu ang reng reng chuh!! " a tı a a zana zanın a haw ta a.

In a han thlen chuan nau chu an lo nei ngei a, "Kan kawmthlang te'n an nei ve em?" a ti a, a chhungte chuan, "Nei e," an ti a An kawmthlangpa chu a han au va "Lo leng teh khai, zanin ka thu hriat kher kher chuh " a ti a Ani chu a lo leng a "Engtizia nge ni le?" a ti a Thangngiauva chuan "Zihnghal bula riah ka tum a, Bui-sen hi ka man a, ka kiangah ka thlung a, Zialung Huaiin Zihnghal huai chu a rawn au va, ' Pu Zih, lo kal teh khai, nau i chhar ang,'' an ti a, Pu Ziha chuan "Lo han kal teh khai Pu Hmawnga a damlo va, mikhual pawh ka nei a, uipawh a kai nghe nghe a zanin chu ka buai em mai e' a ti a Nakinah chuan kan rala Hmawng chu a tlu ta uan uan mai a, Zihnghal huai chuan "Pu Hmawnga a thi ta" a ti a Nakinah chuan Zialung Huai nau chhar chu an lo hawng a, an thawm chu Pu Ziha chuan a lo hria a, "In nau chhar chu a fel em?" a lo ti a, "Fel e, a hming pawh kan han sa nghal a, 'Zialung "Khaw Chhan Hrangkhupa' kan ti a, An kawmthlang te pawhin an lo nei ve a, chu pawh chu Sarthanga kan han ti ta mai a, "a tlangval hunah tlanga a sum suih lai Sakei seh a tan kan ti" an ti a" a ti a

Tichuan Hrangkhupa leh Sarthanga chu naupang duhawm tak an lo ni ve ve a Hrangkhupa chu naupang khawlai leng thei a lo nihin Zialung Huai chuan lak an tum a, arpa tha takah an chang a, khawlaiah hian a hmaah an tlan a, ani chuan a um a um thin a, a man phak lova, a tawk viai viai thin a daipawn a thlen hian a kir san leh thin a. Tin, a lo len deuh

chuan Kel-chal tha takah an chang leh a, a um a um thin a, Zialung khami karah an hruai lut a, an hruai bo ta a

Sarthanga kha a lo tlangval ta a, a nuin summawng a dengpawp a A pa chuan a lopian lai thu kha a theihnghilh a, sum suihah a tir a, ani chuan tlanga mi a han suih ta a A pa chuan a tir thu kha a hre chhuak leh ta a, a hnungah thal kengin a um leh ta a Sakei chuan a lo veh a lo veh a, ani chu Sakei aikaih ah chuan a lo muthlu a A pa chuan Sakei chu a han kap tlu tawp mai a, a lawm em em mai a, Sarthanga pawh chu a lo harh a, "Ka thih ni ka pelh ta a nih hi" a tia, a ngho te chu a zut a zut a, a ngho chuan a at a, a hualsual a, a thihpui ta tho tho va

Tin, Zialung khuaa mi, Hawnglaia ho an lo rammu a Chumite chuanin Hrangkhupa chu an chhar a, 'Heta hi naupang a awm e, engtizia nge ni?" an ti a, an la ta a Tin, an hawn kawng ah chuan kawn zawlah hian fei an sawh khat khup a chu naupang te chu an han vawrh a, fei karah chuan a tla ta a "Han vawrh leh teh u" an ti a, an han vawrh leh a, mahse fei karah bawk cnuan a tla leh a Fei karah chuan Chem hi a zingthalin an dah leh khup a mahsc a zuk tlak chuan chem pawh chu a tlu leh dual thin a Chutah chuan Hawnglaia, an hotupa chuan "Ka fa atan ka nei dawn e" a ti a Hawnglaia chu fa nei hauh lo a ni a, a fa atan a hawn ta a

Hrangkhupa chu a lo tlangval chuan tlangval fel tak a ni a, Hawnglaia chuan a nupui a leisak a, veng khat hotu atan a dah ta a Tin, Hawnglaia chuan Fathang a khawn a khawn thin a, a lo rei deuh chuan Hrangkhupa chuan "Ka pu, ka kawmchhak leh kawmthlang hi min awl rawh" a ti a, kum lehah chuan "Ka vengte zawng zawng min awl rawh," a ti leh a Chutah Hawnglaia chuan, "Hrangkhupa hi ka tuar dawn lo" a ti a, a nupui a thahsak ta a Chuveleh Hrangkhupa chu a thin a ur ta em em mai a, "Hawng lai lo ngai reng rawh, phuba la lo chuan ka awm lovang" a ti ve ta a.

Hawnglaia chuan sial a chhun dawna, seluphana an thlun tawh hnu hian Hrangkhupa chu a zuk kal a, in chhung a mi fei a va la a, a chhun khalh ta mai a. Hawnglaia chuan a hlau ta deuh deuh mai a, an khuaah chuan a awm rei ngam ta lo va, a vengte nen chuan Riangtlei khuaah an kai ta a

Riangtleiah chuan Htangkhupa chu a han zin leh a, a rilruin Hawnglaia nu chu thah a tum a. a inhmeichhe chei a Hawnglaia hote chuan a kawt zawlah ni lum an lo ai a, Hrangkhupa chu a va kal a, an lo hre hauh lo va, hmeichhe naranah an lo ruat a, inchhungah chuan a va lut a, tapchhaka Hawnglaia nu thu chu a lu a va tan ta mai a. Alu chu a puan-hnuai a, a thi chu a ke chawnah a far a, Hawnglaia hnenah chuan 'En teh ka pu, in unu min lo seh ta mai" a ti a.

Hawnglaia chuan "I pi chawl va phultir rawh" a ti a, va lut leh a, amah chuan vut chu a inphul nual a, a kal ta a Chu mi hnuah chuan a upa te chu an va lut a, "Ka pu, ka pi lu bungin tapchhakah a lo lum reng mai" an rawn ti ta mai a, a ni chuan "Khawiah lu banga awm lek loh tur" a ti a, a va lut a, a lo thi phung mai a, a lu chu a lo bung nguut mai a Chuveleh "Hrangkhupa zuk ni phiangsena le" a ti a, a khua chuan an um ta a

Hrangkhupa chu a tlanzel a Raifan lui kama Lungbialah an zuk um phak a Raifan lui chu a lo liana, a kai thei ta lo va, Lungbialah chuan Raw lerah hian a lawn a, chu raw bulah chuan a hnu a tawp ta a, a ngaihna an hre ta lo va, chunglam an han en a, raw lerah chuan an hun hmu ta mai a Ticnuan, an lawm em em mai a, Hawnglaia chuan, ' Han hnuk tul rawh u" a ti a, a hote chuan 'Hnuk tula lo ve, bal chhunga sa a lawm" a lu i lam lawk ang u,' an ti a, a lu chu an lam ta bur bur mai a Hrangkhupa chu a mangang ta a, "Vawiin zet chu ka thi dawn a nih hi," a ti a A siamtute a au ta a —

"Kan fam lai ni bang tlung e,
Siamtu tiang thli bang hran lai e
Ka thlang hnawm tui luang ral a
Puirua lo kuai thul ngai e"

a han ti a

Chuveleh thlipui leh ruahpui chu a maka makin a lo thawk ta chuk chuk mai a, ral leh lama raw pahnih hi a rualin an rawn len kur a, a lawnnaah chuan a rawn len kai ta thawk amai a, ani chuan a diarin a lo tawn sawk sawk a, a pakai ta a, a pakai veleh a diar chu a phelh a, ral leh lai ah

chuan a inperh kai ta daih mai a Ral leh lam atang chnan, "En teh, Hawnglai, i nu lu hi," a ti a, iaw bul vuak nan chuan a hmang ta bal bal mai a Hawnglaia chuan, "Nichin khan ka thu awih ula chuan, kan that daih tawh tur, nangmahni vangin kan thah tak loh hi le," a ti a, a hote chu a vaw ta hrep mai a Thlipui leh ruahpui chuan a nuai hrep si a bak beihin an haw chhuak leh ta a Lui ral leh lam atang chuan, Hrangkhupa chuan, "Kei-mah Zialung Khaw Chhan Hrangkhupa ka ni ngai e, Hawnglai, lo ngai reng rawh, i se chalin i nu chu ka thlaichhbiah ngei ngei ang," a ti a Hawnglaia chuan, "Rawn thlaichhiah sek sek rawh," a ti a

Nakinah chuan a han zin leh a, Hawnglaia in hnuaiah chuan hnung tawlhin a lut a, Hawnglaia chuan a in hnuaiah chuan Sial a dah teuh mai a, Sial chuan an hlau va, an ri ta khup khup mai a, 'Engngeni ta zuk en teh u," an in ti a, an zuk en chuan, "Engmah a awm lova hniak a awm a, mah-se, a chhuak lam a ni," an ti a Ani chu kawm kunah a tawm ru tlat mai si a A nakinah chuan an thawm reh deuh veleh Hawnglaia se-chal ber chu a lu a sat chhum ta hmawk mai a, hnungtawlh bawk chuan a chhuak eh ta a An zuk en a, se-chal chu lu bungin a lo tlu reng mai a, hniak chu an han en a, 'Lut lam hniak ngei a ni,' an ti a, an hual ta mup mup mai a, an zawng vel a, chutia au buai chhung chuanin hladeuh mai a lo tlan hman a, an um pha ta lo va Hrangkhupa chuan mikhual hnenah thu a chah leh ta a, "Ka pi thlanah khan Mai ka han tuh leh dawn e, Hawnglaia kha lo in-ring iawh se," a ti leh a An lo veng tlat a, mahse,

an chaw ei hlanin a han tuh leh ta mai a A nakinah chuan Mai chu a lo to ta a, Hawnglaia chuan, "Hrangkhupa kha a mai tuh ato ta e, a zamna han siam rawh se," tiin a chah ve a, chu pawh chu an hriat loh hlanin a han siam leh ta mai a, Chuta chinah chuan Hawnglaia chuan, "Hrangkhupa ai ka thelh lo a ni e, keimah pawh hi min la that dawn e,'' a ti a, "Hrangkhup, inrem tawh ang," a ti ta a Ani chuan, "Aw le, lo zin ta che," a ti a Hawnglaia chu Hrangkhupa hnenah chuan a zuk zin ta a Hrangkhupa chuan pathlangah chuan zu-khawn a lo siam sak diam a, a kiang bangah chuan Hawnglaia nu lu leh a se-chal lu kha hrui senin a cher a, a lo tar dun rial mai a "Ka pu, nang chuan i nu kha khawiah mah i hmu leh dawn tawh lo va, kei chuan Pathian zarah nupui dang tha tak ka nei leh ta asin,'' a lo ti a, Khai, i chhawlhal vei nen, zu hi zuk khawn teh," a ti ta a Hawnglaia chuan zu chu a zuk khawn a, Hrangkhupa chuan, "Mei a thim em mai a, i nuin meichher a chhit en sak ang che," a ti a Far fim hi a han chhi a, Hawnglaia nu lu ro hnar kuaah chuan a han tar ta a, "Ti khan i duh tawkin khawn rawh khai i nu meichher chhit enah pawh zu i khawn khat tak em hi le,' a ti a Hawnglaia chu a mittui a tla ru ta zawih zawih a, a zu khawn pawh chu a tlak hlei thei ta lo va

Thil an intihsiak ta a, pawnpui letlingin an sin ve ve a, vahchap kang laiah an intlansiak a, Hawnglaia pawnpui pawr chu a ut thial mai a, Hrangkhupa pawnpui pawr chu engmah a ti lo a ni Tin, an inzuan siak leh a, lungpuiah hian an per kai a Hawnglai chuan Hrangkhupa chu a p a lo deuh va, chutah zawng Hawnglaia chu a lo pat tak avang niin an ring Inrem takin an awm ta a ni

CHHUANVAWRA

Hrangkhupa chuan fapa reng reng a nei lo va' fanu nula tha tak tak erawhchu a nei hlawm a, chuti-chuan Hni zuarin a zin chhuak ta a A hni zawrhnaah chuan hmeithai inah a thleng a, an lo in ngai ta a, ti chuan thu an tiam ta a "Naute lo pai ta i nih a, mipa a nih chuan he hni hi han ak sela mi han zawng rawh se, hmeichhia a nih erawh chuan nang man awmpui mai angche,'' a ti a A hni zawrh chu hmeithai chuan a lei a ni a, Tichuan nau chu a la paia,a han hring a, mipa a lo ni a, atha em em mai a, naupang duhawm tak hi a ni a Tumahin a pa an hriat loh avangin palo-va an ti huai huai mai a A lo tlangval a, a fel em em mai a, athiante tumahin an tlak lo tawpmai i Mah-se sa a kah a piang hian, "Tu kah nge," an tih a"pa lovi kah" an tih chuan, "palova kah anih chuan chhuh sakrawh u, an ti a, an chuh sak zel mai thin a Chu tiang chuan vawi tam tak an ti a, atawpah chuan a-mangang ta hle mai a Anu hnenah chuan Ka nu mi eng ang nge maw i nih le' tlang hrai mi mai em i nih a, falak em maw ka nih le?" a ti tangawt mai a " "Engahnge ni Taite, chutiang te mi zawh tak hialle?' a nu chuan a han ti a A ni chuan thil awmdan zawng zawng chu a hrilh ta a "pa ka neih loh va, falak mai ka nih chuan, dam hi nuam ka ti lova, ka intihlum mai dawn a ni," ati ta a A nu chuan," Nei tuk e, pa alaia pa ropui ber i nei alawm, Hrangkhupa lal ropui tak hi i pa a ni e" tiin a hrilh ta a CHutia pa ka neih chuan ka zawng dawn e, a ti ta a A nu chuan "chu-ti a nih chuan hei hi ak la kal ta che," ati a Hrang-khupa hni zawrh a nu lei kha a ak a, a pa zawng-tur chuan a kal ta a

Hrangkhupa khawdai a han thlen chuan a pa Hrangkhupa chuan sial a lo khalh a, Palova chu a lo kal hnak hnak a, a pa chuan, "Tu khua nge i nih a, khawiahnge i kal dawn?" a lo tia, a hni ah chu a hmuh a, a fapa a ni tih a hre ru reng a, anichuan, "Ka pa ka zawng dawn a ni," atia Hrangkhupa chuan,"Tunge i pa chu," a han ti a Palova chuan, "Ka pa chu Hrangkhupa a ni a, i hre ngai em aw, i hriat chuan khawiahnge a awm ka pu, min hrilh rawh," a ti ta a Ani chuan,"Aw le, ka se khalh hi zui zel la, keiin i englo ah hi ka rawn ak ang e," a tia Sial chu a zui ta a, azui zel a, huangah an lut dawn ta a, Palova chuan, "Ka pu, hei, in sei pui hnuaiah an lut dawn e," a ti a Hrangkhupa chuan, "Lut rawh se,' a ti a, sial chu a khalhlut ta dum dum mai a Chuveleh Hrangkhupa chun, "I pa i zawna chu keimah hi ka ni e," tiin a hrilh ta a

Hrangkhupa chuan fapa chutiang a nei tih a inhriatin a lawm em em mai a, a chhungte hn uh loh chuan a thukru ta then mai a Nakin ah chuan a fanu te a nupui te chu an feh an lo hawng a, Hrangkhupa chuan, "Tunah hian Nuta nei ta ula engnge in pek peih ang?" tiin a zawt hlawm a "Kei ka thi ka pe ang," ti an awm a, "Kei ka puan ka pe ang," ti an awm a, pek tur hlir chu an sawi nak nak hlawm a, an nu chuanin, "kei ka pua ang" a ti ta a Hrangkhupa chuan a thuhruk chu a han phawrh chhuak a "Hei hi in nuta chu a nih hi," a han ti ta a, chuveleh thi te an awrhtir a, puan tha te an sintir a, an nu chuan, 'Kei ka pua ang' ka tih kha," a ti a, a paw nal nal a An kawmchhhaka hmeithaichu an han ko va, "Ka pi, nuta hmeltha tak kan nei ta e," an

han ti a. "Zuk ni tak a, tunge a hming?" a han ti a, anni chuan an lo hre ta lo va, an han zawt chawp a, "Tunge i hming?" an han ti a. Ani chuan, "Palova," a ti ta a A farnute chuan, "Chu zawng a chhe em mai, kan duh lo ve," an ti a Pitar hnenah chuan, "Hming a nei lo, min zuk sak sak rawh," an ti a. Hmeithai te chu a zuk kal a, "E, hei, in chhuang em tel tel a, 'Chhuanvawra' ni rawh se," a han tia Anni ho chuan, 'E, ka pi te chu i thiam mang e,'' an ti a, an chum tel tel a, an chum hlum ta reng mai a

Ni khat chu a nu chaun leikapuiah hian puan a tah a, a puan tah hnuaiah chuan Chhuanvawra chu a mu a, van lam a han en a, sang tak maiah hian muvanlai a leng van van mai a Chhuanvawra chuan, "Ka nu i puantah kha zial rawh khai, khita muvanlai khi ka han kap teh ang," a ti a A nu chuan, "Taite, engahnge nanga mu kah avanga ka puantah ka zial ang?" a ti a Ani chuan, ' Naupangin a chang an inchuh ang a, i puan tah kha an chil chhia ang e," a ti a A nu chuan, "Taite i kah thlak theih nak hman chuan, duh leh chil chhe vek rawh se,'' a ti ta a Ani chuan a han kap ta a, muvanlai chu a lo tla ta chai chai mai a, naupangte chu an lo tlan khawm a, a chang chu an inchuh ta mur mur mai a, a nu puantah chu an chil chhe ta vek tak tak mai a, an chhung chuan an chhuang ta deuh deuh mai a.

Ni khat chu an huanah a va lut a, thlan hi a hmu ta thluah mai a, a pa hnenah chuan, "Hei ka pa, tu thlan nge?" a ti a A pa chuan, "I u thlan,'' a ti a, a dangte pawh chu a zawt zel a, "I pu thlan

e ı pı thlan te, ı nı thlan te," a tı a Chutıang huan a tı zo ta vek maı a, Chhuanvawıa chuan, A nıh leh, chung zawng zawng chu engtızıa nge?" tı a A pa chuan, "Hrıleıa hoten an thah vek a " a tı ta a Anı chuan, "Ka do dawn e," a tı a pa chuan, "Do lo ve, ı la naupang lutuk em maı," tı a, a ngawı ta a

Chumı hnuah chuan an va ramchhuak thın a, hhuanvawra chuan sate hı akap a kap maı thın a, kap theı em em maia A ramvah dawn apıang chuan pa chuan, 'Taıte, khı mı tlang chhıpah khı chuan ıan chuang suh ang che," a tı thın a, anı chuan, Aw le," a tı maı thın a

A ramvah dawn apıanga a tıh tak fo avang chuan, ıak a tı hle maı a, a tawpah chuan, "Thıl eng nge naw awma, ka ramvah dawn apıanga tlanga chuang o tura mın tıh fo hı nı, ka han chuang teh reng ng," a tı a, a han chuang a, a han thlır vel ta a n pıah ralah chuan khaw tam em em maı chu a lo wm tuar maı a

Inah chuan a zuk hawng a, a pa hnenah chuan, Ka pa, saw laıa khua saw tu khua nge nı?" a tı A pa chuan, "Aw Taıte, ı han kal a nı maw, a pawı em ve le! khı khı alawm, Hrıleıa khua, ı leh ı pu leh ı u te that zotu chu" a tı ta a Anı uan, a tuar theı ta hauh lo maı a, "Ka do dawn nı," a tı ta tlat maı a. Chutıh laı vel chuan, Hrangkhupa'n fapa Chhuanvawra huaısen em em naı a neı," tıh thu a thang huaı huaı maı a.

Chhuanvawra chuan Hrileia do chu a tum ta a, a farnute'n an phal lova, "I thi ngei ngei ang," an ti tlat a Ani chuan atum lui tlat mai si a Tichuan, a chempui chang nei chu ditipah an thukru a, a phaw chu in hnuai favai zingah an phum a, a fei chu thingkhawnah an rawlh a

Nimahsela, Chhuanvawra chuan an khaw tlangvalte hnen ah chuan, "Khua te u, insiam rawh u, Hrileia khua i run ngei ngei ang u," a ti a Chutichuan, tlangvalho zawng zawng chu an insiam a, an kal zung zung mai a, Chhuanvawra chu a mangang em em mai a, a hriam zawng zawng leh a phaw chu an thuhruk sak tlat si a A mangang lutuk chu khum ah a han tlu tawp mai a, a han mu zangthal a ditipa a chempui chang nei a han hmu ta a, "Tunah chuan ka chem ka hmu ta, ka kal thei ta," a ti a, Pawnah zun zungin a va chhuak a, favai zingah a phaw chu a zuk zun lang ta a, "Tunah zet chuan, engmah ka ngai ta lo. ka kal vang vang mai tawh ang," a ti a. A pa chuan, "A nih leh le, i kal dawn takzet chuan, thu ka hrilh ang che, nakinan chuan Hrileia khaw tlangval zawng zawng khan, 'Keimah Hrileia' an rawn ti vek ang a; nimahsele, an ni lovang a, Hrileia meuh chu a haia hai rual lohvin a lo kal ang a, a thibeh chu artui tiat a ni ang a, a kaah chhimbal a zam phut mai ang. Nangmah lem lo siam la chu chu lo chang ang che," a ti a.

Chhuanvawra chu a kal ta a, changel hian ama lem chu a lo din a, lungpui phenah hian a lo chang a, a lo kal apiang chuan, "Keimah Hrileia," an rawn

theuh va, anı chuan a lo kal apıang chu a lo that -l a, an leı a hlep zel a, mı leı ngawt chu mı pa-nih chawfun tıat hıan a fun a A hnuhnung berah huan Hrıleıa chu a lo kal a, "Keımah Hrıleıa ka ıı ngaı e, khawnge ın Chhuanvawra chu," a rawn tı A kaah chuan chhımbal hı a zam phut maı a Chhuanvawra changel mı lem chu a han kap a, 'Chhuanvawr, kha ngaı reng rawh, ka that a che,'' han tı loh loh maı a Chuveleh Chhuanvawra huan, "Ngawı reng rawh, Hrıleı, keıman a nı that he nı," a han tı a, a khawh thlu ta tawn maı a, a thıbeh chu a hlep a, a tuıthawlah a khung a A thah dang lu te kha chu a khuate'n an la zel a, an haw ta zut zut maı a

Chhuanvawra chuan, "Khawnge ka khuate hıan mın fak dawn em?" a tı a, dai kıangah arıak ta a A khaw tlangvalte chu an hawng a, kawtchhuahah chuan an lo hmuak chıam maı a, tlangval zawng zawng maı chuan, "Keımah Hrıleıa thattu" an ıntı theuh maı a Chhuanvawra farnute chuan, "Khawnge Chhuanvawra," an lo tı zel a, anni chuan, "Nangnı chhuanvawra leh vawr lova pawh kan hre lo ve, keımah Hrıleıa thattu ka nıh hı," an tı zel a, zak em em chuan an haw ta a A tukah chuan a khua maı chuan mı lu chu an lam ta bur bur maı a Tlaı lamah chuan, Chhuanvawra chu a lo haw hna hna maı a, a pı chuan, "Dawıhzep pa, khawıah nge ı awm khawtlaı maı maı, farnute tızak maı maı che," a tı a A lo hau hrep maı a, anı chuan, "Tlaına a awm a nı ngaı e," a tı maı a Tıchuan, a eng lo fun, a ıptea mı chu a han phawrh a, "Ka pa, ka

chawfun hi han phelh teh a ti a A pa chuan, "Mi dawih chawfun ka phelh ngai lo ve," a ti a, a farnute pawh chu a tir theuh va, a pa tih ang theuh chuan an ti a, a hnuhnung berah chuan a nu a han tir ve a. A nu chuan, "A ni tak e a' thil chu tihsual tum a awm ang a, tihfuh tum a awm ang chu," a ti a, a han phelh a, mihring lei hlir mai chu a lo ni a, mabse, a hmaa an thin a ur em avangin vawi khat-ah an thinur chu a reh phut thei lo va "Ka pa, ka tuithawl hi han in teh," a ti leh a A pa chuan, "Mi dawih tuithaw ka in ngai lo ve," a ti leh a, chutiang chuan a farnute pawh chuan an ti leh theuh va, a hnuhnung berah chuan a nu bawk chuan a han in leh a, tuithawl chhunga Hrileia thibeh chuan a hahmai chu a han deng bal ta mai a Chuveleh a pa chuan, "Khawnge ka han in ve teh ang," a ti ta a, a han in a, Hrileia thibeh lehlam chuan a hahmai chu a han deng bal ve leh ta a Chhuanvawra chuan, "Ka pa, kan khuate mi lu lam chu han en teh, lei nei pakhat mah an awm lo tawp ang," a ti a A pa chuan a han en vel a, lei nei pakhat mah chu an lo awm ta hauh lo mai a, chuveleh Chhuanvawra pa chu a thin a ur ta a, "Zahpuiawmho te u," a ti a, se-kawtrawlh chu a la lawk a, a hawl darh zo ta a "Ka vawk chaw pek a hun, ka chaw chhum a hun," tiin chhuanlam tul lo lo chu an chhuanlam a, zak tak chuan an haw darh zo ta a.

Tin, chumi hnuah chuan, Hrileia nu chuan Chhuanvawra ka ngam lo a ni tih a hre ta a, inrem-na siam a rawt ta a. Hrileia nu chuan mikhual a han chah a, "Chhuanvawra kha lo zin rawh se, tun-

ah zawng engmah kan intih tawh lovang chu, kan ngam lo a ni alawm, tha takin kan awm dial dial ang chu, kan kut hi zuk chhim rawh se," a han ti a. Ani chuan ka kal dawn e," a ti ta pek a A chhungte chuan an awih lo va, "I kal chuan i thi tawh ngei ngei ang," an ti a Ani chuan, "Thi teh suh e," a ti mai a, a tum lui ta a A pa chuan, "A nih leh Taite, i kal lui talh dawn chuan, thu ka chah ang che, Hrileia nu hi a lusun mangan lai a ni a, fimkhur ang theih a awm ngai lo ve, a zu chu zuk in hlek suh ang che,'' a ti a Ani chuan, 'Aw le," a ti a

Tichuan, kut chhim chuan a zuk kal a, an lo titha khawp mai a, nuam a ti em em mai a Hrileia nu chuan, ' Chhuanvawr, ka zu hi han in teh," a ti a, ani chuan, Mihurnu zu ka in ngai lo ve," a ti a In tir atum teh fo va, a tawpah chuan a ning a a "Mihurnu zu ka in ngai lo ve," tih leh ben hlak a rual a, leia a zuk tla si chuanin Chhuanvawra hmuiah a per a, chu zu chu tur nena siam a lo ni a. Chhuanvawra chuan, "Kan mihurnu i chi a thlam mang hrep e,'' a ti a, a han liak , a thih phah ta a ni an ti

A tawp ta

THLIHRANTHANGA LEH AITHANGVELI

Aithangveli hi van chunga awm a ni a, Thlihranthanga hi leia awm a ni a Ni khat chu Aithangveli te nufa chu leipuiah an feh a, an leipuiah chuan vani-an hi a lo hmin sen tuar mai a Aithangveli chuan, "Ka nu, hei ang hi mihring an awm ang em?" a ti a A nu chuan, "Awm e, thlanga thlanga Sesuahsanga fapa Thlihranthanga a awm an tia lawm," a ti a Ani chuan, "Ka zawng dawn e," a ti ta a, tichuan a kal ta a, Pitarte leipui feh haw hi a tawk a, "Ka Pi i vun hi ka ha ang e," a ti a Ani chuan, "A ni tak e, Kawlhte, thih hi ka chak em a, min that la, ka vun hi hik teh tak khai," a ti a Tichuan, a that a, a vun chu a hik ta a, kawrah a ha ta a, tichuan a kal ta a

Thlihranthanga in hnuaiah chuan arte chiap hian a zuk chiap leu leu va, Sesuahsanga chuan, "Thlihranthang, ar lawi hmaih i ner em ni, zuk en leh teh ," a ti a, a zuk en a, pitarte chu a zuk hmu ta a

"Ka pa, pitar a ni," a han ti a, a pa chuan, "Se vengah i tha ang em? han ti teh," a ti a Ani chuan, "Se vengah i tha ang em?" a han ti a, "Tha ang," a ti a. Tichuan, in chhungah an hruai lut ta a, an awmpui ta a Thlihranthanga chuan pitar Se venna turin an leipuiah chuan thlam a zuk sa a Pitar chuan, "I thlam sakah chuan pipu suih ang che aw," a ti a, Ani chuan, "Pitar te te pipu i uai peih dawn em ni?" a ti a Ani chuan, "Peih e," a ti a. Tichuan, Thlihranthanga chuan thlam tlungah chuan pipu chu a suih ta a Chutah chuan sial a veng thin a

Chu pitar chu Thlihranthanga nu chuan a haw em mai a, ni tin hian Thlihranthanga chuan pi-chu chaw a pe thin a Pitar chuan, "Lo lu atang-thawm han, nei thin ang che," a ti a Ani chuan kal apiang hian thawm a neih ziah mai a, tin, Thli-ranthanga nu chuan chu pitar chu a huat thin em vangin, a ei atan sazu ek te nena infin ni ai hian 'iaw a siam thin a Thlihranthanga eiah chuan buh-ium leh sa a siam thin a, nimahsela, Thlihranthanga nuan pitar chu a khawngaih i nitin hi n buhrum -h sa chu a eitir zawk thin a Ni khat chu Thlihran-hanga chuan, "Khawnge pitar hian 'lo lu-ah hian nawm han nei ang che,' a tih avangin, ni tin hian a nei fo thin a ka en thla teh ieng ang," a ti ta a hawm nei hauh lovin lo lu chu a zuk dak dek dek ani chuan a tar vun chu a lo hlip a, pipuih chuan lo uai der der mai a

"Pipu ka suih leh tual rawn rawn tang e
An tha hniang hnamte man lang e"

lo ti diai diai mai a, a thatzia chu a en hian a eng phut mai a

Chutichuan, a rukin a haw ta vang vang mai a, pa hnenah a han sawi a, 'Ka pi, pitar se venga an hman kha pitar a ni awzawng lo, Aithangveli an ih hi a ni a hmel thatzia mai chu kan vau ngawpui kha a thatin a en hian a en phut mai," a ti a. pa chuan, "I nu hnenah chuan sawi hlek suh, zuk il leh ta la, zuk man tawh," a ti a Tichuan, a ruk chuan a zuk kal leh ta dek dek a, ani chu pipu-i chuan a lo la uai a, a han en vel thin a, a that uan a vel zawng zawng chu a en phut mai si a, pipu uai hlaah chuan --

"A nun e khawng se in lo ti,
A pan e khawng se in lo ti,
Lian mang aw, khawng aw lou,"

a lo ti leh diai diai mai a Chuveleh Thlihranthanga chuan a veh den den a, a man chawih mai a, Ai thangveli chuan, "Thlihranthang, min man suh, i nuin min huat em kha," a ti a Ani chuan, He tiang i nih hre hek lo, pitar emaw a ti che alawm, a haw lo tawp ang che Ngawi rawh, kan inneih theih na ka ngaihtuah ang e," a ti ta a Thlihranthanga n chu zawlnei a ni a, tichuan, inah a han hawng ta a, a ni hnenah chuan, "Ka ni, ka pum ka ti na dei ang a, ka nute'n thum an rawn vawr chuan, "In ina pitar hi a neih loh chuan a dam lo vang, lo ti ang che," a ti a, a rukin ahrilh diam a Ani chuan, "Aw le," a ti a Tichuan, Thlihranthanga chuan, "Ka pum a na," a ti a, mumal nei lo tawpin a lei tawp tawp mai a. "Ka nu, ka ni va zawt teh u,' a ti a, tichuan, a nu chu a va kal a, thum chu a vawr a, a ni chuan, "In ina pitar saw a neih loh chuan a dam lo vang," a lo ti tlat mai a, a nu chu a lungni lo khawp mai a, "Tlangvalin pitar neih thu va awm suh," a ti a, a va haw a, Thlihranthanga chuan, "Ka nu, ka ni chuan engtinge a lo tih?" a ti a A nu chuan, "Engmah a sawi lo ve," a tih san mai a Thlihranthanga chuan, "Ka pa, nang va kal ve teh, heti zawngin ka nung zo dawn lo ve," a ti a. A pa chu a va kal ta a. A ni chuan, "In ina pitar saw a neih loh chuan a dam lo vang," a lo ti leh a Chuveleh a pa chuan, "Pitar mah ni se, damna tur a nih phawt chuan a nei tur alawm," a ti ta a A pa chu va haw ve a, "Ka pa, ka ni chuan

engtinnge a lo tih?" a lo ti a A pa chuan, "A! in ina pitar saw a neih loh chuan a dam lo vang' a lo ti a, engpawh ni se, damna tur a nih phawt chuan i nei tur alawm," a ti a A nu chu a thinur ta em em mai a, "A nei lo tawp ang, a neih chuan ka awm hlei lawng e," a ti a A pa chuan, Chutih thu a awm hlei ang, dam alawm kan duh," a ti a, tichuan innei turin an inbuatsaih ta a

Thlihranthanga pumna pawh chu a lo dam ta a, an innei ta a An induh zan chuan a nu chuan Thlihranthanga leh Aithangveli inkarah chuan, pate te, arbawm te, suk te hi a dah hnawk teuh mai a, inkar hla takin chhuatah a muttir a A nu mut hlih hlan chuan an inkara mi zawng zawng chu kawmcharah an dah bo vek a, innghengin an lo mu a Aithangveli chuan a tar vun hak chu a hlip a, an in chhung zawng zawng chu a en phut mai a, chutih lai chuan a nu muhil chu a lo harh a, khua a var ta emaw a ti a, a han hawi vel a, a mo nu that eng a lo ni ta a Chutih lai chuan Thlihranthanga chuan a tar vun chu meiah a lo rawh sak tawh a Zingah chuan an han tho va, Aithangveli chuan a tar vun chu a han ha dawn a, a lo awm ta lo va, a en hian eng phut mai a A nuchu a zak ta em em mai , a ngaihna a hre ta lo va, a tlan ta mai a, a haw luh ta hlek lo mai a Aithangveli chuan, "Thlihranthang, ka kal mai ta nge, i nuin hawn tum si o, heti chuan ka tan pawh a nuam bik lo ve," a ti Nimahsela, Thlihranthangan a phal si lo va An ina deuhte hian, "Thlihranthanga nu kha lo haw awh rawh se, a lo haw loh chuan a mo nu a kal

leh dawn e," an han tı thın a Anı chuan, "Kal lo vɩ, kı lo hıw ang e," a ti thın a. Kaıten hı a va kaı dawn uaıh uaıh thın a, a zak a, a haw ngam leh thın lo va, a kır leh thin a Chutıang chuan an ınneı reng a, fa pakhat an neı ta a

Aıthangvelı chu a paten lak chhoh leh an tum ta a, Aıthangvelı chuan a pasal hnenah chuan, "Khaı le, tunah chuan ka paten lak chhoh leh mın tum ta a, thlıın mın rawn hruaı dawn a nı a, mahse, mı pawm tlat la, engmah chuh suh ang che," a tı a Anı chuan, "Aw le," a tı a Tıchuan, thlıpuı chu a a maka makın a lo thawk ta hum hum maı a Aıthangvelı chu a pasal chuan khumah pawnpuı hnuaıah a pawm tlat maı a, thlı chu a nasa khawp maı maı a, an bungrua zawng zawng chu a let remrum tawh maı a, mahse, Thlıhranthanga chuan engmah a ngaıhsak hlek lo maı a An tapchhak zawlah chuan an nau chaw bel hı a lo lum ta ter ter a, "Khawnge saw chauh saw chu maw," a tı a, a han ban a, chutıa a han kan deuh hlek ve leh chuan, Aıthangvelı chu thlı chuan a len chhuak ta daıh maı a Thlıhranthanga chu lungleng hıan a tap a tap maı thın a, manı-lo-maha a lunglen nak alaı chuan, an fa te kha a thı leh ta hlauh maı a, a tawpah chuan, anı pawhchu lunglengın a thı ve ta a Chutıa an pafaa an thıh tak avang chuan, Thlıhranthanga pa chuan, "Aıthangvelı kha lo zın teh se, a pasal leh a fa pawh an thı a," tıın a han chah a Aıthangvelı chuan, "Ka pa ka zuk kal ang em ?" a tı a, a pa chuan, "Zuk kal ta che u, amaherawhchu, hma deuhvın lo haw ula, tın, ın kal dawn rau rau chuan kan huana fu-ai hı keng ta che u," a tı a Anı chuan,

Aw le," a ti a, fu chu an keng a, an zuk kal ta a
.n zuk thlen chuan lal thi tih takah .n chhung cnu
n lo khat khup mai a Aithangveli chu a lo lut e,
Aithangveli a lo kal a, kawng lo kian rawh u," an
a, mi chu an kiang duak duak mai a In chhung
va luh chuan,"Kei chu ka tap dawn hlek lo a nia,
h chu ka duh lo a ni Amaherawhchu, ka pu biak
a duh a ni," a ti a, a pu chu a han bia a "Tun-
i hian tinung leh thei ila khi lama hawpui i remti
ng em?" a ti a A pu chuan, "E! i tihnun theih
nawt chuan ka rem ti e," a ti a Tichuan, a fu-ai
u a han phuh ser ser a —

"Thenawm ing e, in zal hnuaia,
Zing awm ing e, ki rai lai,"

han ti a, chuveleh a lo phu ta hrut a, a fu-ai chu
han phuh leh ser ser a,

'Thenawm ing e, in zal hnuaia,
Zing awm ing e, ki rai lai,"

han ti leh a, Thlihranthanga chu a ngai tein a lo
ing leh ta a "Khawiahnge ka fa thlan?" a ti a, an
n hrilh a, "Va phawrh leh teh u,' a ti a Engmah
awm tawh lo vang, a thihna a rei tawh em mai e,'
i ti a. Ani chuan, "a ruh tal a la awm phawt ang
a ti a. An va phawrh ta a, a ruh chauh a lo ni
wh a 'Changel kawr han la teh u," a ti a, chang-
kawrah chuan a fa ruh chu a han chuktuah khawm
fu-ai chu a han phuh a —

"Pialremi e, an to tawh hnu,
Lungawmi e, ki rai lai,"

a han ti leh a, changel kawr chu a tisaah a lo chang a, a fa chu a ngai ang thanin a lo nung leh ta a. An lawm em em mai a Aithangveli chuan, "Khai le, ka pain rei chu zuk awm suh ang che u a ti a, kan khaw lamah kan haw tawh ang e," a ti a. A pu chuan, "Tute then dawn manah ni khat chu kan awm teh ang," a ti a A pi pawh chuan a ti bawk a, chutichuan an ti an ti a, ni 20 ngawt an awmpui ta a. A tawpah chuan Aithangveli chuan, "A ni zoza ta lo, kan haw tawh ang," a ti a Chutah chuan thawnga-leivirin a hruai ta daih mai a, van lamah an chhoh san ta a.

Aithangveli nu leh pa chuan an lo hmu a, an lawm em em mai, hlim em em in an awmho ta a

(A tawp ta)

TUMCHHINGI LEH RALDAWNA

Tumchhıngı hı Van-chunga awm a nı a, Ral-
dawna hı leıa mı a nı a, nı khat chu Raldawna te
afa hı an kawmchar huanah an lut a, an kawmchar
uanah chuan vanı-an hı a lo hmın sen tuar maı a,
Raldawna chuan, "Ka pa, heı ang hı mıhrıng an awm
ng em?" a tı a A pa chuan, "Awm e, Van-chung
ula Tumchhıngı a awm alawm," a tı a Tumchhıngı
eh Raldawna chu hmel tha hmıngthang an nı ve ve
, anmahnı pawh chuan an awm tıh an ınhre ve ve
Tıchuan, Raldawna chuan, "Ka zawng dawn e,"
a tı a vanı-an hmın chu a ak a, saırawkherh a keng
bawk a, a chhuak ta a

Van-chung khua chu a han thleng ta a, nula
pakhat hmel tha em em maı hıan puan a lo tah a,
Raldawna chuan, a themtlang a zuk perh a, nula
chuan, "Tumaw ka themtlang rawn saı chu," a lo tı
Anı chuan, "Keımah Raldawn ka saı laı" a tı a
A vanı-an hmın nen chuan a han teh a a lo tluk ta
o va, a kal leh ta a A chhakah chuan nula hmel
tha em em hı a han hmu leh a, luhkapuıah hıan
uan a lo tah leh a, Raldawna chuan a themtlang a
an perh sak leh a, "Keımah Raldawn ka saı laı,"
tı leh a, a vanı-an hmın nen chuan a han teh leh
a lo la tluk lo fo va. A chhak lehah chuan, Tum-
hhıngı chuan puan a lo tah ve a Raldawna chuan
themtlang chu a han perh a, anı chuan, "Tumaw
a themtlang rawn saı chu," a tı a Anı chuan,
Keımah Raldawn ka saı laı," a tı a, a vanı-an
mın nen chuan a han entawn leh a, a vanı-an hmın
huan a lo tluk ta mah lo va, "Heı zet hı a nı,
umchhıngı chu," a tı ta a

Tumchhıngı puantahna bulah chuan a zuk kal a, thu tınreng an sawı dun a A tawpah chuan Raldawna chuan, "Khaı le! Tumchhıng, hawh kan khaw lamah ka hruaı hawng ang che," a tı a Anı chuan, "E, nı lo ve, ka nu leh ka pa pawh an awm sı lo va, engtınnge chutı maıa ka kal theıh ang" a tı a. Raldawna chuan, "Nı lo ve, ı nu leh ı pa an awm chuan, an phal lo vang, tun hı a hun laı tak a nı zawk e," a tı a Tumchhıngı chuan, "A nı zawk dawn tak e," a tı a, an pahnıh chuan an kal dun ta a Tumchhıngı nu leh pa chu leıpuıah an feh a nı a, chutıa an kal tak hnu chuan sava te hı an vauah chuan a va hram reuh va,

"Tumchhıngı leh Raldawna,
Antlan dun dun, a nu'n e, a pa'n e,
Zeı tın tılaına maw e,"

a va tı reuh thın a. Tumchhıngı nu chuan a pasala hnenah chuan, "Ngawı teh, chu sava hram chu a va mak reuh ve, sawı a neı awm mang e," a tı a A pasal chuan, "Han ngaı chıang teh," a tı a, a han ngaı ngun a, sava te chu a han hram nawn leh thın a,

"Tumchhıngi leh Raldawna
An tlan dun dun, a nu'n e, a pa'n e,
Zeı tın tılaına maw e,"

a han ti leh a A pasal hnenah chuan "A Tumchhıngı leh Raldawna an tlan dun a tı a nı," a tı ta a A pasal chuan, "Engtıkah tak la ınhmu ang maw, kan tı reng alawm," a tı a

Tın, annı chu an kal dun ta zel a, hla fe an kal u chuan, Tumchhıngı chuan. "E, ka dar samkhuıh theıhnghılh ta, ka han la leh tang e," a tı a ldawna chuan, "Nı lo ve, tuna nang ı kal leh uan, ı nu leh pa feh an hawng tawh ang a, ı lo ıl leh an phal tawh lo vang, keımah ka han kal ta wk ang e," a tı a Tumchhıngı awmna tur chuan ıangte nuam fe, sang deuh hıan a dawh sak a, chuh chuan a dah a, a kal ta vang vang maı a

Chutıa a kal hlan chuan Phungnu hıan a awmna angte hnuaıah chuan Fangra hı a chıl ta soh soh ı a "Ka thlaın ngun bun chhıng chheng, thı rh chhıng chheng, ka takın zeng mah chawı lo,' tı roh thın a Tumchhıngı chu lo ngawı ıeng tur a nı a, "I hı hı hı keımaha thla asın le," a lo zuk veı awr awr a Phungnu chuanın, "I hı hı hı tı la ka han dawlh uak uak ang che," a tı roh thın Tıchuan, a han chıl leh soh soh thın a, a han ıl pah chuan Tumchhıngı thla chu a hmu thın a, na thla emaw a tı roh thın a

"Ka thlaın ngun bun chhıng chheng,
Thı awrh chhıng chheng
Ka takın zeng mah chawı lo,"

han tı leh roh thın a Tumchhıngı chu lo ngawı ıg se tha maı tur, "I hı hı hı keımaha thla asın ," a lo zuk tı leh thın a. Phungnu chuan, "I hı hı tı lo la, ka handawlh uak uak ang che," a tı h thın a Phungpuınu chu a han hawı chho va, ımchhıngı chu a han hmu ta a "Tumchhıng, engınge ı lawn ?" a han tı a Tumchhıngı chuan, ' Ka

lu lamin lei lam ka hawi a, ka ke lamin van lam k hawi a, ka lawn mai a ni," a ti a Phungnu chua a han bei chiam thin a, a thei ngang lo va, "Tum chhing, engtinnge i lawn, mi han hrilh thuai thu rawh, min hrilh loh chuan ka han dawlh tak ta ang che," a ti a. Ani chuan a hlau ta a, "Ka lu lami van lam ka hawi a, ka ke lamin lei lam ka hawi ka lawn a ni," a ti ta a. Chutichuan, Phungnu ch a lawn ve ta a Tumchhingi awmna chu ha thleng a, "Tumchhing, in hrik en ang," a ti a Ar chuan a hnial ngam si lo va, an in hrik en ta phungnu chuan, "Ka hrik en hmasa rawh," a ti a han en a, "I hmuh apiang vam rawh," a ti leh nghal si a Phungnu hrik chu bawkbawn-rul pui pi hi a ni si a. A vam duh loh dawn chuan Phungn chu a hlau si a, "Ka vam zel e," a ti a, a ruk hia a paih ru thin a A nakinah chuan, "Tumchhin ka lo en ve tawh ang che," a ti a Tichuan, a ha en ve ta thung a, Tumchhingi lulei chu a vai hia a var siah mai a, hrik reng reng chu a hmu t awzawng lo va, a lu lei var sir ser chu a it ta er em mai a "Tumchhing, i ngun kha ka lo bun v ang e," a ti ta roh mai a, ani chuan a hlau zual t hle mai a, "Bun ve rawh," a ti a A han buntir "I thi kha ka lo awrh ang e," a ti leh a, a awrht leh a Chutichuan a ti ta zel mai a, a pe lo ngai si lo va, a pe zel a, a tawpah chuan a dawlh t puat mai a.

Chumi hnu chuan Raldawna chu a lo thleng a han en thin a, a lungni lo em em mai a, "E Tun chhing, i mit te chu a lo va terh ta zek zuk ve," a ha ti a Ani chuan, "Khitah khian Raldawna a lo k

ang ka ti a, ka thlir nan a terh a nih hi," a ti a "E, i kut te chu a lo va zum ta sel sul ve," a ti leh a "Khitah khian Raldawna a lo kal ang ka ti a, ka kawh nan a zum a nih hi," a ti leh a A han en vel chuan a lung chu a ni lo em em mai a, mahse, han tih ngaihna chu a hre chuang si lo va, "Kal rawh le, Tumchhingi i niha i nih loh na vaih chuan i thaw a veng lo vang e," a ti a, a chhuih kawrh kawrh mai a Phung tih takah kawngsir kaw hlekah chuan a peng dawn thut thut thin a, a han tin leh to to thin a Raldawna chuan, "Tumchhingi i nih nek loh hi, kalkawng pawh i hre hrep lo ve," a ti a, a han chhuih kawrh thin a Ani chuan, "Ka ek te pawh a chhuak a ni mahna," a ti ve roh thin a

Tin, Raldawna khuate chuan, "Raldawnan Tumchhingi a rawn hawn dawn e," an ti a, a khua mai chuan an lo hmuak a, kawtchhuahah chuan an lo ding ping mup mai a Ani chuan Phungnu chu a rawn chhawm hnuk hnuk mai si a Anni chuan "Raldawnan Tumchhingi a rawn hawn awzawng lo, Phungnu a ni a rawn hawn ni," an ti ta huai huai mai a, nau chaw hmuam te chuan an phuh uai uai mai a An in lam panin an haw ta dur dur mai a Anni pawh chu in an han thleng a, Phungnu chuan Raldawna te in chu a hre lo va, an kawmchhakte inah chuan luh a han tum roh va, Raldawna chuan, "Tumchhingi i nih nek loh hi, kan in pawh i hre lo," a han ti a Phungnu chuan, "Thenawmte pawh an damna, damna lo kan ti pawh a ni mahna," a ti vei roh va.

Chutichuan, Phungpui chuan Tumchhingi kha a dailennaah a e chhuak leh a Haite chi-ah a chang a, a lo to va, a lo lian a, thing ler sang deuh maiah hian a zam a, sang tak maiah chuan haite liang kawm tha fe maiah hian a rah nal nal mai a Ram chhuak rual pui hian an deng huai huai mai a, tu-ma'n an deng thla thei lo va, Raldawna chuan, "Kei-ma'n kan deng thla ang e," a ti a, a han deng ve a, a tla ta nal nal mai a Mipui chuan an zawng leh huai huai mai a, tuman an hmu thei lo va, Raldawna chuan a han zawng ve a, a hmu ta mai a "Hei thlaichi burah a that fe awm hi maw le," a ti a, a hawn a, a verh a, khum mawng bang lerah a tar ta a A chhungah chuan Tumchhingi chu a lo awm reng mai a, an feh hlan chuan an chaw te, an chaw-hmeh te chu a lo chhum hmin sak dim diam thin a A siam peih hnu chuan, Haite chhungah chuan a luh bo san leh daih thin a, Raldawna chuan, "Tunge kan chaw lo chhum leh diam thin chu," a ti a , an then-awmte a zawh vel leh tuma'n ka hria an ti si lo va Raldawna chuan, "Ka en thla teh ang," a ti ta a, zingah chuan feh tur chuan a chhuak ve bawk a, kawtchhuah an thlenin a nupui Phungnu hriat lohvin a kir ruk san leh ta a An bang chhakah chuan a awm a, a bih ru reng ta mai a, zanriah chhum hun-ah chuan, an khum mawng bangrela Haite chhung atang chuan Tumchhingi chu a lo tum thla ta chhak mai a, chaw chu a chhum ta barh barh mai a Ani chuan, bang awngah chuan a bih reng a, rei fe a en a, a en zo ta lo va, a zuang lut a, a va man ta a A man veleh chuan, Tumchhingi chuan, "Raldawn, min man suh i nupuiin min dawlh leh ang e," a ti a

nı chuan, "A dawlh lo vang che, ka awm loh lana a dawlh maı vang che chuan," a tı a Hlım m emın an awm dun ta heuh heuh maı a

Tlaıah chuan Phungnu chu vawk chaw dawl nen lo haw luaı luaı mai a, sımhmun atang chuan, "Raldawn, kawng mın va hawn ıawh a tu chu nge ı hunpuı ser sawr nı?" a han tı a Anı chuan, "Ka u," a tı a, Phungnu chuan, "Ka nu, ka pa ı tı a, ı ınpawm tak ıam uam a le," a tı a "Raldawn, nın va nghat rawh, atu chu nge ı phunpuı ser sawı ı?" a han tı leh a Anı cnuan, "E, ka u, maw e," a tı a, Phungnu chuan "Ka u, ka nau ı tı a, n ınpawm ang ıam uam a, a tı a Chutıchuan, mah chuan a ınnghat a kawngka a bawh thla a, a ut ta a Tumchhıngı a lo awmpuı a nı a, Raldawna huan, "Khaı le, ınsat teh u le," a tı a Phungnu ıt chu a dawıvaıh sak a, khawmhma chem a suıh ak a, chu chu Phungnu chuan tahpuı chem hrıam vuı ıın a hmu a Tumchhıngı tan chuan tahpuı chem rıam vur hı a pe a Pawnpuı a kawrtawng haktır a, hungnu chu awngphah puanhlap a kawrtawng haktıı

Phungnu chuan "Tumchhıng aw mı sat mı sat," a a Tumchhıngı chuan, Phungnu aw mı sat mı sat," a bawk a A tawpah chuan Phungnu chuan, "Khaı w le," a tı a, a han sat a, a rı ta khur maı a, engah a tı zo lo va, Tumchhıngı chuan, "Keı ve aw ," a tı a, a han sat a, a chhawk hmawk maı a, an pa chuan an zawn nawl nawl a, kawmcharah chuan ı thlak ta a Tumchhıngı leh Raldawna chu hlım k leh nuam tı em em chuan an ınneı a, an awm ta reng maı a.

Zan khat chu Raldawna chuan, ka khuate hia Phugnu emaw a la neih fo min ti dah ang e, a ti a khua chuan in tin a chhiar chhuak vek a, "Khuate i naktuk zingah chuan, ka nupuiin chawfun hnah rawn dil ang che u a, tuma'n lo pe hlek suh ang ch u," a ti vek a, A tukah chuan Tumchhingi chu hna dil chuan a vak a vak ta mai a, a luhna a piangal chuan, "Ka nei lo," an lo ti zel a, a khaw in chu lut kim vek a, a hlawhchham ta der a, a va hawr chuan a pasal hnenah chuan, "Ka hmu hauh lo mai, a va ti a A pasal chuan, "I puanfen khan rawnfui mai mai rawh," a ti a, feh turchuan a chhuah san ta a

Chutia a chhuah san tak hnu chuan, "Khaw nge puanfen ema han fun tak chu maw," a ti a Huana saisu hnah chu lak a tum a, a zuk kal a saisu hnah chu a zuk sik chhuin dawn a, a dan zawng zawng chu a sik chhum vek tawh a, a hnal sir tlemte hi a chhum ve thei lo va, a hain a zuk seh a, a seh zawng chuan a hnah kau sir hriam bung thei lo chuan a leiah hian a lo at a, a pan a, a hua sual a, a thih phah ta an tih chu

(A tawp ta)

LALRUANGA LEH KEICHALA

LALRUANGA PA ZAUHRANGA

Hmanlai hian khaw pakhat a awm a, chu chu ahsuang khua a ni a Tuk khat chu an Pumih chuan aute hi a lo awm ieng mai a, chu naute chu hmeihhia a ni a Zinga an han hmuh chuan mak an ti m em mai a, an en huai huai a, "Tu fa nge ni ang?" n ti a, an inzawt chhuak vek a, tuma'n ka fa an ih si loh avangin an lal chuan, "Keima'n ka fa tan ka nei dawn e," a ti a, a nei ta a "A hmingh chuan Kelngoten ni rawh se, kel pui hi in pawh nı mai thei asin," a ti a Tichuan, Kelngoten an ta a A lo thang lian a, nula hmel tha tak mai lo ni ta a

Chutih lai chuan hmar lam khaw hla tak maiah igun pum chher thiam hi a awm a, ran tina nulaio hi ngan pun chher thiam hnenah chuan an kal mai huai mai a Kelngoten pawh chu an khaw nula akhat nen kal ve an tum ta a An nu leh an pate huan an ui a, mahse, an kal lui ta a Ngun pum hher thiam hnen an thlen chuan, "Ngun min chher ak ve rawh," an han ti a Ani chuan a hnena ngun hhertir apiangte chu zan khat mutpuiah a lo hlawh ir ziah thin hi a ni awm a, Kelngoten te pawh chu, 'Zan khat mutpuia inhlawh loh chuan,'' a lo ti a hu chu Kelngoten chuan a duh ve ti lo va A thianu erawh chuan, "Kan kalna a hlat tawh vei nen, lawhchhama haw leh ngawt ai chuan," a ti a, a in-

phal ta a. Anı chu ngun thatak a chher sak a Kel ngoteıı erawh chu a lem chauh a chher sak a. Chu chu Berawchal hnaı leh hluma sıam a nı a

Tıchuan, ngun chhertırtu tam takte nen chuan, an hawho leh ta a Kawngah chuan ngun luı an zuk tla a, an ngun chu an nawt tle sup sup a Kel ngoteıı pawh chuan a ngun chu a lem tıh a hre sı lo va, a han nawt tle ve dawn a, a lo zawp ta a, a chhe ta vek maı a A uı lutuk chu a tap a tap ta maı a, a mıttuı han hru chuan berawchal hnaı chu a mıtah a hnawıh palh a, a mıt chu a vung, pıng ta tlat maı a, a kal ve theı ta la va A thıante chuan an kal san ta vek a, anı Kelngoteıı chu tlang val hovın an ınpuak chhawk ta a, tın, an mutpuı zel bawk a An khaw daıah chuan an hnutchhıah a, chu chu a nutaten an zuk hruaı dawn a, anı chuan, "Mıt mutpuı leh dawn em nı ?" a lo tı a Tah chuan a nutate chuan kalkawngah an rawn mutpuı thın a ni tıh an hre ta a. Tıchuan, Kelngoteıı chu a raı ta a A thıannu pawh kha Tuıruang an kan laıın ınbual a,Tuıruang huaıın a lo raı a, nau chu a pa ve ta bawk a Tıchuan, Kelngoteıı leh a thıannı chuan nau chu an paı ve ve ta a

An thıan duna an nau paı chu an pum chhun atang chuan an ınngaızawng a, an pum a lo nat vıa chuan an dul leh dul chu an chuktuah a, a nuan leh mai thın a. Tıchuan, an hrın chu a lo hun a nau chu an han hrıng ve ve ta a Kelngoteıı chua fapa a han hrıng a, "A pa bık pawh hrıat a nı lo va, a pate hı an zau em maı a, Zauhranga ı tı ang,

ıı tı a, a hmıng chu Zauhranga an tı ta a A thıan-u erawh kha chuan fanu a rawn hııng a, paı laı ıangın ngaıhzawng a rawn tleıpuı a, chuvangın, a ıııngah chuan Zawltleıpuıı ı tı ang an tı ta a

Zauhranga leh Zawltleıpuıı chu Tahsuang khaw upangah chuan naupang duhawm beı an nı ve ve a, ula leh tlangval an lo nıh te chuan an hmel a thaın ıgkımah hıan an fel ve ve rıau zal a, anmahnı pawh ıı ınngaına bık a Zawltleıpuıı chu pa neı lo a nıh vangın a nu nen khan an hmeıthaı a, lo hı an neı ve ın a Vawı khat chu an lovah chuan Nghalchang ın tak maı hı a chhuak fo maı a Peıngo te an aıh a, sadaı te an sah pawhın a sawt reng reng lo aı a, a hnıak chu se-chal hnıak tıa a nı a Zawl-leıpuıı te nufa chu an mangang em em a, mıın an hang thın a, an chang chhuak theı sı lo va, a tawp h chuan a nuın, "Kan lova Sanghal kap theı hı chu wm sela, Zawltleıpuıı hı man lovın an neı n aı ır," a tı ta a

Chutıa atıh chuan Zauhranga chuan, "Ka chang e tehreng ang," a tı a, a chang ta a Zauhranga chu n khuaah chuan tlangval fel leh sa kap theı pasaltha nı a Nasa takın a ınthuam a, savun kawr a pumın ha a, a mıt a lang re re chauh va Zanah chuan, awltleıpuıı te lovah chuan a va chang ta a A Sa-ghal chan chu a lo chuak dawn a, vau atang chuan, auhranga chu a han hmu a Sanghal chuan Tlıp hı han tır a, "Mı nge a nıh sa han fıah rawh," a tı a lıp chuan Zauhranga chu a han vel vut vut a, a han h vak a, mahse, engmah a tı lo va, Sanghal hnenah uan, "Mı a nı lo vang. thıngbul a nı awm e,"a tı a

Chutah Sanghal chuan a la ringhlel a, Vaihmite ru a tir leh a, an han bawh khat vek a, mahse, a che le hlek ta lo va, tahchuan a lo chhuak ngaim ta a. lo chhuah veleh chuan a han kap ta a, vauah chua a tlu lut a, a thi ta der mai a Chu Sanghal chu lian khawp mai a, a ruang chungah chuan a ha chuang a, raw ler sang tak mai lo kuai leh hi a ha chhawk a, tichuan a haw ta a

In a thlen chuan a khuain sa chan tur chuan sawm a, an thawk chuak ta chiam a Nimahsela chu Sanghal chu Lasi Chawngtinleri vawk a lo ni Chawngtinleri chuan a lo tinung leh a, a lo hruai b daih mai a, a hmunah chuan Sanghal te tak te, sui thum lek hi a lo thihtir ngat mai a Mipui an v thlen chuan sanghal chu a lo te hle si a, "Zauhranga' dawt a sawi a ni, engatinge sanghal hei tiat lek kap a khuaa sa chan tura mi sawm si ni," an ti hu huai mai a Zauhranga chu a hrilhhai hle mai mahse, a chunga chuanga raw ler a fik te chu kawhhmuh a, a sang hle si a, "Ka sa kah chu h hi zawng a ni lo reng reng a ni," a ti a, a tang v tlat bawk si a En ta che u, a hniak te pawh hi len em hi," a ti a Tichuan, a hniak (hnu) chu a chhui let ta a, an chhui zel a, Chawngtinleri ina chuan an va chhui lut ta a Ani chuan chaw a lo p a, a lo hiat hoh hoh mai a. Zauhranga chuan, "H ka sa kah sa asin, engatinge i lo lak bo leh daih ma Kan lovah a chhuak thin a, kan buh a ei zo tal ngial dawn a perngo kan kaih pawhin a sawt si l va, chu vang chuan ka kap a nih kha," a ti a. La chuan, "E, a ni tak maw, chuti chu mi pawi i khawi

-uk nia, va thi leh tawh," a ti a sanghal lian chu a ihihna ngaiah chuan a va thihtir leh ta a, sanghal te ha chu, "Ri-teh," a ti a, a ko tho va, a hruai haw -h ta a Tichuan, a khua chuan sanghal lian sa chu in chan ta a Tin, Zawltleipuii chu Zauhranga nen huan an innei ta bawk a

Vawi khat chu Zauhranga chu khualkhuaah a a zin a, hmeithai inah hian a va thleng a, a thlen in kawmthlangte chu nupa rek, pitar leh putar upa tawh tak, fa nei lo an ni a "Mi chawm hlum duh chu awm sela chuan, kan Tuiruang Dar hi a nei mai tur," an tia Chutia an sawi lai chu Zauhranga khan a lo hre ru reng a, chu mite nupa chawm hlum chu a tum ta a An tuiruang Dar chu tumpawn pathum nei a ni a, han tum hian aw hrang pathum hi a in-chhawn thliah thliah mai thin a, chu chu anni nupa chuan arbawm mawngphahah hian an hmang mai mai a lo ni a Tin, Zauhranga chuan chu mite nupa chu a chawm ta ngat ngat mai a, lo hi a nei thin a, lo lam ah hian a riak tlat mai a, sa-thang leh sava-thang hi a kam thin a, a awk thei em em mai a A pi leh a pu chu chaw leh sava sa tinreng hi a hminsain losul hawng hnenah hian a thawn haw reng reng mai a, chutiang chuan kumthum lai a ti a, a lo hing ta a A tawpah chuan varung sa leh chawah chuan hnamtur a telh ta a "Ka pi leh ka pu khan tun tuma ka sa rawn thawn hi chu then-awmte pawh pe ve lovin anniahni chauhvin lo ei awh se. kei pawh ka lo haw dawn a, a dang pawh awm dawn tawh lo ve," tiin a chah a A thu chah ng ngei chuan a pi leh a pu chuan mipawh pe ve lovin an ei a, an thih phah ta a

Zauhranga chu a tuk zingah chuan a lo haw a, a pi leh pu ruang chu a vui a, chaw leh sa an ei bante pawh chu tuma'n ei lovin an phum tel vek a.

Chutichuan, Zauhranga chuan, Tuiruang Dar chu a hawn dawn ta a Chumi zana a mumangah chuan, Tui ruang huai chuan, "Hei kan Dar duh lai tak i la dawn a ni a, khua i luh hma chuan tum hlek suh ang che, chuti lo zawng a tha lo vang e," an lo ti a A tuk ah chuan a kalpui ta a, an khaw kawtchhuah a thlen ni chuan tum a chak ta em a, "Khuaa lut ang bawk ka ni tawh alawm, khawnge kan tum chhin teh ang, khuaa mite lo hriat atan," a ti a, a han tum ta a A ri chu a ring viau mai a, a inchhawn thluah thluah mai a, a mawi khawp mai a Khuaa mite pawh chuan an lo hre ngei a, "Chhei, Zauhranga'n Tui ruang Dar a rawn hawn ta," an ti a, a khua chuan an lo tlan a Zauhranga'n Tuiruang Dar a rawn hawn dawn tih kha an lo hre huai tawh reng a ni a Nimahsela, Tuiruang Dar chu a tum veleh khan a khaina a chat a, a thlauh ta hlauh mai a, a lir ti teng teng a Zauhranga chuan a han chhar leh mai dawn a, mahse, Dar kha a lir chak sauh va. Tichuan, a um zel a, Dar chu chhuk leh chho pawh sawi lo chuan a lir ta zel a, a um chak deuh leh a lir chak deuh va, a um zawih deuh leh a lir zawi deuh va, tichuan, a lir zel a, a man pha lek lek thin a, a tawpah chuan Tuiruang lipuiah a lir lut ta a. Pawna atang chuan li mawngah chuan awmin a zuk hmu a, a zuliluh a, a zuk hmu si lo va, pawna chhuah a a zuk bih chuan a zuk hmu leh si thin a, Tichuan, vawi tam fe a zuk liluh a, mahse, a hmu si lo va, a tawpah chuan a beidawng chu a haw ta a

In a han thlen chuan a chanchin chu mite hnenh chuan a sawi a, an upui em em mai a, a khua huan a zawng tur chuan an thawk leh ta a Vau-am atanga an zuk bih chuan an hmu reng a, mahse an zuk luh chuan an hmu zo leh thin lo va An hua a tui thiam ber mai chu Vanzema a ni a, sangha ang mai a ni a, amah chauh chu mite chuan an ring tawh a Tichuan, Vanzema chu a zuk lut leh a, li mawnga pat ek chhah tak chu a zuk keu a zuk keu va, a tawpah chuan a keu pawp hawk ta mai a, chutah chuan putar pui hi a lo awm a, hnang a lo hlai a, "Nauva engnge i duh le?" a lo ti a Vanzema chuan, "Tuiruang Dar ka rawn zawng a ni," a ti a Putar chuan, "Rang takin haw leh tawh naupangho len bo hlan a ni hlauh va, i nihlawh a nih hi, chuti chu ni lo se nungin i chhuak lo vang,' a lo ti a Tuiruang Dar kha chu putar sirah chuan rul fep nei hian a lo bawh hnan khur mai a

Vanzema chu a lo chhuak a, a thil zuk hmuh chu a han sawi a, mite chuan an awih hreh viau mai a, dawt sawiah an ruat tlat a "A nih loh leh, i lut leh ngam ang em?" an ti a Ani chuan, 'A ngam chu ka ngam a, mahse, ka luh leh chuan nungin ka lo chhuak lo vang," a ti a Mahse, an khuate chuan a luh leh ngam loh chuan dawt a ni ang an ti deuh tlat si a Chuvang chuan, Vanzema chuan tlawm chu a ngai ta em em a, "A nih loh leh, ka zuk lut leh ang a, ka taiah hian hruizen sei takin hling ula, a chet laih chuan min hnuk chhuak thuai ang che u," a ti a Tichuan, Vanzema taiah chuan an hling a, a zuk lut leh ta a, nakin deuhah chuan hruizen chu

a che laih a, an han hnuk chhuak thuai a, a lu chu a lo bung reng mai a, tahchuan, tihngaihna an hre ta lo va, an haw ta a

Tin, Zauhranga nupui Zawltleipuii khan nau a rawn pai a, fapa duhawm tak mai hi a rawn hring ta a, a hmingah chuan Lalthima an sa a A lo thang lian a, naupang duhawm tak leh fel tak mai a ni a, an chhuang em em a Mite pawh hian he nau chu cng ang tak la ni ang maw, an ti huai huai a Nimahsela, a dam lova a zual tulh tulh a, rei lo teah a thi ta mai a A nu leh pa chuan an ui em em mai a, an tap an tap thin a

Nakin deuh thla thum chinah chuan a thlarau mitthi khuaa a kal a hun dawn veleh chuan, a pa Zauhranga chuan mitthi thlarau kalkawng 'Thlanpial'-ah chuan a lo tlan khalh a, a lo chang ta ran mai a Tahchuan, Lalthima thlarau chu a lo kal ta ngei a, puan hi a rawn lukhup a, a lo kal chhar chhar a, chu chu Zauhranga chuan a lo man chawt mai a Ani chuan, "Min thlah rawh." a ti a A pa chuan, "Ka thlah lo vang che," a ti a Chuveleh a fapaa thlarau chu pangangah te, eng engemaw hlauhawm tak takahte a chang a, mahse, a pa chuan, "Ka fapa nia ka hriat nak nak," a ti a, a thlah duh tlat lo va A tawpah chuan, "Ka pa min thlah rawh, keimah aia tha zawk leh fel zawk fapa in nei leh dawn a ni, a hmingah pawh Lalruanga in sa tur a ni," a ti a. Nimahsela, a thlah duh chuang lo va, chutah chuan Khawimu-ah a chang a, a pa kutah chuan a seh ti vawt a, a han thlah zawk a, chuveleh a thlawh bo san ta a.

LALRUANGA PIANNA LEH A TLANGVAL LAI

Tin, nikhua a lo rei deuh va, Zauhianga nupui chuan nau chu a rawn pai leh ta ngei a. A nau pai chu thla thum lek a nih atangin a nu pum chhung atang chuan a lo tawng thei ta mai a. Engkim hi a hria a, khaw chin te hi a hre em em mai a. Pum chhung atang chuan khaw chhiat ni tur leh khaw that ni turte hi a nu chu a hrilh thin a. A nu a feh dawn a, zing lama khua a chhiat viau te pawh hian, "Ka nu, vawiin chu siksil keng duh suh, khua a tha dawn e," a ti a. A nu chuan a awih duh lo va, "Nang pum chhunga miin eng va hre suh che, khuain that hum lo pui," a ti a, siksil chu a keng lui a. Mahse, ruah a sur leh ta si lo va, a nu chuan siksil chu hnawksak a ti em em mai a. Tuk dang lehah chuan khua hi a tha at mai a, mahse, a nu feh tur chu a nau pai chuan, "Ka nu, vawiin chu siksil keng rawh, khua a chhe dawn e" a ti a. A nu chuan, "Nang kan pum chhunga miin eng va hre vet suh che," a ti a, a dul chu a beng kawrh a, siksil chu a keng duh lo vei a, nilengin ruahin a nan leh ta thung a. Chutichuan, pum chhung atang chuan eng engemaw hi a hrilh thin a. Nakinah chuan a hrin chu a lo hun a, a nu chuan a han hring chhuak chauh va, khum mawng hanga sazu tlan chu a han man nghal a mai a. A pa chuan, "A tawng thei latuk dawn em mai," a ti a, a lei hmawr a hleh sak a, chu chu mahthial rovin a fun a, ditipah a zep a, tin, a hmingah chuan ruat lawk tawh ang khan Lalruanga an sa leh ta a.

Lalruanga chu a lo thang liana, engkimåh a fel em em zel maia. A pa hnung hi a zui a, ramah te hian an vak duna, sathangte hi an kam dun thin a Chutia naupang te a la nih lai pawh chuan, a pa hi fin hneh a tum thin a. Ni khat chu Lalruanga chuan, a pa hnenah chuan, "Ka pa, Sakhi nge lian ang Bui pui?" a ti a. A pa chuan, Sakhi nge nge a lian ang chu le," a ti a Lalruanga chuan, "A nih Sakhi pum hawn la, kein Buipui ka hawn ang a, miten a engnge lian an tih zawk i fiah ang aw, kei chu Buipui a lian zawkin ka ring e," a ti a An thangah chuan, Sakh chu a lo awk ngei a, Lalruanga chuan Bui kua a lai a Buipui chu a man ve ta bawk a Zauhranga chuan Sakhi chu a pumin a ak haw a, Lalruanga chuar Buipui chu a nungin a hling a, a chaih haw bawk a Khua chu an han thleng a, mite chuan, "En teh u, khi te Lalruanga pa'n Sakhi pum a ak haw zer zei mai," an lo ti a A hnungah chuan Lalruanga chuan, Buipui chu a rawn chaih a, mite chuan, "En teh u, saw pui Lalruangan Buipui a man a ni, a va lian roh em,' an lo ti a, an en huai huai hlawm a In chu an han thleng a, Lalruanga chuan, "Kha maw, ka pa, Buipui a lian zawk ang ka tih reng kha," a ti a.

Vawi khat dang leh chu Lalruanga chuan, "K pa, Sazuk sa nge to ang Zawngtah?" a ti a A p chuan, Sazuk sa nge nge a to ang chu le,' a ti a Lalruanga chuan, "Kei chu Zawngtah a to zawkin ka ring e, a nih nangin Sazuk sa hawn la, kein Zawngtah ka hawn ang a, a engnge to zawk i fiah ang hmiang," a ti a. Tichuan, Sazuk chu an thang ah chuan a lo awk leh ta a, tin, Lalruanga chua Zawngtah chu a lo ve leh ta bawk a Zauhranga chuan

-zuk sa chu a kawt haw teuh mai a, Lalruanga uan Zawngtah chu a bawr bawrin a kawt haw teuh ai bawk a Khua an han thlen chuan, mite chuan, alruanga pa Sazuk sa phuih chu an lo hmu a, "E ,ai, Lalruanga pa chuan Sazuk sa a kawt teuh mai " an ti mai a, dil enah pawh an en lo va A hnung- i chuan Lalruanga chuan Zawngtah chu a rawn awt haw teuh mai a, mite chuan "En teh u, saw alruangan Zawngtah a kawt teuh mai, a va tui awm n, khawnge bawr khat kha mi lo pe ve teh," an lo a, an lo dil huai huai a, a sem zo ta mai a In iu an han thleng a, a pa hnenah chuan, "Kha maw a pa, Zawngtah a to zawk ang ka tih reng kha iaw," a ti leh a

Tin, vawi khat dang leh pek chu Lalruanga chuan, Ka pa, tlang sang taka au nge ring ang, ruam thuk aka au?" a ti leh a A pa chuan, "Tlang sang taka u nge nge a ring ang chu le," a ti a Ani chuan, Kei chu ruam thuk taka au a ring zawkin ka ring A nih ti rawh, nang tlang sang takah au la, kei uam thukah ka au ange," a ti a Tichuan, tlang sang kah chuan Lalruanga pa chu a han au vak a, mah- e, anmahni pahnih mai lo chu mi dang a hre ve wm ri va pawh an awm lo va, a au ri chu boruak- a tham ral mai a Lalruanga chu ruamah chuan han au ve vak mai a, a khawk rum rum mai a Chu- leh chuan ruam atang chuan Thehlei te chu an te el chul mai a, Ramar te leh Sava dang te chu an thlawk chhuak ta phawk phawk mai a Lalruanga huan, "Kha maw, ka pa, ruama au chu a ring zawk a hlau leh a hria pawh an tam zawk asin," a ti a.

Lalruanga hu a lo tlangval ve ta a, amahin sa thang te hi a kam ve thin a, a awk thei viau mai a Tum khat chu a thang awk chu a bo fo ta mai a, a thang chu a per vek thin a, mahse, a awk ngai si lo va A rutu awmin a ring a, a chang ta a A chan lai chuan Zukchal leh Sakhi hi a thangah chuan an lo awk ta a, a enthla ta reng a A thang awk la thintu chu Vanhrika a lo ni a, zing ni chhuah veleh chuan Vanhrika chu chung lam atangin ni zung zuiin a lo kal nual nual inai a, Lalruanga thang awk chu a han phel a, mahse, a kal leh hma chuan Lalruanga chuan a man ta chawih mai a, "I, nang hi i ni maw ka thangawk ru fotu chu ni? Ka that ngei ngei ang che maw le," a ti a Vanhrika chuan, "Mi that suh, Van hrika ka ni a, dawi te leh thiam tinreng ka hrilh ang che," a ti a Lalruanga chuan, "A nih leh he zuk chal sa leh Sakhi sa hi ka dumbura khung theih vek dan min han hrilh teh," a ti a Chu chu a han hrilh a, Zukchal sa leh Sakhi sa chu a dumburah chuan a khung thei ta vek a "A nih leh ruam khata Hnal thial zawng zawng hi ka benga zeh tham leka zial theih dan min hrilh teh," a ti leh a, chu pawh chu a hrilh leh a. Tin, mual khat thing zawng zawng tianga hawl theih vek dante a hrilh leh ta a Vanhrika chuan a dawi bur tha ber a pe bawk a Tichuan, ruam khat Hnahthial chu a zial zo vek a, a bengah chuan a zep a, mual khat Thing chu a tiangah chuan a hawl zo leh ta a, a haw ta a A ralthawlah chuan lui liang tak tui chu a thun zo ta vek bawk a. Lalruanga chuan dawi chu a thiam ta viau mai a

A hawng a, in chu a han thleng a, pawn luhka ah chuan a pa chu a lo awm a, tualah chuan a tiang

chu a dah a, ın chhungah chuan a lut zel a A nu nnenah chuan, "ka nu, ka dumbur kha han phawrh teh," a tı a, a han phawrh a Zukchal sa leh sakhı sa chu a'n phawrh chhuak ta ruı maı a Lalruanga u chuan pawn luhkaa Lalruanga pa chu a han au va, "Lo lut teh, heı Lalruanga'n sa a hawn teuh maı," a tı a Anı chuan, "Awıh loh loh tur, tun lawkah uakın a lo lut a nıh kha," a tı a Mahse, a va luh chuan sa chu a lo awm hnur maı a, mak a tı vıau maıa Lalruanga nu chuan sa chu chhum turın a han sıam a, mahse, a mawngphah tur hnah an neı lo va, Lalruanga chuan, "Heı, ka benga hı hnahthıal ka zep a" a tı a, a han pe a An han phelh chuan a pung ta thur thur a, ın chhungah pawh chuan a leng ta lo va, a khua chuan an sem ve ta a Tın, a chhumna tuı thıng an neı leh lo va, Lalruanga chuan, "Tuala ka tıang saw va tan ula, va ek maı rawh u," a tı a An va ek a, thıngaı khat zet hı a tlıng leh ta a Lalruanga thıltıhtheıhzıa chu mak an tı ta em em maı a, a hmıng chu a thang ta em em maı a

Vawı khat chu nula puantah hı an rım a, Lalruanga chuan nula puantah laı chu a tıhchah sak thın a Nula chuan a nıng a, "Lalruang, ı kut a hleı em maı, tıchat tıchat suh," a han tı a Mahse, a sawt lo va, tıhchah sak leh thın a Nula chuan, "I nınawm em maı, ı hetıh vanga ı ," a han tı a Lalruanga huan, "Ka hetıh vanga engnge ? a tı a, a han tıchat a Nula chuan, "I hetıh vanga ı pa'n ı ," a han tı leh a Lalruanga chuan, "Ka hetıh vanga engnge ka pa'n ?" tıh pah chuan a han tıhchah sak leh

a Tahchuan nula chuan, "I hetın vanga ı pa'n ı leı hmawr a hleh," a tı ta a. Chuveleh a leı hmawr chu a han khawıh a, a lo tawı vıau a A pa hnenah chuan a kal a, "Ka pa, khawıah nge ka leı hmawr ın dah ?" a tı a, a zawt ta a A pa chuan, "Dıtıpah khan hnah-thıal rovın kan fun a, kan zeh kha maw le" a tı a An han la a, a lo vuaı then maı a, Lalruanga chu an han pe a, anı chuan a han hmeh zawm leh ta maı a.

LALRUANG LEH KEICHALA ṬHIANAH AN INMAN

Lalruanga te chhung chuan Lo hmun hnıhah an neı a, pakhat chu zo lamah a nı a pakhat chu phaı amah a nı a Buh te a lo hmın dawn tan a, ven a ngaı a. An pafa chuan an ınven sem a A pa chuan phaı lam a veng a, Lalruanga chuan zo lam a veng a Keıchala hıan phaı lam a Lalruanga pa buh veng chu a rumthaıh fo maı a, a veng ngam ta lo va Lalruanga hnenah chuan ınven thleng a rawt ta a Lalruanga chu phaı lam lo-vah chuan a rıak lut ve dawn ta thung a Anı chuan, rawchhem te, khuang te a keng a chhepchher te a sıam bawk a, a rıak lut ta a Zanah chuan Keıchala chuan a rawn rumthaıh ve dawn a, anı Lalruanga lah chuan hla a lo sa a —

A khu sumpuı zıng hnuaıah,
Halngam khuaı ang zu lawı ı,
Nakın semrua mut ıng e,
Bauvın zaı hla vawr ıng e,
Pheıphungın lenchawm a ben.

a ti a A ka chuan hla a sa a, a hnarinrawchhem a tum a, a kut lehlamin khuang a heng a, a kein chhepchher a khawng a, a lo ii chul mai a Keichala chuan tam tak an ni emaw a ti a, a rumthaih ngam ta lo va "Lalruang, in va tam awm ve, eng zat nge in nih ?" a ti a, a zawt ta chawt a Lalruanga chuan, "Tam e, kan tam mai,' a ti a Keichala chuan, "A nih leh in buhfun min han hmuh teh," a ti a. Lalruanga chuan a iptea an a buhfun pakhat chauh chu, "Hei pawh, hei pawh , a ti a, a phawrh ngai kha a khung a, a phawrh leh thin a, tam tak a chhiar ta a.

Keichala chuan a huphur ta a, thianah a sawm ta chawt mai a, "A nih Lalruang, inthian ang ' a ti a. Lalruanga chuan, "Inthian ang hmiang, lo kal rawh," a han ti a Keichala chuan, "Nangmah lo kal rawh," a ti a A pan hmasatu nih chu an ngam lo deuh ve ve a A tawpah chuan, "Lai leh laiah intawk ang," an ti a, an intawk ta a, Lalruanga chuan, "A nih leh thil intihsiak ang le, i seh nge na thala ka kah i en ang Ka thlim kawta lungpui kha han seh teh," a ti a Keichala chuan a han seh vak mai a, a haziau chu lo mawng thlengin a lum a, a lo chho leh chuan a ha hnu chu an han en a, a rang neng nung chauh a ni mai a Lalruanga chuan a thal chu a han phawrh ve a, 'Pak chheih kha, keimah Lalruang dawi tin thiam a, "a ti a, a thlam kawta lungpui chu a keh kar takah chuan a han kap bur ta chawt mai a Keichala hnenah chuan, "Haw rawh, ka thal i phawi dun ang,"a ti a An han phawi dawn a, Lalruanga chuan a nem ngat ngat a, Keichala chuan a pawt ngat ngat a an phawi thei ta lo va Lalruanga chuan, "Khaw-

nge, ka tanna i dal e, keimahin kan pawt teh ang,' a ti a, amah chuan a han phawi ta mai a Keichala chuan mak a ti viau mai a, a huphurh ta deuh deuh mai a Lungpui kha chu a kah keh ngeiah a ngai a, Lalruanga chuan, "Nanga seh ai chuan ka kah a na zawk a nih hi," a tih san mai si a

Lalruanga leh Keichala chu an inthian nghet ta a Lalruanga chuan, "A nih leh Keichal, nu leh pa inhmuh ang hmiang," a ti a Keichala chuan, "Ni leh pa hmuh tlak pawh ka nei hlei nem Nimahsela, kan khuaah lo zin la, kan Kelsaithi pawh i lo dawn nia," a ti a Tichuan, Keichala te khuaa zin tui chuan an kal dawn ti a An kal hma rei vak lovah khan Lalruanga chuan, nupui a nei a, a hming chu Ruangtheichawngi (Thenkhat sawi dan chuan (Ruangtheihawihi) a ni a Lalruanga a zin hian chuan a rai hram tawh hle chauh a ni a Tin, Lalruanga hian nau mipa mi ang mang lo a nei bawk a Tichuan, Lalruanga chu Keichala te khuaa zin turin a chhuak ta a Ni tam tak an kal a, hla tak an thlen hnu chuan Changel hmun nasa tak mai hi an va hmu a, Lalruanga chuan, 'Keichal, he lai chu nunchar zir nan a va tha ve le," a ti a Keichala chuan "Zir ta che," a ti a "A nih hlau hlek lovah aw," a ti a Keichala chuan, "Hlau lo ve," a ti a Lalruanga chuan, 'A nih leh a tawk tawh i tih ve lei hei hian min vawm dawn nia," a ti a, tninghawn hi a pe a, "Ti khan Changel kungah khan lo th rawh," a ti a Lalruanga chuan a Kawlhnam chu phawi a, a han sam ta buan buan mai a, "Heil heih, heih," a ti a, a tlan vel a, Changel chu a ha

Thhawk zung zung maı a Keıchala awmna bul chu a lo thleng a, Keıchala chuan, "A tawk tawh e, a tawk tawh e," a tı a, a thınghawng ken chuan a han vawm a. Anı Lalruanga chuan a hre duh lo va, a haı der a, Keıchala awmna kung chu a han fık ta hmawk mai a, Keıchala chu a tla thum dum maı a "Thıan tha chu nı lo la, Saphu thlık," a han tı a Lalruanga pawh chuan, "Nang pawh thıan tha chu nı lo la, Thal fang char a han tı ve a

Tın, an kal leh ta a, ram hla tak an thlen leh hlau chuan, Thang bawn puı hmun hı an va thleng a Keıchala chuan, "Lalruang, he laı chu nunchan zir nan a va tha ve le," a tı a Lalruanga chuan "Zır ta che" a tı a "A nih hlauh hlek lovah aw," a tı a Lalruanga chuan, "Hlau lo ve," a tı a, Keıchala chuan, "A nih Theıpui awnah hıan lo thu la, a tawk tawh ı tıh veleh heı hıan mın vawm dawn nia," a tı a, neltlang te tak te hı a pe a Keıchala chu mual letlıamah a va kal a, Sakeıah a va chang ta a. Chutıh hlan chuan, Lalruanga chu Thalteh kungah a lawn a, a hık nal par maı a, neltıang aıah khan lungtum tha lenglawng hı a la ta zawk a Mual letlıam atang khan Kelchala chuan, "Huk, huk, huk," a rawn tı a, meı kawhın a lım vel ta pur pur maı a, thang bawnte chu a bawh eng pup pup maı a Lalruanga awmna kıang chu a lo thlenga, anı chuan, "A tawk tawh e," a tı a, lung chuan a nak thawlah a han deng ta dawt maı a Keıchala chuan na a tı tau maı a, "Thıan tha chu nı lo la, Saphu thlık," a han tı a Lalruanga chuan, "Nang pawh thıan tha chu nı suh la, Thal fang char," a tı ve leh a.

Vawi khat chu khua a lo tlai a, an nahna tui hmun an han thleng a, Lalruanga chuan, "Keichal nang khu ta tui zu chawi nge i duh, khi laia mei ha lak," a ti a Keichala chuan "Khu laia tui zu chawi," a ti a, tuichawi tur chuan a kal ta a A kal hlan chuan, Lalruanga chuan, a meitalh chuan mei a lo chhem a, a ralthawla tui chuan chaw a lo chhum a, a lo so bawrh bawrh a, a lo peih tep tawh mai a Keichala chu a lo haw a, "Lalruang, khawia mei leh tui nge i neih?" a ti a. Lalruanga chuan, "Mipa na chuan le, kan tinhna kan han sik neuh neuh a, tui leh mei chu a lo chhuak mai alawm," a tihsan a

A tukah chuan Lalruanga leh Keichala chu an kal zel a, hmun pakhat hi an va thleng a, chutah chuan Nghalrual tam tak hi a lo awm a, Lalruanga chuan, "Keichal, nang han luh chhuak la, keiin ka lo chang ang e," a ti a Lalruanga chuan a khan-ah a lo chang a Keichala chuan a han luh chhuak a, a zak dawnah hlir mai hian Lalruanga chuan a thalin a lo kap thlu nghauh nghauh mai a A thi chhuah hmain khawihnunin a kahna hmuamhma chu a char zat zat zel a, a kap thlu rum mai a Nakinah chuan, "Keichal, ka hriamhma hie thei rawh le," a ti a Keichala chuan a han let a han let hlawm a, mahse, a hriamhma chu a hmu thei ta hauh lo mai a, a tawpah chuan, "Eng tin nge i tih?" a ti a Lalruanga chuan, "Mipa na chuan le, Saw pawh, saw pawh,' kan ti a, kan lo kawk thlu zung zung mai alawm," a ti a Keichala chuan mak a ti viau mai a Tin, thui vak lo an han kal leh a, Nghalrual chu an lo awm leh chiam a, tahchuan Keichala chuan, "Lalruang, han luh chhuak la, ka lo chang ve ang e,"

a ti a Lalruanga chuan, "Ni ang hmiang," a ti a, a hin luh chhuak ve a Keichhala chuan a chang ta a Sanghal lo chhuak chu, "Saw pawh, saw pawh a ti a, a lo kawk ve a, mahse, an tlu ve awzawng lo mai a, an tlan hiam zo zel mai a A tawpah chuan te deuh, a pikhawi hi a chelh bet a, a chumin a chuai hlum ta a. A bek leh a dar vel te chu a chum duk chur chur mai a, a duk lam pang chu lei lainah a lo delhtir a, "Lalruang, ka hriamhina hre thei tawh lo," a lo ti ve a Lalruanga chuan a han hai lek a, "Hei a duk chur hlawm alawm, i chum hlum a nih hi," a ti ta mai a

Khua chu a lo tlai lam leh ta a, riahhmun an khuar leh dawn ta a Keichala chuan, "Lalruang, khi ta mei han lak nge i duh, khu ta tui zuk chawi?" a ti ve a Lalruanga chuan, 'Khu ta tui zuk chawi a ti a, tuichawi tur chuan a kal a Keichala hmuh lohah chuan a awm khaw tlai a, nakin deuh hih chuan a lo haw a Keichala chuan mei chu a lo la chhem awzawng lo mai a, a tinhna chu a lo sik thi phung mai a Lalruanga chuan, "Kha, i tinhna te chu a va thi nasa pheng phung ve, engtizia nge?" a han ti a Keichala chuan, ' A, hei, ka tinhna atanga mei sih chhuah ka tum ve a, mahse, mei awzawng a chhuak lo mai, ka tinhna zawng zawng pawh ka sik na zo tawh," a ti a Lalruanga chuan, "Khawnge, keima n' a ti a, puan a han inlukhuh a, meitalh chu a han talh ri bek bek a, meibu mut chu a tin karah a zep a, meitalh chu a bawmah a khung leh si a "En ta che hei," a ti a, a hun hmuhtir a Tichuan, chaw te leh sa te chu an chhum a, an ei a, an riak ta a

A tukah chuan an kal leh ta a, chumi ni chu Keichala te khua an thlen ni tur chu a ni a. Tlai lamah chuan khua chu an thleng dawn ta a, la hla feah hian. Keichala chuan, "Lalruang, tah khan ka awm la ka han dai kal lawk ang e," a ti a, hma lam mual letliamah chuan a va kal a, Lalruanga chuan a enthla zui zel a. Tahchuan, Keichala te khua chu a lang uar mai a. Keichala khuaa mite chu Keimi hlin an ni a, inrelah te chuan an lo awm sup sup a, "Ti pa mei sei sei," an ti a, inrelah chuan an meite chu an lo thlak thla zer zur hlawm a. Keichala khan ralkhat atang chuan a han au ta a "Zia thup aw, zia thup aw, hringmi hawng e, zia thup aw," a han ti a. An zia chu an thup ta vek a, mihring ang vekin an awm ta a. Lalruanga chu an chawlhnaah khan a kir leh thuai a, nakin deuhvah chuan Keichala chu a lo kal a, tichuan an kal dun leh ta a.

Keichala te chu Keimi lal an ni a, an khua chu tei lo teah chuan an va thleng ta a. An hahdam chauh tih chuan Lalruanga chuan, "Keichal, khawiah nge i nu leh i pa chu an awm ?" a ti a. Keichala chuan "Kawmchara papui chhungah sawn," a ti a. Lalruanga chuan a va en a, Sakei nupa lianpui mai hi an ni a, an upa tawh bawk a, an lo then lawk fur mai a, an hahniah te chuan vangvatsaitial lianpui hi a lo puar leng lung mai a. Lalruanga chuan, "Keichal, nu leh pa hmuh tlak pawh ka nei lo ve i ti awk a, i nu leh pa te hat tehlul vei nen chuan," a ti a. Huana balhla hnah chu a zuk la a, puandum thar diakah a chantir a, cha chuan an hahnia vangvatsaitialte chu a han hruk fai sak duak duak a, a chhuah san leh ta a. Zan chu a lo ni a, Lalruanga

chu hmа takіn a mu thuai a, a muhil der a, a ke zungpui hi a hnartir bar bar mai a Keichala nu leh pa chuan Keichala hnenah chuan, "I thian hi thian tha a nih hi, kan khuate lakah hian humhim la, tin, zu te zuk la, vawk te talh la Tin, zu i zuk dawn chuan zawt la, 'Belpui nge ka zuk ang che Belte?' ti la, belte a tih chuan belpui zuk la tin, 'vawk pa lian nge i duh vawkte tlei chauh' ti la, vawkte a tih chuan vawk pa lian talh ang che Tin, kan huana Kelsaithi hi lawhtir bawk ang che," an ti a Chutianga thu an inhrilh chu Lalruanga chuan a lo hre vek a

Khua chu a lo vai a, Keichala chuan, "Lalruang, vawiin chu zu ka zuk ang che, belpui nge ni ang, belte?" a ti a Lalruanga chuan, "Keini thian dunin belpui kan phu hlei nem, belte rothum bel lek khan le," a ti a Tichuan, Keichala chuan belpui hlir mai chu a zuk ta a, an khuate nen chuan hlim takin an in a Tin, a tuk lehah chuan, Keichala chuan, "Lalruang, vawk ka talh ang che, vawk pa lian nge ni ang, vawkte tlei chuah?" a ti leh a Lalruanga chuan, "Keini thian dunin a lianpui te chu kan phu hlei nem, vawk te tleitir a tawk alawm," a ti leh a Keichala chuan an vawk pa lian bei chu a talh leh ta a, an khuate nen chuan a sa chu an insem ta vek a, hlim takin an ei ta hlawm a

A tuk lehah chuan Keichala chuan an Kelsaithi Lalruanga chu a lawh dawn ta a, Lalruanga chuan zan lamah khan Keichala te kawmchhak pitar a lo han rawn ru a, "Ka pi, hei ka thian Keichala'n an kelsaithi hi min lawh dawn a, a eng lam zar nge tha

ber ang le?" a ti a. Pitar te chuan, "E, a chhim lam zar khu a tha ber a, ui pawh an ui ber a ni, i lawh hunah pawh 'He lam zar hi a tha,' he lam zar hi a tha an lo ti thin anga, awih duh suh lang, 'Eh khaih ka tla thelh' ti la, a chhim lam zar chu uai thiak lel hmawk thin la,chuti lo chu a tha i lo lo vang," a lo ti a Chutichuan thi kungah chuan Lalruanga chu a han lawn ta a Keichala leh a farnute chuan, "He lam zar hi a tha" an lo ti thin a, mahse, Lalruanga chuan a awih duh lo va, "E khaih, ka tla thelh,'' a ti a, a chhim lam zar chu a uai thiak leh hmawk thin a, tichuan, a tha lam hlir chu a lo ta a, a han bun a, thlangra vum rui hi a ni a, chu chu Lalruanga chuan a dumburah a khung zo ta vek mai a

Lalruanga chu a haw ta a, Keichala chuan a mei talh bawmah thli a khung sak a, "Hei hi chu in thlen hma loh chu hawng hlek suh ang che,'' a ti a Zing tak maiah a chhuahtir ta a Keichala khuaa miti chuan Lalruanga chu seh an lo chak tawh hle mai a A haw dawn tih an hriatin seh lohvin a chhuak ang tih an hlau va, an cho ta a Ni a lo chhuah veleh chuan, Keichala khuate chuan, "Keichala thian buan ah," an rawn ti a, Keichala chuan, "Sam a la khuil mek," a ti a Rei lo deuh an han rial a, "Keichal thian buanah," an han ti leh a Keichala chuan "Hmai a la phih mek ," a ti a Rei vak lo hnu-ai chuan, "Keichala thian buanah," an rawn ti leh a Keichala chuan, "Chaw a la ei mek," a lo ti leh a Chutiang chuan chhuanlam a siam sak zel a Tin Lalruanga kha thui fe a kal hnu khan feh reh lai a lo ni tawh a, "Keichala khan ka meitalh bawmah khan eugnge maw a thun tehreng le," a ti a, a har

awng a. Chuveleh thli a tleh chhuak ta a, Keichala e sumhmun bathlar di chu a han chhem nghing ta awp mai a, tahchuan, "Keichala thian buanah" n rawn tih leh chuan, Keichala chuan Lalruanga n thleng hla tawk tawh niin a ring ta a, Nichinah, khuantevikah khan a chhuak daih tawh," a ti ta a Chuveleh, "Huk, huk, huk," an ti a, mei kawhin an um ta chiam mai a

Keichala ngaih chu a tha leh ta lo va, an um phak mai ang a, an seh mai ang tih chu a hlau hnu-hnawh a, a um ve ta vak a A thiante chu a lehpel ta vek a, a tlan hmasa fal a Lalruanga chu a va hmu a Chuti laiah chuan, Saphu khur hi a lo awm kher a, Lalruanga chu a luhtir a, ani chuan a kia chu a lo thut phui ta a A thiante chu an lo thleng a, Keichala chuan, "Kan um pha tawh chuang hlei lo ang e, lo chawl ula, ro i lo rel teh ang," a lo ti a, an thu khawm ta a Mitdel pakhat hi a tel ve , Keichala sirah chuan a thu a, Keichala nen an in-karah chuan Lalruanga keaitui hi a khawih roh va, "Hei chu lungtat atan a va tha awm e, kei ka hawn ang," a ti a, a chul houh houh va Keichala chuan a han en thuai a, Lalruanga keartui chu a lo ni a. Mi dang hmuh ve hma chuan, "Khawnge ka ta tur asin," a ti a Lalruanga ke chu a nem pil a, a thut hliah leh ta a Tahchuan, Keichala chuan, "Hlauh-awm han sawi teh u, nangni engnge in hlauh zawng ber ?" a han ti a Mitdel khan, "Kei chu Lalruanga khan chhum han tizing mup mup sela, ruah fang kha bawkbawn tiat tiatin lo tla phoh phoh mai sela, chuveleh Lalruanga khan fik han tum raih raih mai sela, chu chu ka hlau ber mai," a ti a Midangte pawh

chuan, "Kei pawh le, kei pawh le," an ti ta theuh va Chu chu Lalruanga khan a lo hre ru reng mai si a, chhum chu a han tizing chawp ta chuk chuk a, ruah fang chu a lo tla ta phuarh phuarh a, tahchuan, fik chu a han tum ta raih raih mai Chuveleh chuan, "Aih," an ti a, an tlanchhe zo ta a. Mitdel kha an tlansan vek a, Lalruanga chu a lo chhuak a, chem phekin a hem hrep a, lei te a barh hung mai a, a kalsan ta a Mitdel chuan in a han thlen chuan, "Lalruanga in tih kha chu ka hmu a, ka hem hrep a, lei te ka barh a, ka rawn haw san ta mai," a ti a Amah chu a sawisa hrep chu a ni zawk si a.

Tin, Lalruanga chu an khaw lam pan chuan a haw ta zel a, a zin hi a thang rei khawp a, a kal dawna a nupuiin nau a hrin lek lek kha, a lo piang hman tawhin, a lo hawn leh hi chuan nula tleirawl a lo ni tawh a An khaw dai a va thlen chuan, kawng chhakah hian a fanu chuan thing a lo phur a, a fanu tih hre lo chuan a thlein ta mai a, "Kelsaithi te ka pe dawn che nia," te a ti a Lalruanga chuan, a fanu chu heti hian a hming te a han zawt a —

"Lam chhaka thing rawt nu
I chun i zua hmung kha san mak rawh," a ti a

Ani chuan —

"E, ka nu chu Riangtheibawihi,
Ka Pa chu Halngamen raw,
Halngam chanu kei ka hi,
Lalruanga chanu kei ka hi,,

a ti a Tin, "Ka pa pawh hmara Kelsaithi phur turin Keichala khi nah a zin asin," a ti lehnghal a. Lalruanga chuan, " Chemte, i pa chu keimah hi ka nih

chu, ka hre lo che a ni e, i nu hnenah chuan engmah sawi suh ang che," a ti a Tichuan, an in zuihaw ta a. In chu an han thleng a, Lalruanga chuan a thi hawn chu Thlangraah a han bun ta ruih mai a Tah-chuan a fanu chuan, "I e, ka nu ka pa chuan ," a ti hman chauh thin a, Lalruanga chuan, "Chemte, hei hi a tha, hei hi a tha," a ti chul thin a Tichuan, engmah sawi lo chuan an khaw chhuak thei ta a

LALRUANGA NAU THU LEH KEICHALA NENA AN INHMELMAKNA

Lalruanga khan nau mipa a nei a, a u Lalruanga chu thiltihtheihah a el deuh viau mai thin a Lalruanga lo haw hnu chuan, Keichala te khuaa Kelsaithi lo tura kal chu a tum ve ta tlat mai a Lalruanga chuan, "I thei lo vang, i thi ngei ngei ang," a tih pawhin, "Nangmah mahin, Ka thei e i tia lawm, eng-nge ka theih loh bik ang?" a ti tlat mai a, an ui zo lo va, a kal ve ta ngawt mai a

A tawp a tawpah chuan a va thleng ve ta ngei a Keichala te inah chuan a va thleng ve a Lalruanga tih ang bawkin, "Keichal nu leh pa inhmuh ang," a han ti ve a Keichala chuan, "Nu leh pa hmuh tlak pawh ka nei lo ve," a ti a Nu leh pa hmuh tlak loh an awm ngai lo ve, a ti a " Keichala chuan Kawmchar papui chhunga saw an awm saw," a ti a A va en nak chuan, Sakei nupa lian pui mai chu an lo then lawk fur mai a "E khai, Keichala nu leh pa' fer fur chu an va chhe fer fur em mi rap roh

mang e," a ti ta hrep mai a. Keichala nu leh pa chuan Keichala hnenah chuan, "I thian hi thian tha a nih loh hi, zuah duh suh u, i thiante sawm l a ei mai rawh u," an ti a.

Nimahsela, Keichala chuan Lalruanga a tih ang bawk khan, "Zu ka zuk ang che, bel pui nge ni ang, bel te?" a ti a. Ani chuan, "Bel te te chu kan kham hlei nang, bel pui ngat le," a ti a Bel te rothum bel chuan an zuk a, an thinah an hnawih den den chauh va 'A nih vawk ka talh ang che, vawk pa lian nge i duh vawk te?'' a ti a Ani chuan, "Vawk no te te chu kan kham hlei nang, vawkpa lian ngat le," a ti leh a Tahchuan, vawk te tak te chu a talh leh ta a Keichala chuan an khuate chu a ko khawm a, amah chu an seh ta a, a sa chu an insem darh ta vek mai a

Lalruanga chuan a nau kal ta mai kha a ngaihtuah a, "A va thi ngei ang," a ti a, a um zui leh ta vat a, nimahsela, a va thlen chuan a nau chu an lo ei zo vek tawh mai a Keichala hnenah chuan a va zawt a, "Ka nau kha in lo hmu em? a va ti a. A kha, a a em a, kan khuaten an ei ta mai a nih kha maw le," a lo ti a. Lalruanga chuan, "Han inko khawm sela, han luak chhuak sela, kan tinung leh a ni ang chu, kal suh kan tih pawhin a ngai lo a nih kha," a ti a An han inko khawm a, an han luak chhuak leh vek hlawm a. An han tinung dawn a, a la nung thei ta lo va, "A engnge kim lo ni ang," an ti a, an han let vel a, a zakhnuai vun hi a lo la kim lo va. A zak vun atan chuan Chaichim vun hi an bel a, an tinung leh thei ta a. A lo nung leh

chuan a u chu a han hmu a, "Engnge maw i lawn tih ve dawn mai nia le?" a ti a Lalruanga chuan, "Ka rawn lam che a nih hi, i thia kan tinung leh che a nih hi," a ti a A nau chuan, "Dawt dawt sawi suh, khawia va thih lek loh tur," a ti a Lalruanga chuan, "A nih leh i zakhnuai kha en teh," a ti a A han en a, Chaichim vun a lo ni a, "Hetiang ka duh hleinem," a ti a, a pawt thla leh ta mai a, a thi chu a ni leh ta reng mai a, a tihnun leh theih ta lo va

Chutichuan, Lalruanga chuan, Keichala hnenah chuan, "Khai le, Keichal, thian tha kan inti knawlo ta si a, tun chinah zawng doial kan chang dun tawh dawn a nih hi Amaherawhchu a thi hnuhnung zawk zawkin Hrangsaipuia Sekiphira inthlaichhiahan kan ti a ni ang chu," a ti a Keichala chuan, "A nih leh a ni mai ang chu, tihngaihna dang awm ta si hek lo " a ti ve mai bawk a Tichuan, an inthen ta a Chuti chin chu hmelma an ni ta a, inthah tumin an inpel tan ta a

Lalruanga te chuan zo lam leh phai lam lo an nei leh bawka, keichala chuan Sanghar hi a tir tha a Lalruanga chhungte chu Lalruanga fehna a han zawrtir thin a Zo lama a feh chuan 'Phai lamah' lo ti zel tur leh, phai lama a feh chuan, 'Zo lamah' lo ti zel turin Lalruanga chuan a chhungte a hrilh lawk vek a Chutianga an lo tih thin avangin, Keichala chuan Lalruanga chu a chang fuh thei hlek lo mai a Nakinah chuan Lalruanga chuan an thlam kawta lungpui phenah chuan ama lim hi a din a, thal a kentir a, a lu atan chuan lungtat chang tak mai hi a siam a, a dintir ran mai a A chhungte hnenah

chuan, "Vawiin chu ka fehna lam han hrilh dik tawh rawh u," a ti a Ama lim a siamna lam phai lama a feh ni chuan an lo hrilh dik ta a Ani chuan ama lim kha thlam chung atangin a lo chang ta a Keichala chuan vau lam atangin a rawn veh thum thum mai a, Lalruanga lim chu a han zuan a, a lu tak maiah chuan a han seh ta vak mai a Mahse, lungtat chang tak mai a lo ni si a, a haziau chu a bulah chuan a lum zangthal hual hual a, chutih lai tak mai chuan Lalruanga chuan a zakdawh takah a han kap chat ta mai a Tahchuan, Keichala thi tur chalchang chuan, "E, kei emaw che hmasa dawn ka ti a, nang i che hmasa ta a nih hi Hrangsaipuia Sekiphira inthlaichhiahah kan tih kha maw?" a han ti a Lalruanga chuan, "Ni e a, thlaphang suh, ka rawn thlaichhiah ngei ngei ang che," a ti a Keichala chu a thi ta a

LALRUANGA'N HRANGSAIPUIA SEKIPHIR A LA

Lalruanga chuan, Keichala chu a that ta zawk si a, chuvang chuan an intiam tawh angin a thlaichhiah nan Hrangsaipuia Sekiphir lak chu a tum ta a Tin, Hrangsaipuia hi amah Lalruanga ang mai bawkka mi thil ti thei a ni a, Lalruanga'n a sekiphir a rawn la dawn tih pawh hi a lo hre lawk a Lalruanga lo thlen dawn chuan a in chu a dawiin a zut phui vek a, awng reng reng a awm lo va, sut awng eirawh chu a tiphui hmaih a Tichuan, a inah chu luhkaah hnang a hlai a, a awm reng a, Lalruanga a lo kal phawt chuan lo hmu ngei turin a awm a.

Lalruanga lo thleng chuan Hrangsaipuia'n a in chu dawiin a zut phui vek tih chu a han hmu mai a, thotle-ah a chang a, a han thlawk vel a, sut awng chu a hmu fuh ta a, tuma hriat lohvin sut awngah chuan a thlawk lut a, tapchhakah chuan a thu ta riau mai a Hrangsaipuia fate chuan sumhmuna an pa hnang hlai chu an han ko va, "Ka pa, lo lut teh, hei mikhual kan thleng e," an ti a, mahse, a awih lo va, "Sumhmunah ka awm reng a, tumah an lo lut hleinem," a ti a Nimahsela, a fate chuan an ko chhen a, "Tak tak a nia, va en mah rawh," an ti a A va lut a, a va en nak chuan Lalruanga chu tapchhakah chuan a lo thu reng mai a, Lalruanga a ni tih chu a hre nghal ta mai bawk a Tichuan, an indawi tan ta a, an inbiakna chu dawi a ni ta vek mai a

Hrangsaipuia chuan, "Kha, thur bebu tlang atangin i lo kal a, ka tapchhakah i lo thu thur bebu mai a ni maw?" a han ti a Lalruanga chuan, "Pial thinthen tlang atangin ka lo kal a, i tapchhakah ka lo thu pial thinthen mai a nih hi," a ti a Tin, Hrangsaipuia chuan, "Kha, uih vut vut tlang atangin i lo kal a, ka tapchhakah i lo thu uih vut vut mai a ni maw?" a han ti leh a Lalruanga chuan, "Thiang vilvel tlang atangin ka lo kal a, i tapchhakah ka lo thu thiang vilvel mai a nih hi," a ti leh a Hrangsaipuia chuan, "A nih loh leh zu ka zuk ang che le," a ti a Pathlangah chuan bel pui hi khawn turin a siam a, a hung ruau mai a, a khawnna tur arthladawn chhungah chuan Rulngan hi a dah a, Lalruanga hnenah chuan, "Zuk khawn teh le," a ti a Ani Lalruanga chuan, "Nang khawn hmasa rawh khai," a ti a.

Mahse, Hrangsaipuia chuan, "Ka leh a che," a ti leh ta zel a Tahchuan, Lalruanga chuan a diar chu a han vawrh a, Muvanlaiah a chang a, "Kawk kawk kaw lek a ti a, arthladawn chhunga rulngan chu a zuk ching chhuak ta nawlh mai a, vanlaizawl lamah a thawhpui ta daih mai a, tichuan, Lalruanga chuan zu chu a khawn ta a Tin, Hrangsaipuia chuan a tapchhak zawlah chuan buh hi a han tito va, a lo hmin dawn tiar ta mai a, rapchung hnuai lamah chuan khawpui hi a han tiri ta dar dar mai bawk a Lalruanga chuan hmawlhte te hi a han thliak khawm a, a han vawrh a, Vaki-ah an lo chang a, "Hrangsaipui, i buh hi veng tha rawh, vakiin an khai zo dawn e," a ti a, vaki chuan an rawn khai zo ta duak mai a

Tin, tukthuan ei a lo hun a, chaw ei chu an han siam a, Lalruanga hmaah chuan Hrangsaipuia chuan a dawi a phum a, chu chu Lalruanga chuan a hre ve ran mai a Chaw chu a ei duh ta lo va, sum-hmuna Hrangsaipuia fanute buh deng chu a han insualtir ta bui bur mai a, Lalruanga chuan, "Saw, i fate an insual e, an invaw hlum thei dawn alawm maw le, va thelh ta che," a ti a Hrangsaipuia chuan, "Anni zawng an tih dan a nia," a ti mai a, a ngaih-sak duh lo va An rapa sarep leh sarep chu a han insualtir leh a, "En teh kha, sarep leh sarep a insual e," a ti leh a; mahse, a en duh hauh lo mai a Tahchuan, Lalruanga chuan in hnuaiah chuan Nghal-rual a han tlattir sup sup mai a, an innawr ngek chelchul mai a, Lalruanga chuan, "Hrangsaipui, i fei kha la la, han chhun teh khai," a ti a, mahse, "An dan a nia," a ti leh mai a Nimahsela, Vawk kawng-kaah chuan sum ruk zet mai hi a han tantir ta a

a ngek ta ruai ruai mai a, Hrangsaipuia chuan "Khawnge, saw chauh tal chu maw le," a ti a, a fei a phawi a, a va vit hlum a, chun i hlan chuan, Lal ruanga chuan an chaw thleng chu a lo her a, tichuan, chaw chu an han ei ta a, Hrangsaipuia chuan ama dawi chu a ei ta zawk a

An chaw ei kham hnu chuan Lalruanga chuan Sekiphir chu kaih a tum ta a Hruizen a keng a, se huangah chuan a lut dawn a, Hrangsaipuia chuan, " Kela, Lalruanga kha tauh rawh," a han ti a Lalruanga chuan, " Mawia amah mahni dawi chhe ei pa kha tauh rawh," a ti a, amah chu a tauh ta nghek zawk a. Hrangsaipuia chuan a Ui hnenah chuan "Uia, Lalruanga kha seh rawh," a han ti leh a Lalruanga chuan, "Mawia amah mahni dawi chhe ei pa kha seh rawh," a han ti leh a, amah bawk chu a seh leh ta zawk a Tin, Sial chu a han hling dawn a, Hrangsaipuia chuan, "Siala, Lalruanga kha si rawh,' a han ti a Lalruanga chuan, "Mawia amah mahni dawi chhe ei pa kha si zawk rawh," a lo ti leh a tichuan, amah bawk chu a si leh ve ta zawk a Tichuan, a hum zo ta si lo va, Lalruanga chuan Sial chu a hling ta a, a kalpui dawn ta a

Hrangsaipuia chuan a sial leh Lalruanga chu thlah turin a zui ta a. Kawngah chuan Hrangsaipuia chuan a sial chu a han dawi thin a, a dingchut chut thin a Mahse, Lalruanga chuan a han dawi ve a, a dawi hla a chham zawha, "Siala kal rawh, chui chui," a han tih chuan a kal leh ruau ruau thin Tichuan, an kal zel a, Tuiruang lui an thleng ta a Lalruanga chu a phaw chungah tui chungah a thu a chaw a fak a, a kut lehlamin a se mei chu a vuan a Hrangsaipuia

cha vau kamah lungpui lian tak chungah a thu a, an indawi ta a Hrangsaipuia chuan, "I phaw leh i mawng kha inbelhbawm sela, i kut leh se mei kha inbelhbawm bawk rawh se," a han ti a Ani Lalruanga chuan, "Nang pawh i thutna lungpui leh i mawngtam kha inbelhbawm rawh se," a han ti ve a Lalruanga chuan, "Kei chu ka phaw hi ka mawngtam huam lekin ka zai bial ang a, ek awng tur ka verh pawp bawk ang a, engmah a pawi vak lo vang Nang erawh chu ti khan a sur asa hnuaiah i thu reng mai ang a, a chang leh tui a lo lian ang a, a hiut hrep thin ang che a riltam tuihalin i thi dawn a nih kha," a ti a a sawithaih ta a Chu chu Hrangsaipuia chuan a hlau ta a, "A nih leh insut leh ang," a ti a Lalruanga chuan, "Mi han sut hmasa rawh,' a ti a, Hrangsaipuia chuan tha takin a han sut leh ta a Lalruanga erawh chuan a sut sak tha duh lo va, sut zo lo deuhvin, "Tho rawh le,' a han ti a Hrangsaipuio chu a han tho va, a mawngtam ti chu lungpuiah chuan a bet tuar mai a, 'n inthen ta vang vang a Lalruanga chuan an thu intiam angin Hrangsai puia Sek'phir chuan Keichala chu a thlaichhiah ta a Hrangsaipuia erawh kha chu a mawngtam hek kha a dam tha thei ta lo va, a huaisual a, a thihpui ta a

LALRUANGA ZANGKAKI HNENAH A KAL A, A TANG HLUM

Tin, a va cham chhung khan Lalruanga khan Hrangsaipuia fainu Zangkaki chu a muthilh hlauin, a zahmawhah chil a perh sak a, a lo harh chuan 'Kha ka tlawm che a nia," a ti a Chuvang chuan

Zangkaki chu a thin a rim a, phuba lak dan tui a ngaihtuah ta a Rai hauh si lovin "Ka rai a, Lalruanga kha nau paakpuan nen lo zin leh rawh se" tin rei deuh hnu chuan a rawn chah leh a Lalruanga chu Zangkaki te khaw lamah chuan a kal leh ta a A chhungte chuan an ui a, i va thi tawh ngei ang an ti a, mahse, a ngai lo va a kal lui ta a Lalruanga chu inring takin a thawk a, a dawi bur zawng zawng pawh a keng vek a Tuiruang lui a va thlen chuan tlau-chhum hi a lo zing phui mup mai a, engmah pawh a hmuh theih loh va, Lalruanga chuan a han hal fai duak mai a Tuiruang chu a lo lian nasa viau mai a, a han hleuh kai ta a Mahse, a dawi bur tha ber mai chu a thlauh ta hlauh mai a, vaukam a thlen chuan a han in en vel a a lo kim ta si lo va, Chaichim te hi a dawi bur um tur chuan a tir ta a Chu Chaichim te chuan phaiphak hnah a la a, chumi chungah chuan a chuang a, tui chu a inlen thlaktir ta diai diai mai a Lalruanga dawi bur kha chu a kiu thla vang vang mai a, dawi hla chu a sa zel a Tuiruang kama vai nu nau awi hian Lalruanga dawi bur hla sak chuan a nau chu a lo awi a, a nau nuak lai chu a awi hlum der mai a Vaiho chuan chu englo chu thil ti thei tak a ni tih an hriatin an lo la ta a, chuvang chu a nia vaiho hian engkim an thiam a, an tih theih tak ni an ti nghe nghe a Tin, Chaichim te pawh kha an lo man a, phaiphak hnah khawr atang khan vaiho hian lawng siam hi an thiam ta a ni an ti bawk

Tin, Lalruanga khan Zangkaki hnen chu a va thleng ta ngei a, Zangkaki chu a nutapa Hrangsaipuia aimaha dawi thiam zawk khi a ni si a Lalruanga

chuan a han rim a, an indawi tan leh nghal chu a ni ta mai a Zangkaki chuan Lalruanga chu a han chawi a, a han dawi ta mial mial a, a mut chu a chhuak ta em em a, a chawi mu ta a Nakinah chuan a lo harh hlawl mai a, Zangkaki chuan, "Lalruang, i mumangah engnge i hmuh ?" a han ti a Ani chuan, "Ka hmaah hian chhum pui hi a lo zing mup mup mai a, ka lo han vai a, a lo kiang leh ta duak mai a," a han ti a Tahchuan Zangkaki chuan a la hneh lo a ni tih a inhria a, a han chawi mu leh ta a Nakinah chuan a lo harh leh a, Zangkaki chuan, "I mumangah engnge i hmuh ?" a han ti leh a Lalruanga chuan, a hma ang bawk khan chhum a lo zing a, a han vai a, a vai kiang zo lo lek lek a ni tiin a han sawi leh a Zangkaki chuan a han chawi mu leh a, a lo harh chuan a mumang chu a han zawt leh a Chumi ium a vawi thumnaah chuan Lalruanga chuan, "A hmaa mite ang bawk khan chhum chu a lo zing leh ta mup mup mai a, ka han vai chiam thin a, mahse, ka lo vai kiang zo ta hlek lo mai a," a ti a Chuveleh chuan, Zangkaki chuan, "Aih !" a ti a, a theh thla tawp a, a zuang chhuak a, Lalruanga chuan, "Kan mi hur nu," a ti a, a thalin a han kap zui a

Mahse, a awmna in kha lung in a ni nghal bur ta mai si a A thal han kahna chauh kha a pawp re re a, a tang chua ni ta a Achhung lam atang chuan Lalruanga chuan a hming a han chhal a, "Keimah Lalruang dawi tin thiam a," a ti a, a han dawi a han dawi thin a Lung in chu a khi tuar thin a, mahse, pawn lamah khan Zangkaki khan a lo zut phui zat zat zel a Lalruanga chuan a tanna lung in

chu a dawi chim zo ta ngaing si lo va, a tang hlen ta a
A thal kahna awng [illegible] kha [illegible] chuan [illegible]
fun lengin a ti zau va, chuta tang chuan Lalruan[illegible]
chu chaw an pe thin a Chutiang chuan [illegible] le chu
a han awm a Malise, a lo rei zual hnu chuan Lal-
ruanga chuan, "Tunah zawng chaw pawh [illegible] pe tawh suh u, ka zun ka ek pawh a hing lut[illegible] ta,
ka tuar ta lo ve, ka tlaih hun hunah ka thi mai
tawh ang e," a ti a Tichuan, Lalruanga chu a tang
hlum ta a ni, Zangkaki dawia a hneh loh avangin
A dawi bur tha ber kha chu hloh lo sela chuan a
hneh ngei ang en ti a ni

(A tawp ta)

LIANDOVA TE UNAU CHANCHIN

Liandova leh Tuaisiala hi unau an ni a, Liandova chu a upa zawk a ni a, Tuaisiala chu a naupang zawk a ni a An nu hovin an hmeithai a, an rethei em em mai a Chutih naka lai chuan an nu chuan a hur san a, pasal dang a neih san ta daih mai a, Liandova te unau chu an lungngai em em mai a, an tap an tap mai a A nu kal dawn chuan Liandova chuan, "Ka nu kal suh, i kalin keini unau engtinnge kan lo awm ang, riltam pawhin kan thi mai ang asin, engmah thawk thei pawh kan ni si lo va," a ti a A nu chuan, "In awm awmin in awm ang a, in thang thangnaah in thang ang a, nangni pahnih vanga pasal neih loh ka duh hleinem," a ti miau mai si a, a kal san lui ta a Tichuan, an unau chuan an tap an tap ta mai a

Nimahsela, tah tahin engmah a sawt si lo va, a tawpah chuan Liandova chuan a rilru a ti khauh va, "Haw rawh Tuaisial, tap tap tawh suh, ei tur zawn a tul a ni Mi ina inhlawhna kan zawn loh leh bahia tal laih tur a ni," a ti a, tichuan, an vakvai tan chu a ni ta reng mai a Tichuan, a changin bahra te an va lai thin a, a changin mi inah an inhlawh thin a, Liandova chuan ama ei khawp chu khawiah pawh a va hlawh thei zel a, mahse, Tuaisiala chu kep a ngai si a, chu chu mite chuan an awih si lo va, a nau chu a buaipui em em mai a Bahra te an va laih lah hian mi hriamhrei leh mi hmanrua te hawh chawp a tul si thin a, an thil hawh manah chuan an bahra laih sa te chu an chhuh sak

leh teuh sı thın a Amah Liandova chauh chu a laiin a nı a, Tuaısıala chuan engmah a la tı ve tham nang sı lo va, an unau kham khawp pawh chu an hang leh si thın lo va, chutıchuan, rethei tak leh haw-kaw-puar pawh eı tur neı lo chuan an awm lun a.

Lıandova chu mı Buh veng tur leh Se veng turte nan a va ınhlawh thın a, ama eı khawp bal hı a hlawh thın a, Tuaısıala chuan a kalna apıangah chuan a zuı ve zel thın sı a, chutıa zanrıah eı hun tea mı ina chaw eı tura an kal apıang hıan, Lıandova chuan Tuaısıala chu ın hnuaı lamah a luhtır a, "Tı khan, In hnuaıah khan ngawı rengın sut awng zawnah lo awm la, bal ka rawn thlak thın ang a, chu chu ı lo eı ve zel dawn nıa," a tı a Chutıa a tıh loh chuan mın an unau eı tur chu an pe phal sı lo va, nımahsela, Lıandova chuan a nau chu a khawngaıh em em maı sı a, a eı tur hmuh ang apıang chu a pe ve zel lo theı sı lo va Vawı khat chu chutıa bal an ınrawlruk thın chu Tuaısıala chu a lo ngampa ta deuh va, a a sı a, "Ka u, a lıan lıan kha han thlak rawh," a tı ta roh va, chuveleh a neıtute chuan an hre ta a, Lıandova chu an hau hrep a, "Bal ı heh kan tıh thın hı, ı nau ı lo rawlruk zuk nıa le, nangnı hrawk phır kan chawm peıh lo che u, chhuak hmanhmawh ıawh u," an tı a, an hnawt chhuak ta nghal a

Chutıang chuan Lıandova chuan hrawk hlawhna dang a zawng zel a mahse, Tuaısıala a kep tıh an mıat veleh a hnawng leh thın a Mı ram chhuahtute hıan an kal ve a, mı hnung an zuı ve thın a, mahse, chungah chuan an hlawhtlın chang pawhın a

rul kawl a ti awm mang hlei lo chauhte hi an chan tawk a ni thin a Mun chutia a ruhkawl an pek khawmte chu Liandova chuan an kawmchar papui chhungah a khung khawm zel thin a Ni khua a lo rei a, an lo fel ve tial tial a Ni khat chu ei tur an nei tawh si lo va, inhlawhna remchang an hmu si lo va, an vak an vak a, an vahna lamah chuan mim fang khat hi Liandova chuan a han chhar a, an lawm em em a, an unau chuan an in phel ta a Tuaisiala lah chu a riltam te hian a u hnenah chaw a ngen a, a tap leh mai si thin a, a a bawk a, a naupang bawk a, a u chu a timangang thei em em mai thin a Chuti chung chuan Liandova chuan Tuaisiala chu a lawng thlamuan thin a "Tuaisial, lungngai ma ta che, zangkhua a li bungbu thei a ni Chunga Pathianin bawkkhupin min en reng alawm," a ti vei reuh thin a

Vawi khat chu Liandova chu mi buh vengin a inhlawh a, a buh ven pah chuan Saihlum hi a hrual a hrual a, a saihlumah chuan buhhum chu a hrual hnan zel a, tichuan, saihlum tam tak buhhum nen a hrual chu a nei teuh va Lo vah a lo hun a, mi tlang kawng bul, kawtchuah bulah chuan Liandova chuan pipu a suih ta a Mi feh kal tur leh hawng lamte an chawl a, pipu-ah chuan an uai thin a, chutia an uai hlan chuan Liandova chuan an hreipui leh chem te chu a lo hmanga, chumi bul vel chu lo-vah a vat ve thin a Sawntlung thuam thum leh a vel zim te chu a lo vat ve thei ta a Nakinah chuan buh tuh a lo hun chuan Liandova chuan a saihlum buh hum nena a hrual belhbawm sa kha sawntlung pangah te chuan a perh bei khat ta vek a Chung chu

a hunah chuan a to ve a, a tha hle mai nghe nghe a Tin pipu kha a la suih ta reng a, chuta uai apiang Tuthlawh chu a hmang a, a thlo zo ve thei leh ta a

Ni khat chu an thlawhlaia an awm lai chuan Choak hian Rul a rawn pa a, an thlawhlaiah chuan a lo thlawk a, chu chu Liandova te unau chuan an an hmu a, an lo au vak a, Choak chuan a thlauh ta a An va chhar a, Khuavang rul a lo ni a, hnahthial in an fun a, thlam hanrah chuan an zep ta mai a, Chuta chinah chuan Khuavang pitar te (I api te an tih bawk) hian an awm loh hlan chuan bah chang rum leh sa hi Liandova te unau tan chuan a lo chhum sak leh diam thin a A ngaihna reng reng an hre thei lo va, chutia bah chang rum leh sa hmanga lo awm leh mai thin chu mi dah a ni ang tih te an hlau va, ei pawh an ei tha ngam thin lo va, mahse, a lo awm fo avang chuan ei chu an ei zel ta a va Nakinah chuan an chang a, an enthla ta a pitar te hi a lo kal a, an rawng chu a bawl leh ta nghal meuh a, a tih zawh veleh chuan an man ta a "Nangmah hi i ni maw ni tina kan tana ei tui min lo siam sak thin hi ni, engtizia nge ni le?" an ti a An chuan, "Hman nia Choak put rul in auh thlak kha ka ni a, in lo chhanchhuah ka a puan thlarin in lo tuam lum a, dam takin ka hmu leh a ka lawm em em a chuvangin, in tana thil tha tih ve ka duh a, in ei tur hi ka rawn siam sak thin che u a nih hi," a ti a Liandova te unau chuan an hnena awmah an ngen a mahse, khuavang pitar chuan, "In hnenah zawng ka awm thei lo vang, amaherawhchu, min ngaih chang apiangin min lam ula, 'ka pi te kha ka va ngai em aw,' han ti ula nangmahni tanpui tu in ka lo kal zel ang," a ti a, a kal san ta a

Tin vawi khat dang lehah chuan Liandova te unau chuan an khuate ram chhuak hnung an zui ve leh ta a Chumi tum chuan mi khat chu an kalkawng ah chuan Saphai lian deuh mai a lo in kham a, thing tuluang emaw an ti a, an kan zel mai a A hnuhnung berah chuan Tuaisiala chuan a rawn kan ve a, che hrut hian a hria a, a han en ngun a, a mit khap fuk hi a han hmu leh ta nghal a, a hlau va, a tlan a, a u hnenan chuan, "Kan thingtuluang kan khan mit a nei a, chet pawh a che hrut asin," a ti a "Awih loh loh tur, khawia thingtuluang mahin mit neiha chet lek loh tur, sawi reng reng suh, ngawi mai mai awh," a ti a Liandova chuan Tuaisiala chu a khap a, Liandova chuan Saphai a nih a ring nghal mai a, mahse, a sa tha min pe ve awm si lova tih a rin avang in a nau kha khap a duh a ni a, zep bopui mai a tum a, an thiante khan an hriat chuan thaha a sa chan an duh ngei dawnin a hre bawk si a Nakinah chuan an chawl a, an thu khawm a, tahehuan Tuaisiala chuan a thil hmuh leh hriat kha mak a ti deuh va, a la a si a, a sawi leh ta mai a, "Nichina kan thingtuluang kan khan mit a nei a," a han ti a, a u chuan a lo chhang thuai a, "Dawt dawt anih chu, khawia thingtuluang mahin mit va neih lek loh tur, i at vang a nih roh chu, a kau bawk pawh a ni ang chu," tih pah hian Tuaisiala chu a han sik ru hlawk a, Ani Tuaisiala pui chuan, 'Ka u hian min khap a duh a nih hi' tihna chang pawh hre hek lo "Awih-ah a, engnge maw min sih rawk chu le, mit chu a nei ngat nia maw le, chet pawh a che thei asin, ka at vang a ni teuh lo em mai," a ti a, a la tang ta khu khu a An thiante chuan an han zawt chiang ta a, Saphai

a nih chu an ring ta a Liandova hlauh ang ngei chuan, "I va en ang khai, Saphai a nih chuan i that ang khai, a sa i chan nghal ang u A n'h loh leh Tuaisiala hi kan vel hrep dawn nia," an ti ta a Liandova chu a lungawi lo hle mai a, a lo tleng bo tawh te pawh a ni mai thei a, tih te a ring a, Tuaisiala tan te chuan a hlauhpui bawk si a Nimahsela, a hmun an va thlen chuan a lo la awm reng a, tichuan, an that a, an chan ta a Liandova rin ang ngei khan a sa tha chu anni unau chu an pe ve phal ta lo ngei bawk a A pumpui leh a ril bawr chu an pe a "kha kha in chan tawk a nih kha, lui mawng lamah tlan thla rawh u, in uih e," an ti a Lui mawng lamah chuan an inhnuk thla sa sawi teh ta mai a Liandova chuan rethei hi a inti em em mai a, a lung a chhia a, a tap a tap mai a, Tuaisiala erawh chuan rethei tih a inhre ve si lo va An sa charaite chu a sa chhia a ni tih pawh a hre bawk si lo va, a hlim deuh fu mai a An sa pumpui chu an chem neih chhun bil deuh mai chuan a zuk zai thin a, a ri ret ret a A u hnenah chuan, "Ka u, tap tap teh suh, chu engnge maw ni ka zai ri ret ret a nia, dar a ni awm e," a ti thin a. Liandova chuan, "Khawia dar mah khatah awm loh tur, i at vang vek a nih hi," a ti a, a lungawi thei lo hle mai a Nimahsela, Tuaisiala chuan a zai ngut ngut a, a tawpah chuan a zai tet ta hlawl mai a, a chhungah chuan thi leh dar hlir mai a lo awm tak tak a A zai rik ret ret thin kha dar tlang a lo ni a, tichuan an thiante hmuh kha an hlau ve leh thung a, lui mawng lehzual chu an panpui leh ta sauh sauh mai a An Saphai thah kha Pawi sumdawng Singaia mi hausa tak mai lemtu a lo ni a, tichuan, Liandova te unau chuan thi leh dar

chu an ngah ta em em mai a An dar te chu an tap kawm an ker a, tahchuan an thukru ta vek a, an thi te chu an thulah chuan a khat teuhvin an beng bawk a , mahse, tumahin an thil neih chu an hre lo va, anni unau chu an awm ngaiin an awm a, an zep tlat a, chuti lo chu min an chhuh sak mai ang tihte pawh an hlau bawk a

Tin, buh seng a lo hun a, Liandova te unau chu an thlamah an va kal a, Liandova chu a lungleng viau mai a, "Ka pi te khi ka va ngai em ve aw," a han ti a Vau atangin khuavang pitar te kha a lo chhuak a, an hnenah chuan a lo kal a, "Engnge in duh le," a rawn ti a Liandova chuan, "A, hei buh seng te a lo hun ta a, kan buh te hi min sengpui la kan ti a ni e, engmah hriam leh hmanrua pawh kan nei si lo va," a ti a Khuavang pitar te chuan, "Aw le, a nih tak chu, naktuka buh sengpuiah a khuain mi sawm ula, in buh sengna hmaah chuan ka lo lam ang a, tichuan, in buh chu nilenga seng tur a awm mai dawn nia Amaherawhchu, nangni unau chuan min nuih hlek suh ang che u, chuti lo chu in buh seng tur a awm lo mai ang," a ti a "Aw le," an ti a, a khua chuan buh sengpuiah an sawm ta a An buh seng ni chuan nu pui pui te hian, "Liandova te unau lo, ar hmai tia lek te chu nau chaw hmuam chung pawhin kan seng zo lawk mai ang chu," an ti a Nau chaw hmuam chungte chuan an lo thawk a, an han seng ta a An khuavang pitar te kha an hmabakah chuan a lo lam a, a lo su hliau hliau reng a, chutih chhung zawng chuan an seng zo thei ta lo va nu nau chaw hmuam te chuan an nau chaw hmuam te chu an chhak zel zul mai a Nakinah chuan, ni te

chu a lo thlang her ta bawih a, khua chu a lo thai lam ta a, Tuaisiala buh seng ning chuan, "Ka pi te iuh chu e," a ti a, a han nuih ta a Chuveleh chuan an buh seng tur zawng zawng chu a awm lo duak ta mai a, an zo chu a ni ta a Liandova te unau chuan buh chu an kum khat ei dawn lai an nei ve ta a An la rethei hle chungin vanneihna engemaw an tawk hiet hret a.

Tin, vawi khat dang leh pekah chuan lal iopui tak mai, Lersia leh a hote chu Liandova te awmna khuaah chuan an lo zin a An lalber Leisia chuan khua an thlen dawn chuan, "Miin min hre teh ieng emaw," a ti a, Kangthaiin a in vaw vual vak mai a, phar ang mai hian a paw hruah mai a, chuti chung chuan khua chu an han lut ta a Liandova te unau awmna khuaa mite chuan Leisia thlen chu an chak theuh va, mahse, tuma'n an hre si lo va Lersia a ni mahna tiin a hote zawk chu, "Nang ka inah lo thleng iawh," an ti a, an kai darh zo ta a, an lalber chu a chuang ta reng mai a Liandova te unau chuan Lersia chu an han kai ve ta a, "ka pu, kan ina'h lo thleng rawh khai, ei tur engmah zawng kan nei lo na a, kan mei lum tal zuk ai ve rawh khai,' an ti a Lersia a ni tih pawh an hre bik hauh lo va, ani Larsia chuan, "Aw le a va lawmawm ve le, ei tur zawng lungngai suh u, keima'n ka nei e," a ti a, a zui lut ta a In chhung an thlen chuan Lersia chuan a zu peng chu a han phawrh a, 'Ka zu hi in teh u khai," a ti a, Liandova te unau chu a han intir a, a lo thlum em em mai a, Tuaisiala pui chuan a ngai vung vung a, "A, a va thlum em, Leisia kawn chai zu an tih

pawh heti lo liam hian a thlum bik lo vang,' a ti ta roh va An mikhualpa chuan, "Keimah hi Lersia chu ki nih hi, pawnah sawn va chhuak la, 'Lersia kan thleng e' va ti tawh," a ti a. Liandova chuan a fiamthu emaw a ti a, mahse, a lo ni lo va, Tuaisiala chu an luhka tlang sangah chuan a va ding a "Lersia kan thleng e," a ti a, a va au ta vak a Nakinah chuan, mite chu an lo kal a, Lersia chu an va kai a, "Hawh ka inah lo thleng rawh, ar ka talh ang che, he mite zawng an mi chhe em a, ei tur pawh an neih loh hi," te an ti a, a thenin, "Vawk ka talh ang che," te an ti a, an rawn sawm leh huai huai a Nimahsela, tuma kohna chu a zawm duh tawh lo va, "Keini putu za ni kan inpui tawk a ni e," a ti a Zanriahah chuan amah Lersia buh fun len sa fun te chu an ei a, a tuk thlenga an ei tur chu a lo nei a, Leisia chaw an ei chuan Tuaisiala chuan tui a ti khawp a, a han bar apiang hian, 'A va tui tehlul em, van te chu Pit dawr tia lekin a ni ka hmuh a," a ti roh thin a

Nakinah chuan an haw dawn ta a, Lersia chuan Liandova hnenah chuan, "In chungah ka lawm em mai a, ka khuaah lo kal ula, Sial ka lo puichhuah ang che u," a ti ta a Tichuan, Liandova te unau chuan Lersia chu an zui haw ta a, a inah chuan an thleng ve thung a, ei tui tha tak tak leh tui tak tak a ei tir a, nuam an ti em em mai a

Liandova te unau chu an hawn a lo hun dawn ta a, Liandova chu Lersia kawmchhak hmeithai inah chuan a han leng a, "Ka pi, hei Lersia hian, 'Sial ka puichhuah ang che u,' a ti a, a Se eng khu nge maw tha ber dawn le?" tun a ka rawn a Chu hmei-

thai chuan, "E, Taite, min rawn nachang i hun chu i fing hle mai a Tuman Lersia Se chi tha bei an hre lo asin, a hre ber ka ni ang, min rawn fuh hle a ni, Se pa lian pui pui leh Se pui lian pui pui a Se huangah an awm khup ang a, chung chu hling duh hlek lo la, a hnuhnung berah Kel pa tiat lek favai zingah han chil ula, a lo tho ve taih tarh ang a, chu chu hling ang che a, chu chu a Se chi tha bei, thlakipa no nei thei chu a ni," a ti a Liandova chuan, "Aw le," a ti a, a hre ta ran a An hawn dawn tuk chuan Lersia chuan Liandova hnenah chuan, "Khu ka Se huang chhunga Se awm zinga mi khu in duh ber zuk hling rawh u le," a ti a, a luhkaah chuan a thu vung a, a en ve reng a Liandova chuan hmui a la a, Se kawngkaah chuan a lo chang a, Tuaisiala chu a va khalh chhuahtir ta a Se pa lian pui puite chu Tuaisiala chuan a duh khawp mai a, "Ka u, kha kha lo hling rawh, kha tak kha lo hling rawh," a ti chul mai a Ani Liandova lah chuan "Ka hlin thelh," a ti thin a, a chhaih zel mai a, a hling fuh duh hlek lo mai a A hnuhnung berah chuan a pa chal lian deuh mai a la awm a, Tuaisiala chuan, "Ka u, hei hi chu lo hling tawh ngei rawh, a dang a awm tawh hlek lo a nia," a ti a, a han khalh ruau ruau mai a Huang kawngka a hnaih deuh veleh chuan, "Ka u, hling rawh, ka u, hling rawh," a ti a Tuaisiala chu a rak chul mai a, Liandova chuan muang chang hian, "A khaih, ka hlin thelh" a ti leh ta a, tahchuan, Tuaisiala chu a tap ta a, "Ka u zawng, i sual em mai, i hling fuh duh lo va, a dang pawh a awm tawh si lo," a ti a, a tap pur mai a Liandova chuan, "Tuaisial, lungngai ma ta che, keini unau phu tawk zawng khang lai favai kha han chil la a lo awm leh mai ta ve ang," a ti a Tuaisiala chuan beisei

tawh lo chung hian a han chil a, Se pui Kel pui tia lek chu a lo la awm a, a lo tho tarh tarh a, chu ch Liandova chuan a hling ta a Tuaisiala lung chu awi lo em em mai a, "Ka u zawng, a lian tha tha hling duh lo va, a chhe ber kher i hling a—," a ti a a phun nung nung mai a Mahse, Liandova chuai a thlem a, "Ni lo ve, keini zawng mi chhia kan nil hi, a lian pui pui kan phu hleinem, hei hi kan phi tawk chauh a ni zawk e," a tihpui a, an kai a an kal ta a

Lersia chuan, "Kha ka Se chi tha ber in la t a ni a, Pathianin mal a sawm sak dawn che u nia,' a ti a Liandova finzia chu mak a ti a, a en zu vawng vawng a, an kal liam ta a Lersia Se chi th an lak chu an khuaah pawh an kai lut lo va, tum hmuh lohvin ramhnuai sih zau takah hian an dah a an hung tlat a, tuma'n Sial an nei tih pawh an hr lo va Thlatin hian Liandova chuan a nau Tuaisial chu Se en tur chuan a tir thin a, an Sial chuan n te hi a lo nei thar ziah mai a. Se no te thai apian chu Tuaisiala chuan Sakhi emaw a ti a, a haw hn hian a u hnenah a hrilh a, "I e ka u, kan Se huang ah khan Sakhi a lo awm ve reuh va, a zuang zel zek mai," a ti thin a A u chuan, "Duh leh tichuar lo awm ve mai mai rawh se," a tih san thin a Re vak lo chhungin Liandova te unau chuan Sial chi an ngah ta em em mai a

Chutichuan, Liandova te unau chu a ruk chuar an hausa ta em em mai a; mahse, tuman an hausak zia pawh chu an la hre lo va. A chang chang hian ar dar neih kha an tum thin a, mite chuan an dar tum ri chu an hria a, an lo kal a, kawngka atang hian —

"Liando te u· ·u ·aw
Dar zenge in tum in tum

an ti a, an rawn zawl thin a anni unau chuan n dar chu an thukiu leh thuai a, bur chhi hi an bel bel a --

' Dar zengmah kan tum love
Liando bur chhete kan tum kan tum '

tiin an lo chhang thin a

Ni khua a lo rei a Liandova pawh chu a lo tlangval ve ta a An hausak dan chu an lal ... Tuaichawngi chuan a rukin a lo hre vek mai a Chuvang chuan, Liandova chu a ngaizawng ta em em a, pasala neih tih a duh ta viau mai a Tuaichawngi chu a hmel tha em em mai a, a nu leh a pa pawh chuan an chhuang em em mai bawk a An lalpa chuan, ' Ka fanu Tuaichawngi hi a pasal ... ber ka khaw tlangval zinga mi ka thlanthlin dawn a ni, tlangval zawng zawng hnatlang in kal vek tur a ... Kawtchhuahah an lo haw lam chu a pasal ... duh ber chu a lo kawk ang a, pa in ... a lo pe ang, ... ti ... An ni ruatah chuan tlangval zawng zawng chu an tihna lamah chuan an kal vek a Liandova te unau pawh chuan, "Mi sahnim tipuarah pawh i kal ve ... mai ang hmiang," an ti a, an kal ve ta a Hnu lamah chuan Tuaichawngi chu a nu leh pa te nen kawtchhuahah chuan an lo awm a, an khaw upa te pawh an awm khup bawk a Tlangvalho chu an lo haw zung zung a, Tuaichawngi chu kawng sirah chuan a lo ding reng a An khaw mi tha fate leh tlangval hmel tha pui puite chu an lo kal zung zung mai a, mahse, Tuaichawngi chuan tumah a lo uksak lek lo mai a. A tawpah chuan a hnuhnung berah Liandova

te unau chu an lo kal ve hna hna a, Tuaichawngi chuan Liandova chu a lo kawk a, "Hei hi ka pasal tur duh ber chu a ni," a ti a, a puanrin ken chu a pe ta a Chuveleh chuan Tuaichawngi pa chu a thin a ur ta em em mai a, a ang a, "Ka khaw mi tha fate leh tlangval dang hei zozai zingah hian ka khaw mi chhe ber kher leh rethei ber maw i thlan chu! Tuaichawng, i hamtha lo vang e," a ti a, a kawhna kut zungchal chu a tan sak ta a Tichuan, Tuaichawngi chu a pa te in lam pawha haw ngam ta lo chuan, Liandova nen chuan an inzui haw ta a, an innei ta a Tuaichawngi pa chuan Tuaichawngi manah chuan, "Sial ki Se huang su daih khawp leh Thi ka Thuambin uai thak zo min pe tur a ni," tiin Liandova hnenah chuan a ngen eltiang ta a

Tichuan, Liandova te unau chuan Tuaichawngi man chu an pek a lo tul ta a Nimahsela, an thi neih zawng zawng kha thil loh vek a ni si a, thilna tur la pawh an nei si lo va Tuaichawngi chuan a nu hnenah latui a han dil a, "Liandova te unau puan a tet nasa em mai a, a thui nan latui min lo pe ta che, ka nu," a ti a A nu chuan, latui pakhat hi a lo pe a, mahse, chu chuan a daih teuh si lo va, ni tin chuan a dil ziah mai a, a nu chuan, "Engahnge maw i hman zawh zai le?" a lo ti a Tuaichawngi chuan, "A, ka nu, an puan a lo chhe nasa em alawm maw le," a ti a Nimahsela, a nu chuan a ringhlel a, a va bih ru a Tuaichawngi chuan Liandova te unau puan chhin awzawng a lo thui lo va, thi a thil a lo ni zawk a A thil sa chu tam tak mai a lo inbang nghing tawh mai a, a la thil leh tur chu thlangraah hian a vum tun hian a lo la awm bawk a. Chuta

hın chu Tuaıchawngı nu chu a lawm rılru ta vıau naı a, Tuaıchawngın latuı a va dıl leh te chuan uı o takın a lo pe a, "A daıh loh leh han lam leh zel awh aw Chemte," a tı thın a

An thı thıl chu tam tawka an hrıat veleh Tuaıhawngı pa hnenah an kalpuı ta a Tuaıchawngı pa huambanah chuan an bang an bang a, a hnuhnung ıerah chuan thıpuı hruı fual delh dawlh hı Lıandova huan a han bang leh hnawk maı a, a uaı tlıak ta a, awk an tı ta a Tın, chumı zawhah chuan Sıal chu ek leh tur a lo nı ta a, an khaw tlangval fel deuh leuh chu Tuaısıala'n a hruaı a, ramhnuaıa an Se huanga mı chu an zuk khalh chhuak ta dum dum maı a Tuaıchawngı pa Se huangah chuan an khalh lut zung zung maı a, an lut tam ta fe tıh hnu-ah chuan - lut hnuhnung ber tılah chuan Tuaısıala'n Saıraw-khehın a han perh pawp maı a, chu chuan a phın buaı a, Tuaıchawngı pa Se huang chu an su darh ta vek maı a, tıchuan, Lıandova te unau chuan Tuaıchawngı man chu an tlak ta a.

Lıandova leh Tuaıchawngı chu an ınduh em em a, hlım tak leh lawm takın an awm dun zel a Kum thum an ınneıh hnu-ah chuan fapa tha tak maı an rawn neı a, an lawm em em maı a Tahchuan, Khuangchawı an lo tum ta a, an laına zawng zawng hla tak taka mıte an chah khawm vek a Lıandova te nu pawh kha an chah ve a An Khuangchawına tur chu hlım takın an buatsaıh zel a, a khaw mıpuı chu an hlım em em maı a. An tıh puı nı, Khuang chunga Lıandova te chhung an chuan nı chu a lo thleng ta a Ruaı te chu mı zawng zawngın an theh a Tlaıah chuan Lıandova te chhung chu khuang

Hang chungah chuan an chuang a, mite chuan an zawn a, an uaipui krawp a, an sep vuh vuh mai a Fuaichawngi chuan thite chu a vawrh ur ur a, an inchuh huai huai mai a, tin, a kut zungchal a pa tan bilh sak kha a vilik a, a pa hnenah chuan, "En teh, ka pa, i kut mi tan sak hi," a ti a, a lek vah vah mai a, a pa chu a hulhaiin a zak deuh hle mai a Nakinah chuan Liandova chuan, an kawmchar bang lai chhunga papui chhunga a saiuhkawl dah khawm, an retheih laia mi pek khawm kha a va la chhuak a, mual laiah chuan a chhang ta ruih mai a, "Hei kan retheih laia in sa mi hleh khawm kha a nih hi," a ti a, mite chu an zak a, an haw zo ta a Tin, a nu an chah kha an khuangchawi tiak hnu ni thum niin a lo thleng ve chauh va Liandova te in chu lal in ang mai, sei pui mai hi a lo ni si a, chhiahhlawhte lah an ngah bawk si a, a nu kha a lut zak a, kai tenah chuan a ding reng a Chhiahhlawhte chuan 'Ka pi lo lut rawh," an ti a, an kai lut ta a Ani chuan, Liandova te unau ei atan tiin Laiking rep te Vaimim pu lung te leh bal te hi a phur vei um a, chungte chu a phawrh zak a, chhiahhlawhho chuan an phawrh sak a, an dah tha a Ni rei lo te chauh a cham a, a haw leh dawn ta a, an khuangchawina se sa rep te chu an phurhtir teuh mai a, tin, ama thil rawn phurh te kha an phurhtir leh vek a, "Keini zawngin khang kha kan ei duh lo ve, nangman hawn leh zawk rawh," an ti a, tichuan a kal ta a

A kal ta chu kawtchhuah a va thleng a, Liandova te khaw lam chu a lehhawi a, a ding a, a inngaihtuah a, "Aw, Liandova te unau hetiang taka an lo ropui ta mai tak chu!" a ti a, a zak lutuk chu a rilru a mit sulh a, a tlu tawp a, a thi chu a ni ta reng mai a.

Anni Liandova te unau erawh kha chu hlim tak leh lawm takin fanau maltluan chawiin an awm ti an tia lawm Liandovan an retheih vang lai taka a nau Tuaisiala a tawng thlamuanna "Tuaisial, lungngai ma ta che, zangkhua a la bungbu thei a ni "Chunga Pathianin bawkkhupin min en reng alawm." a tih chu a lo thleng ta a ni Tin, ni khua a lo tei a, Tuaichawngi nu leh pa te kha khaw hranah an awm a, an lo tar ta hle a Liandova leh Tuaichawngi chu zin atan an sawm a, an fate nen an zuk zin a An kal lam chuan Run lui chu an dai kai thei a, Tuaichawngi pa khua chu dam takin an thleng a, an inhmu khawm chu an hlim em em a, iei tawk tak an cham a Nakinah chuan an hawn a lo hun ta a an haw lam chuan Run lui tui chu a lo lian ta chiam a, an dai kaina pangngaiah chuan an dai lain Tuaichawngi chu tuiin a lak tak a ni an ti, Liandova chu a tap ta a –

"Ka kal lana pal siau siauvin,
Ka hawn lamah Run tui a lian e,
Run tui lianah ka Tuaichawngi banah ka kai e,
Ka kai zo lo, ka Tuaichawngi a fam ta hi e,"

a ti a, a tap a tap a

Thenkhat sawi dan chuan, Liandova hian hmei a nei a, a ban lehlamin a hmei chu a kai bawk a, a hmei chu a tla dawn tep bawk a, chu mi a han tanpuina lamah chuan Tuaichawngi chu a thlah palh tak a ni an ti

(A tawp ta)

SICHANGNEII

Hman lai hian parawl pakhat hi a awm a, tuk tin hian zing takah tui a chawi ziah thin a Nimahsela, a aia hmaah chuan a tuichawi tur chu an lo tihnut sak fo mai a, a tinutu lah chu a hre si lo va Pitar pakhat hian, "Kei chu i tuichawi tur tinutu hi ka hria asin, Sichangneii te unau an ni a, van lam atang khian an lo thlawk thla a, an rawn inbual a, an tinu thin a ni, chang la i man theih chuan i nupuiah nei la, an hmel a tha si a, a tihzia khawp ang Amaherawhchu i man dawn pawhin an hnung lamah man tum ang che, chuti lo zawng an thatin a en ang chia, i man fuh theih lo vang," a ti a A tuk zingah chuan khuan hmasa atangin a chang ta a Sichangneii te unau chu an lo thlawk thla a, an han inbual dawn ta a, an that chu a en hian a eng phung mai a Tahchuan, sawi set set lo chuan an hma lamah chuan a bawh rawk a, a bawh theih a, van lamah an thlawh bo san ta a A tuk lehah chuan a chang leh a, chumi tum chuan a man fuh ta a, a u zawk Sichangneii chu a man ta a Inah a hruai haw a, a thla leh a chang chu a pawh sak a phulraw theiah a khung a, rapchungsangah a thukru ta daih mai a , tichuan, an innei ta a

Ni khua a lo rei a, fa tha tak tak an nei a, an fate chu mipa hlir an ni mai a, fapa pasarih an nei ta a, an hmingah chuan Kiptheia te, 'Dotheia te, Haitheia te, Chhintheia te, Mantheia te an ni a, an naupang ber chu Tlumtea an ti a An nupa chuan lo hi an nei thin a , mahse, an fate mipa hlir an ni a, an chhang a zing si a, a rual chuan an feh dun thei thin lo va,

an fate chu an in awm chhawk thin a An pa in a awm ni chuan an nu chang kha a phawrh a, a tawntir teuh va, an lam siau siau thin a, an hlim thei em em a An nu ina a awm ni chuan engmah ti lovin an awm a an ngui em em a, an hlim thei ve thin lo va Tahchuan, an naupang ber Tlumtea chuan, "Ka nu, ka pain min awm ni chuan englo chang kan tawn a, kan lam siau siau va, kan hlim viau thin asin," a ti ti a

An pa khan "In nu hnenah chuan sawi ieng reng suh ang che u," tia a hrilh avangin mi dang kha chuan an sawi duh lo a ni a, Tlumtea'n a sawi tak mai pawh khan an nu hnenah chuan, "Mawi a, dawt a nia," an lo ti sap sap a, zep an tum a An nu chuan, Tlumtea hnenah chuan, "Khawiahnge i pa chuan chu englo chang te chu a dah?" a ti a, a zawt a Tlumtea chuan, "Rapchungsanga bui chhungah khian a dah," a ti a An nu chuan, "Han la teh," a ti a, Tlumtea chuan a han la ta a A chang leh a thlate chu a han invuah a, kawngkaah chuan a han fu thurh a, "Fa te u, ka mawi em?" a han ti a, a fa upa te chuan, "Mawi lo, i zahpuiawm roh, mi'n an hmu reu reu ang che, lo haw rawh," an ti sap sap a, Tlumtea erawh chuan, "Mawi a, ka nu, i mawi ngawt a nia," a ti a Luhkapui tlangbanah chuan a va sawt kai leh thurh a, "Fa te u, ka mawi em?" a han ti leh a, a upate chuan, "Mawi lo, mawi lo, lo haw thuai rawh," an ti leh sap sap a, mahse, Tlumtea bawk chuan, "Mawi a, ka nu, i mawi e," a ti leh a Chuta tang chuan, van lamah a thlawh kai san ta daih mai a Nakinah chuan an pa feh chu a lo haw a, "Fa te u, khawnge in nu?" a han ti a, anni ho chuan thil awmzia chu an han hrilh a Ani chuan, "Chuti

chu in nu mah awm tawh hlei lo, ka intihlum mai dawn, ka tilmu ka chhu keh dawn e," a ti ta a A fa upate chuan, "Chhu keh lo vang," an ti tiam tiam a, Tlumtea erawh chuan, "Mawi a, ka pa, han chhu keh teh," a ti leh ta mai a A han chhu keh tak tak ta a, "A lehlam hi ka chhu keh leh dawn e," a han ti leh a A unaute chuan, "Chhu keh lo vang, kan nu awm tawh lo mah tih a, nang lehzel i awm lohvin, eng tin nge kan khawsak ang," an ti leh tiam tiam a Tlumtea bawk chuan, "Mawi a, ka pa, han chhu keh leh teh,' a ti leh ta a Ani chuan a han chhu keh leh tak tak ta mai a, a thi dawn ta a, a chalchang chu Tlumtea chuan a lawm a, "Ka pa a lam e," a ti a, tuium khuang te a lo sawh a, tichuan, an pa chu a thi ta a, anni chu an vakvai ta a

An mangang chuan, "Enthei, nang han en teh, kan nu awmna i hmu thei em?" an ti a Entheia chuan a han en vang vang a, an nu buh deng lai chu a han hmu a Tahchuan, Kaptheia chuan an nu sum ko tlangah chuan thal chu a han kap bur ta chat a, an nu chuan a lo hmu a, a hrualhrui a zuk thlak a, tahchuan, an uai kai ta hlawm a An nu mah chuan, pa pakhat an nu nuta anmahni haw em em mai, hringei hi a lo awm ve a, chumi ho chuan lo vat turin an unauza chuan an kal ta a Chu pa chuan an vaia thing kih khung a delh hlum tir vekna remchang a ngaihtuah a, thing lian pui hi tlu lek lekin a rek lawk a, chawchhun ei a lo hun a, chumi thing tlu lek lek hnuaiah chuan chaw a fak pui ta a. An han ei tan dawn chauh va, chu pa chuan, "Tikhan lo oi rawh u, tahkhian ka han kal lawk ang

e," a ti a, an chhakah chuan chumi thing chu a han chek thlu ta mai a Chutia thing lo tlu ta mai chu, "Dothei, do rawh," an ti a, Dotheia chuan a do va, Haitheia'n a hai kiang a, tichuan, thi lovin an lo awm hlawm a Hringei pa chuan, "E, nau te u, in thi vek tang ka ti asin le," a ti a Anni ho chuan, "Kan thi duh phiangsen nang, ngum sek paw reu ro pa," an ti a. Hun dangah chuan, chu pa chuan an unaua chuan lo hal turin a hruai leh ta a Lo an thlen chuan vahchap lai takah chuan, "Hetah hian chaw lo fak ula, lo mawng luiah khuan Chakai te ka zuk khawrh ang a, ka lo kal leh hma chuan lo awm ieng ang che u," a ti a, a kal san ta a Lo mawng a thlen velch chuan lo chu a hal ta hluah mai a Chuveleh anniho chu an mangang a, "Haithei, hai rawh, Haithei, hai rawh," an ti a, Haitheia chuan vahchap chu zau fe a han hai fai a, lei a hai khuar a, an lut a, Chhintheia'n a chhin ta a A kan zawh hnu chuan Hringei pa chu kangvarah chuan a lo chho va Fanghmir bawm kang vap te chu, "Heng hi an lu ruh kang vap a ni ang," a ti a, a bar chho zouh zouh va Anniho chu him takin an lo thu far si a, a zahzel chuan, "Nau te u, in la him maw? In kangthlum vek ta emaw ka ti asin le," a ti a Anniho cnuan, "Kan kang hlum duh nang maw, ngum sek po reu ro pa," an ti a Tichuan, inah an hawn chuan thil awmzia zawng zawng chu an nu chu an hrilh a, ani chuan, "Hemi hi Hringei a ni a, a la tihlumin a la ei tak tak ang che u tih a hlauhawm a ni Chuvangin, lei lamah zuk haw leh ta ula, mual sarihah sa thang zuk kam ang che u," a ti a, tichuan, an chhuak leh ta a

An chhuk thlak hnu chuan an nu thu ang chuan, mual sarihah chuan thang chu an kam ta a An awk thei viau mai a, sa tinreng hi an awk thin a, empai hian an phur teuh teuh mai a Vawi khat chu an sa phur haw chu leihkapuiah an thu khawm a, "Kan nu leh kan pa te ei ve hleih lohvah," an ti a, an insawi lungleng a, chung lam an nu awmna lam chu an han thlir a, chutih lai tak chuan an nu chuan fawvai a rawn leihbaw ih va, an mit a ti del ta vek mai a Mitdel chung chuan an sa thang chu an va en thin a, an awk teuh teuh va, phurh tur hian an insem chhawk a, an insem lai chuan Chawmnu hian a lo va dawh ve thin a, an sem ve fo mai a An chan tur zat hi chang lovin an inhre ta deuh fo mai a Tlumtea chuan, "Keima'n ka sem ve tawh ang e," a ti a, a han sem ve ta a An kut an han dawh kha Tlumtea chuan, "Hei tu kut nge?" a ti zel a, anni chuan an sawi zel a, a pasarihna chu, "Hei tu kut nge?" a han ti leh a, tuma'n 'Ka kut' an tih tak loh avangin, Tlumtea chuan a man bet a, a pawm nawl nawl a, lungpui chungah chuan a keuh ta chawrh mai a, a thluak a per sawk mai a, a thluak per chuan Tlumtea mit takah a per a, a lo var ta re re a, mit varna a ni tih a hre ta a, a mitah chuan a han hnawih a, a vai ti vek mai a A unaute mitah pawh chuan a hnawih theuh va, tichuan, mit var an lo nei leh ta vek mai a

Chuta chin chu lo an nei ve ta a, hlo thloin an riak a, thlamah chaw an in chhum chhawk thin a. An upa ber Kaptheia chuan a chhum hmasa ber a. Thlamah chuan chaw a chhum hmin ta diam tih veleh chuan Chawmnu a lo kal a, "Kapthei, i chaw nge i phal nangmah?" a rawn ti a. Kaptheia chuan,

"Mahni ai chuan, chaw le," a ti a, chaw chu a pe ta a A unaute an lo haw chuan chaw chu chhum chawp an nghak leh ta a. Chutiang chuan unau parukte chuan an ti a, chaw chu nghah chawp a ngai ziah mai a Tlumtea chu athinur viau mai tawh a, mahse, "I la hre ve mai ang," an tihsan mai thin a A hnuhnung berah chuan Tlumtea chuan a han chhum ve ta a, a chaw chhum pah chuan bawmrang lian tak mai hi a tah a Chawmnu chu a lo kal ve ta ngei a, 'Tlumte, i chaw nge i phal nangmah?" a han ti a Tlumtea chuan, "Mahni ai chuan chaw le," a ti a Chawmnu chuan han ei mai hi a tum a, mahse, Tlumtea chuan, "A la hmin lo ve, lo leng thu rih rawh," a ti a Chawmnu chu Tlumtea bawm tahna kiangah chuan a lo thu a, "Kha eng tur nge?" a ti a Tlumtea chuan, "Arpa lianpui mai, nangmah tiat lai mai hi kan nei a, chu mi bawm tur chu a ni a, nang i len chuan kan arpa pawh a leng ang, han lut chhin teh," a ti a Chawmnu chu a lut chhin ta roh va, chuveleh chuan Tlumtea chuan a chilh ta tlat mai a, "Tihian inah ka hawn ang che'ng a, naupangin an khawih vir huai huai mai ang che le," a ti a. Chawmnu chuan a hlau va, "Tlumte, ka intlan ang e," a ti a Ani chuan, "Engin maw?" a ti a Chawmnu chuan, "Chem in vaia inkim, Hreipui in vaia inkim, Fei in vaia inkim, Tuthlawh in vaia inkim Silai in vaia inkim, Nupui in vaia inkim, Sial in vaia inkimin," a ti a Tlumtea chuan, "Aw le, min pe nghal vek rawh" a ti a. Chawmnu chuan a dang zawng chu a pe nghal a, "Sial erawh chu nakinah rawn la ang che," a ti a

A unaute chu tlaiah chuan an lo haw a, "Chaw hminsa i nei thei bik emaw chu?" an ti a, ani chuan, "Thei ang chu," a ti a. Anni chuan, "A nih leh i ei

ang u hmiang," an ti a. Tlumtea chuan, "Chaw ei nge in duh, Chem insem?" a ti a, a unaute chuan, "In sem tur mah a awm chuan Chem insem le," an ti a Tlumtea chuan chem chu a han sem theuh va "I ei tawh ang u le," an han ti leh a, ani chuan "Chaw ei nge in duh, Tuthlawh insem?" a ti leh a Anni chuan, "Insem tur mah a awm chuan tuthlawh insem le," an ti leh a Ani chuan a han sem leh ta dial a Chutiang chuan, "Chaw ei nge in duh, Hreipui insem? Chaw ei nge in duh, Fei insem? Chaw ei nge in duh, Silai insem? Chaw ei nge in duh Nupui insem?" a ti ta zel a, anniho chuan insem chu an thlang zel a, tichuan, chaw ei hma chuan an han insem zo ta vek a Tlumtea chuan ama nupui tur chu a hmai a hnawih hang a, an insem zawh chuan, "Tu nupui nge tha ber i han phih fai hlawm teh ang u," a ti a, an han phih fai chuan Tlumtea nupui chu a tha ber a A naute hnenah chuan, "Chawmnuin heng zawng zawng hi min pek a ni a, 'Sial pawh nakinah la la ang che u,' a ti a," a ti a

Nakinah chuan an vaiin Se la turin an kal leh ta vek a, an kal hlan chuan an kawmchhakah Chawmnu chuan meihawl a rawn rawh a, an nupuite ina awmho hnenah chuan, "Tui mi han pe teh u," a ti a. A upabor nupui chuan tui chu a han pe a, a lo ei ta mai a. "Min han pe leh rawh u," a ti leh a, an han pe leh a, a lo ei leh ta mai a. Chutiang chuan an vai chuan a ei ta a Tlumtea nupui erawh chu a nau vei lai tak a ni a, nau chu a han hning thla hlawl a, thei leh thei lo chuan tui chu a han pe ve a, a kutah a lo man a, a in lamah a hruai haw ta daih bik mai a, a inah

a awmpui ta a A fa hrin hlim hlawl a kal san tak kha chu engemaw ti tiin a lo tal tlei ve thei a, enkawltu pawh awm mang lovin a lo sei lian ve thei ta mai a

A lo puitlin chuan, "Ka pa te hian tangka phek khat tal an nei lawm maw ni chu aw, ka nu zawnga kal ka duh a, ken atan ka duh mange a," a ti a, a zawng a zawng a, dawhthleng hnuaiah hian tangka phek khat chu a chhar ta a Tichuan, a kal ta a Khaw pakhat hi a va thleng a, an lal chuan, "Fahrahte, khawnge i nih dawn?" a lo ti a Ani chuan, "Fahrahte chu leh! 'Sazu-ah chang rawng' tih thiam awm maw ka zawng dawn," a ti a Lal chuan, "Ka lo tih ang che chu," a ti a, lal chu tangka phek khat a ken kha a pe a, "Sazu-ah chang rawng," a ti a, Fahrahtea chu sazu-ah chuan a chang ta a, lalin tangka a dahna kha a en ru a, thul mawngahdahin a hmu a, zanah chuan thul mawng chu a rek ru a, a tangka phek khat chu a ru chhuak leh ta a Tin, a tukah chuan khaw dangah a va kal leh a, lal inah vek a va thleng leh a lal chuan, "Fahrahte, khawnge i kal dawn? a lo ti leh a, ani chuan, "Fahrahte chu leh! 'Khawimu-ah chang rawng' tih thiam awm maw ka zawng dawn,' a ti a Lal chuan, "Ka lo tih ang che chu,' a ti a Tichuan, lal hnenah chuan tangka phek khat chu a pe a, lal chuan, "Khawimu-ah chang rawng," a han ti a, a chang ta a, Bepui parte chu a han tlan a Lalpa tangka dahna kha a enthla a, thul mawngah a dah a, chu chu zanah sazu-ah a chang a, a rek pawp a, a ru chhuak leh ta a A tuk lehah chuan khaw pakhatah hian a va kal leh a, lal inah bawk a va thleng leh a, lal chuan, "Fahrahte, khawnge i kal dawn?" a lo ti leh a Ani chuan, "Fahrahte chu leh! Nau duhawm

puiah chang rawng' tih thiam awm maw ka zawng dawn,' a ti a Lal chuan, "Ka lo tih sak ang che chu," a ti a "Nau duhawm puiah chang rawng," a han ti a, nau duhawm puiah a chang leh ta a Tang-ka phek khat kha a pe a, a dahna a enthla a, zanah sazu-ah a chang a, a ru chhuak leh ta a Tichuan, amah leh amah kha 'Chang rawng' a inti thei t zel a, tichuan, a nu te khaw lam zawnga kal chu a tum ta a

A tuk khua a lo var a, "Khawimu-ah chang rawng,' a ti a, Khawimu-ah a chang a, a nu te khaw lamah chuan a thlawk ta vang vang a A nu te in a va thlawk thleng chu mihringah a chang a, a nu nen chuan an han inhmu a, a han insawi a, an inhre ta a A nu hnenah chuan, "Ka nu, nakinah chuan Phungnu (Chawmnu) hnenah chuan, 'Siamtu inhiilh ang hmiang' ti la, 'Nangma'n sawi hmasa rawh,' a tih chuan, 'Kei ka siamtu chu luia Nghaleng hi a ni' ti ang che," a ti a Tin, ani chu a nu chuan a thinkhu ta a Nakinah chuan Phungnu chu a lo haw a, a nu chuan, "Kan awm dun rei ta viau mai a, Siamtu inhiilh ang hmiang," a ti a Phungnu chuan, 'Nang inan sawi hmasa rawh," a ti a Fahrahtea nu chuan "Kei ka siamtu chu luia Nghaleng a ni a, nanga siam-tu engnge ni?" a ti a Phungnu chuan, "Kei ka siamtu chu chunga Parva thla sen a ni," a ti a A tukah chuan, Phungnu chu Sangha sawisa tur chuan luiah a kal ta a, sangha chu a hmet ang chawp chawp mai a; tichuan, tuiah chuan a dah leh ta mai a Fahrahtea kha khawimu-ah a chang a, Phungnu thiltih zawng zawng kha a enthla zel a, amah Phungnu a lo thlen hmain a thlawk haw thuai a, a nu hnenah chuan,

"Phungnuin vawin cha sangha a sawisa a, a hmei ang chawp chawp mai a chuvangin, a lo haw nuah chuan, 'Vawiin chu engtizia emaw ni ka awm te a na thum mai a, vuak hrep ang maiin ka sil em um mai a,' lo ti ang che," a ti a Tichuan, tlaiah chuan Phungnu chu a lo haw a, Fahrahtea nu chuan, 'Vawiin chu engtizia emaw ni ka awm te a na thum mai a, vuak hrep ang maiin ka sil em um mai a, a hrehawm khawp mai," a lo ti a Phungnu chuan sangha kha a siamtu dikah a ngaih phah a, a lawm riliu viau ve

A tukah chuan, Fahrahtea chu Phungnu siamtu chunga Parva thla sen sawisak tum chuan a kal ve ta a Khawimu ah a chang a, a thlawk ta vang a, van chung khua an lalpa kawtah chuan nau duhawm puiah a han chang a, a han awm ta a chu lal chu parva thla sen kawlte chu a ni Lal chuan nau chu a hmuh veleh an khuate chu a zawt a, "Hei hi tu nau nge ni, tawn en theuh rawh u," a ti a An va en theuh va, mahse, tuman ka nau an an ti si lo va Chuvang chuan, lal chuan, "A nih loh leh ka faah awm rawh se," a ti a, fa atan a a i te Nakin deuh hnu chuan an fa chu chuan, ... hnenah chuan, "Ka nu, ar te ka chaih duh," a ti a An han chaihtir a, rei lo te-ah chuan, "Kha u, ka chaih ning tawh e," a ti a, a pe leh ta a A tukah chuan, "Ka nu, artui ka khal duh," a ti leh a, an han khalhtir leh a, mahse, rei lo deuh hnu-ah chuan, "Kha u, ka khal ning tawh e," a ti leh ta mai a A tuk lehah chuan, "Ka nu, Parva thla sen ka khal duh," a han ti leh a, a nu chuan, "A, hei zawng khal lo ve, i ni siamtu a ni a, i tina ang e," a ti a Mah-

se, ani chuan, "Ka tina lo vang," a ti a, a han khalh tir leh ta a Rei vak lovah chuan, "Ka khal ning tawh e," a ti a, a pe leh ta mai a A tuk khua chu a lo var a, Parva thla sen bawk chu khalh a ngen leh a, an khalhtir leh ta a Tahchuan, Fahrahtea chuan Parva thla sen chu ama nu tak takte khaw lamah chuan a thlawhpui ta daih mai a An in chungah chuan a zuk tum a, a nu a ko va, "Ka nu, lo chhuak teh," a ti a Mahse, Phungnu chuan a chhuah khalh a, Parva thla sen Fahrahtea ken chu a han hmu a, a thinur em em ta mai a Fahrahtea nu lo chhuak ve nen chuan an insual ta chiam mai a A nu chuan, "Taite, ka hneh dawn lo a thla lehlam kha ulh tliak rawh," a ti a, a han ulh tliak a An han insual leh a, a la hneh ta chuang lo va, "Ka la hneh lo ve, a thla lehlam ulh tliak leh rawh," a ti a, a han ulh tliak leh a Chuti pawh chuan a la hneh lo va, "A khup ruh khing khat kha ulh tliak rawh," a ti leh a, a han ulh tliak leh a A la hneh ta lo cheu va, "A khup ruh leh lam titliak leh rawh," a ti a, a han titliak leh ta a Mahse, a luin a la nawr ta chuk chuk a, a la hneh tak tak thei chuang lo va, "Ka hneh thei chuang lo ve, a ring ruh kha thuai chhum mai rawh," a ti a, a ring ruh chu a han thuai chhum leh a, Phungnu chu a thi ta a. Tichuan, an nufa chuan thlamuang takin an awm dun thei ta a ni

(A tawp ta).

HLAWNDAWHTHANGA

Hmanlai hian pa pakhat Laizahiehera an tih hi a awm a, fapa pathum a nei a A upa bei chu Hlawndawhthanga a ni a, an mi lai chu Laicherhnawma a ni a, tin, a tlum ber chu Zahrama a ni a Fanau pakhat chauh an nei a, a hming chu Ngunchiangi a ni a, nula hmel tha tak mai leh hla phuah thiam tak mai a ni a (Ngunchiangi hmel thatzia leh hla phuah a thiamzia hi Pawiho thawnthu iopui bei pakhat a la ni reng a ni)

Hlawndawhthanga te unau thum chu inkawm ngeih tak mai an ni a, an chak a, an felin an hmelte pawh a tha em em hlawm a nula te pawhin an ngai-zawng viau thin a, an khuaah chuan mi lansai ber leh khawsa thei ber chhung an ni thin An fanu Ngunchiangi pawh chu an fainu neih chhun a ni a, an duatin an hmangaih em em a, an ving lai chuan an khawsa thei bawk a,a hnathawl pawh an phal mang thin lo a ni

An khawsa theiin an nuamsa e ti mah ila mite ang bawkin lo nei mi leh hlo thlo mi chu an ni ve tho va, amaherawhchu, taima tak leh inkawm ngeih tak an nih avang chuan an tih apiang hlim takin an thawk zel thin a Mite ang bawkin duhthu te an samin nupui fanau nei an nih hun tuite chu an titi fo thin a Hlo thlawh hun chuan lawmte an nei thin a Nula tepawh hian anni unau lawm chu an chak em em thin a ni, thenrual kawmte reng reng pawh an thiam bawk si a

Chutiang mi leh chhungkua nimahsela, upain van-duai leh pharchar a tlai lo an tih angin an chunga vanduaina lo thleng chu nak tak mai leh raptlak

tak mai a ni Chhung khat lainate tan phei chuan dam lai lusun nihna a ni a, thil manganthlak tak mai an chungah a lo thleng ta a ni, chu chu hetiang hi a ni —

Kum khat chu Hlawndawhthanga te chhung lo chu a kang tha lo viau mai a, ni tin mang an khawh thin a Kangvar ni saah chuan tui te hi a hal duh nasa mai si a, tin, an lo lamah chuan tui lah chu a vang riau mai bawk a Chuvangin, tuithawl hian tui an pai thin a Nikhat chu khua a sa zual em em mai a, an tuithawla tui chu an tlak ta thuai mai a Chawfak kham hnu lawk chuan an u ber Hlawndawhthanga chuan, "Tui ka zuk zawng ta'ng e, tikhan lo thawk zel rawh u," a ti a, vauvah chuan tui zawng tur chuan a lut ta a Tui chu a vang nasa khawp mai a, a zawng a zawng ta mai a, a hmu hlei thei si lo va, a tui lah chu a hal tawh em em mai si a, a mangang hle tawh mai a, vah pawh a vak tha peih tawh lo va

A tawp a tawpah chuan khiangpui kawrawng chhunga tui tling sen deuh kuk chu a hmu ta a A lawm viau mai a, tui chu a kut phahin a thum a, a in ta bawrh bawrh mai a, a in bang chu a tuithawlah a khung a, a unaute tan khan a ken sak ve ta a. A unaute lah kha an tuihal leh dangrovin an lo chau der mai a, a tui rawn hawn chu a han tulh ve ta a, an lo harh leh ta a, an lawm viau a ni

Mahse, nakin deuh hawn hun hnaih lam ah chuan, Hlawndawhthanga tin chu a lo piang danglam ta a, a lo sei ta tual tual mai a, mak ti taka an en reng lai chuan, Sakei tin ang mai a lo ni ta a. A unaute tin pawh chu an han en chuan chutiang vek chu a lo ni

ta a, mak an tin rapthlak an ti em em a, mahse, tihngaihna a awm chuang si lo va, tichuan, rei lo teah chuan Sakeiah an chang ta vak mai a Hlawndawhthanga, Laicherhnawma leh Zahrama an unau t'ium chuan Sakei an ni zo ta a, mei sei pui puite an nei a, kangvarah chuan an pathum chuan an inchhaih a, an zuang ta ziai ziai mai a, an tlan vel thial thial ta mai a ni Pa pakhat feh hawng hian a hmu a, "Hlawndawhthanga te unau ka um phak veleh ka hilh ngei ngei ang,' a ti a, mahse, anni unau chu a hmu ta si lo va, in thlengin a tlan ta mai a

Nakin deuhvah chuan an vauvah Sakhi a lo huk a, Sakei an nih tak avang chuan n unau thum chuan an va um ta vat a, rang tak mai chuan an man a, an pawt darh ta nghal a In lam pawha haw lovin an awm bo ta mai a An chhungte chuan a ngaihna an hre lo va Mahse, pa pakhat Hlawndawhthanga te Sakei chan hnua ialkhat atanga hmutu khan an pa hnenah chuan an thlawhlaia Sakei pathum a hmuh thu kha a hrilh ta a Chuveleh an mangan chu a zual ta a, Sakeiin an unau thum chuan a seh tak ni ngeiin an ring a, rin loh theih pawh a ni bawk lo va Tichuan, a khaw mipui chuan an zawng ta a, Sakei hnu te chu an hmu dup si a, mahse, an ruang pawh an hmu si lo va, an mangang em em a, ni thum lai chhung an zawng a, an hmu der lo mai a, ni zawng zawngin an ui em em a, an nu leh pa te lah chuan an chhuan thin tehlul nen, an lungngai em em mai a, an tap an tap mai a ni.

Mahse, rin loh takin ni thum hnu-ah chuan an Chem te leh an hnathawh kawr te nen an pathum chuan an lo haw leh ta thut mai a Mite leh an

chhungte chuan mak an ti viau mai a, engtizia nge ni tia an zawh lah chuan chhan ngaihna pawh an hre mang hek lo Engpawh ni se, an lawm leh ta em em a, an chhungin hlim tak chuan an awm leh ta a ni Chuta chin chu an duh chang changin Sakeiah an chang thei ta tlat mai a, rei tak chhung chu khuaa mite lah chuan an hre hauh si lo va An khuaah chuan sa a tla fo ta mai a, 'Chumi Vawk chu Sakeiin a la,' tih awm ta fo mai a, mite chu an mangang sawt ta hle a ni

An farnu Ngunchiangi kha chuan thil pakhat mak tih deuh tak a nei a, chu chu an khuaa mite vawk sakeiin a seh zin tehlul nen, anni vawk chu engmah a ti ve hauh lo fo mai a ni Tin, sa a tlak apiang hian a nutate chu an vaiin inah an awm ngai hauh lo tih kha a hre tlat bawk a ni Ngunchiangi chuan chung chu a pa a hrilh a, mak an ti dun viau a ni An pahnih chuan Hlawndawhthanga te unau thum awmzia hriat chian tumna kha an nei ta a A rukin fehnaah te leh zana an lenna te an en thla ru ta a ni, a rukin rinhlelhna an nei ta a ni ber a ni A tawpah chuan an hre chhuak ta a, keimi ah an chang a lo ni reng mai a, an khuaa sa tla zawng zawng te kha Hlawndawhthanga te unau tih a ni tih kha an hre ru chiang ta a, an mangang em em a, pawi an ti em em mai thin a, mahse, tihngaihna a awm si lo

Nakin deuhvah chuan mi zawng zawng hriat an lo ni ta a, anmahni pawhin inthup reng theih nin an hre ta lo va Tichuan, mihring zingah pawh an cheng ta lo va, an vak chhuak a, khaw tin maiah an hrang ta a, an hlau em em mai a Pasaltha pawh an pasaltha hlei thei lo va, feh te hi an kham thiap thuap fo ta mai a ni.

Hlawndawhthanga chuan a unaute chu fimkhui turin a hrilh fo va, tin, amah tak hi chu a unaute angin a hrang nasa ve mang lo reng bawk a Rau an seh zin luattuk te hian a unaute chu a zilh thin a, mahse, an sawt chuang lo va, an nghal em em mai a Kei vak lovah chuan Laicherhnawma leh Zahrama chu pasalthain an kap hlum ta mai a, tichuan, Hlawndawhthanga chauh chu a awm ta a Chuta chinch etawh chuan Hlawndawhthanga pawh chu i hrangin a kawlh ve ta hle mai a ni

Khaw pakhatah chuan nula tleirawl te nuhrawn nei hi a awm a, chu khua chu Hlawndawhthanga hlauvin feh an kham thuo mai a, mahse, kha nula tleirawl te kha chu a nuhrawnin thing pnur turin i tir lui tlat mai a, a hnial ngam si lo va, a chhuak ta a Thing phur tak ngial pawhin tumah dang chu chhuak ngam an awm lo va Khua atang i hla em em lo, lungdawh awmna a va thlen chuan tlangval hmel tha tak pakhat a va hmu ta a, amah chu chak awm tak leh lian tawk tak a ni a, lungdawhah chuan a thu a Tlangval chuan nula tleirawl chu hmel tl a a ti hle mai a, a lo bia a, "Hei engtizia nge, in khua a mi tumah pawh an vak chhuak na nge? Mitthi an awm em ni?" a lo ti a Nula tleirawl chuan, ' Hlawndawnthanga a hrang a, tumah chhuak ngam an awm lo a ni," a ti a. "Engtizia nge nang i lo chhuah ngam si, i hlau ve na nge?" a ti a. Nula chuan, "Hlau ve tehlul mai, mahse, ka nuhrawnin mi tir lui tlat a, ka hnial thei si lo va ka lo kal ma' a ni," a ti a Tlangval chuan, ' A nih tak chu, kal rawh keima'n ka zui ang che, hlau reng reng suh," a ti a, an pahnih chuan

thing chu an fawm dun ta a Tin, an fawm zawh chuan tlangval chuan, "Tikhan haw ta vang vang la, heti lai atang hian ka lo en zui zel ang che Khi lai tlang i thlen hma khian chuan lo lehhawi hauh suh la, tlang atang erawh khian chuan min han en leh ang che I thing phurh kha chu sumhmuna keuh lovin tual laiah keuh la, i nuhrawnin tlaia seng tura a tirh che pawhin seng duh hlek suh ang che," a ti tlat a

Nula chu lawm takin a haw ta a, tlang chu a han thleng ta a, dai bul lawk a ni tawh a, tahchuan a han hawi kir ta a, Hlawndawhthanga kha sakei lian em em maiah a lo chang tawh a, chumi a zuk hm a hlau nasa khawp a, a tlan haw ta a, in thlengin a tlan haw ta a ni In a thlen chuan a thing phurh chu tualah ngei chuan a keuh ta a

Khua a lo tlai a, a thim thut thut tawh a, tuala thing kha seng loh a la ni ta a A nuhrawn chuan thinur takin thing seng turin nula kha a han tir a Mahse, Hlawndawhthanga hrilh lawk ang ngeiin a hnial ta tlat a. Chuvang chuan, amah chuan ang ang chungin a va seng dawn a, a han tikhawm hman chauh va, Hlawndawhthanga chuan a la ta lawp mai a, a seh hlum der ta mai a. Chuta tanga rei vak lovah chuan kha nula kha a lo rai a, fapa a rawn hring a, Hlawndawhthanga thlahte bul chu a ni ta a

Tin, Hlawndawhthanga chuan Vuichhip tlang huai nula Tialtangi a ngaizawng em em mai a, ni tin hian a rim thin a A kalkawngah chuan khaw pakhat a awm a, chu khua a r an pakhat chu Tialtangi rim tura a kal pah chuan a la ziah mai a, mihring tam fe

a suat tawh bawk a ni Chuvang chuan, chu khuaa mite chuan Tialtangi an be ta a, an inthawi ta chiam mai a An tawngtaina leh dilnate chu Tialtangi chuan a lo hria a, an duh anga tihsak a lo tum ta a ni Khuaa mite kha an khaw daia falpui siam turin a hrilh ta ngawt mai a, an falpui siam chu Hlawndawhthanga veivahna lam kawtchhuahah a ni a

Chutia falpui an siam zawh tawh hnu rei lo deuhvah chuan, Tialtangi chuan, "Hlawndawhthang, i lo kalna kawtchhuaha falpui an siam kha i hmu thin na nge?" a ti a, ani chuan, 'Hmu ang chu," a ti a Tialtangi chuan, "I hel thin a ni maw?" a ti a Hlawndawhthanga chuan, "Hel lo ve," a ti a Tialtangi chuan, "A nih leh engtinnge i tih?" a ti a Ani chuan, "Tlangval na chuan le kan zuan kahlen theuh zel mai," a ti a Tialtangi chuan, 'Ka awih lo deuh mang e, i zuan kahlen zo maw? I va chak awm ve!" a ti a Ani chuan, "I awih loh leh mi va en teh reng ta che," a ti a.

Tichuan, an kal dun ta a, Tialtangi hmuh lai ngei chuan Hlawndawhthanga chuan falpui chu a han zuan khum zak mai a, a han zuan khum let leh thauh nghal mai a Tialtangi chuan, "A hnuaiah khan i lut ngam na nge?" a ti a, ani chuan "Ngam ang chu, mahse, min delh anga sin," a ti a, Tialtangi chuan, "I lut ngam lo tihna a nih chu, a delh i hlauh chuan," a ti a Hlawndawhthanga tlangval huaisen inti chuan a ngaihzawng hmaa ngam lo nih chu a hreh ta a, "A nih en rawh, engahnge ka ngam loh vang," a ti a, a lut a, a kamna chu a han khawih per ta a, a delh ta nghek mai a. Hlawndawhthanga chu a

zangthal hman a, chutia falpui tuma tihkan zawh loh tura an siam chu a nam kang vu mai a, "Tialtang, he falpui hi ka tichhe vek mai thei asin," a ti a, Tialtangi chuan, "Nam kang vu lo khan han indelhtir chhin teh," a ti a Ani chuan a hreh viau mai a; mahse, a ngaihzawng thu chu a hnial hreh si a, a han indelhtir a, chutia a delh beh tak si chuan tan a siam leh zo ta lo va, a delh hlum ta a ni an ti.

(A tawp ta)

CHEMTEII

Hman lai hian lal pakhat a awm a, amah chu tlangval nupui nei lo a ni a. Ni khat chu a Hlua mi pahnih an rawn inkhinga ta a. Chu mite chu in pam a thih dawnin Sepui pakhat chauh a neih an a. 'Sum leh pai engmah ka nei si lo va, hei hi in la rawn vulh pung ang a, in la rawn insem a ni ang chu," a ti a. Nikhua a lo rei a, anmahni unau pawh chu nupui fanau nei an lo ni tawh a, tin Sepui pawh chuan tha tak in note tam tak a lo nei tawh a. Tichuan, an Sial chu an han in sem dawn a, a upa zawk chuan a nau hnenah chuan "I ta ve tur a awm lo, kan pa khan keimah chauh a ni min pe' ni," a ti ta mai a. Chumi thu chu in mahni unau an inrem thei ta lo va, lal hnenah chuan an siwi ta a ni. Nimahsela, lal pawh chuan rem rginan a hre lo va, tamah hmatpuitu dangte an awm si lo va. Lal chuan heti hian a ti ta a — "Zanimah han ngaihtuah ula, khawvelah hian engnge ni chak ber? Chu chu naktuk zingah min rawn hrilh rawh u, chu nu hre zawk zawk chuan Sial chu in nei ang," a ti a an haw ta a.

Inah chuan a upa zawk chuan a han ngaihtuah a han ngaihtuah a, Sakawr chak deuh mai hi a lo nei kher bawk a, chu aia chak chu engmah awmin a ring ta lo va.

Tin, a nau zawk kha chu lungngai takin a haw a, fanu nula tlairawl chauh hi a nei a, a fanu chuan, "Lal chuan engtinnge a lo tih?' a ti a, a lo zawt a. "A! Chemte, Sial zawng kan chang lo a ni sa mai,

lalın 'Khawvelah hıan engnge chak ber rawn ngaıhtuah ula, chumı hre zawk zawk chuan Sıal chu ın neı ang,' a tı a, kan hre awm sı lo va," a tı a A fanu chuan, "Chu zawng kapa, mu rawh, naktuk zıngah ngaıhtuah tur a nıh chu, zıng fımah fınna a awm ngaı," a tı a A tuk khua chu a lo var a, a fanu chuan, Ka pa, lal hnenah chuan kal la, 'Khawvela thıl chak ber chu rılrua ngaıhtuahna hı a nı e' han tı tawh, rılru a ngaıhtuahna hı zawngın mıtkhapkar lovah khawvel zawng zawng hı a fang chhuak theı vek a nı tı ang che," a tı a

Tıchuan, zıngah chuan lal hnen ah chuan an unau chuan an haa kal a, lal chuan a upa zawk kha a lo zıwta, ani chuan, "A, ka Sakawr aıa chak zawk engmah awmın ka rıng lo ve," a tı a Lal chuan a nuıh tet tet a, a nı e, nı lo ve a tı lem hleı lo va Tın, anaupang zawk chu a han zawt leh a, anı chuan, "A, khawvela thıl chak ber chu rılrua ngaıhtuahna hı a nı, rılrua ngaıhtuahna hı zawngın khawvel zawng zawng pawh hı mıtkhap kar lovah a fang chuak theı vek a nı," a tı a Lal chuan, tunge hrılh che," a tı a, anı chuan, "Ka fanu Chemteıı'n," a tı a Tın, lal chuan, "A nıh leh thıl pakhat han ngaıhtuah leh rawh u, chumı hrıa chuan Sıal chu ın neı tak tak ang, khawvelah hıan enge nı thau ber, chu chu rak tuk zıng ah mın rawn hrilh rawh u," a tı leh a

Inah chuan an haw leh ta a, a upa zawk kha chuan Vawk pa thau tak hı a lo neı kher a, chu aıa thau chu engmah hı awmın a rıng lo va, tahchuan a rılru a tınghet leh ta a A naupang zawk kha chu a lungngaı hle a, ın a thlen chuan a fanu chuan, "Ka pa,

lal chuan engtinnge a lo tih?" tiin a lo zawt leh a Ani chuan, "A, Sial zawng kan chang awm hlei lo ve, 'Khawvela thil thau bei rawn ngaihtuah ula, chumi hre zawk zawk chuan in chang ang,' a ti a, kai hre awm si lo va," a ti a A fanu chuan "Ka pa, chu zawng naktuk zingah ngaihtuah tur a nih chu, zing fimah finna a awm ngai," a ti leh a A tuk khua chu a lo var leh a, a fanu chuan, "Ka pa, lal hnenah chuan han kal la, khawvela thil thau ber chu lei hi a ni e, han ti tawh, khawvel mihring zawng zawng leh rannung chi tinreng hi lei thau tlanin kan awm a, mahse, a cher chuang lo a ni han ti ang che," a ti leh a

Tichuan, zingah chuan an unau chuan lal hmaah chuan an han ding leh hem hawm a, lal chuan a upa zawk chu a han zawt hmasa leh a ani chuan, "Vawk pa thau deuh mai ka nei a, chu aia thau chu engmah awmin ka ring lo ve," a ti leh a Lal chuan a nuih leh tet tet a Tin, a naupang zawk chu a han zawt leh a, ani chuan, "Khawvela thil thau ber chu lei hi a ni e, khawvel mihring zawng zawng leh rannung zawng zawng chi tinreng hi ama thau tlanin kan nung a, mahse, a cher chuang lo a ni," a ti leh a Lal chuan, "Tunge hrilh che," a ti a Ani chuan, "Ka fanu Chemteii'n," a ti leh a Lal chuan, 'Tunah thil pakhat han ngaihtuah leh ula, chumi hre zawk chuan Sial chu in nei tak tak ang, khawvelah hian engnge hlu ber?" Chu chu han ngaihtuah ula, naktuk zingah mi han hrilh ang che u," a ti leh a, an haw leh ta a

A upa zawk chuan a han ngaihtuah a han ngaihtuah a, "Nupui te aia thil hlu hi a awm thei dawn em maw ni?" a ti a, tahchuan a rilru a tinghet leh ta a A naupang zawk erawh kha chu a hma ang bawkin

lungngaiin a thlep reng mai a A fanu chuan, "Ka pa, lal chuan engtinnge a lo tih?" a ti a, a lo zawt leh a Ani chuan, "A, khawvela thil hlu ber han ngaihtuah ula, chumi hre zawk chuan in nei tawh tak tak ang a ti a, kan hre awm si lo va, kan chang dawn ngang lo a ni e," a ti leh a A fanu chuan, "Ka pa, chu zawng naktuk zinga ngaihtuah tur a nih chu, zing fimah finna a awm ngai e," a ti leh a Khua chu a lo var leh a, a fanu chuan, "Ka pa, lal hnenah chuan han kal la, 'Khawvela thil hlu hei chu muthilh a ni e,' han ti tawh Muthilh hlan hi zawngin tumah kan awt lo a nia, mi zawng zawng hi muthilh hlan chuan kan intluk vek a ni Lalber pawh a muthilh hlan na na na chuan engmah a ni bik lo a ni," a ti a An unau chuan lal hmaah chuan an han ding leh len lawn a Lal chuan a upa zawk chu a han zawt hmasa leh a Ani chuan, "Nupui te ni a hlu hi khawvelah engmah awmin ka ring lo," a ti leh a Lal chuan a nuih leh tet tei a A naupang zawk chu a han zawt leh ve a, ani chuan, "A, muthilh hi a hlu ber a ni, muthilh hlan hi zawngin tumah kan awt lo va, mi zawng zawng kan intluk vek a ni Lalber pawh a muthilh hlan na na na zawngin engmah a ni bik lo ni," a ti leh a Lal chuan, "Tunge hrilh che?" a ti leh a Ani chuan, "Ka fanu Chemtein'n," a ti leh a

Lal chuan a naupang zawk fanu chu fing a ti hle a, a rilruin finfiahna a ngaihtuah ta a A pa chu la mu kawl ip khatin a kentir a, "Hei hi i fanu chu pe la, zaninah lo theh tiak sela, ti arh sela, laah kai sela, puanah tah sela, chu chu kawrah han thui sela, naktuk zingah thui sa diamin min han pe rawh se," a

ti ta a La mu chu a pu ta teuh mai a, a fanu hnenah chuan lal thuchah chu a hrilh a A fanu chuan, "Ka pa, lal hnenah chuan han sawi leh ta la, 'La chu ka ti tiak ang a, ka ti arh mai ang a, mahse, a herna tur Herawt ka nei lo va, a saina tui Lasai ka nei lo va, a kaihna tur hmui ka nei lo va, a tahna tur Puanbu leh puan thui Khawl pawh ka nei bawk lo va, chung chu zaninah lo siam peih diam sela, min han pe rawh se, chuti lo zawng a kawr kan thui hman lo dah ang e,' a ti e, han ti tawh," a ti a. A pa chuan lal hnenah chuan a han sawi leh a lal chuan mak a ti hle a, a pa nnenah chuan, "A nih leh he artui hi i fanu pe la, zaninah han tikeu sela, han chawm lian sela, naktuk zingah khuang thei ak akin min han pe rawh se, tukthuan hmeha t lh a tan ka duh a nia," a ti a Aitui chu a la a a l..w a a fanu hnenah chuan a pe a, lal thuchah chu a hrilh leh a A fanu chuan, "Ka pa he h.hl.. hi lal chu han pe la, lo tuh sela, lo tithai sela, a kem tha takin lo khawl sela, min han pe rawh se chuti lo zawng Ar no a lo keu veleh pek tui leh chawm lenna a awm loh zawngin a thi leh mai dah ang e,' a ti e han ti tawh," a ti a A fanu thuchah ang chuan buhhum chu a han pe a, a thuchahte chu a han hrilh leh a Lal chuan mak a ti rilru hle mai a, fing a ti hle mai a, a pa hnenah chuan, "A ni lo ve, i fanu chu ka hmu duh e, naktuk zingah amah lo kal sela, ka lo hrilh ang e Amaherawhchu, a lo kal dawn chuan in chei hlei lo in chei lo hlei lovin lo kal sela, lei pawh rap lovin, amaherawhchu pheikhawk bun si lovin, sakawr chungah pawh chuang si lovin Tin, thil pek engmah ka duh lo va, rawn keng suh sela, amaherawhchu, lawmman keng lovin kut ruak

mai chuan lo lal suh se," a ti leh ta a Chu chu a fanu hnenah chuan a hrilh leh a, a fanu chuan, "Engtinnge ni ang aw," tiin zan khuain a in ngaihtuah a

Tah chuan khua chu a var a, a han insiam a, lal hnena kal tui chuan, a sam chu pial deuh main a khuih a, a zial duh lo va, fai deuh hian a inbual bawk a Tin, lenkhang sei tak hian fel takin a rawn inzem chai mai a, ke bun siam chawp a vuah a, parva pakhat hi lawmman atan a keng bawk a, a kal ta a Lal hnen chu a han thleng a, "Hei, i thupek ang zelin ka lo kal a ni, 'pheikhawk bun lovin, sakawr chung pawha chuang si lovin, amaherawhchu lei rap si lovin lo kal rawh se' i ti a, chutiang chuan ka lokal a ni Tin, 'thilpek engmah ka duh lo va, amaherawhchu lawmman keng lovin kut ruak ngawt chuan lo kal suh se' i tih avangin hei parva lawmman atan ka rawn keng a ni," a ti a Parva chu a kutah a fuktir a, pek tum ang chuan a han ban a, chu chu lal chuan lo han lak a tum a, chuveleh parva chu a thlawk ta hlauh mai a, thilpek chu engmah a pe lo va, kut ruak chuan a lo kal si lo a ni ta A hmel a lo tha em em bawk si a, lal chuan nupui atan a duh ta a, inneih thu an sawi a, palaite an tir ta a

An inneih dawn chuan lal chuan thu a tiampui ta a, ' Tunah kei hi roreltu ka ni a, ka rorelna lam hi engmah i rawn khawih vein i rawn sawi ve tur a ni lo Mipain hnathawh bik kan neih te hi hmeichhiain an lo khawih ve ka awi lo a ni Pathian thu angin hmeichhiate chu mipa tanpuitu mai tur in ni a, chuvangin ka rorelna te i lo khawih ve zawngin nang leh kei kan innupa thei lo a ni mai ang. Ka in

chhunga i duh ber pakhat hi i la ang a, i pa inah i haw leh mai tur a ni,' a ti a. Tin, a hmei hlua pa a, chuan, "A ni alawm, chutianga thutiam sa neih chu a tha hle alawm," a lo ti ve mai bawk a.

Tichuan ropui tak leh hlim tak chuan an innei ta a ni. Nimahsela, an inneih achin rei vak lovah chuan lal upa pakhat chu a upatpuite'n an itsik avangin dawt hlir mai hian an iawn hek ta a. Mahse, chu upa chu atang zo ta lo va, thia n loh an chan tir ta a. Thih thu hial a chungah an ti tluta a. Chu chu lal nupui chuan a lo hre chiang em em si a, an heknate dawt vek a ni tih a hre reng mai si a. Chu upa chuan lalnu hnenah chuan tanpui a rawn ngen a, a ni'n a lo khawngaih a, lal hnenah chuan a va sawipui ta a ni. Lal chuan, "Chuti a nih chuan duk ni tak a," a ti a. Upa chu thiam a chantir leh ta a, a thu chu a phelh leh ta a. Amaherawhchu a nupui-a hnenah chuan, "Khai le, hei kan inneih dawna kan thutiam kha i hre reng bawk ang a, ka rorelna i rawn khawih bua ta a ni a, engemaw i duh ber hi i la ang a, i pa inah i kir leh mai tur a ni. Nang leh kei kan in nupa thei dawn lo a ni mai," a ti ta a. A nupui pawh chuan lungawi takin, "A nia lawm, thu tiam tawh sa chu bawhchhiat tur a ni lo ve. Amaherawhchu chutia kan lo inthen dawn mai si chuan ka thiam tawpin rawng ka bawl ang a, zanin chu chaw kan la kil dun ang chu, kan chaw kil dun hnuhnun ber pawh a ni mah thei a,' (a rilruin nih phei zawng a ni kher lo thei a) a ti a. Tichuan rawng chu a bawl ta sauh sauh mai a. Engkim tui takin a buatsaih a. Tin, damdawi zuartu hnen atangin muthilhna hlo a lei bawk a. Zanah chuan chaw chu an han ei dun a, thingpui te

an in a, hlim takin an awm dun a, a hnuhnung berah chuan zu an han in a, a pasala in turah chuan muthilhna hlo chu a phul ru ta a. An han in zawh veleh chuan a pasal chu nghet deuh maiin a mu ta chawrh chawrh mai a, chu veleh chhiahhlawh-ho a ko va, a pa in lamah a zawntir ta a Kawmchar lam pindan pakhatah an muttir a

A tuk khua chu a lo var a, a nupui chu a kiangah chuan a va kal a, lalpa chu a lo harh ve ta bawk a A awmna ngai ni lovin a hria a, a ngaihna a hre mang lo va, a han hawi vel a, a nupui hnenah chuan, "Hei engtiziange ni? Khawi lam nge ni? Khawiahnge ka awm?," a ti a Ani chuan "Ka pa in a nih hi, mak i ti teh elo" a ti a Lalpa chuan, "Engtiziaa i pa in-a awm nge ka nih, eng vang nge ni?" a ti a Ani chuan "Kan inneih dawna kan thutiam kha i hre lawm ni? 'Ka roielna mi khawihpui chuan, ka in ata i duh ber i la ang a, i pa in-ah i haw leh mai tur a ni' i ti a, chuvangin nangmah hi ka duh ber chu i ni a, hei ka la che a, ka pa in-ah ka hawn che a nih hi," ti ta a ni.

(A tawp ta).

KUNGAWRHI

Hman laı hıan pa pakhat hıan Hnang a hlaı a, a hnang hlaı chuan a Kutzungpuı hı a tı-at a, tıchuan, a kut chu a lo vung vak a, hnaı a la ta a Nakın ah chuan a lo tuah ta a, an han kheı a, ı hnaı zıngah chuan Naute te tak te hı a lo chhuak tel ta reuh va A Kutzungpuı chu a raı a lo nı zawk ıeng maı a, mak an tı em em maı a, naute chu hmeıchhıa a nı ı, a hmıngah chuan Kungawrhı an tı a

A tırah chuan buhtun fang phel hıan an chawm thın a, a lo lıan deuh va, a fang pumın an chawm a A lo lıan leh deuh va, buh fang phelın an chawm a, tın, reı lo deuhvah chuan a fang pumın an chawm leh a Tıchuan, an chawmna chu a than len dan ang zelın an tı tamın an tılıan deuh deuh va A tawp-ah chuan a lo puıtlıng ve ta a, nula hmeltha em em maı a lo nı ta a Tlaıah te hıan nula dangte nen an ınkawı bah a, tlangvalhote hıan luhka atıngın an thlıı huaı huaı thın a Chung tlangval zıngah chuan Keımı tlangval hı a awm ve thın a, chu chuan Kung-awrhı chu a ngaızawng ta em em maı a, a tan neıh ngaıhna awmın a hre sı lo va, awm ngaıhna pawh a hre mang thın lo va

A tawpah chuan chu Keımı tlangval chuan a ruk ın Kungawrhı hnıak vaıvut chu a tham a, a fun a, a rapah a rep ta a, chuta tang chuan Kungawrhı chu a na tan ta a, a dam theı ta reng reng lo maı a Chutıa khaw khat nula hmeltha dam ta lo chu a nu-latpuı te leh tlangvalte hıan an en huaı huaı maı a Keımı tlangval pawh khan, 'Engtızıange nı tak le, chutı taka a lo nat maı nı, ka han en ve teh ang

chu maw," a ti a, a a en ve ta a A kal hma khan Kungawrhi hniak a rep kha a dah dai deuh va, tichuan a va en lai khan Kungawrhi chu a lo dam deuh va Kungawrhi chuan a pa hnenah chuan, "Kha tlangval pakhat lo kal lai kha chuan a dam deuh huaiin ka hria a—" a ti a A pa chuan, "I ngaihzawn vang a nih chu," a ti a, ani Kungawrhi chuan, "Ka ngaih zawn pawh ka hre chuang lo asin," a ti a Mahse, a pa chuan a awih sak chuang lem lo va Inthawina tul an tih ang chi tinrengin a thawi a, mahse, a dam thei chuang reng reng lo mai a Kungawrhi pa mangang chuan, "Kungawrhi tidam thei chuan man lovin nupuiah an nei ang," tiin a puang ta a

Keimi tlangval khan, "Keiman ka tidam thei ang, ka bei ang e," a ti a Keimi tlangval a ni tih an hre si lo va, tichuan, tidam tur chuan a bei ta a Kungawrhi hniak a rep kha zawi zawiin a dah hla tial tial a, Kungawrhi pawh chu a lo dam ve tial tial zel a Nakinah chuan a hniak vaivut kha a phelh a, a hniak ang tak khan leiah chuan a siam leh ta a, tichuan Kungawrhi pawh chu a lo dam fel leh ta a Kungawrhi dam hnu rei lo teah chuan Keimi tlangval nen khan an innei ta a, tin, an inneih atanga rei lo teah chuan Keimi tlangval khan an khaw lamah a hruai ta a

An khua atanga hla vak lovah chuan lui lian tak hi a awm a, chu lui tui chu a lo lian phut mai a, dai kai mai rual a ni si lo va A tih ngaihna dang a awm si lo va, a tawpah chuan Keimi tlangval chuan, "A ni lo ve, Sakeiah ka chang ang a, ka mein vuan tlat la, ka hleuh kaipui dawn che nia," a ti ta a Tichuan, Sakeiah chuan a chang ta a, Kungawrhi chuan a

meiah chuan a [illegible]an a, 'Huk, huk, [illegible] a [illegible] hleuhpui ta a [illegible] pitar thing ph[illegible] hmu a, a hlau ta em em mai a, a theih tawk a chhuahin a tlan haw a, thlabarin Kungawrhi pa inah chuan a tlu lut a, a thidang ta a. Ina mite chuan, 'Eng nge i ti ta ngai le!'" an ti a, mak an ti a, an mangang a, an han zawh leh engmah a sawi thei si lo va.

"Buhtui hnang kha han tulh teh u khai," an ti a, an han tulh thuai a, a lo harh deuh chuan a han sawi dawn a, "He, he, he, naufa chu, — he, he, he," a ti a, a la sawi thei ta lo va. "Buhtui kha han tulh leh tah u," an ti a, an han tulh leh a, tichuan a lo harh fel ta a, a hah te chu a lo dam chiang ta a. "Eng fakau nge i hmuh ni ngai le, han sawi teh le?" an ti a. A han sawi ta a, "I fa chu, i fa chuh! A pasal kha Keimi a loni a, saw lai tui lian saw a rawn hleuhpui ta a, Sakeiah a chang a, Kungawrhi chu a meiah a vawntir a. A, ka hlauhzia chu, ka hlauhzia mai chu! Ka sawi thei lo a ni, a tlanpui ta dawrh dawrh mai a ni," a ti a. Chuveleh Kungawrhi pa chu a mangang leh ta em em mai a, a chhanchhuak tur in mi a zawng leh ta vat vat mai a, "Ka Kungawrhi chhanchhuak thei apiang chuan man lovin an nei ang," a ti a, a zawng leh ta ruai mai a ni.

An khaw tlangval huaisen Phawthira leh a nau Hrangchala chuan, "Kemahnin kan unauvin kan la chhuak thei ang," an ti a, kal an tum ta a. Kungawrhi pa chuan zu leh sain a hrai puar teuh va, funpui an er a, tichuan an kal ta a. Kungawrhi te awmna khua an va thlen chuan Kungawrhi pasal chu a lo ram vak a, a ram vah hlan chuan an va thleng a. Kungawrhi chuan a pasal a lo thleng mai ang tih

a hlau va, Phawthıra leh Hrangchala chu zamphenn rap-pui-chung-sangah a zıal ta tlat a, a thukru ta a Nakın lawkah chuan Kungawrhı pasal chu a lo haw ta a A hnar a han len ruai ruai a, mıhrıng rım, rım danglam deuh chu a hre ta a Kungawrhı hnenah chuan, "Hrıngmı rım nam rum rum," a han tı a, Kungawrhı chuan, "Keımah ka awm reng alawm," a tıhsan ta mai a Mahse, a pasal chu a hawı vel ruai ruai reng mai a, Phawthıra nau Hrangchala kha chu a thlaphang em em a, a hlau lutuk chu a mıttui a tla ta thın a, chu mı far chu Keımı, Kungawrhı pasal chuan a hmu a, "Kungawrh hrıngmı nam rum rum, luaıthlı far fep fep," a tı leh a Anı Kungawrhı chuan, "Hei ka awm reng alawm, ı duh leh mı eı ta che," a tı a, tichuan a ngawı leh ta a

A tukah chuan Keımı chuan Kungawrhı hnenah chuan, "A nıh leh, zan sawm rıakın ka ramvak dawn e, chaw fun rawh," a tı a, Kungawrhı chuan chaw chu a fun a, dai pawnah a va thep mai mai a A lo haw chuan Kungawrhı hnenah chuan, "Kungawrh, hrıngmı nam rum rum, luaıthlı far fep fep," a tı leh a Anı lah chuan, "Hei, keımah ka awm reng alawm, ı duh leh mı eı ta che," a tı leh mai thın a, chutıa a tıh chuan a ngawı leh mai bawk thın a Chutıang chuan vawı hnıh vawı thum Kungawrhi chu a tıhder a, A va vah chhuah hlan apıang khan Phawıhıra leh Hrangchala chu eı turte a pe thın a, tın, an tlanbo theih dan turte an rel thin a

Tuk khat chu Kungawrhı pasal chuan, "Kungawrh, chaw mı han fun teh, zan khat rıak lekın ka ram vak dawn e," a tı a Chutıa a tıh chuan zan

Kungawihi teho khan ram tuk khat an lo kal hman leh a. A hel chhuah veleh chuan mei kawhin a um leh tangat ngat mai a, rei em em lovah chuan a va um phak leh dawn ta mai a. Tunah chuan engmah tih leh tur an nei ta si lo va, an mangang ta viau mai a. Phawthira chuan a tih dan tur a ngaituah ta a, Phawthira chuan, "A ni lo ve, he lai Phaipheng bulah hian ka lo chang ang a, kha lai kawng sirah khan biru rawh u," a ti ta ringawt mai a. A sawi ang chuan a lo chang ta a, chemtum ringawt nen chuan, engmah dang nei hek lo Sakei (Keimi) chu a lo tlan a, an han inbei ta a, mahse, Phawthira chuan a sat hlum ta nge nge a. Chutianga thui lo teah chuan riah hmun an khuar ta a, khua te pawh a lo tlai ta si a.

An riahna lai chu Khuavang lamthuam thum a lo ni kher a, khua a lo thim veleh chuan Khuavangho chu an lo kal a, "Tu maw ka lamthuama riak?" an rawn ti a. Phawthira chuan, "Phawthira leh Hrangchala, Phaipheng bula Kamkei lu kan tuk sawk sawk, kan sah sawk sawk" a lo ti a. An riahna hmun hi a ralti tih an hriat avangin, an inven chhawk dawn a, Phawthira hian a veng hmasa a ni a. Chutianga a lo chhan veleh khan Khuavangho chuan, 'Huai aw, huai aw," an ti a, an tawlh kirsan a. Mahse, rei lo teah chuan an tih ngai bawkin, 'Tu maw ka lamthuama riak?" an rawn ti leh a, Phawthira chuan a chhan dan pangngaiin, "Phawthira leh Hrangchala, Phaipheng bula Kamkei lu kan tuk sawk sawk, kan sah sawk sawk," a lo ti leh a, tichuan, Khuavangho chuan, "Huai aw, huai aw," an ti a, an tawlh kir leh dial dial thin a.

a ti a Ani chuan, "Ni lo ve, khuta lei lama mihring leh Sakei in-um khuan chhan an ngai em mai a, ka nuih an tiza a ni," a ti a. A nupui chuan, "A nih leh, tanpui ta che," a ti a Tichuan, pathian chuan mihring hnenah chuan, "Kha, a um phak takngial dawn a che u, mei chi theh rawh u, mei chi," a zuk ti a Mei chi chu an han theh ta a, a ram kan chuan a kang ta duai duai mai a Keimiin mei a nghah rem chhung chuan ram tuk khat an lo kal hman a. Mei a rem veleh chuan a huk a, mei kawhin a um leh ta chiam mai a, rei vak lovah chuan a um phak leh dawn ta mai a, chung lama pathian chuan, "Tui chi theh rawh u, tui chi," a zuk ti leh a, tichuan, tui chi chu a theh leh ta a, tui chuan a ram dapin a dap leh ta mai a Keimiin tui a hel chhung chuan Kungawrhi te chuan ram tuk khat an lo kal hman leh a A hel chhuah chuan hukin mei kawhin a um leh ta chiam mai a, rei vak lovah chuan a um phak leh dawn tep ta mai a, tah chuan chung lama mite chuan, "Kha, a um phak leh dawn takngial a che u, hling chi theh rawh u, hling chi," an zuk ti leh a Tichuan, hling chi chu an han theh a, a ram khahin a khat leh ta a, chu chu Keimi chuan a hel ta ngat ngat a, a hel chhuah chuan anni ho kha chuan ram tuk khat an lo kal hman leh a Mahse, hukin mei kawhin a han um leh ta ngar ngar a, rei lo teah chuan a um phak leh tep chu a ni ta mai a, tah chuan chung lama mite bawk chuan an zuk hrilh leh a, "Kha a um phak leh takngial dawn a che u, lung chi kha, lung chi kha," an zuk ti leh a, lung chi chu an han theh leh ta a. Tichuan lungpui chu a ram khahin a khat leh ta tlat mai a Chu chu Keimi chuan a hel leh ta tauh tauh mai a, a hel chhuah chuan anni

Kungawrhi teho khan ram tuk khat an lo kal hman leh a A hel chhuah veleh chuan mei kawhin a um leh tangat ngat mai a, rei em em lovah chuan a vi um phak leh dawn ta mai a Tunah chuan engmah theh leh tur an nei ta si lo va, an mangang ta viau mai a Phawthira chuan a tih dan tur a ngaituah ta a, Phawthira chuan, "A ni lo ve, he lai Phaipheng bulah hian ka lo chang ang a, kha lai kawng sirah khan biru rawh u," a ti ta ringawt mai a A sawi ang chuan a lo chang ta a, chemtum ringawt nen chuan, engmah dang nei hek lo Sakei (Keimi) chu a lo tlan a, an han inbei ta a, mahse, Phawthira chuan a sat hlum ta nge nge a Chuta tanga thui lo teah chuan nah hmun an khuar ta a, khua te pawh a lo tlai ta si a

An riahna lai chu Khuavang lamthuam thum a lo ni kher a, khua a lo thim veleh chuan Khuavangho chu an lo kal a, "Tu maw ka lamthuama riak?" an rawn ti a Phawthira chuan, "Phawthira leh Hrangchala, Phaipheng bula Kamkei lu kan tuk sawk sawk, kan sah sawk sawk" a lo ti a An riahna hmun hi a ralti tih an hriat avangin, an inven chhawk dawn a, Phawthira hian a veng hmasa a ni a Chutianga a lo chhan veleh khan Khuavangho chuan, "Huai aw, huai aw," an ti a, an tawlh kirsan a Mahse, rei lo teah chuan an tih ngai bawkin, 'Tu maw ka lamthuama riak?" an rawn ti leh a, Phawthira chuan a chhan dan pangngaiin, "Phawthira leh Hrangchala, Phaipheng bula Kamkei lu kan tuk sawk sawk, kan sah sawk sawk," a lo ti leh a, tichuan, Khuavangho chuan, "Huai aw, huai aw," an ti a, an tawlh kir leh dial dial thin a

a ti a Ani chuan, "Ni lo ve, khuta lei lama mihring leh Sakei in-um khuan chhan an ngai em mai a, ka nuih an tiza a ni," a ti a A nupui chuan, "A nih leh, tanpui ta che," a ti a Tichuan, pathian chuan mihring hnenah chuan, "Kha, a um phak takngial dawn a che u, mei chi theh rawh u, mei chi," a zuk ti a Mei chi chu an han theh ta a, a ram kan chuan a kang ta duai duai mai a Keimiin mei a nghah rem chhung chuan iam tuk khat an lo kal hman a Mei a rem veleh chuan a huk a, mei kawhin a um leh ta chiam mai a, rei vak lovah chuan a um phak leh dawn ta mai a, chung lama pathian chuan, "Tui chi theh rawh u, tui chi," a zuk ti leh a, tichuan, tui chi chu a theh leh ta a, tui chuan a ram dapin a dap leh ta mai a Keimiin tui a hel chhung chuan Kungawrhi te chuan ram tuk khat an lo kal hman leh a A hel chhuah chuan hukin mei kawhin a um leh ta chiam mai a, rei vak lovah chuan a um phak leh dawn tep ta mai a, tah chuan chung lama mite chuan, "Kha, a um phak leh dawn takngial a che u, hling chi theh rawh u, hling chi," an zuk ti leh a Tichuan, hling chi chu an han theh a, a ram khahin a khat leh ta a, chu chu Keimi chuan a hel ta ngat ngat a, a hel chhuah chuan anni ho kha chuan ram tuk khat an lo kal hman leh a Mahse, hukin mei kawhin a han um leh ta ngar ngar a, rei lo teah chuan a um phak leh tep chu a ni ta mai a, tah chuan chung lama mite bawk chuan an zuk hiilh leh a, "Kha a um phak leh takngial dawn a che u, lung chi kha, lung chi kha," an zuk ti leh a, lung chi chu an han theh leh ta a Tichuan lungpui chu a ram khahin a khat leh ta tlat mai a Chu chu Keimi chuan a hel leh ta tauh tauh mai a, a hel chhuah chuan anni

Phawthira leh Hrangchala chu an zuk lut a, 'Ka Kungawrhi min chhuah rawh u, min chhuah loh chuan ka samkhuih ka thlak ang," a han ti a, Khuavangho chuan, "Nanga Kungawrhi leh Awrhlovi pawh kan hre lo ve, i duh le i samkhuih chu thlak la ti nia," an ti a Phawthira chuan a samkhuih chu a han thlak a an khua chu thler khat a min ta a 'Ka Kungawrhi min chhuah rawh u, min chuah loh chuan ka dawhkilh ka thlak ang e," a han ti leh a Anni pawh chuan an tih ngai bawkin, "Nanga Kungawrhi leh Awrhlovi pawh kan hre lo ve, i duh leh i dawhkilh chu thlak la ti nia," an ti leh mai a A dawhkilh chu a han thlak a, an khaw thler khat dang chu a min zo leh ta a Tah chuan an khuate chuan, "Heti chuan kan min zo mai dawn alawm, pe rawh u khai," an ti a An lal fanu chu an han tivai a, an han pe a, mahse, Phawthira chuan, "Hei hi chu a ni lo" a ti a, bang thlang den nan a hmang ta mai a, 'Ka Kungawrhi min chhuah rawh u, min chhuah loh chuan ka diar ka thlak ang e," a ti a Anniho lah chuan, "Nanga Kungawrhi leh Aawrhlovi pawh kan hre lo ve, i duh leh i diar chu thlak la ti nia," an ti ti leh ta mai a Chutah chuan an khuate chuan, "Chhuah mai rawh u, kan min zo takngial dawn alawm," an ti a, tichuan, Kungawrhi chu a pumin belmang an chulh a, an chhuah a, Phawthira chuan a chalah chil a hnawm a, a han hru fai a, "Hei ngei hi a nih hi," a ti a, an la ta a

Chu mi khua atang chuan Kawrhrui hi lei chung lamah a zam kai chho va, chutah chuan an lawn kai chho dawn ta a Kungawrhi leh Hrangchala chu an hmasa a, a hnuhnung berah Phawthira chu a lawn

a, tichuan an han lawn an han lawn a, Kungawrhi leh Hrangchala chu an chhuak chauh va, Hrangchala chuan kawihrui chu a sat chat ta mai a, a hnuhnung bera lawn Phawthira chu a tla thla ta a, a tang ta a

Hrangchala leh Kungawrhi chu an kal ta a, nakinah chuan Kungawrhi pa hnen chu an thleng ta a In an thlen chuan an inneihna tur chu Kungawrhi pa chuan a buatsaih ta a. Tichuan ropui takin an innei a, Kungawrhi nu leh pa chu an tar tawh bawk a, an lal ai an laltir ta a Kungawrhi leh Hrangchala chu lalah an thu ta a

Phawthira erawh kha chu a tan chhuah lehna mai a awm loh avangin, tih ngaihna dang a awm ta rih si lo va, nupui te a nei ve ta mai a Tin, kawi a tuh leh a, chu mi lo zam chhuah hun chu a nghak ta a ni Nikhua a lo iei a, fa pahnih pathum a lo nei ve hman a, a kawi tuh chu a zam zel a, a lo zam chhuak leh ve ta a ni Chutia kawihrui a lo zam chhuah veleh chuan hawn chhuah chhoh a tum ve leh ta a Kawihiuiah chuan a han lawn lung lung thin a, a fate chuan, "Ka pa, khawiahnge i kal dawn? Ka lawn ve duh, min lo nghak rawh," an ti thin a An ko chhuk leh thin a Nakinah chuan Artui a chhum sak a, "Artui hmin hmia hi chuan min ko suh u," a ti a, a lawn leh ta a Mahse, rei lo teah artui chu a Hmin a, "Ka pa, lo chhuk rawh, artui a hmin e," an ti a, an ko thla leh ta a A leh pekah chuan Chi-rawtlung a chhum sak leh a, "He mi hmin hma loh chuan mi ko suh ang che u," a ti a, an thil chhum chu an han-hawlh thin a, a la sak tlat fo mai a, tichuan, a lawn chhuahsan thei ta a.

A lawn chhuah veleh chuan Phawthira chu Kungawrhi pa khuaah chuan a kal vang vang mai a A va thlen chuan Kungawhi te nupa chuan khuang an lo chawi a, khuang chungah chuan an nupa chuan an lo chuang a, Phawthira chuan khuang chunga an chuang lai chu Hrangchala kha bung thum laiah a han sat chhum ta mai a Mipuite chuan, "E e e, engatinge kan lal a rawn thah tak mai, man ula tihlum ve nghal rawh u," an ti a, an man ta a Phawthira chuan, "E, mi that rih suh u, ka han sawi ve ang e," a ti a Mite chuan, "A ni tak e, sawi tur a neih chuan han sawi ve ang hmiang," an ti a An han sawitir ta a

"He Kungawrhi hi a pasal hnen atanga kan lak chhuah hian min rawn um ta a, mei chi te, tui chi te, hling chi te, lung chi te kan theh a, kan dan zel pawhin kan dang zo lo va, a tawpah chuan min rawn um phak ta a Tih ngaihna dang a awm tawh si lo va, Phaipheng bulah ka lo chang a, nasa taka kan inbeih hnuin ka sat hlum ta a Tin, zana kan riahna chu Khuavang lamthuam a lo ni a, an lo kal apiang chuan, 'Tu maw ka lamthuama riak?' an rawn ti thin a, kei chuan, 'Phawthira leh Hrangchala, Phaipheng bula Kamkei lu kan tuk sawk sawk, kan sah sawk sawk,' ka lo ti thin a, ka ven chhung zawng chuan an lo kal ngam ngai lo va Mahse, ka mut a lo chhuak ta a, Hrangchala hi ka ventir ve a, kamuthilh hlanin Khuavangho chu a lo laktir ta ta mai a, Khuavangho an lo kal chuan mi kai tho vat ang che, ka thawh theih loh leh ka hnarah tulthir lingin hawlh ang che, ka tih pawhin mi kai tho si lo va, tichuan Khuavangho chu a lo laktir a, lei hnuai khuaah an

kal bopui ta a ni An kal bopuina lei hnuai khuaah chuan kan luhkhung a, min chhuah leh turin theih-tawpin kan bei a, ka samkhuih te, ka dawhkilh te, ka diar te ka thlak a, an khua ka timin zel a, ka timin zo takngial dawnin an hria a, min chhuah leh ta a Tichuan kan lo haw dawn a, kawi hrui-ah kan lawn a, a hnuhnung berah ka lawn a, he Hrangchala hian Kungawrhi nena an lawn chhuah veleh kawi hrui chu a sat chat ta mai a, kei chu Khuavangho khuaah chuan ka tla thla leh ta a, tihngaihna dang awm ta si hek lo, nupui te ka nei a, tin, a hranpain kawi ka tuh leh ta a, chu mi kawi hrui chu a zam kai veleh tunah hian ka lo chhuak thei ve ta chauh a nih hi Chuvangin Kungawrhi hi ka chhan chhuah a ni a, keima nupui tur ngei hi a ni a, he kan misualpa Hrangchala avang hian nei thei lovin ka awm ta a ni Ka nupui tur min neih khalh a, hetiang hian an lo awm ta a nih hi Thinrim lo thei leh that lo thei ka ni hleinem," tiin a han sawi ve ta a

Khuaa miteleh Kungawrhi nu leh pa ngei pawh chuan "Chuti a nih chuan zu ni tak a—" an ti a, an thiam ta a, tichuan, Phawt'hira chuan Kungawrhi chu a nei ve leh ta zawk a, lal-ah chuan an awm dun ta zawk a ni.

(A tawp ta)

HLUANCHHINGA

Hman lai hian thliarkar ram pakhatah hian nupa an awm a. Anmahni chu upa lam an ni tawh a, mahse, fa pakhat mah an nei hauh lo mai a, an tan fa neih pawh a beiseiawm tawh lo va, Anmahni chu an nupa thu-ah chuan an lungawi dun hle a, inphunnai leh inhnialna runthlak tak pawh an nei ngai lo va, an inhau ngai lo a ni ber mai Mite hian "Fa pawh nei thei dun si lo che u, inthen ula, nupui pasal dang nei ve ve ta ula, fate pawh in nei thei ve ve zawk ang a, a tha zawk ang chu mawle, Fate hi kan inihring nun leh lawmnate tifamkimtu an ni asin mawle," tiin an thin mah sela, an beng a lut lo em em a, inthen lam thu chu an ngaithla duh lo viau thin a "Pathian sam suih sa kan intnen lo vang Fa te zawng kan awt em em tih zawng tuma haih rual a ni lo va mahsela, kan chan tawka Pathian runtah hian kan vai lem lo ve," an ti mai thin a Chutianga lungawi tak ieng chuan an awm a, fa neih te pawh chu beiseiawm tawh lo hial khawp chuan an lo upa ta a ni

Anmahni chu lo nei mi an ni a, an iethei em em lo va, an hausa em em bawk hlei lo va An chan tawkah chuan an lungawi em em zelin a lang a, hna te hi taima takin an thawk ieng mai a Anmahni lah chu an hrisel viau bawk si a, mi hriat em em leh tuma awh em em an ni hlei lo va, anni nupa pawh chuan tumah an awtin tu nun mah nei ila an ti bik bawk hek lo va, an titi tui ber leh an nunna tifamkim lo bera an hriat chu an fa neih loh thu chu a ni ber fo va "Fapa pakhat tal leh kan tar chawm atan leh kan ram leh hnam rawngbawl tur hian hai nei ve ni ila chuan kan lawm a kim tur hi" an ti ber fo va

An nupa chuan sakhaw ngaihsak mi tak an ni ve ve a, khawngaina leh hmangaihna te hi an nei em em mai a An hnam dana sakhaw ngaihsakna chu thil pakat mah an hmaih thelh ngai reng reng lo va, an thenawm khaw-vengte pawh hian "He mite nupa hi chu an felin an tha mang em em e" tih huai huai an ni a An awm ngai leh an tih dan pangngai, thenawm khawveng mirethei zawkte chunga thatnate chu eng lai maha ning lovin an ti reng fo thin a

Hnathawh hun lai chuan an nupa hian lo lamah ni tin an feh dun thin a An lo chu luipui hnaih deuh, lui lian em em mang si lo kamah hian a ni a An lo chanve chu lui kam zawl a ni a, lei an let a, a chanve dang erawh chu vaukam awihpang, awih lutuk lo a ni a, leilet angin an siam tho va, chu chu an kumkhaw lo a ni a Buh chu anmahni hawp khawp ngawt chu an lo chanve aia te zawk mahah pawh chuan a thar thei em em a, tichuan a hmun zau zawkah chuan an duh ang ang, buh pawh, thil dang pawh hlawka an hriat apiang mai hi an ching thin a, an intodelh em em mai a

Ni khat chu an nupa an feh chu chawfak hun lai hian chaw fak turin thlamah an awm a, chaw ei hma chuan an han thu hah chawl a, a nupui chuan "Ka beng chhe ri emaw ni le? nau tap ri ni awm tak ka hria e! i hre ve lo maw?" a han ti a, a pasal chu a han zawt a A pasal chuan "Kan lo ri-te leh kan rala mite sawn nau an hruai emaw chu ni le?" a ti mai a, a ngaihsak mang lo va A nupui chuan "Chu, ngaithla tha teh, a lo hnai deuh deuhvin ka hria e" a ti a. Chutia an sawi lai chuan nau tap ang chu

a reh leh ta a Anmahni chu thlam atang chuan lui lam hawi chuan an thu a Chaw ei an han tum veleh chuan a nupui chuan, "En teh, saw, thing em enhia emaw ni, tuin a rawn len riau riau mai,'

"Engah emaw a tha awm e, va la teh," a ti a, a pasal chu a han tir a Mahse a pasal chuan, "A, ka la duh lo ve, eng atan mah hmanna a awm vak lo vang, ti rawh, chaw chu ei ila a ni mai," a ti a Chaw chu an han ei dawn chauh va, nausen tap chu an hre leh ta a, lui mawng lam deuh ni chuan an hre ta thung a A nupui chuan, "Thingrem chhia emaw kan tih chhungah khan naute a awm a ni ang ti rawh, i um ang khai i en fiah ang," a ti a A pasal pawh chuan 'a ni mai awm mang tak e' tihna ulru a nei a, vau kamah chuan an um ta tauh tauh mai a, kawi khat lai an um a, a zawn an thlen chuan a pasal chuan tui chu a va hleuh va, thingrem chu a va hnuk chhuak a, nausen duhawm deuh mai, mipa hi a lo awm a, buhpawlah ngawt hian a lo mu a

An nupa chuan mak an ti em em mai a, an han ngaihtuah pawhin a ngaihna an hre thei lo va "Mun an hmelmate fa an ru ang a, heti hian tui an len hotir a ni ang," an ti deuh ber a A nang leh, "Ramhuai fa a ni ang e," an han ti mai mai thin a A nupui chuan "Pathianin kan fa atan min pek a ni ang e" ti hian tum'a hnena sawi lovin lo lamah hian i enkawl lian ang khai, a len deuh hunah 'fahrah kan chawm a nih hi' kan ti mai dawn nia" a ti a A pasal chuan "Ni lo ve, mi'n min hre lo chuang lo vang, nausen i duh em avangin chutiangin i rawt rawk a ni a, a dik lo a ni. Tunah hian ia lamah haw-pui thuai

ıla, a neıtu kan zawng ang a, kan zawt chhuak vek tur a nı, kan chhar dan te kan sawı vek ang a, fa hloh te an awm chuan an lawm dawn em asın A neıtu ngeı kan hmuh leh chuan kan pe leh tur a nı, Tumahın ka fa a nı an tıh loh chuan Pathıan mın pekah kan ngaı ang a, kan fa atan kan neı ang a, theıhtawpın kan enkawl tur a nı" a tı a A nupuı chuan "A nı e, ı sawı ang chu a dıkın a tha a nı, nausen hı ka duh em avangın ka han tı maı a nı e. A neıtu ngeı chu zawh chhuah kan tum tur a nı, kan hmuh loh leh ı sawı ang chuan kan neı maı ang chu a tı a

Tıchuan nausen chu an hawn ta a An khua te zawng zawng chu nausen hloh an awm emaw tıın an zawt chhuak ta vek a, an khaw thenawmte pawh an zawt chhuak vek bawk a, mahse ka fa a nı tı chu tumah an awm ta lo va, hrıattırna te pawh reı fe chu an chhuah bawk sı a. Chutıa a lamtu awm ta lo chu a tawp ah chuan an fa atan an neı ta a, an lawm em em maı a, an thenawmte pawh chuan an lawmpuı em em theuh maı a An duat em em maı a, an theıhtawpin ngun takın an enkawl a, an hlımpuı em em thın a. Tın, Pathıan ruat ngeı nıa an rın avang leh mı tam tak aıa la ropuı tur nıa an rın bawk avangın a hmıng atan chuan 'Hluanchhınga' an sa a

A lo thang lıan deuh deuh va, a lo fel em em zel a, lehkha te an zırtır a, a thıam theı vıau mai a, naupang fel leh fıng tak maı a lo ni ta a. "Mıte pawhın he nau hı chu eng ang takin la puıtlıng ang maw" tıh huai huai a ni a, an nupa chuan an chhuang em em maı a, tun hma lama an fa awh thinzıa te leh an

tan fa neih te a beiseiawm tawh lohzia te an ngaihtuah chang chuan an lawm lutuk chuan chuh buaitu leh chhuh leh maitu an lo awm leh mai ang tih te pawh chu an hlau rum rum thin a

Zan khat chu an nupa chuan mumang in-ang tak mai ah mang ve ve a, chu mi an mang chu hei hi a ni a' Putar pui mai hian, "He in fa hi khi lai lui huar hla tak maia nupa rethei em em mai ta a ni a An retheih avangin anmahni pawh an inchawm zo lo hi a ni ngawt tawh mai a, chutih nak alai chuan la hi an nei leh ta nghal si a Fa an han nei chuan an lungngaihna leh manganna chu a tizual ta a An fa hi an lainat si a, tin, a chawmna tha tawk nei dawnin an inhre si lo va An fa chu nasa taka rual-awt leh retheiin a lo sei lian ang a, anmahni ang pherh hiep chuan a lo la awm ang tih an hlau va Chutichuan anni nupa chu thir-tumah an intawn belhbawm tlat a, an fa hi thingremah an khung a, tui an lentir ta a 'Tihian Pathianin rem a tih leh thi boral mai sela, tin, kan ram leh hnam rawngbawl tura ruat a nih chuan tuin emaw an chhar ang a, keini hnen aia nihlawhna hmunah an dah ang chu' an ti a, anmahni chu tuiah chuan an zuang thla dun a, an thi dun ta a Tin, Pathianin nangni nupa rual-awhna hi a hria a, Pathian mit hmuhah pawh in thatna leh in felna te hriatin a awm bawk avangin in tan a ruat a, in kuta sei lian turin a rawn pe ta che u a ni A hnenah hian Pathianin malsawmna a pe dawn a, a finna leh a felna te avangin in ram a lo la thawveng ang a, nang ni nupa pawh hi in la nihlawh em em dawn a ni," tiin a lo hrilh ve ve a An mang chu mak an

ti dun hle mai a, chuta tang chuan an ngaih chu a ngam ta a, an fapa a lo than len hlan chu an nghakhlel em em mai a

Tichuan Hluanchhinga chu a lo thang lian a, rawlthar zet chauh a la nih laiin an ramah chuan chuan manganna ropui tak a lo thleng ta a An ram kianga lal ropui tak pakhat chuan Hluanchhinga te awmna lal hnenah chuan heti hian a rawn ti a, – "Kan ramah hian ruahtui a tlak tlem luattuk avangin kum tin kan tam reng reng mai a, nangni ramah lem, ruahtui in duh tawkin a tla bik si a, in ram anga kan rama ruahtui tla tam ve deuh tura min sem ve loh chuan kan rawn run ang che u a, in ram kan luah vek ang a, kan hnawt chhuak vek ang che u," a rawn ti ta tlat mai a Lal leh upate chu an mangang em em mai a, – ' Engtinnge kan tih dawn ni le aw! Indo mah ila, kan ngam dawn si lo va," an ti a, an mikhap thlu reng mai a "A tih ngaihna hria chu awm sela, kan rama mi ropui pathumnaah kan dah ang," tiin an soikai chuan thu an puang ta a Chu chu Hluanchhinga chuan a lo hriat veleh lal leh upateho hnenah chuan a kal a, a va hrilh a, "An ramah hmar thli, thli ro a tam lutuk a, chhim lam tuifinriata chhum lo chhuakin a thleng ve thei lo alawm Chuvangin, an ram hmar lampang zawng zawnga thli-dal mel nga leh a chanve-a sanga theu turin hrilh ula, tichuan ruahtui chu kan pe ve mai ang che u ti ta che u," a ti a Lal leh upahote chuan, "A ni dawn tak e," an ti a, an lawm em em mai a, an kianga lal ropui hnenah chuan thu an thawn a, "In ram hmar lampangah thli-dal mel nga leh a chanve-a sangin theu zet ula,

tichuan ruahtui pe tur che uin chhum kan rawn tii ve ang Chuti lo zawng in ram hmar thliin a lo chhem let zel ang a, chhum a lo thleng thei lo vang," an ti ta a.

Chutichuan chu lal iopui leh a upate chu an dang ta hle mai a Thlidal mel nga leh a chanvea sang, an ram hmar lam pang zawng zawnga siam chu an zuam si lo va, indo lohvah a tlak ta a

Tin, a nakin kum li kum nga hnu laiah chuan chu lal ropui chuan indo theihna tur chhuanlam dang a iawn siam leh ta a "In ram hi thliarkar a ni a, in hnen ata hi pur engkim kan chaw fo mai si a, tuifinriat chunga pur rawn chawk fo mai hi a haisa lutuk a ni, (Tun lai angin lawng tha a la awm si lo va) chuvangin kan inkai tuifinriat hi tikang chat vek rawh u, chuti lo chu in iam kan rawn chhuhsak ang che u a, kan rawn hnawt chhuak vek ang che u," a iawn ti leh ta a An lal upate chu an mangang leh ta em em mai a, an mangan tawpa tihngaihna an hriat tawh loh hnu chuan tlangval Hluanchhinga bawk kha an rawn leh ta a Ani chuan 'He tuifinriata lui luang lut zawng zawng hi a hnar chhu kang chat hmusa vek tuiin hrilh ula, 'chu tichuan keini chuan he tuifinriat hi kan thal hul rul mai ang chu' tiin hrilh ta che u," a lo ti leh a, chutichuan lal leh upa te chuan 'a ni dawn tak e' an ti a, an lawm leh ta em em mai a Tichuan an kianga lal ropui tak hnenah chuan "Kan inkara tuifinriat tihkang hi kan hnial lo ve, amaherawhchu, he tuifinriat lui lo luang lut zawng zawng hi a hnar lo chhu kang chat hmasa vek zet ula, tichuan keini pawhin he tuifinriat hi kan

thal hul rul mal ang chu" tiin an thawn let leh ta a Chu lal ropui leh a upate chuan chu tuifinriata lui luang lut zawng zawng hnar han chhut kang chah vek mai chu tih rual niin an hre si lo va, an dang leh ta a, an indo thei leh ta lo va 'He mite hi an fing em a, indo mah ila ngam pawh kan ngaih hial lo zawk mai thei asin" an ti a, an ngawi hlen ta a

Tin, Hluanchhinga kha chu a tlangval zet tih atang chuan an rama mi ropui pathumnaah an dah ta a, rorel pawl zingah chuan a tel ve ta a A fin avangin an ram leh hnam tan a tang kai em em mai a. Amah avangin an hnamin thil engkimah hma a lo sawn pnah em em mai a, an thawven phah ta em em mai a, a lo upat deuh hnu chuan lal bei tih loh-vah chuan hming ropui ber an pe ta a. A nu leh a pa pawh khan tarkunin an dampui a, an hlim em em zel a, an that ngaiin thenawm khawveng te chungah te chuan an tha reng zel a ni an tia lawm.

(A tawp ta).

BUNG 11

NULA LEH TLANGVAL INDUHNA THU

LALTHERI LEH CHALTHANGA

Laltheri hi Lalsavunga fanu a ni a, an nu [illegible] ber chu Lalphunga a ni a. A pain a thih [illegible] a nu [illegible] te chu [illegible] vek tawh a, tichuan an khua chu [illegible] chhuah chuan [illegible] a. An khuaah chuan pathlawi [illegible] Chalthanga [illegible] chu chuan thian pakhat hla phuah thiam tak [illegible] Laltheri chuan Chalthanga [illegible] nguzawng [illegible] thin a feh tur te hi a ipte hruaih [illegible] leh dei mai thin a. Mahse Chalthanga chuan [illegible] zawng ve ngam lo va, engin mah a tih [illegible] lo ve. [illegible] Laltheri'n chuti taka a [illegible] em [illegible] leh [illegible] duhzia [illegible] lantir fo avang chuan nikhua [illegible] Chalthanga pawh chu a lo insum zo ta bik lo va [illegible] chu [illegible] inngai ta a.

Tichuan, nakin deuhvah chuan an inngaih chu [illegible] ta a, chu chu Laltheri nu [illegible] te chuan an lo hriat chuan [illegible] ta em em mai a. An khua ataang chuan Chalthanga chu [illegible] hnawtchhuak ta a, a nupui leh a fate nen chuan [illegible] chhuak [illegible] Hnawhchhuah mi pawh chu in duh [illegible] thlah [illegible] lo duh leh ta a. Chutichuan, mi an um [illegible] zu inpuia chuti thut tur chuan a [illegible] a. An va um [illegible] chu [illegible] an chelh ta a, "Khai Chalthang [illegible] pem dawn ta si [illegible] hian zu kan zuk rih ang che,' an ti a, an chelh [illegible] An rilru leh an tum chu Chalthanga chuan [illegible] hre deuh va [illegible] tak leh ngaih tha lo tak chung chuan khawperah chuan an lut [illegible] a. Zu chu an han siam ta a, khawn turin in [illegible] a, "Khai le, nang kal turah han khawn [illegible] khai [illegible] a, an han khawntir ta a. A zu khawn [illegible] chu [illegible] that tura an tirh, Pawi tlangval chuan a [illegible] in hreipuiin a chek hlum ta a ni. An [illegible] dan chuan [illegible] tura mi an um zuitir leh [illegible] hi chu Chalthanga khan a kal chhuah dawn khan a lunglen turzia leh a [illegible] hlain a phuah a -

"Chang-se-lia i hman hrualhrui an ban,
Lamsai an vel a, tinkim ka dawn,
Chawngpui ngaih lai ka bang thiam lo ve,"

a han ti ta a Chu chu Laltheri nutate khan an hriattin an thin ur a zual ta a ni an ti

An innghaih a lo puan hian chuan Lalthe i chuan nau a lo pai tawh a, a tlangvalpa Chalthanga an hnawh chhuah atang khan lung lengin awm ngaihna a hre tawh mang lo va, a za a za tan tawh a Chei pawh a inchei tawh lo va, a sam te pawh a lo thlah hnuang tawh a, Laltheri hian a tirah chuan a tlangval pa an thah hi a lo hre lo va, mahse, rei lo te hnuah chuan chhiahhlawh nula pakhat chuan Laltheri hnenah chuan "Chalthanga chanchin i hre tawh em?" a ti a Laltheri chuan "Hre hleinem" a ti a Chhiahhlawh nula chuan "Khawperah khuan an that asin a ti ta mai a Chuveleh chuan Laltheri chuan a puan te a paih a, kawr pawh ha lovin ruak ngat mai chuan khawlaiah chuan a tlan vel ta ruai mai a Mite chuan chutia Laltheri a awm ta mai chu an hmuh chuan a a ta emaw an ti a, mak an ti em em mai a

Chu thil tapthlak tak leh khawngaihthlak tak a hriat atang chuan chaw a ei thei ta hek lo va, puan lah a sin duh ta bawk hek lo va, ruak ngat mai chuan a khawsa ta a A nu chuan 'Chemte, i puan silh rawh khai, a mawi lo em mai" a han ti a, Ani chuan

"Ka nu, ka nemte puan ka chawi lo vang,
Ka di Thangdanga zalna mah,
Chhimhlei tual daiah,"

a ti mai a, engmah tih zai a rel thei ta reng reng lo mai a ni Tichuan khaw chhunga mihring zinga awm pawh chu nuam a ti ta lo va, a tlanbo ta daih mai a, mahse nithum lai hnuah chuan a riltam lutuk chu a chau ta a, chul thum thlam ramah a lo mu reng mai a Khuaa mite khan a ngaihna an hre lo va, khaw tlangin an zawng ta chiam a, chutia thlam rama a awm chu an zuk hmu a, a lo chau tawh hle mai a, biak pawh a biak theih tawh meuh loh va a zawi reng mai a, tichuan artui te an pe a, an paw haw ta a A tlangvalpa thianpa Darhmingtuala (Chhawn-

thanga an tih tak) inah chuan an paw lut ti a, tichuan zawi zawiin a lo harh chhuak leh ta a, mahse puan chu a li silh duh ta chuang lo va, ruak chuana la khawsa ta fo mai a ni

A lungleng chuan engmah tih zai a rel tawh lo va, chaw pawh a ei duh lo va, zu ngawt mai hi chawah a ring ti a Chalthanga ringawt hi a sawi a sawi mai thin a A thinte pawh a lo chhe ta zawk a, engmahin a tihlungawi theih bawk lo va, a kawmngeih theih bawk hek loh, 'Chalthanga ringawt hi in a rilru a tih-nawm theih a ni Chhawnthanga pawh hna a thawh tir thei lo va, nileng lengin a kiangah a awmtir a, mi n a huat zawng an sawi palhte pawh ani chauh hian a tih-lungawi thin a thiam a ni Chhawnthanga hian hla te a phuah sak a, hetiang hian a phuah sak a,—

"Kei ka zuapa lung a mawl e, dorala nei lo,
Chhaktiang ral hman tiandar ang chhai lo in,
Ka lungdi aw chawngsai ang sat e,' tun

Tin, heti te hian a ti bawk a,—

"An hril Rih li kamah zuk ngir ila,
Thangdang rauthla'n ralan min au ve,"

te a ti a, tin, a tlangvalpa chu lo tho leh thei se a ti khawp a, heti hian a ti bawk a

"Chalthang tho la, hmarah lenbuang a par va tlan u,
Chhim thli lengin a rawn chhem e, a tang vawr siauvin,
Tap tap tang e, Saikhaw nihliap, Ruallung zo daiah,'

Tin — *'Hmaian lenbuang va tinrengin a par a tlan*
Chalthang rauthla'n run in hlam sawni a vel ngam
A hraite chawi awih lai nuam ve maw," [lo ve

a ti a Hetih hian chuan a naupai chu a lo hiing tawh a, mipa tak a ni a Chalthanga khan hmu se a tih thu leh a thlarau pawn chuan kan in chu a rawn tlawh ngam tawh awm si lo va, a tihna a ni

A fa chu a han en hian a khawngaih em em mai a a lung tichhe zualtu chu a lo ni a, a tahpui a tahpui mai thin a, -

"A ngur hraichawi tinkim in dawn lo ve,
Chhuahtlang mawia Thangdang thlunglu,
Hawihten in ban e,"

ti tein a tap thin a ni A fa a neih chinah hian chuar hna te

pawh a thawk duh ta a puante a sinin kawrte pawh a lo ha duh ta a Nakinah chuan thing phur turin a va chhuak a, a tlangvalpa lu an tarna Sasaw thingah chuan Thereng hi a lo hram vang vang mai a, a kal lai chu a ding chawt a, a lungleng chu a tap leh ta a,—

"Suanglung hmingthang thing Sasua leltepa'n,
Chhunrawl lovin Thangdang rauthla,
Daite n a awi e,"

a ti a, a tap hawng leh ta ngawt mai a

Tin, Chalthanga kha a nutapa Lalphunga te thua thah kha a ni a Tichuan Lalphunga pawh chu rei dam lovin a thi ve ta thuai a A thih dawn chuan Lalphunga chuan Lalrheri chu a chah a, an fainu reih chhun a nih avangin a ngai deuh a ni awm a, "Laltheri kha lo zin teh se, ka thi dawn e," a ti a Laltheri chuan 'Enga mahni makpa te that nge a ni teh reng thian pawh a thiang reng lo vang, kal pawh ka kal hek lo vang" a ti a Chuthu chu an va hril leh a, chu mi a lo hriat chuan Lalphunga chuan thil tisual tih a inhria a, a inchhir em em mai a, mahse engmah a tih theih tawh si loh va, a chhungteho chu thu-ro a chhiah ta hial a, 'Kha thilah khin thil dik lo tak kan lo ti ta a ni a, ka thi dawn ta a ni,— tun hnu zawng kan fiten emaw, kan farnuten emaw tlangval ngaiin lo sual mah se kha-tiang kha chuan rawn ti ngai suh ang che u,' a ti a, a thi ta a ni an ti Chuta chin chu Sailo lalte pawhin chu ti em em a tih chu an sim deuh ni awma sawi a ni

Tin, Laltheri hian a fapa chu hian thuai thuai se a ti em em mai a, chu chu a pa thattute chunga phuba la atan a duh vang a ni an ti a A lo len deuhva khawlai leng thei a nih tan vel laite chuan Laltheri chuan, 'Taite, lo kal teh, i pa thattute lu i zo ve dawn tawh em?" a ti a, maite hi a chawnir a chawitir thin an ti A pa thattu tak kha Chhiahhlawh tlangval Pawi a ni a, chuvangin, an khuaa Pawi-ho chu Laltheri fa a lo len tak tak hmain an khua ata chu an pem zo ta vek a ni an ti

LALTHERI	Lalchawngpuii (Sailo)
CHHAWNTHANGA	Darhmingtuala
CHALTHANGA	Pawi

(A tawp ta)

TUALVUNGI LEH ZAWLPALA

Hman lai hian tlangval hmeltha tak mai leh nula hmeltha tak mai hi an innei a, a mipa hming chu Zawlpala a ni a, a hmei chhe hming chu Tualvungi a ni a An induh em em mai a, ici vak pawh an la innei lo va, luhkapuiah hian an inhmuk a, an chutih lai chu Phuntiha, vai lalpa zin vaivak lai a va hmu a Tualvungi chu tha a ti ta viau mai a, a han zawt ta a "Khi i nupui nge i farnu?" a han ti a Zawlpala chuan a chhuan alei ah, "Ka farnu a nih hi," a han ti ta a Tah chuan Phuntiha chuan "A nih leh, ka n i ang a mi ngzatnge i tih ang?" a ti ta a Zawlpala chuan nei zo tak tak a rin loh avangin heti hian a ti a Sial— Ka bin leh ka thawmmawl kima thiun tur Thi— Ka thuamban ual thak Chem— Ka bang kalhkim thlah tur, Puan— Ka tlangban uai thak a ti a Chutiang chu tha zova a rin loh avangin a huang lu duhma siwiah a ... Mahse, Phuntiha chuan "A nih leh ka rawn nei ang ... a ... mai a A tirah pawh chuan "Ka tifiin a ni ka nupui a ni ti leh mai sela, tha tur a ni a, mahse a ti si lo va

Tichuan, Phuntiha chu a hawng ... si deuh mann a khuate nen chuan ... lo thawk ta a ... taka an lo kal chu Tualvungi chuan a lo nmu ... a thlaphang a

"A saw rala changtui ra'a,
Changsial saw zawng rawn kai e
Tahpuan saw zawng ra va khai e,
A rai e lo ti ang che,
Ka di e Zawlpala e"

a ti a Zawlpala chuan eng maw ti tiin tawng thla ... tiin a ngen a ni deuh ber a Zawlpala leh chuan eng ... mih tihngaihna a hr tawn lo emaw ni dawn ... si a, Tualvungi man tur chu an pe ta mawlh mawlh ... sial lah chu a ban leh a thawmmawl zawng zawng chuan ... han thlung kim ta fur mai a chem chu a bang ... thiat leh mawlh mawlh a, a bang kaln kim ... an thil khat leh ta a Puan chu tlangban ... bang a, a tawpah chuan langbin pawh chu a tiak leh ta ... thi pawh an thuamban ual bal khawp chu ... han ... leh ...

a Zawlpala chuan tisual leh tilaklawh a inti em em mai a A hmial ngaim tawh si lova, Tualvungi chu an kal pui ta mai a, A thlir reng reng a, "Ka va tisual tak em" a ti vawng vawng mai a, a lunghk chu a leng em em ta mai a Tualvungi lah chuan tan ngaihna a hre si lo va, lungleng tak bawk chuan a kal ta mai a

Chutichuan hun rei tak pawh a ral hmain Zawlpala chu a lunglen tuar lo chu Taulvungi te khaw lamah chuan a zin ta a, an inah a va thleng a, Tualvungi chuan Zawlpala chu fimkhur viau turin a hri'h a Engkim ei tur lam reng reng Phuntiha'n a hranpa eitir a tum che chuan ei hauh suh ang che, tin a hrilh vek a Ni khat chu Tualvungi thing phurh hlanin Ba-hem leh zufang hi Phuntiha chuan Zawlpala chu a lo eitir ta a chu chu Tualvungi'n ei loh tur a tih zingah khan a lo sawi nimaih hlauh avangin Zawlpala chuan a lo ei ta mai a ni Nakinah Tualvungi thing phur lo haw chuan Zawlpala hnenah 'Vawiinah eng nge in ei?' tin a han zawt a Ani chuan Ba-hem leh zufang" a ti a Tualvungi chuan 'E hei engahnge i lo ei kher kher le aw! in khua i thlen hman leh a tha a ni ang, tlan haw thuai mai rawh" a ti a a tlan haw ta vang vang a A thlen veleh chuan a pum a na vak mai a, a thi ta nghal a an phum a, a thlaichhiahna se lute chu a thlanah chuan an tar teuh mai a Nakinah chuan Tualvungi khi va koh tur a ni e, an ti a; Tualvungi ko tur chu an zawng ta a Chakai hi a lo kal a, "Aia, Tual ungi koh i thiam angem?" an ti a Ani chuan 'Thiam ang' a ti a, A nih leh engtinnge i tih ang, an han ti a ani chuan "Ai, ei, ka ti ang' a ti a, 'I th am nek loh chu' an ti a an rap per ta bawm mai a chuta chin chu a saisirin a kal ta a ni an ti

Tin, Choak hi a lo kal leh a "Aka, Tualvungi koh i thiam angem" an ti a, ani chuan "Thiam ang" a ti a "A nih leh engtinnge i han tih ang?" an h n ti a Ani chuan, "Ak ak, ka ti ang,' a ti a "I thiam niau loh chu,' an ti a, ting tui an leih puat a, chuta chin chu Choak hi a dum ta a ni an ti

Tin, Tlaiberh hi a lo kal l h a an lo zawt leh a 'Berha, Tualvungi koh i thiam angem? an ti leh a, ani chuan "Thiam ang chu,' a ti a 'A nih leh engtinge i tih ang?' an ti a

Anı chuan, 'Berek' berek, kuai kın lut, ka tı ang,' a tı a I thıam hrep loh chu' an tı a, a tai pal tlangah an dawt a, ı thı a, chuvang chuan Tlaiberh hı a dawp a sen ta a nı ın tı

A hnuhnung berah chuan Vahuı hı a lo kal a, Huia, nang Tualvungı koh ı thıam ang em? an tı a Anı chuan Thıam ing chu a tı a 'A nıh leh engtınnge ı tıh ang?' an tı a, anı chuan 'Huı huı e, ka tı te huı huı e Tuanah Zawlpala a thı e Tual vungın va ral rawh se ka tı huı huı,' a tı ta hlıah hlıah mai a E! Nang chuan ı thıam dawn tak hı' an tı a, buh leh sain ın hraı puar teuh va, an kaltır ta a

Tıchuan Vahuı chu Tualvungı ko tur chuan a kal ta a, a thlawk ta vang vang a, Tualvungı-te ın kiang thıngah chuan a va fu a, Tualvungı chuan sumhmunah puan a lo tah a, a han hram ta a

"Huı huı e, ka tı te huı huı e,
Tuanah Zawlpala a thı e,
Tualvungı'n va ral rawh se ka tı huı huı,"

a han tı a, Tualvungı chuan 'Keı mı ko ı nıh chuan kan luhka puı tlangbanah hıan lo fu la han hram leh rawh khai' a tı a Vahuı chu luhkapuı tlangbanah chuan a zuk fu a, a hıam ngai te chuan a han hram leh ta hlıah hlıah a Tah chuan Tualvungı chuan "Keımı ko ı nıh takzet chuan ka themtlangah hian lo fu la han hram leh rawh khaı" a tı leh a Vahuı chu Tualvungı them tlangah chuan a han fu leh a, a hram ngai te bawk chuan a han hram leh ta hlıah hlıah a Tıchuan Tualvungı chuan 'Nang, khual ko hah —" a tı a, Vahuı chu buh leh saın a hrai puar teuh va, a thlawhtır leh ta a Tın, Tualvungı pawh chuan kal a tum a, a ınsıam a, Phuntıha chuan a phal lo va, a tukah chuan Phuntıha chu a kal bo dawn a, a awm loh hlana Tualvungı kal a hlau va, a rah ngeı turın kawngka bulah chem hrıam a zangthal-ın a dah a, Phuntıha kal bo hlan chuan Tualvungı chuan kal chu a tum ta ngei a, mahse chem chu a ınrap at ta taktak a Mahse thul chhunga a puanrın thar chu a phawrh a, a pawt thler a, a ke chu a tuam a, tın, a Zawlk nuan te leh a thawm-hnaw pawımawh dangte chu a keng a, a kal ta reng reng a

Khaw pakhat hi a va thleng a, naupangho inkawibah hi a hmu a, heti hian a han zawt ta a

"Kha ta naupang kawi kap a te u,
Zawlpala thlan in hmu maw,
Ka di Zawlpala e" a han ti a

Naupangho chuan

"Zawpala thlan in tualah,
Tuangtuah par a vul bung e,
Se hran lu a tlar bung e,"

an lo ti dial dial a An hmaah chuan kawi a han vawrh a, an inchuh leh dial dial a, ani chu a kal leh ta a Thui fe a kal hnu chuan naupang se enho hi a va hmu kh a, chung naupangho chu a han zawt leh a

"Khata naupang se enu te u,
Zawlpala thlan in hmu maw,
Ka di e, Zawlpala e, a han ti leh a

Annibo pawh chuan

"Zawlpala thlan in tuala,
Se hran lu u tlar bung e,
Tuangtuah par a vul bung e,"

an lo ti leh a Chu mite zingah chuan se hrui tur hi a vawrh a, an inchuh leh ta nak nak a, ani chu a kal leh ta a, a tawpah chuan a va thleng ve ta a Zawlpala thlinah chuan a tap a tap mai a Pitar te hian a va thlem a Mahse Tualvungi chuan, "A, ka pi, min tihlum ve zawk mai la, ka thawmhnaw te zawng zawng hi nei vek ang che, ka dam zo chuang hlei lawng e,' a ti a Pitar te chuan, "Ni ang hmiang," a ti a Zawlpala thlan chu an lai hawng a, ruh hlir a lo ni tawh a, a kiangah chuan Tualvungi chu a han mu a, "Zawlpal, tawlh rawh, Tualvungi mutna bo," a han ti a Zawlpala ruh rote chu an tawlh khawm dial dial a Tichuan Pitar te chuan Tualvungi chu a tihlum ve ta a ni

Phuntiha pawh khin Tualvungi a rawn um a, thinrim em emin a lo tlan a Mahse a lo thlen chuan Tualvungi chu a lo intihlum hman tawh a Ani pawh chu an sira muin a intihlum ve ta a Mahse Tualvungi leh Zawlpal chuan Phengphehlep-ah an chansan a, an thlawh chhuahsan leh ta a Chuveleh ini Phuntiha pawh chu Phengphehlep ah a chang leh ve a an hnung ah chuan a um leh ve ta a ni Chu chu a ni, tun thlang pawha Phengphehlep nupa thlawk dun hnunga Phengphehlep dangin a um ve kan hmuh thin hi an tia lawm

(A tawp ta)

CHERTUALA LEH DARTHIANGI

Chertuala te hi mi neinung tak an ni a, Chawngvungi nuti a ni a An khuaah chuan nula hmeltha tak mai, Darthiangi a awm a, chu nen chuan an innei a Nimahsela, rei fe an inneih hnu pawhin fa an nei hauh lo mai a A tu zawk nge fa nei thei lo zawk pawh an inhre lo va, Darthiangi vanduaiah an ruat mai thin a Chutia fa nei lova an awm reng avang chuan Chertuala pawh chu a lungngai em em mai bawk a Chutih lai chuan an khuaah chuan hmeichhe naupang inkawibah rual hi hmeltha tak mai a awm a, chu chu Chertuala chuan a chhaih fiam duh viau va Chuvang chuan a ni ang chu Darthiangi pawh chuan a thik rilru deuh va Darthiangi chuan an kawta an inkawibahte chu a zahmawh te a lo hawlh sak a, a kawi te a lo paih bo sak thin a, Chutia Darthiangi'n a tih chu hmeichhe naupang chuan a nu hnenah a sawi thin a Mahse a nuchuan, "I nulat hunah a pasal i neih sak hlauh dawn nia" a lo ti mai thin a, kawi dang te a lo pe leh mai thin a

Tih ang na ngei chuan chu hmeichhe naupang a lo nulat chuan Chertuala chuan neih a tum ta taktak a, Darthiangi nen lah chuan fa an la nei lo fo mai bawk si a Nimahsela Darthiangi chu a duh em emin a ngai em em mai bawk a, tin, Darthiangi pawhin a ngai em em mai bawk a A nupui thar hruai tura mi an kal tawh pawh chuan Chertuala chuan Darthiangi chu a kal mai a phal lo va, a chelh leh thin a Chertuala te chuan Darbu leh Darkhuang an ngah mai a, Darkhuang pakhat a duh ber chu kalpui a tum a, 'khawii nge ni tha ber' tiin a tum lawr a tum lawr a, nakinah chuan mo hruaite chu an lo hawng ta hial mai si a, a darkhuang tha bei pawh chu la hman lovin pakhat a tum lai chu a khum chhuak a, pawn lam pawha chhuak lovin kawmchar lamah a chhuak a, a kal pah chuan tlangbante chu a zut a zut a, hla a phuah a,

> *"Chhunah chul i, pawnah chul chhuak i,*
> *Fapa lian chulin kan mawi lo ve,"*

a ti a, a kal ta a

Tin an in a va thlen chuan a nu leh pa leh a nutate chuan "Hetianga awm che, i thla pawh a bar ang e, i thla i hual ang

u," an ti a Vawkpa lian tak an talh a, zu an siam a, anmahni darkhuang leh Darthiangi rawn lak chu a pahnihin an khai a, an tum vut vut mai a Ani Darthiangi lah chu a lungleng lutuk chu kawmcharah a mu reng mai a, engmah tih zai reng a rel thei lo va Nakinah chuan a nau pakhat chuan a va ko va

"Tho rawh, tho rawh, ka u Darthiangi,
Zu ruim maw chham ang i zal le?"

a va ti a, ani chuan

"Zu ruim chham ang ka zal lo ve,
Chera rgaih chham ang kan zalpui e,"

a lo ti mai a, a nau chuan, "Tih theih i nih loh hi," a ti a, a kalsan leh ta a

A nuta dang pakhat chuan va koh thawh a tum leh a

"Chawngi u keini cho rual an awm lo,
Chente, bungpui vul leh na ila,"

a va ti a, ani Darthiangi chuan

"Chente bungpui vul leh mah ila,
Chera ang lungdi kan tawng lo vang"

a lo ti leh a, ani pawh chuan, "A, tih theih i nih ngang tak loh hi maw' a ti a, a kalsan leh ta a

Nimahsela, a pa chuan chuti ngawta awm reng thu i awm lo ve, a ti a, a va ko ve leh a, "Darthiang tho ta che, chaw te vi ei la, i thiante pawh va kawmin va intihurh ve ta che' a va ti ve leh a Darthiangi chuan eng danga chhang lovin ' Ka pa, kan ina darkhuang ri vut vut ai chuan Chertuala ina tui um khuang ri chu ka bengah a lut zawk daih mai e, ' a lo tihsan leh a a pa pawh chu a lo tibeidawng leh der mai a

Tichuan Darthiangi chu engmah tih zai rel lo chuan a khaw-sa ve mai mai a An chhung an khawsa thei bawk a am a lung len chu a awmpui mai mai a, a zai a zai thin a Mahse a hmel that avangin in-leng, betu chu a nei zut a, ani chuan "Chertuala ka sawi haw tur chu ka nei lovang" a ti mai thin a Nakinah tlangval pakhat chuan, "Chutia sawi mai mai na na na chu ka haw lo vang," a ti a, a be ve a, chu nen chuan an innei ti a An inneih veleh khawhran ah a pempui ta daih mai a

Nikhua a lo rei a, mikhuaah chuan fate pawh pahnih lai an lo nei ta a An khawsa thei viau va, khuangchawi an lo tum ta a Chertuala kha chu fa pawh a nei chuang lo va Chutia Darthiangi te'n khuangchawi an tum lai kher chuan Chertuala chuan an khuaah chuan bel a va zuar a Darthiangi chuan a fa pakhat a pua a, pakhat a kai a, mi inah zu chhim tur sawmin a leng lawr a Chutih lai tak chuan Chertuala bel zuar chu a hmu hlauh va, a banah a kai a, zu chhimah a sawm ve nghal a Chertuala chuan

"Tu fa hrai nge kawr puana i puak ?
Tu fa hrai nge chawnbana i kaih ?

a han ti a, Darthiangi chuan

Keima hraichawi kawr puana ka puak,
Keima hraichawi chawnbana ka kaih, a ti a

Chertuala chu in chhungah chuan a kai lut ta a, nula leh tlangval chu in chhung dung tluan mai chuan an thu tlar a, an ke leh an ke chu an lo inkhan thelh nulh mai a, Darthiangi chuan kawngka atang chuan

Zawl lo kian u, lamzawl lo kian u,
Sanghal hriama lamzawl lo kian u'

a han ti a, nula leh tlangval chuan an ke chu an la ta sung sung mai a, tah chuan Chertuala chu a lam a

"Lungdi Dari'n khuang thiang a la e,
Sanghal hriama zing ka zin sual e," a ti a

Darthiangi chuan zu khawn a lo siam a, khawn thiangin a siam a, Chertuala nen chuan an khawn dun ta rial mai a Darthiangi pasal chuan khumpui lam tap kil atang chuan "Chertual, a ngaih zawng min ngaih sak em suh ang che aw" a lo ti a

Nakinah chuan an tin zo ta a, Chertuala pawh chu a hawn a lo hun ta bawk a, a kal dawn chuan a bel zawrh chu a paih keh vek a, a haw ta vang vang a, in a va thlen chuan a sial te, a kel te, a vawk te, a ar te, a ui te— a ran zawng zawng chu a kharkhip vek a -

"Kan bawar hman laitual leng lovin,
Kipte'n lungdi han ngai tlang ila"

a ti a, amah pawh in chhungah chuan a inkharkhung tlat a, tichuan a rante zawng zawng nen chuan an thi ta vek a ni an ti

(A tawp ta)

CHAWNGVUNGI LEH SAWNGKHARA

Hman lai hian nula hmeltha tak mai Chawngvungi [illegible] a, amah chu mi tha fanu, veng nei fanu a ni a [illegible] khat Sawngkhaia an tih chuan a rim thin a. Chawngvungi chuan Sawngkhara chu hmelchhia a ti em em mai a a lo len changte pawh chuan en pawh a en duh mang lo va, a chhungte hian a luhsan leh daih mai thin a. Amahsela Sawngkhara chuan Zawl ai-di a nei a, chutia Chawgvungi na chhia a tih em avang chuan anin a ngaizawng si a, a kawngvawnah chuan a zawl a di chu a tat ta a, tichuan leng lovin ni thum lai chu a rial ta a. Sawngkhara zawi-ai-di chu a kai ta si a, chutia ni thum vei chhuah a han rial chhung pawh chuan a lung chu a leng ta em em mai a. Sawngkhara hmuh leh hlir chu a chak ta a. Pa intah zan pawh chu a rel peih ta lo va, tlangbante chu a [illegible] thin a. A thianten tning phura an sawm te pawh an phur ve peih lo va, a nu mangang chuan

Chawngi, i lenrualten thung an phur,
Tahpuan an khawng,
Tu ngaiin nge chham ang i zal le?

a ti a. Chawngvungi chuan

"Ka nu, ka lenrualten tuahthung an phur,
Tahpuan an khawng,
Sawnga ngaiin tlangl an ka uai e,"

a lo ti ve ta ngawt mai a ni.

Tichuan zan thum lai hnuah chuan Sawng'i [illegible] chu a va leng tan leh ve ta a, kawng hawn a hai ngen a

Chawngi, kawng mi va hawn [illegible],
Keimah Sawngkhara ka lo leng dawn e [illegible]

Chawngvungi nu chuan "Bawmzo fa chu tui [illegible] se' a lo han ti a. Chu cau Sawngkhara chuan a han [illegible] —

Ka pi, ka nu hi Bawmzo hmon sela,
Ka pa van hnuai Hauchema a. e

a ti a Chawngi nu chuan "Chuti na na na chu Chawngi, va hawn ta che a ti a, a va hawn ta a Chawngi nu chuan "Chawngi, Chercl hawn chhung khei tih loh chu, mi namen chu an tam e' a hi ti ta tah a, Sawngkhara leng pawh chu a haw ve leh ta a

A tukah chuan Chawngvungi leh a nu chu an lo vah an feh ti a Sawngkhara chu sava teah a chang a, an fehna vau-ah chuan a lo hram a "Chawngler, Chawngler" a va ti a Chu chu Chawngvungi chuan a nu hnenah chuan

Ka nu, kan vauva sava te chuan
'Chawnglei, Chawngler' a ti e
Haw rawh, i haw then ang ka nu, a ti a

A nu chuan "Chwngler, Chawngler" a ti lo, Di ngai, di ngai, a ti a nih chu a tihsan mai a Mahse, Chawngvungi hnathawk pah lo lungleng chuan haw a ngen tlut tlut a, an haw ta a Chu tiang hlir chuan ni thum chhung lai chu savate chuan a lo ti a, hnathawk lo bawk hian an haw leh thin a

Tin, an ina Sawngkhara a va len dawn apiang chuan Chawngi nu chuan kawngka hi a lo leh kalh tlat thin a Vawi khat chu Sawngkhara mingang chuan Chawngi nu hmun phiah lai chu a pawh thlaksak a, "Khawinge, heti lai hi ka han hawl fai teh ang,' a ti a, a zawl-ai-di chu hmunphiah bul bawkah chuan a tit ta a Chuti chin chu Chawngi nu chuan a lo hak ve tan ta a, sumhmun a lo rik phawt chuan, 'Chawngi, kawng va hawn rawh' a lo ti vat thin a Chawngi lah chuan a lo chak em em a, a nu n 'Va hawn rawh,' a tih chuan kawngkhar chuan "Rik rawk" a ti nghal zel ta mai a ni

Nakinah chuan Sawngkhara te chu neih tumin an leng ta a Chawngi nu chuan va bo ta a ni Ani chuan a fanu chu a itsik deuh emaw ni, Chawngvungi man atan chuan Sawngkhara te 'Dai huai' kher a ngen ta tlat mai a Anni chuan, 'Thi leh dar eng pawh ngen ula, pawi kan ti lo va kan dar-huai kher kher hi zawng mina pek a thiang lo a ni," an tih pawhin a sawt si lo va, Dar huai chu a ngen lu tlat mai a, a tawpa tawpah chuan an pe ta a Tichuan an inneí ta a

An zawl inbiak lai chuan Chawngi nu chuan "Thingah eng thing nge in tuah ang?" a ti a Sawnga chuan 'Ka pi herhse thing tih loh chu thing namai chu kan duhin kan tuah,' a ti a "Tuiah eng tui nge in chawi ang?" a ti a Sawngi chuan "Ka pi, Fiara tui tih loh chu tui namai chu kan duhin kan chawi' a ti a An kal dawn tak tak ta a, Chawngvungi chuan a nu hnenah chuan thu a chah ta a "Ka nu, kan kawta bungpui hi a lo uai sulh chuan 'ka Chawngvungi a hritlang a ni ti la tin, a zik a lo rova a tlaih chuan 'ka Chawngvungi a thi ta ti la, tapin lo tlan ang che," a ti a Chawngvungi in hruai dawn chuan a nu pawh chuan, "Sawngkhara va sun la, i lo haw loh thuai dawn nia,' tiin thu a chah ve a Sawngkhara nu chuan, 'Chawngi nu, Sawnga suna kan lak a ni lo, fanu chawia fapa chawia kan lak a ni," a lo ti a

Nakin deuhvah chuan Chawngvungi leh Sawngkhara chuan fapa pakhat an nei hman chauh tihin Chawngvungi chu a na tlut tlut a, a thi ta mai a Chawngvungi nu pawh chuan a kawt bungpui chu chawngvungi sawi ang rgeia a lo awm avangin Chawngvungi thih chu a hria a, tapin a tlan a a ruang va lak a tum ta a A ruang chu an inchuh a, an intih ol ti a Chawngi nu chuan

"Chawngi, Chawngi, Sawnga sunin,
Lo kir leh ang che, kan tih kha maw,
Chawngi, Chawngi,"

a ti a, a tap a
Sawngkhara nu chuan

Chawngi, Chawngvung man tam sumhluani,
Thi ka peka duh lova, dar ka peka duh lova,
I nun kan darhuai kher a ngen e,
Chawngvung man tam sumhluani,

a ti a, a tap a
Sawngkhara farnute pawh chuan

Ka pi, Sawnga suna kan lak a ni lo,
Fanu chawia fapa chawia kan lak a ni,
Chawngvung man tam sumhluani, an ti a, an tap chuah bawk a Amah Sawngkhara chuan an fa chu a pawm a,
"Chawngi tho rawh, Liantea ril a rang" a ti a, a tap a tap mai a, bang hlei thei lovin a tap a A thiante chuan 'Hawh u, Sawnga hi i vah harhpui ang u, a tap hlum thei takngial dawn alawm" an ti a, ram chhuakin Lentlangah an kalpui ta a

An ramchhuahna lamah chuan Chhawkhlei te hi a lo par a, Sawnga lunglen chu a zual ta deuh deuh mai a, Chhawkhlei par te chu a thliak a, a ipteah a ak a, a tap a

Lenin tlangah tharsa kan hawl a,
Chhawkhlei lo par Chawngi hmel lo ang,
Chawngngovi hmel tehna zel ing e, a ti a a tap a tap leh ta mai a,

Tin, an ramvak haw chu Chawngvungi nuin Chawngi ruang a la tih an lo hrilh a, a um zui ve leh ta a Kalkawngah chuan a nuin Chawngi ruang chu luiah a bual a, abualnaah chuan a tinther a lo thlauh va, chu chu Sawngkhara chuan a la a, a kir pui leh ta a, kuangah kum thum a ur an ti

Chu mi hnu chuan nupui dang a zawng leh a, Pangzawl Thuihiani an han en a, mahse, an hlawhchham a, nupui nei lovin a awm ta a ni an ti,

(A tawp ta)

TUANPUII LEH CHHAWRTUI_NEIHLALA

Tuanpuii hi nula hmel tha deuh mai a ni a an khua chu Khawkhum a ni Hmar lam hla tak a ni e ... Chhawrtui khuaah an va raltlan a. Chu mi khuaa ... Neihlala chuan nupuiah a lo nei ta a. Tuanpuii ... ni a, chu vang chuan thi hi tan tak ... mahse raltlan an nih avang chuan ... chu a dah bo vek a, a thi awrhnа ngha ... chu a chat uar hlawm a. Chung chu Neih' ... a ni' tun a ten a, a haw ta ... tui anga thiang pawh ni sela, 'Vawkbuai tui ... dena a han thiah var sar pawh hian ... a thing chang leh thing tua b r ber ... phur mah se, 'Hlingkhang thing ...

Tuanpuii chuan a ngaihna a hre ... chuan 'I nupui min duh nging hek lo ... n h hi, inthen leh mai ang. Tuanh ... chawi ila, vawkbual tui min tihsik a, thingah ... pawh phur ila, 'hlingkhang thing min tihsik ... awrhna chat te pawh 'a phar' min ... ti a. Neihlala pawh chuan "Then leh kan inthen ... chu, a tihngaihna a awm lo a nih hi ...

Ralte pawh a lo muang ta deuh bawk a. Tuanpuii ... khaw lama haw leh tur chuan an ... ta a. A thi ... a han awrh leh ta vek a, ... kal ... Neihlala ... tak chu kawng a ni a,—chuta an kal lai chu Neihlala ... lo hmu a, tha a t leh ta em em ... kha a nih kha, I duh loh kan ... Neihlala ... nih leh um leh rawh" a ti a. Ani chuan, I duh ... lo ... ka um duh tawh lo ve," a ti a.

Nimahsela a nu inchhir chuan ... tui n a ti ... a, nakinah chuan Neihlala chuan ... lung an tih, Ngopa leh Khawdungsei ... a va um phak ta a. Neihlal chu a hah ... Tuanpuii chuan

a malchungah a chawi a, puanrin a lukhamtir a Neihlala chuan 'ka muthilh hlanin min lo kalsan ang' tih a hlau va, Tuanpui thi chu a laiah a chelh tlat a, tichuan a muhil ta a Chuti chung chuan Tuanpui chuan kalsan leh a tum a, zawi tein a mut riai riai a, puanrin chu a lukhamtir a a thi chu a chelhna chinah chuan a hlep hmawk a, a kalsan leh ta daih mai a

Nakin deuhvah chuan Neihlala chu a lo harh a, an lo kalsan daih tawh mai a A puanrin lukham kha a keng a, a um zui leh ve ta a Tuanpui ten Tuila an thleng a, Tuila lui kawi an kan leh dawn lai takin Tuanpui ngalah ngei chuan puanrin khan a rawn zem thlawrh mai a, chuveleh Tuanpui chuan "Ka Chhawrtui Neihlala a harh leh ta a, min rawn um leh ta a ni," a ti a, a nghak ta a Khi puanrin Tuanpui ngal rawn zemtu kha Neihlala n lui a tlak veleh khan Tuila kha a lentir a lo ni a

Tichuan Neihlala leh Tuanpui chuan thu an sawi dun ta a Tuanpui chuan, "Tunah zawng kan khua pawh a hnai tawh a, I ir leh ziazang ka ni tawh lo va, min duh taktak a nih leh lo la kal leh zawk ang che, a ti a Neihlala chuan, "A nih loh leh, chuti a nih chuan Ngaidi vawi thum a par hunah ka lo kal leh ang, chumi hmaa i ina tlangvalte an lena Kivik te i lo khim leh chuan uire ka ti ang che a ti a Tichuan Tuanpui chu a kal ta a, Neihlala pawh chu a kir leh ta a

Tuanpui chuan in kan a va thlen veleh chuan Ngaidi par thlai thuai nan phul chu a hal ta a, kum khat chhungin vawi thum lai Ngaidi chu a tipar ta a tichuan Kivik te chu a lo khim leh ta a, tlangvalte chu a inah chuan an lo leng ta a

Neihlala chukum thum hnu chuan Tuanpui lam tur chuan a lo kal leh ve ta a Tuanpui tui chawi hlanin an inah chuan a lo kal a, tlangval hote chu an lo awm a, "Khawiahnge Tuanpui ?" a rawn ti a "Tui a chawi " an lo ti a "Tuanpui lo haw hun chuan tuman lo chhuah hlek suh u keiman ka chhuah ang e,' a ti a. Nakinah chuan Tuanpui chu a lo thleng a, ' Mi chhuah rawh u," a han ti a Tlangvalho chu an ngawi thap a, tah chuan Tuanpui chuan "Aw, ka chhawrtui-Neihlala chu awm sela mi chhuah daih tawh tur" a han ti a Chuveleh Neihlala chuan

'Pak chheih-khah keimah Chhawrtui Neihlala ka awm e' a ti a, a va chhuah ta a A chhuah chhung chuan Tuanpui chu in a Kivip khim chu a lo phel sawk sawk a, mahse a phelh zo hm an ta lo va tah chuan Neihlala chuan a tlawh thlu ta a, "Thui nang kan mihurnu' a ti a, chil a chhak khum tuar tuar a, thu dang a tiam leh ta a "In kawmchara Kawkpui a pai hunah ka lo kal leh ang e" a ti a, a kalsan ta a

Tuanpui chuan pawi a ti em em mai a, tuk tin hian in kawmchara Kawkpui chu a en thin a, mahse par zai teng a rel lo va, tichuan Tuanpui lungleng chuan hla a phuah a

A thing an ti, thing tinieng an par,
Lena kawkcha tuk tin ka en leh,
Lena kawkcha par ta lem naw ni,
Thadang biahthu a khel ding a ni,
Nawi e nawi e, kei chu Hring naw ni'

a ti dei der mai thin a Tin, hla dang a phuah leh a

Khawkhuma, min Tuani that an hril,
Chhawrtuia min Neihlala that an hril,
Hraichawi lo iualdi an then tamaw,
Ka nawi e, kei chu Hring naw ni, a ti i

Tichuan, Kawkpui chuan par ni a nei ta si lo va, anni pa hnih pawh chu an lo inthen hlen ta a ni an ti

(A tawp ta).

LIANCHHIARI LEH CHAWNGFIANGA

Lianchhiari hi Chuauhang mi a ni a, lal an ni nghe nghe a lin, Chawngfianga hi Hnamte mi a ni a, hnamchawm a ni a, an khua chu Dungtlang a ni Lianchhiari hian Chawngfianga hi a ngaizawng em em mai a, Chawngfianga erawh chuan lal nula a nih avangin a ngaizawng ve ngam mang lo va Lianchhiari hi a hmel a tha em em mai a, hmeltha mah se lal nula chu miin an rim ngam mang lo va, an ngaizawng ve ngam hlawm si lo va

Lianchhiari pa lo vah laiah chuan Bung lian tak mai tawi deuh mai hi a awm a "He mi thlak ngam hi chu awm se Lianchhiari ka neihtir mai tur" a ti a Lianchhiari chuan a pa hnenah chuan "A thlak ngam tur chu zawng la, ka lawm dawn nia" a ti a An khuaa tlangvalho hnenah chuan Lianchhiari chuan "Ka pain kan lova bung thlak ngam tur a rawn zawn chuan tuma'n kan ngam lo vang, Chawngfianga chauhvin a ngam ang lo ti zel ang che u" a ti a Chutichuan tuma'n ka thlak ngam ang ti lova Chawngfianga chauhvin a thlak ngam ang in tih theuh tak avangin Lianchhiari chuan Chawngfianga chu a lawm ta a, a pa ho chuan an feh ta a

Chawngfianga chuan thing chu a lo thiam kher mai a, bung zar chu a han rawt thla ta a Vazai lengthla ang mai hian an tla thla zuag zung mai a, Lianchhiari pa chu a lungawi em em mai a, "Mi hetiang reng reng ka hre ngai lo ve, in tih tihin han inti rawh u" a ti a, a hawnsan ta a

Chawngfianga chuan bung chu a thlak zo ta thuai a, a thlak zawh chuan a chhuk dawn ta a Chawhgfianga chhukthlak na tur dal tak chuan Lianchhiari chu a lo awm a, "Kha, kiang rawh ka lo tum thla dawn e" a han tih pawhin a awm lui tlat a A tawpah chuan a kut leh ke a kham ta a, a sir deuhah chuan a han tum thla ta a, a kawr hma lam chuan a zap vuh a, Lianchhiari chu a tlu ta mai a Chawngfianga chuan "A khaih, ka tihpalh mi u, a na ta lawm ni ?" tiin a han kai tho leh ta mai a Nakinah chuan an chawfak zo an haw dawn chuan Lianchhiari chuan a pum a tina der a, Chawngfianga puak chu a ngen ta a, a han

paw ta a, hmathlak a ngen leh a, a han hmathlak a Lianchhiari chuan "Hmathlak fual deuhvin" a la ti ta zel a Nimahsela hal nula a nih avangin a la ngai ngam ta lo va, in chu a pawthleng ta a

Tin, nakin deuhvah chuan Lianchhiari pa chu a sekhuang ta a An thingfar zan chuan nula leh tlangvalhovin chawng an chen a, zu te an in a, nuam an ti em em mai a Chu mi zan chuan Lianchhiari leh Chawngfianga pawh chu an lo inngai ta a Sum hmun chhak lama kel khumah an lo mu dun a, a nu thing va la tur chuan a va phawk ta a, Lianchhiari mal var chu kel no'e emaw a ti a, 'kel, kel, kel' a ti a, a han chhir a, mahse, Lianchhiari te an ni tih a hriat veleh 'E, nangni in ni maw' a ti a, a luhsan leh ta mai a

Chutia an inngaih chu a puang ta si a, miten an hre ta hun si a, an se chhun turte pawh chu an thulh ta hial a ni Anmi kohte pawh an haw leh ta vek mai a Chu mi tuma Lianchhiari hrilhhai chuan hla a phuah a

Kan va tih luattuk a,
Lengin ka zir sual e,
Ka pa van hnuai thang tur,
A thian ni bang kir e,

a ti a, hei hi a pa hming tichhe deuhva a inngaih Chawnga a phuah a ni a

Chu mi hnu nakin deuhah chuan inneih an tum ta a Hmawng o thlahtu Thura hi an palaitir a, Lianchhiari pate chu ni Chawngfianga hi an duh em avangin manan chuan hreipui pawh sial kan pawm zel ang, an ti a Nimahsela, an palai chu in a itsik vangin sawi pelhsawlnna riak a zawng a, an tih leh an ningin a letlingin thu a va sawi thin a chu achhapah "Zawhte lain a inn pe rawh se, an ti' te a va ti a Amah chuan irti laina fahrin in "Chawngfianga, kan unauvin, Lianchhiari pa te hian sum an pawmham deuh a nih hi, i la thih phah ang tih pawh ka hlauhpui hle mai che a' a ti vel a Lianchhiari pa lah chuan "Eng a ti ngai nge ni le, hetia hreipui te pawh siam pawin duh zel la, a palai sual em ni tak ang?" a ti ril a, 'A mah Chawngfianga chu lo kal teh se, kan lo inbia ang e' tiin an palai chu a chah ta a An palai Thura chuan Chawngfianga hnenah chuan "Kha

maw, *ka* hlauh ang ngeiin thah an tum ta che a nih chu, Chhingzawl khuaah tlan rang mai rawh" a ti a, tichuan Chawngfianga chu a tlantir ta daih mai a Lianchhiarin Chawngfianga chu Chhingzawl khuaah a tlan a ni tih a hriat chuan pawi a ti em em mai a, Chawngfianga te in ruakah chuan a va kal a, an inthawmina arhmul banga an tar thin chu chhuatah a lo tla a, a phuah taa,

Hmawng ang i pem hnu khan,
I run ram ang ka fan,
Senhri puálhmul ang thlau,
Lum lang an runah e,

a ti a, chhuatah chuan a han mu tap tap a An khaw chhak tlang Chhingzawl lan theihnaah chuan a kal a, a zuk thlir a zuk thir thin a Chhingzawl kawtlaia an inkawihnawh lai te chu a zuk hmu thei a, 'Isi, Chawngdangan a len leh ta' te a lo ti thin a Chawngfianga dartawnsuk tle zawk zawk te chu a zuk hmu thin a, a lung hi a leng thei em em mai a, hlate hi a phuah a

Tlangah zuk thlir ila,
A lang lo zawl khawpui,
Chawngfianga hliahtu kha
Kiang teh aw thingrihnim,

a ti a Chutia a lan zai chuan Hriangzau thing kung sang pui pui te hi a kur dulh dulh thin a, tichuan Chawngfianga khawlai leng chu a zuk hmu chiang thei thin, hla dang a phuah leh a

Tlangah zuk thlir ila
Thle nghiala tuala tual a len,
Keini cho rual awm lo,
Len thiama mi za hril,

a ti a Ani Chawngfianga pawh chu a lung a leng thei em em mai bawk a, Lianchhiari a nei thei lo chu pawi a ti a, hlain a phuah a

A palai maw lei ang an sual e,
Lungruni buan ang kan pawm lo ve,

a ti a. Chu chu an Palai Thura khan a lo hriatin thiam inchan tir nan hla bawkin a phuah ve a.

A Palai maw lei ang kan sual lo ve
I neih sum—sialin a zo lo ve,

a lo ti ve leh bawk a

Tin, a nakin hnuah chuan Hauhnar mi pakat Tulera chuan Lianchhiari chu neih a duh ta a Nimahsela Lianchhiari chuan "Chawngfianga ka sawi haw tur chu ka nei duh lo ve" a ti a Lianchhiari chu a hmeltha si a, Tulera chuan "Ka haw lo vang e" a ti a, an innei ta a

Nikhua a lo rei ta a, Lianchhiari chuan fate pawh a lo nei tawh a, tin, Chawngfianga pawhin nupui te a lo nei tawh bawk a, fate pawh a nei ve tawh a Nimahsela an inngaih lch an lunglen chu a reh reng reng lo ve ve a

Vawi khat chu Lianchhiari te khuaah chuan Chawngfianga fate chu purphurin an han kal a, an pur chawkna tur chu hrei pui a ni a Lianchhiari chuan Chawngfianga fite an ni tih a lo hria a, "In hreipui chu keimahni'n kan lo lei ang e' a ti a an inah a thlentir nghal a Ama fapa Vanpuia leh Chawngfianga fapa chu a inbuantir a, Vanpuia ke te chu a lo phet a "Pak-chheih-khah, keimah Chawngdanga fapa ti ta che" a ti a, Chawng fianga fapa chu a chaktir zawk a, ama fapa chu a keuhtir zawk a, ama fa ai mah chuan a lo duhsak zawk a Tin, zingah chuan an buh phurh tur chu a tehsak a, an hreipui pawh chu a teh tel leh a, an hriat lohvin a phurh hawntir leh a

A nakinah chuan amah Chawngfianga chu bellam zuarin Lianchhiari te khuaah chuan a han zin ve leh a Chutih lai chuan Lianchhiari te chu an Chawn lai a lo ni a Lianchhiari te kawmthlang chu kawng a ni a, chuta Chawngfianga kal lai chu Lianchhiari pasal chuan a zuk hmu a, "A tu chu ni hlau hlau maw" a zuk ti a, Lianchhiari chuan a zuk en a "Keimah Chawngdanga ti ta che" a zuk ti a Lianchhiari chu pawnah a va chhuak a, "Engnge i lo tih dawn le?" a ti a, ani chuan "Kan tam em a, bellam te ka rawn zuar a ni, pur chawk nan" a ti a, tichuan zu in tur chuan a kai lut ve ta a

Zu chu an inho ta a, khuate chu a lo tlai lam ta a, mite chu an tin zo ta a Tu dang mah ngaihsak ta lo chuan an pahnih

chauh chuan zu chu khawnthiang chuan an khawn ta a Chawngfianga lahin thlen in lam pawh zawng bik tawh hek suh An pahnih chauh chuan an awm dun ta a Zu te chu an inpen per sek sek thin a Lianchhiari pasal Tulera khan a en reng a, a hmu ning chu pawnpuiah a han inzial rawk a, pawnpui chu a han keu dek dek a A han en a, anni lah chuan an pawisa si lo va 'Chawngfiang, hman lai in nulat tlangval lai hian ka chhung- nu nen in inhmel duh deuh awm maw?" a han ti a Chawngfianga chuan "Hnai lo ve a, anni lal an ni a, kei mi chhia ka ni a, an khuaah erawh chuan ka awm ve a ni" a ti a Lianchhiari chuan "E ! Chawngdang, i hlau elo ? Chhuah lam leh tlaklama ui thi hnuha ka hnuh hun hun hnu a nih hi ti ta che" a lo ti a Ti chuan an tlaivar dun ta a Chawngfianga kha leh-lan tuma kal a ni a, mahse chutia an awm tak avang chuan hla a phuah a

Nilen ka tum lo ve,
Tlaivar ka tum lo va,
Thadang anka ka bia,
Nilen ka tum leh a,
Tlaivar ka tum leh a, a ti ta a

A tukah pawh chuan Lianchhiari chuan a chelh leh ta a nilengin zu an in leh a, Tulera chuan Chawngfianga hnenah chuan "Thiana, a ngaih chu min ngaih sak em tawh suh ang che aw" a lo ti thin a

Tin, Lianchhiari pasal thih hnu tawhin an sepui a bo va an zawng an zawng a, an hmu zo ta lo va Lianchhiari chuan "A va pawi em ve aw" a ti vawng vawng a, a fapa Vanpuia chuan "Ka nu, a pawi lo ve chu aia pawi zawk chu i nulat laia Chawngfianga i lo ngai hi a nih hi" a han ti a Ani Lianchhiari chuan "E e chutiang tea i han tih vei chu le—nangmah mah hi Chawngdanga nena kan fa ni la tih nak aiaia" a tihsan mai e an tih chu

(A tawp ta)

ZAWLTLINGI LEH NGAMBAWMA

Hmanlai hian nu pahnih hi an inlawm a, an pahnih chuan fa sen te hi an pawm ve ve a. Pakhat fa chu mipa a ni a, pakhat fa chu hmeichhia a ni a. Mipa hming chu Ngambawma a ni a, hmeichhe hming chu Zawltlingi a ni a. Chutia an inlawm chuan an fehna apiangah hian an fate chu an paw ve ve thin a, an bun dawn apiang hian an fate chu a hrang duh hian an muttir thin a. Ngama nu chu a bung hnuhnung zawh thin a a fapa Ngama chu kawngka bulah hian a muttir thin a. Tlingi chu kawmchar bang bulah a muttir thin a. Mansi thlama chaw-fak tura an han kal chang leh haw tura an kal apiang hian chu nausen chu an lo awm dun leh rial mai thin a. A tawpah chuan Tlingi nu chuan "Ngama nu, engatinge maw, nausente hetianga i mut duntira i bunsan fo ni le?" a ti a. Ngama nu chuan "A, ngawi teh Tlingi nu, bung hnuhnung ve teh reng" a ti a. Tichuan an feh leh chuan a bung hnuhnung ve ta a, a bun dawn chuan Ngama chu thlam kawngka bulah a muttir a, Tlingi chu kawmcharah a muttir a, tichuan a bunsan ta a. Chawfal chu a lo hun ta a, thlamah chuan an haw leh a an fate chu an awm dan pangai chuan an lo mu thiang leh rial mai a, a ngaihna reng reng an hre ta lo va. Tichuan an lo han deuh va, naupang duhawm em em an lo ni ve ve a, nikhua an lo rel tak hnuah atangin an inngaizawng tan ta a. A lo rei deuhva nula leh tlangval an lo nih chuan an inngaizawng ve ve ti em em mai a, in [illegible] thin a, Ngama chuan nuih a tum thin a. Mahsela Tlingi nu te chuan an phal tlat lo mai a. An pahnih chuan an in duh ve ve em em mai a, mahse an innei thei si lo va, a rei deuh vang chuan an lo inngai ta a, inah pawh an awm ngam lo va. Rimhnuaih an tlanbo ta daih mai a. An tlanbo dawn chuan zing taka kawtchhuah sawnalung bula inngha an intiam a. Tlingi chu sawnalung phen lehlam liam, mi hmuh loh na turah a nghak a. Ngama chuan a lehlam hiamah a nghak a, inhmu lovin rei fe an inghak a, nu hriat an hlau va, an in-au ngam lo va. Nikinah chuan 'min kalsan ta a ni ang,' ti chuan mau-tiang chu an sawh phun a, mahni chuan an tum lam pan chuan an kal ve ve ta a, tunah thuhmun an nih avangin a tawpah chuan an inhmu a tho va.

An mau tiang sawh phun kha chu an kal tawh tih hriat nan an ti ve ve a ni a An tiang sawh phun kha a nung ta a, (tun thleng hian khawchhak lamah khian mau chang letling a awm an ti)

An zawng an zawng mai a, mahse an hmu thei hauh lo mni a, an tlanbo rei em tawh avangin an puante a lo chhe ta vek mai a, hnahthialte hi an sin thin a Ngama chuan hlaah a sa thin a

Zawltlingi leh Ngambawma, riangvai lo aw,
Rama thialhnah silhpuanah an nei e, a ti a

Tichuan an tlanbo rei tawh em avang chuan fa an lo nei ta a, an awmna chu kham kar pukah hian a ni a, an fa chu a lo vak thei a, kham tlangah hian a vak liam dawn thin a, an va um chuan a liam ang tih an hlau va, koh kir nan Rav bur hi an vaw ri keuh keuh thin a Chutianga an tih thin avang chuan a zawngtute chuan bur khawn ri k chu an hre ta a, an va kal chuan fapa duhawm tak mai hi an lo nei a, pukah chuan an lo awm reng mai a Tlingi nu leh pa chuan "Lo haw rawh u khai, heta in awm bo tho tho chuan tha takin innei ang che u" an ti a An-ni chuan "Ni t k ang hmiang, chu chu alawm kan duh ni" an ti a an haw ta a Nimahsela in an han hawn chuan an inneih chu an phal lo h ta lo va Ngama chuan Tlingi chu hnathawkah a va sawm thin a Tlingi nu leh pate chuan an phal tlat lo mai a, a tawpah chuan Ngama mang chu a ang ta a, a kawm reng reng hian an inkawm thei ta hauh lo mai a Tlingi hniak chu a fun a rapih a rep ta a Chuta chin chu Tlingi chu a na ta tlat tlat mai a, a thi lek lek thin a, Ngama chuan Tlingi damlo chu a zuk en dawn apiangin a hniak fun chu chhuatah a phelh dai thin a chuta a tih chang apiang chuan Tlingi damlo chu a dam deuh huai thin a, Ngama n a zuk en apiang chuan a lo dam deuh va a lo thu peih thin a Ina a haw leh hian a fun a, a rep leh thin a, chutia a fun leleh chuan Tlingi chu a thi leh lek lek thin a. Zan khat chu chutia rapa a rep chu Inting kangin a tawnna a lo kang chat ta a Zingah chuan a zawng a zawng a, a hmu ta lo va, a tawnna kang bang chu a han hmu a, a kang a ni tih a hriat chuan a mangang em em mai a, mahse tihngaihna a hre tawh si lo va, chuta chin chu Tlingi chu rei pawh a dam ta lo ve, a thi ta a.

Ngama chu a lung a lung em em mai thin a lo vah te a lo hun a, lo chu a han vat a, Ngama chu thing huai tak a ni a Tlingi chuan nau nula a nei a, Tlingi te lovah chuan thing thlak tur a lo awm ta a Tlingi nu chuan thing thlaktu tur chu tlangval zingah a han zawng a Tlangvalho chuan "Ngambawm i lo chuan tuma'n an thlak ngam lo" an lo ti theuh va Tlingi nu chuan zak tak chung chuan tuk khat chu Ngama chu a ruk sawm ta a, "Ngama, ka mangang em mai, a tihngaihna hre ta si hek lo ile, kan lova thin thlak tura tlangval ka sawm leh, 'Ngama lo chuan tuma'n kan thlak ngam lo vang' an ti zel mai si a, tukin chu min khawngaih la, min zuk thlak sak thei lawm ni?" a han ti a Ngama chuan "Thei e a manganniah chuan inngam taka insawm zel tur alawm ka zuk thlak ang e' a lo ti a Tlingi nu chuan "A nih leh, Chemtem nen zuk feh ula chaw pawh han fun suh ang che' a ti a Ngama chuan "Aw le i ti a An zuk feh ta a, Tlingi nau chuan a bulah a lo thlir reng a, Ngama chuan a han thlak a, thingzar a han chuh chu a tlak apiangin Ngama chuan a zuk en zui a

Vi vi, thih hnu zawl lawm,
Dam lai hmelmak, a zuk ti thin a

Nakinah chuan Ngama chuan "Chemte, lo haw ta mai tawh ka thlak zawh hunah ka lo haw ve mai ang e" a ti a Ani chuan "A nih leh chaw fun ka dah hi rawn ei ang che a ti a, a haw ta a

In a han thlen chuan a nu hnenah ' Ngawi teh ka nu, Ngama chuan a thingthlak zawng apiangin

Vi vi, thih hnu zawl lawm,
Dam lai hmelmak,

zuk ti thina maw le,' a ti a A nu chu a zak em em mai a Nakinah chuan Ngama chu a lo haw a, chaw fun chu ei hauh lohvin a rawn hawn leh a, kawngka atang hian "Hei, in chaw fun, chaw chhun pawh ka ei ta lo ve' a ti a, a han theh lut a Tlingi nu chuan 'Engahnge i rawn ei loh le aw" a ti a, a zak ta em em mai a

Tichuan lo chu an han hal a, fur te a lo thleng a, Zamzo te a lo tiak a. Ngama chuan Tlingi thlanah chuan a phun a, chu a Zamzo phun chu zan tin hian a tliak sul thin a, (chu chu Safe nupa hi Tlingi chuan a rawn tir thin a, an thliak thin a ni a) Ngama chuan "Tu kher kher nge ni, ka Zamzo thliaktu hi, ka chang teh ang" a ti a

Zanah chuan a chang ta a Safe nupa chu an lo kal a an han thliak leh san san mai a, Ngama chuan a en reng a, an kal dawn chauh va, a man ta tlat mai a, "E, nangni hi in lo ni maw, ka Zamzo thliak fotu che u hi, in va thi dawn em!!" a ti ta a Anni chuan "E, min thlah rawh, min thlah rawh" an ti a, ani chuan "Ka thlah lo vang che u, ka that reng reng ang che u" a ti a Anni chuan "Kan pi, Tlingi min tirh kan ni e" an ti ta a

Chuveleh, ani chuan "In kalnaah ka kal ve ang e" a ti ta a Anni chuan "I kal thei lo vang, kham kar awih tak tak leh lung kar chep tak takah te kan kal a, i kal theihna tur a awm lo' an ti a Ani chuan "In meiah ka vuan tlat ang a, ka kal thei ang" a ti tlat a, a zui ta a Tichuan, an kalna apiangah chuan a zui ta a Mitthi khua chu an zuk thleng ta a Daiah hian Telhawng hi an lo ek chat chat a, Ngama chuan "Engahnge in tih le?" a han ti a, anni chuan "Kan pi, Tlingi chhuat tur" an ti a Ani chuan. "Khawinge, keima'n aw" a ti a, a han sik thler ta uak uak mai a — Tichuan, Tlingi hnen chu a va thleng a, an han inhmu chu an lawm em em mai a Mahse zana an han mut te hian Tlingi chu khum mawng lam hawi hian a mu a, Ngama chu khum lu lam hawi hian a mu a, an awm dan chu a hrang hle mai a Vawi khat chu savawm hi an zim a, (an savawm chu Mitthi savawm kan tih pangang hi a ni a) "Kha lama kha a lo tlan e Hring Ngama hmaa kha a chhuak dawn?" an ti a Ngama chuan "khawiah maw?' a ti a, a ke bulah chuan pangang hi a lo tlan tur tur a, "Hei hi maw?' a ti a, a zuk rap per ta mai a "Hring Ngaman a rap per ta" an ti ta huai huai mai a A lu chu an cher a, Tlingi in chungah chuan an tar ta a Sangha vaw turin an kal leh a, lui an thlen chuan mitthiho chuan tui hnahthel hi 'Sangha' an ti a, an la an la mai a, Ngama chuan tui chhunga hnahthel te chu a han huih khawm

leh teuh mai thin a, mitthiho chuan "Hring Ngaman a ni man thei ber ni" an ti leh hat hat thin a Ngama chuan sangha a ni tih ngaihna reng reng a hre hauh lo mai a Khua chu a lo tlai ta a, hawn a lo hun ta a Ngama chuan sangha reng reng hawnin a inhre hauh lo mai a, mitthiho erawh chu hlawhtling hlein an inhria a Kal an han siam dawn chauh va khua a thim ta mai a Mitthiho chuan "Khupsukin nge kan kal ang a, thopa zuanin" an ti a, Ngama chuan a ngaihna a hre ta lo tawp mai a, "Hring ngama thu thu ni rawh se" an ti lehnghal a Ani lah chuan a hriat loh aleiah "Thopazuan pawhin le?' a han ti ta rawk a Anni chuan "Khai aw le" an ti a, an zuang ta suau mai a, thawkkhatah an bo ta duak mai a, Ngama chu amah chauh chuan thimtham hnuaiah a phar a phar ta mai a Mitthihovin in an han thlen chuan Tlingi chuan "Khawiahnge Ngama' a lo ti a Anni chuan Khupsukin nge kan kal ang Thopazuanin kan ti a, 'thopazuan pawhin le' a ti a, kan han kalsan ta" an ti a Tlingi chuan 'zuk lam leh tawh u' a ti a, an zuk lam leh a Dumdeah an chang a, an zuk thlawk sup sup a, Ngama chuan mi lamtute an ni tih pawh a hre hauh si lo va, tichuan in chu a lo thleng ve ta hram a, Tlingi chuan "I thianten an rawn lam che kha i lo hmu em?' a ti a, Ngama chuan hmu uk suh ei" a ti a, Tlingi chuan "Engemaw tal i hmu lo maw'' a han ti a Ngama chuan "Vawi khat lai chu dumde an lo thlawh chuai chuai kha maw le?' a ti a, Tlingi chuan 'Chung chu i thiante an nih chu" a ti a, ani chuan "A nih tak chu maw le?' a ti mai a

Tlingi chuan "Ngama in hlawhtling em?' a ti a Ngama chuan "Hlawhtling uk suh ei, kha ka ipte kha han phawrh teh a ti a Tlingi chuan a ipte chu a han phawrh a, 'F, hlawhtling lo i ti a, in hlawhtlin nak alaiin, in sangha hawn thal tehlul nen chuan e" a ti a An pahnih chuan an han rawh ta a, Ngaman a han rawh chuan a alh leh hlut thin a Tlingin a han rawh chuan a tlawrh leh siah siah thin a Tlingi chuan 'Nang zawng rawh ve suh, sangha i tihek mai mai e" a ti a Ngama rawh chu a phal ve ta lo va

Tlingi chuan "Khai le, Ngama, kan la awm dun thei ngang lo a nih hi, han haw leh ta la, han intihlum tawh rawh khai" a ti a Ngama chu hring khuaah chuan a han hawng a, a khum-ah hian a mu zangthal a, a kawlhnamin a invit hlum ta a, mit thi khua chu a pan ve ta a Mitthi khua a zuk thlen chuan Tlingi khum te chhuat te chu thingphel hlir mai chu a lo ni a, Ngama chuan "Tlingi, i thingphel khum leh chhuat te chu a va tha teh khup ve le, eng laia i siam nge ni le?" a ti a, ani chuan "Hmana i lo kala i sih phel kha alawm" a ti a, Tlingi kawngka lu chunga savawm lu chu a han hmu a, "I kawngka lu chunga savawm lu chu khawi lam ata nge ni le?" a ti leh a Ani chuan "Hmana i rah perh kha a ni" a ti leh a Chaw an han ei dawn a, sangha rep chu a han phawrh leh ta teuh mai a, Ngama chuan "E, i sangha rep zozai chu khawi lama mi nge ni le?" a ti a Ani chuan "Hmana i lo kala i man kha a ni" a ti leh a, Ngama chuan mak a ti em em mai a, chutiang chuan engkim mai chu a takin a hmu ve ta vek mai a An thu a rual em em mai a, nuam tak leh lawm takin an awm dun ta a ni

(A tawp ta)

THANGSIRA LEH THANGZAIA THAWNTHU

Thangsira leh Thangzaia hi unau an ni a, thangval hmeltha tak an ni ve ve a Tin, nula unau pahnih Lasiri leh Lasari, van chung lamah an awm bawk a, Tichuan Thangsira leh Thangzaia te unau chuan Lasiri leh Lasari te unau chu an han rim thin a, An kal dawn apiang hian hetiang hian an han au thin a

Lasiri, Lasari i hrualhrui te rawn thlak la,
Kei lo uai chho ve nang e,

an han ti thin a Tichuan anni chuan an hrualhrui chu an zuk thlak a, an uai chho thin a

Thangsira leh Thangzaia te unau tih dan chu Bakvawmpu hian a lo hre ve a, aw thum pui hian "Lasiri, Lasari i hrualhrui te rawn thlak la, kei lo uai chho ve nang e" a han ti hlut hlut a Lasiri leh Lasari chuan Thangsira leh Thangzaia aw a ni lo tih an lo hria a, an hrual hrui chu an thlak duh lo va Tichuan Bakvawmpu chu a mangang a, hmeithai pitar te hi a rawn a, Pitar te chuan "Thangsira leh Thangzaia ek hmawi ei la, in zun tlem te in bawk la, tichuan an aw ang i pu ang a, an hre lo vang che' a lo ti a Tichuan Bakvawmpu chuan Thangsira leh Thangzaia zun leh ek them chu a ei ta a Chu mi hnuah chuan "Lasiri, Lasari, i hrualhrui te rawn thlak la, kei ka lo uai chho ve nang e" a va ti leh a Lasiri leh Lasari chuan an lo hai ta a Thangsira leh Thangzaia aw emaw an ti a, an hrualhrui chu an zuk thlak a, Bakvawmpu chu a lo uai a, an hnuk han chho chuan rit an ti ta hle mai a, "Thangsira leh Thangzaia an ni awm lo mang e, an va rit ta em!" ti chung zel chuan an han hnuk chhuak a. Bakvawmpu chu a lo ni ta ruau mai a Lasiri leh Lasari chu an mangang ta hle mai a, a tihthlak leh dan tur an ngaihtuah leh nghal ta a Tichuan zanah chuan an han mu a, Bakvawmpu chu a vausaah an muttir a Lasiri chuan "Ka pu, tawlh rawh, Lasari mutna bo" a han ti a Bakvawmpu chu a tawlh hrut a Nakin deuhvah chuan Lasiri chuan "Ka pu tawlh rawh, Lasari mutna bo" a han ti leh a Bakvawmpu chu a tawlh leh hrut a Tichuan a tawlh liam a, a tla leh ta daih mai a

Nakinah chuan Thangsira leh Thangzaia te unau chu an lo kal a, "Lasiri Lasari, i hrualhrui te rawn thlak la, kei lo uai chho ve nang e" an han ti leh a Mahsela anni chuan "Min tihder a ni thin e, Bakvawmpu a ni leh ang" an ti a, an thlak duh ta lo va Thangsira leh Thangzaia chuan Rawn thlak rawh u, Bakvawmpu kan ni lo ve, keimahni kan ni e" an tih pawhin "A, Bakvawmpu a ni leh dah ang e" an ti a, an hrualhrui chu an thlak thla duh ta tlat lo va Tichuan Thangsira leh Thangzaia chuan "A nih leh, mei kan han khuk ang a, Bakvawmpu mei khu chuan lui dung a zawh nguai nguai ang a, keini mei khu erawh chu van lamah a lo ding ngat ngat mai ang" an ti a Mei chu an han khuk ta a, an sawi ang ngei chuan an mei khu chuan van lam chu a kawk a, a ding ngat ngat a Bakvawmpu mei chuan lui dung chu a zawh nguai nguai a Anni unau chu in lamah an haw ta daih mai a

Tin, Lasiri leh Lasari chuan Thangsira leh Thangzaia mei an zuk hmuh chuan an sawi ang ngei chu a lo ni ta si a, an inchhir a, an lung chu a leng leh ta em em mai a, anmahni um tur chuan an chhuk thla ve ta thung a Tichuan an kalna kawng ah chuan an um zel a Lawmrual hi an va hmu a

Khata lawmrual pali pangaa te u,
Thangsira hmu che maw
Thangzaia hmu che maw,

an han ti a Annıho chuan

A hmuh chu kan hmu na a,
Mual aw khum khum,
Thangsir aw lang lang,
Thangzai aw lang lang,
A tawn ar chang phe ngeuh ngeuh,

an lo ti a Mual sarih chu inzawn thliai hian an han kawn ta a, an kal liam tur ar chang tawn phe ngeuh ngeuh chu an han hmu ta a an um ta zel a

Bakvawmpu chuan a chhak ah chuan anni chu a lo um ve zel bawk a, Thangsira leh Thangzaia chu in an thlen chuan pumah thir chher turin an kal a Lasiri leh Lasari pawh chu an lo thleng ve thuai a

Lasiri leh Lasari chu an hmeltha em em mai a, an inthuamna te chu kawr tha tak tak an ha a, pakhatin Rangkha a feng a pakhatin Rangkachak thi a awrh a, ngunte an bun bawk a "Thangsira leh Thangzaia kan rawn zawng a nia" an ti a Thangsira leh Thangzaia nu chu pitar mitdel a ni a Mitdel chung chuan thing phurtu leh tui chawitu ber a ni a

Lasiri leh Lasari chuan a mit chu an rawn tihmen sak a thing tlem te a neih chu ai khatah an siam sak a Thangsira leh Thangzaia puma an awm chu naupang an han kohtir a "Thang sira leh Thangzaia kha lo haw rawh se, mikhual kan thleng e" a han tihtir a Anni chuan "Khual chhia nge khual tha, mi eng ang nge an nih?" an lo ti a Naupang chuan "Khual chhia an ni ang, pakhatin Ngansap a feng a, pakhatin Belval a awrh a, khang te an bun a" a ti a Chutiang mite chu taife leh bapil kha lo eitir sela, hnawtchhuak leh mai rawh se' an lo ti a Ti chuan Lasiri leh Lasari chu taife leh bapilte an eitir a, an lo hnawtchhuak leh ta a An thin chu a ur em em a, an kal leh ta a An kal dawn chuan Thangsira leh Thangzaia nu mitdel an tihvar sak pawh kha an tidel leh a, thingkhawn pawh chu a pangngai angin fak thum lekah an chantir leh a

Nakin deuhvah chuan Thangsira leh Thangzaia tlair chhor zo chu inah chuan an zuk haw a, an chhungte hnenah chuan "Tute nge kan mikhualte chu?" an ti a, an han zawt a Anni chu in "Lasiri leh Lasari an ni a, in thu ang khan taife leh bapil kan pe a kan hnawtchhuak leh ta mai" an lo ti a Thangsira leh Thangzaia chuan pawi an ti ta em em mai a, an ngai a, an um let ve leh ta thung a

An kalna kawng ni lo lamah an lo tlan khalh a Lasiri leh Lasari kalna turah chuan an hmuh ngai turah hian Dartawnsuk an lo chang a, an lo inphun su ngeuh ngeuh va, Lasiri nau zawk chuan

Ai ka u-e ka u-e,
A he Dartawnsuk te hi
La ta mai mai tang ka ti,

a ti a A u chuan

Ai ka nauvi, ka nauvi,
Thangsira leh Thangzaia an ni ang e,

a ti a, la lovin an kalsan ta a

Thangsira leh Thangzaia chuan an lo tlan khalh leh a, Darkawngchilh-ah an lo chang leh a Lasiri leh Lasari kalna turah chuan an lo inbang leh a, a nau chuan

Ai ka u-e, ka u e,
A he Darkawngchilh te hi
La ta mai mai tang ka ti,

a han ti leh a, a u chuan

Ai ka nauvi, ka nauvi,
Thangsira leh Thangzaia an ni ang e,

a ti leh a, an kalsan leh ta a

Tichuan anni chuan an tlan khalh leh a Darbenvawn-ah an chang leh a Lasiri leh Lasari kalna tur thing bulah hian an lo inbang leh a, a nau bawk chuan

Ai ka u-e, ka u-e,
A he Darbenvawn te hi chu
La ta mai mai tang ka ti,

a ti leh a, a u chuan

Ai ka nauvi, ka nauvi,
Thansira leh Thangzaia an ni ang e,

a ti leh a, la lo bawkin an kal pel leh ta a

Chutia an kal zel lai chuan ruahpui van-awn a lo sur a, Lasiri leh Lasari chu ruah chuan a nan huh hnep mai a, vawt ti chuan an khur an khur ta mai a Tin, Thangsira leh Thangzaia kha chu kham puk hul phiangah hian meiah an lo chang a, an lo vam hiam mai a, a nau chuan

Ai ka u-e, ka u-e,
A-he meipui a tha hi
Ai ta mai mai tang ka ti,

a han tı leh a, a u chuan "Aı, lo ve, Thangsıra leh Thangzaıa an nı ang e" a tı leh a Khur khur chung chuan an kal pel leh ta a Tın, an kalna turah chuan luı pakhat hı a lo awm a, tuı chu a lo lıan vıau maı a, Phulraw leılawn rawp tawh chim lek lek hı a lo ındawh a, chu mı thlangah chuan Thangsıra leh Thangzaıa chu dar leılawnah an chang a, an lo indawh kaı zar maı a

Tıchuan kalna dang a awm sı lo va, chu dar leılawn chu zawh an tum ta a A nau chuan a va zawh zaı zaı a, a zawh kaı mai a, a u chuan a han zawh ve a, a laı a thlen chuan a auh ta, tuar tuar a, a chım dawn ta a, a kır leh ta a A nau chuan a duh duhın a zawh kaı a, mahse a u a kal chuan a laı a thlen hıan a tlıak dawn leh thın a, tıhngaıhna an hre lo va, a nau chuan a u chu a paw ta a An han zawh leh a, a laı an thlen chuan a tlıak a, an tla ta a

A nau chu engemaw tıın a vak chhuak theı hram a, a u chu a chhuak ve theı lo va, tuı chuan a len a, a nau chuan vaukım atang chuan a um zel a, "Ka u, hleuh rawh, ka u, hleuh rawh" a tı zel a, a hleuh theı chuang sı lo va Chutıh laı tak chuan Thım a lo zıng ta a, a nau chu Uleuh-ah a chang ta a nı "Ka u, hleuh rawh, ka u, hleuh rawh" a tıh chu hram nan a hmang ta a, "Uleuh, Uleuh" a tı hlen ta a nı an tı

(A tawp ta).

DUHMANGA LEH DARDINI

Duhmanga hi a hnam hming tak chu Tlumang a ni a, a pa chu lal ropui tak a ni a, an khua chu khaw ropui tak a ni Mihring pawh an tam em em mai a, mikhual leh khawtual pawh an inhre hrang mang lo a ni Duhmanga chu Tlangval hmeltha tak mai leh fing tak mai a ni a, a chak viau mai bawk a Chuvang chuan a pa te leh an upate chuan an chhuang em em theuh mai a ni A hmel that em avang chuan nula lakah te hian a to em em mai a, lal fa a ni bawk si a, mahse, lal leh a upahote chuan a duh duha nula a rim chuan thain an ring lo va, tichuan nula dang a rim an phalsak lo va, a nupui atana an duhsak ngei nula pakhat Saikii chauh a rim an phal a Saikii inah chuan a leng thin a Saikii chuan a ngaizawng em em a, amah Duhmanga pawh chuan a ngaizawng ve viau tho bawk a

Chutih lai chuan tlangvalte hi an nula rimte inah hian an riak nghal mai thin a, chuvangin Duhmanga pawh chu Saikii te inah chuan a riak fo thin a, Vawikhat chu Saikii nu leh pa te chuan "Zanin chuan lo leng suh ang che, kan inthawi dawn a, kan thiang lo vang" an ti a Chumi zan chuan Duhmaga chuan lenna a chavai deuh va, tlangvalho awmtual chhemnaah a va kal ve ngawt a, "Nangni khawiah nge in len thin? Zanin chu ka len thinna te an inthawi a, an thiang lo tlat mai a, lenna reng reng ka hre lo mai ka ti, in lennaah ka lo leng ve teh ang," a ti a Tlangvalho chuan, "Keini lenna chu hmeltha lo tak a ni, hmeithai fa a ni lehnghal a, dai kilkarah a ni a, i len vena tlak a ni law, nula nung chang tha pawh a ni lo ve" an ti a An hupphurh avanga chutianga ti chu an ni a, mahse, an thian pakhat chuan Mawina kan nula rim chu hmeltha deuh mai a nia a hming chu Dardini a ni a, a nungchang pawh tha deuh mai a ni, i duh chuan lo leng ve rawh" a ti a, a sawm ve ta zawk a A thiante chuan an haw viau mai a, mahse engmah a sawt tawh si lo va Chu mi zanah chuan Duhmanga chuan Dardini chu a rim ve ta a

Dardini hian chuan Duhmanga hi chu a lo hmu fo tawh a, mahse, lal fa a nih avangin a be ngam ngai lo va Ani Duhmanga hian chuan a lo la hre ve lem lo va An han inhmu chu

an inngaizawng nghal ta viau mai a, mahse, Dardini kha tlang valho khan an thut hual tlat avangin Duhmanga chu hla takah kawngka bul lamah chuan a thu ve a, Dardini chuan "I lo leng ve a ni maw? heti lamah hian lo thu ve ta che" a ti a thutna a pe a Dardini chuan Duhmanga lam deuh ngawt chu a hawi ta mai a, chutah tlangvalho chuan "Dardini hi kan hauh tlat a nia" an ti a, an dawhkilh an pawt a Dardini luah chuan an thiat ta fur mai a, Duhmanga pawhin a dawhkilh a pawt ve a

Dardin kan rak ham nan ti chu
Nan king tial nan maw nan bah lem
Kei khawm tawnhrukin ham ve lang

a ti a, a Rawchang dawhkilh chu Dardini lu-ah chuan a han thiat ve ta va mai a, Dardini chuan tlangval dang Ngenchik dawhkilh chu a phawi a, bangah a thiat ta vek a, Duhmanga dawhkilh chauh chu Dardini lu ah chuan a inthiat va mai a, tichuan Duhmanga chuan he hla hmingthang tak mai hi a han phuah ta nghal a

Dardin lu put le samthlai rem
A nu hawi nih an iang lai lo
Kawl i zur ti an chhim bang
Dardin ham hlah u val ran nih
A man khau tuah nan sen lai lo
Neih lo mar chan lim sia hau hna tiin

Tlangvalho chu an lungni thei ta lo va, a zan leh atangin Dardini inah an leng duh lo tau ta hlawm a, ani Duhmanga lah a lo leng leh rih bawk si lo va, chu mi zan chuan tlangval tih tlak mang loh pathum chu an leng a, Dardini khawhar chu an hnem zo lo deuh a ni awm e, heti hian hla a phuah ta a

Tu zan zan hi zan zei thla maw
Pan ding deng nih ka tlawngti lovin
Puar pem pum lawng pathum ril hna

a ti a, an zinga pakhat chuan a run deuh a, heti hian a han chhang ve a

Puar pem pum chu kan kal ai lang
Pan ding deng nih in tlawng te seh
Kim ching cheng te run zau ai u a ti a

Tichuan puar pempum valho chu lungawi lo chuan an chhuak tau ta a, Dardini chuan in leng a tlachham ta der mai a

Chutia tlangval hovin Dardini an do tak tlat avang chuan Duhmanga lawmah a tla a, a mal rim ta heuh heuh fo mai a ni Ni khat chu Duhmanga chu Dardini te inah chuan a lo muhil der mai a, tlangval ho an lo lut a Dardini hnenah chuan 'I tlangval hi kai tho rawh, kan buan dawn e" an ti a, Dardini chuan he hla hian a han kai tho va

Tho law, ni lung aw, zei man chi
Na hawi val e pa men zawng nih
Paih buan tang kan kham lai ti hna a han ti a

Duhmanga chu a lo tho va, an han inbuan ta a, a mal mal chuan tumahin an hneh si lo va, a hneh zo ta vek mai a, Dardini chuan heti hian hlain a phuah zui ta a

Ni lin tang paih buan an serh ah
Hii hrual thum tlak kawng thai dirh bang
Chawl len ko law chhum tual chungah
Ni lin tang paih buan an serh ah
Val ran awn tluk lo khuang kil ta
Kamlo chhun chha bang dir leng lung tiin

Dardini leh Duhmanga chu an lo induhin an lo innghina ta em em mai a, tumah dang reng reng an hawi dun ta lo a ni

Nakinah chuan h'o thlawh a lo hun ta a, ni tina fehin hna te an thawk ta a Dardini te lo chu hnai teah a ni a, Duhmanga te lo erawh chu a hla zawk a, chuvang chuan an haw hun chu a inrual thei mang lo va Tuk khat chu an feh kal lam chuan Duhmanga chuan heti hian a ti ta a "I haw dun thin tawh ang, in peng atang hian chang tumin ka han au thin ang chia, i hriat veleh i lo haw thin dawn nia' a ti a Chumi ni atang chuan Duhmanga chu hma deuhvin a haw ta a Dardini te pengah chuan chang chu a han tum raih a, he hla hi a han sa zui ta nghal a

Fikin hla tawiah kan ning law
Ka an thei thiam maw Ngunkil nih
Ritsa Khuang an tum te bangin
Thlawh pillo num vawn chul hriam mam a ti a.

Duhmanga thawm a hriat veleh chuan Dardini chuan a nu hnenah hawn a han ngen a, a nu chuan 'a la hun lo kan tul vei nen, i tlangval ngaihven vang mai a ni" a ti a, haw chu a phal ta awzawng lo mai a Mahse Dardini chuan hlain heti hian a han chhang ta a

Ka nu phun hlah law, vei nghal lo,
Kan pin tlangin mi kiu thei ing ,
Vuaktha darlung anka lo au,

a ti a Tichuan Dardini chuan a tuthlawh chu a paih riwk a a tlan a, thlama a Em chu a la a, Duhmanga um chuan a haw lui ta mai a Mahse a nu khan a rawn um zui ve vat a a fanu chu a veng ta tlat a, hawn kawngah pawh chuan an kal dun a, an inchhawm pawh a phal lo va, an karah chuan a kal tlat a an duh thu engmah pawh sawi thei lovin in an thleng ta a ni

Zanah chuan Duhmanga chu dardini te inah chuan a leng a, lawmah a sawm ta a Ani pawh chuan a rilrua a lo chak em em a nih avangin a tuka inlawm nghal tur chuan an sawi tlu ta a Khua chu a lo var a, Dardini chu a nuin feh a phal ta tlat lo mai a Kawtchhuahah chuan Duhmanga chuan a lo nghak reng mai a, mahse, Dardini chu a lo chhuak thei ta reng reng lo mai a Dardini lo chhuak thei ta si lo chu Duhmanga chuan hlain

Dawn ro muallung in dir ai lang,
Chhuak lo aite khuanpar sirh serh,
Uai ai paute hnawm zam hning hniang,

a ti a, a kir ve leh ta ngawt mai a Nilengin Dardini chu a rim ta zawk a heti hian hla a han sa ta a

Ka tum run ka tlawn changzawngah,
Thawh lai zung ka ai niangno tawn,
Cherhlian ni kir law kawlrawnah, a tia

Hetia Dardini ngawt mai a tih tak avang hian Duhmanga nu leh pa chu an mangang ta viau mai a A nupui atana an hual sak Saikii kha an neihtir ta ringawt mai a ni, Chuti pawhin ani Duhmanga chuan Dardini a rim a thulh chuang der lo

Duhmanga pa chuan Chawn (bawi) a tum ta a Chawng buh deng atan an khaw nulate chu a sawm chiam a Dardini erawh chu a sawm ve hauh lo mai a Chu chu Duhmanga n a hriat veleh

ama thuin Dardini chu a sawm ve leh ta tho va. Dardini hi a naupan tet atanga hmeltha lutuk a ni a, a nu leh a pa in a la to lutuk ang tih an hlau va, bawng ekin an chulh vak mai a, chuvang chuan Duhmanga nu leh pate hian an ten hlen ta a ni an ti Chuvangin, an chawng buh dennaah pawh chuan hung chhungah an dentir phal lo va, amahin hung pawn lamah an dentir a ni Buh tak pawh an dentir lo va, Rurial an dentir a ni ('Rurial' an tih hi buh tak pawh ni lo, zu atana an hman ve bawk, chang tak, chip hlei thei mang lo a ni an ti) Duhmanga chu nula-ho buh dennaah chuan a awm ve lo va, a leng bo daih a Mi dangten an den zawh vek hnu pawhin Dardini chuan a la deng zo ve ta lo va, amah chauh chuan tlawmngai takin a la deng ngat ngat a A lenna atang chuan buh deng ri chu a hen hria a, "Tunge maw, tun thlenga buh la deng bik chu le?" tiin a han zawt a, a lennate chuan "I ngaihzawng nu a nih chu!" an ti a Chuveleh Duhmanga leng chu a haw ta thuai a Dardini buh den tur zawng zawngte chu a paih baw vek a, amah chu in chhungah a hruai lut a A nu leh paten an Chawn ni-a an lam-puan atana an tih, puan thar fai tak tak an dah thatte chuan Dardini thlan-sate chu a hruk sak a, a mutpui ta daih mai a Mahse, engmah an sawi ngam bik tawh lo va Dardini chu nupuiah a nei nghet ta nghal mai a

He mi tuk lawk hian Duhmanga chu a thianten ramchhuakah an rawn sawm a, amah hi pasaltha a ni bawk a, a lo hnial hlei lo va a kal leh ta a An ramchhuak hi an thang rei deuh va, Dardini chu a lung a leng em em mai a, chu-a-chhapah Duhmanga nu leh pa chuan an lo ma a, Saikii zawk kha an lo la lut lehnghal a Dardini chu a mangang em em mai a ni A lungleng lutuk chuan he hla hmingthang tak mai hi a lo phuah chhuak ve ta a ni

Duhmang kawlah ram hiang ngai ngai,
A rawl tam pei maw ni linah,
Ka zun chil le dairial kua lang, tih hi

Hei hi Duhmanga farnuin a lo hriat chuan a ngaimawh deuh viau mai a, a tun deuh a ni ang chu, heti hian a let ve a

Nang zun çhıl le daırıal ser sur,
Ta khen kan dawt tluang che dangın,
Kan ban thlum hmauh eı teı tı le, a tı a nı

Duhmanga ramchhuak lo hawngın a nupuı duh loh zawk Saıkıı lal nıhna hmuna a lo ınhung leh ta a rawn hmu chu a lungnı lo em em maı a, chuvangın Dardını te ın lamah ngıat chuan a chetla leh ta zawk maı a nı Anı Dardını lah khan rılru leh ngaıhtuahna thar a lo neı a "Kan phu loh puı kan lo be'seı ve zawk hı a zahthlak a nıh hı, kan mıchhe sı a annı ang lal nupuı tlak kan nı ngang lo a nıh hı" tıın Duhmanga pawh chu a ngaıh sak tha a tho ta mang lo va Zan khat pheı chu Duhmanga lo haw chu kawng a lo hawn duh ta lo a nı awm e Mahse

In khar e, ka hawn law vangzır zer
Na za tla thawnh lenı ın maw,
Nareı pawngah awıın lum lang,

tıa Duhmanga'n a han ngen meuh chuan Darı chuan tuar har a tı a nı ang

In khar e hawng rang laı valpa aw
A tha val dang peı keı tı ah,

tıın Dardını chuan aranga rangın a hawn leh ta a nı

Chu mı zan chuan zankhuaın an pahnıh chuan an lunglen thınzıa te ınhrılhın an tıtı dun ta a Dardını pawhın ama van tha te emaw chu chıang taka sawına a neı ngeı ang An han ınbıakna te reng reng chu hla a nı vek maı a, hla hı thu tha tak tak leh thlum tak tak hlır an nı Dardını chuan

Nang chu e, lungthlı tumkheng aı chı,
Keı bel tu vahham ngambawm bang,
Tah hram zeı tık daı laı sı maw

a tı a Duhmanga chuan

Hı tı e seı na hramh laı nghalh ı,
Ka thaı sung kha ka tı ngha lo,
Tık tıam thı le dar lam pamın
Tu zan e bu sık chu Ngunkıl u
Puan ı zawn sıh law reın punın
Her ho thlı nıh kan chhem thla rgai,

a tı a Dardını chuan

Zei che zak khen le puan thuai maw,
Kha hlan bang ti chu ti tung lo,
That fum leng dang rim kai ai chi a ti leh a ni

Duhmanga'n a nupui Saikii a ngaihsak tak tlat loh avangin a nu leh pa chu an mangang deuh viau mai a, Dardini nu hnenah chuan heti hian an ti ta ringawt a ni "I fanu hi Duhmanga lo rimtir tawh suh" an ti ta a ni Anni, mi chhiaah pawh mi chhe satliah ni lo, dai kil kara hmeithai lehnghal tan chuan chu thupek chu a hlauhawm hle a ni Chuvangin, Dardini nu chuan tuma luh theih lohna turin an tual hungna kawngkhar chu khar ngheh tlat theihin a siam ta a Nimahsela, Duhmanga leh Dardini chu inhmu lo chuan an awm thei bawk si lo va, tichuan thenawm luhka atang tein an inral thlir hram hram zel a

Duhmanga leh a thiante chu ramchhuak turin an insawm khawm a, an inbuatsaih ta a Tichuan a tuk leh zing tukthuan ei khamah chuan an chhuak ta a An kal ta chu Dardini chuan luhka tlangsang atangin a lo thlir reng mai a, chu chu Duhmanga chuan a han hmu ve ta hlauh mai a, kal hlei thei lovin a thlir ve ta veng veng mai a, a thiante chuan "Kal reng reng la a nih chu, Dardini i hmuh tawh lah hian engmah hi i hre ta thin hek lo, lo kal mai rawh, i thulh leh reu reu ang e" an ti a A thiante han tih dan vel chu a duh mang lo va, a elsen emaw ni, ti hian a han ti ta ngat a ni

Louin kal hlah u val le hna
Ka phei zun rau chawi kho nganin
Kir ai lai e, Dardin hnenah a ti a,

a ram chhuak tur chu a thulh leh tak tak ta a, a kir leh ta luah luah mai a ni Dardini te in i len chu a tum thin a, mahse a nun loh theih loh turin a siam tlat si a, tichuan pal hung pawn lamah Duhmanga a awm a, Dardini chu chhung lamah a awm a, chutiang chuan an inkawm thin a A chang chuan pal kar atangin an invuan reng thin a, an tap an tap thin a ni awm e

Duhmanga tah hla chu hetiang hi a ni awm e

Dardin, a nu nih kheng thla maw
Khen sual um ve law khua thawngin
Za vawm hlan rih lang kawm parah
Dardin a nu kheng thla ngai
Khen sual um seh law khua thawngin
Fapa sen chawi ti hawi lai

Chuti reng renga awm chu a ngai thei ta lo va, a tawpa atawpah chuan Duhmanga chuan "Eng na vei nge, keimah Duhmang Sakeia ka ni lo vem ni?" a ti a, pal chu a zuan khum ta zawk mai a, tichuan Dardini nen chuan an inkuah ti veng vang mai a, an duh tawkin an inpawl leh ta a

Nimahsela, Duhmanga chu Pasaltha, mi ramvachal tak a nih avangin ina tawm reng hi a duh rei thin mang lo va, ramhnuai lam hian a lung a len ve bawk thin a Tichuan rei lo teah chuan a thiante nen ramchhuakin an kal leh ta a A awm loh hlan hian chuan nula la ni ang reng bawk si chu tlangval dang'te hian Dardini chu an lo rim ve bawk thin a, mahsela Dardini chu in tumah dang a hawi chuang reng reng lo Tlangval dang lo leng thinte hnenah chuan heti te hian a ti thin a

Sang sang kai hlah u, val ran nih
Thlang kheng danh Ngun mang ka zau nak
Bawi al rim nam nau hlo lai lo maw

An ramchhuak chu an lo haw dawn ta a, Duhmanga farnute chu Duhmanga hmuak turin an kal a, an aia hmaah chuan Dardini kha Duhmanga hmuak tur bawk chuan a kal a, chu chu a farnute khan an hmuh chuan an lawm lo viau mai a, "Nang chu kir leh tawh, kan u hmuak ve tlak i ni lo ve, kan duh lo che' an ti a, hnar kir an tum a, Ani lah chuan a lo duh bik awzawng si lo va, (Dardini hi an michhiat em avangin Duhmanga chhung te reng reng reng hian an hmusit a, an duh lo theuh mai a ni) mahse a mah hian a duh tlat mai si a

Tichuan Duhmanga te chu an lo thleng a, a farnute chuan "Ta ta, ka zu in hmasa rawh" an lo ti a, an zu um chuan an lo nawr chhen a, mahse Duhmanga chuan a naute ai chuan Dardini chu a pan ngat mai a, an zu te chu a kal pel vek a, Dardini chu a pawm chawt a, a zu te chu a insak ta a Chu mi zawh chuan tumah dang pawisa lo chuan an pahnih chuan an kal ta mai a, Duhmanga chuan an inah bawk a hruai lut leh a, an innei chu a ni leh ta a

Duhmanga leh Dardini chu rei vak an la awm dun lo va, mahse kan sawi tawh angin Duhmanga hi pasaltha a ni si a, ti huan rei vak lo hnuah chuan a thiante nen ral run turin an rammu leh ta a An kal lam chauh tihah chuan Duhmanga

chhungte chuan a nupui Dardını chu an maksak leh ta maı a, mak maı pawh chu tawk an ti lo va, an khua atang chuan an hnawt chhuak leh ta nghal a Dardını nu chuan 'Chutı em em fakau chu a zahthlakın hlauhawm pawh a hlauhawm e' tın hla te khuaah Sunthla ramah a pempui ta daıh maı a Duhmangan a hrıat hun chuan eng ang takın pawi tı ang maw?' Nung-dam pawh chuan an ınhmu leh ngaı dawn em nı le?

Duhmanga te chu an thang reı hle a, an ral run te pawh an hmuıngılın an hlawhtlıng hle a nı. An lo haw, chuan Ral-lak sum leh pai, hmeıchhe duhzawng tak tak te pawh "Dardını tan" tiin thahnemngaı takın a rawn hawn teuh maı a, In an lo thlen chuan Duhmanga chuan a hmasa berın "Ka nu, khawıahnge Dardını?" a han tı a, a nu chuan ınthıam mang lo tak chung hıan zawı deuh sapın "Sunthla ramah an pem ta" a han tı a, Chuveleh Duhmanga chuan

Ka nu rawl ka rawnh kım chiu cheu
Vang zir zelte mual tuan ai
Vawng dawn lange Zo tung rawn ah

a tı a, Dardinı lam tur chuan thu dang pawh sawı set set lovın a kal leh ta nghal vang vang maı a nı

Chutıa a kal ta chuan an kawtchhuah chu a han thleng a, Dardını nena an inzuına thın te leh thıng an phurh dunna thın zawng zawng chu a han hmu a, a han thlır vel chuan a lung a leng em em a, pelh hreawm a tı em em maı a Chung laı vela hnim leh thing tınreng mai, lungthıl te leh kawng kam thıng bukte reng reng, tun hmaa enga maha a ngaih ngaı loh te khan awmzıa an lo neı zo tâ a, "Duhmang, khawıahnge ı kal dawn? Dardını ı zawng dawn em ni?" tıa lo zawt nı awm tak tak te hian a hmu a 'Hmu leh tak ang ımaw, hmu lo tak ang ımaw, tıa a han suangtuaha, ngaıh luat vanga hmu leh lo tur anga a han indah ohang phei chuan a mittuıte hı a tla zurg zung maı thın a nı, ınlawm an tumna ram lo chul rıaı tawh maı te a zuk thlen phei chuan a tuar zo ta ngıng lo va

Dınk hmun chho chhuah le tlai tlan ah
Cherh lıan ni chhun dır aı lung,
Ka tum tawng hlah ıng kir aı lang,

tiin a tap chhuak ta nghe nghe a nı Thınfe a thlen hnu chuan a han lehhawı a, an khua chu a lang chıang hle maı a, anmah-

nı ın te leh Dardını te ın te chu a lang fıah hle maı a Nımah-sela, a rılruah chuan an khua chu mı nung pawh awm lohna, khaw thı nı awm taka ngaıhna a neı a, a hmu chul rup maı a, ram zawng zawng chu nguı ruaın a hmu a, tıchuan a kal zel a, Dandını nena an thing phurh dunna hmun pakhat, an ınnghahna Thıngsepuı bul a han thleng leh ta a

Khı maw kan meıtlan far hlam nak
Nang hen vawn khırh um tı lovın
Saı aw ka tap nı chhun hlan

a tı a, a mıttuı chu a tlă leh ta zung zung maı a

Tıchuan a kal zel a, chhun zan zawmın a kal ta a, a tawp-ah chuan Dardını te pemna khua chu a thleng dawn ta a, an kawtchhuah a han thlen chuan a lo reh vung vung maı a, tumah vak chhuak reng an awm loh avang chuan engngemaw thıl tha lo leh dık lo a awm a nıh chu a rıng ta hle maı a, a ılruah ngaıh that lohnaın a man ta a, a ngaıhna hre lo chuan a awm reng a, nakın deuhah chuan nula tleırawl hmeltha fe hıan tuı a rawn chawı a Chu chu Duhmanga chuan rılrua tıtna neı deuh tak chung hıan "Chemte, ın khua hı a va reh em em ve, engtı-zıa nge?" a han tı a Nula chuan "Mıtthı an awm a vawıın hı a thlanthut nı a nı a, chuvangın tumah an vak chhuak lo a nıh hı" a tı ta a Duhmanga chuan han zawh nawn leh chu a ngam mang lo va, hlauhthawnna engın emaw a thau-vah a man a, mahse, a rılru chu a han ıntıpachang a, a han zawt leh ta hram a, "Tunge nı thı chu?" a han tı a, chu zawhna nulaın a han chhang leh tur pawh chu ngaıhthlak ngam har a tı hle maı a, nula pawh chuan sawı hrehawm tı awm tak hmel pu hıan "Duhmanga nupuı Dardını raıchehın a thı a nı" a han tı a, chu veleh chuan Duhmanga chu a bıng ta mup ma a engmah hre lovın a awm a, khawıahnge a awm tıh pawh a ınhre hauh lo mah-se, mı chak tak leh Pasaltha a nıh avangın a lo harh leh thuaı a, engtıa reı nge chutıanga a awm pawh a ınhre hauh lo A lo harh chuan nula kha chu hrılhaı takın a lo la dıng reng a, "Chemte, keımah hı Dardını pasal Duhmanga chu ka nı a, khawngaıh takın a thlanah chuan mın hruaı nghal ang che aw" a tı a, nula pawh chuan hnıal enah a en lo va, a um phurh chu a nghat a, Duhmanga chu Dardını thlan lamah chuan a hruaı ta nghal a, Tıchuan ngawı rengın an kal dun a, thlan an va thlen chuan Duhmanga chu a tap ta a, nula chuan a kalsan ta a

Dardini thlan atang chuan Duhmanga chu a kal sawn leh duh ta reng reng lo va, a tap a tap a, tichuan a tawpah chuan riltam in a lo chau ta a, a mitte a lo vai a, a tap hlum ta ringawt mai a ni A tan khawvel hmun dangah hlimna leh lawmna awmin a hre thei tawh lo va, chuti laia a nupui ruang awmna chu hmun hlu ber a ni ta, a awm hlen nan, a chatuan hmun a tan a lo thlang ve ta a nih chu

(A tawp ta).

CHALKUNGA LEH THANGHNIANGI

I CHALKUNGA A KHUR DEUH VA

Khawnglung khua chu khaw nuam tak mai an ni a, an thahnem tawk hle a, zathum zet an ni a An kawtchhuah leh an khaw-tlangte chu a mawi hle mai a Khawchhak ram leh leilung awm dan chu a mawi bik deuh reng a ni Tlang dungte leh mualte hi a mawi bik deuh va, thingte hi hniam te te vek a ni a, an tawi lu liai a, a thelh hin hen a, Ramhnuai hnim awm tam ber chu Thang a ni a Chutiangin Khawnglung khaw dai leh an kawt-chhuah velte chu nuam tak mai leh lunglenthlak tak mai a ni a Hman lai khuaah chuan khaw tlem pawl a ni tak na a, mi chu an hlim 'tham ve reng reng bawk a ni He Khawnglung khua hi chu khaw nuam tak zawng a ni a Nula leh tlangvalte reng reng pawh an hlim em emin, nuam an ti em em theuh mai a ni, Tin, hman lai khaw nawm lohna ber pakhat chu Ral hi an hlau fo reng mai a ni Khawi lam atangin nge, engtikahnge ralin min rawn run dawn tia hlauhthawn reng fo a ni thin Khaw in unau deuh leh inthenawm deuh pawh hi engngeemaw vanga inrun thut thut te a awm fo va Chutiang chu Pawi ram dep lamah khian a tam bik a, a muanawm lo lehzual a Nimahsela chutiang kawngah chuan Khawnglung khua chu an muang hle mai, an khaw awm danin a zir deuh bawk avangin

Khawnglung khua chu tlang khat lian tak chhipa awm a ni a Chu mi tlang lian tak mai chu khua atanga hla tawk feah chuan khamin a chawi vel vek a, khan khat chauh a awm a, khanah chuan kulh an siam a, kulh chu pasaltha tlangvalhoten an inven chhawk thin a Pawi ram hnaih lam khua a ni na a, an tan a muanawm hle fo a ni Hei vang tak pawh hian Khawnglung khuaa mite chuan a zatpui khaw danga mite ai chuan nuam an ti bik a ni Dan naranin nula leh tlangval hi khaw tinuamtu ber an ni a Nula leh tlangvalin nuam an tih hle chuan khua a nuam a ni ber a Tin, nula leh tlangvalte chuan hman lai chuan Chawng leh lam a tam hian nuam an ti lehzual thin Zu a tam a, sa a tam a, tin, Chawngchen tur leh Sathingzar a, nula leh tlangvalin a ruala thiltih turte a lo tam hian a nuam em em thin

a ni. Chung thil chu he Khawnglung khuaah hian a tam tawk hle a ni. Chuvangin chutih laia Khawnglung khua nula leh tlangvalte chuan nuam an tihzia mai chu sawi thiam theih pawh a ni zawk lo, sawi leh ngaih ai hian nuam an ti zawk a ni.

Tlangrumi chu hmeithai a ni a, fapa mal a nei a, veng hmawrah awm an ni a. A fapa hming chu Chalkunga a ni a, Tlangval fel tak mai a ni a, Khawnglung khuaah chuan a chak pawl leh a hmeltha pawl tak a ni a, an in chu te tak te, nghet tak mai a ni a, a chhung te chu a ruak hle a, a tlang han mai bawk a. Chalkunga chu mi ti zawk zawk pawh a ni lo va, mi zak thei lam a ni zawk mah a ni. An hmeithaina te leh an michhiatzia te chu a hre hle a, chuvangin Mual veng lamah te pawh a leng duh em em lo va. Amaherawhchu, mi rilru nghet tak leh mahnia khawsak theih tum mi tak a ni.

Chutih lai chuan lal khawnbawl mitha pakhat Thanghula a awm a, chu chuan fapa panga leh fanu pakhat a nei a, an hming chu Tlangthuama, Thangdailova, Thangruma, Dengkhuma, Hrangvela leh Thanghniangi an ni a, Thanghniangi hi an tlum ber a ni. Chutia sal nga zinga tlum ber, hmeichhia lehnghal chu an duat em em mai a, chu-a-chhapah chuan a hmel a tha em em mai bawk si a, hna te chu duh leh a thawk a, a duh loh leh a thawk lo mai thei a, an in leh lo te chu zahawm tak mai a ni.

Tin, Chalkunga leh Thanghniangi chu nula leh tlangval an nih hma atang renga lo inngaizawng tawh an ni a, nimahsela nula tlangval an lo nih hnu chuan Chalkunga chuan a rim tha ngam em em lo va. Ani mi-chhe bawr-lawk mai a ni a, veng mawng tawpa vaihlenhlo nena inthenawm mai an ni a. Ani Thanghniangi lah chu Khawnbawl mitha fanu, nuta sal nga lai nei a lo ni si a, an inkar chu hla hlein a hria a ni. Ani Chalkunga chu sawi loh, tlangval dang reng reng pawh hian an rim ngam lo va, an in chhung taka rim ngam ngat chu tlem te chauh an ni awm e. A hmel lah chu a tha nasa mai si a, mi hian rim atan hian an it thei em em a, an ngaizawng hle hlawm mai a ni.

Thanghniangi te kawt hmai takah chuan nula pahnih an awm a, chu mite chu tlangvalho hian an rim thin a. A chang chang chuan chutah chuan Chalkunga pawh chu a leng ve thin a, chu-

tih lai chuan Chalkunga leh Tharghniangi chu an inngaizawng em em a ni tih tumahin an la hre mang lo va Thanghniangi te kawt nula naupang zawk chu Thuamkungi a ni a, Thanghniangi nen hian an inkawm ngeih hle mai a, Thuamkungi te ina Chalkunga han leng ve thin te chuan anmahni chu rilru tak chuan a rim bauh lo va, chu in atanga a chang changa Thanghniangi a hmuh theih thin avangin a leng ve mai mai thin zawk a ni

Vawi khat chu Thuamkungi te inah Chalkunga a leng a ni tih Thanghniangi chuan a hria a, a hnathawh turte a keng a 'Thuamkungi ka kawm dawn e" a ti a, a phei ta a, Thuamkungi te inah chuan Chalkunga te nen chuan an awmho va, nuam an ti ta em em mai a, inngaizawng ve ve tak ni mah sela, duh anga inkawmna leh inrimna hun remchang leh hmun a awm mang si thin lo va Hmuh pawh an inhmu zing tehchiam lo a ni Chutia nu leh pa dip lohva an han inhmu thei a, an inrim leh an inchhaih vel chu an tan a hlu em em a, chuvangin Thuamkungi te in chu inrim nan tak an hmang ta a Thuamkungi te ina Chalkunga a len tawh phawt chuan Thanghniangi chu a phei ve fo ta mai a ni Hetih lai hi chuan an thenawl chhuak zawt ve ve chauh a la ni a, Chalkunga chu a zak deuh thin a, mite mit mei kan kai lutuk ang tih a hlau deuh thin zawk a, a michhiat zia te a hre reng bawk a Thanghniangi lah chuan michhe ber mah ni sela, a michhiatna te chu a hriatin a hre ching tawh d r lo mai si a, mi dang mitha fate ain a duh em em a, a ng izawng zawk tlat mai si a Chutia Thuamkungi te ina an lo inhmuh zeuh zeuh atang chuan Chalkunga leh Thanghniangi chu an inngaizawng hle a ni tih a leng ve thin te zinga mi chu in a lo hre ta a Tlangval rual khat leh an hotu deuh Thangv la te chuan an itsik hle mai a, an thik rilru hle mai thin a Chu chu tun hmaa Chalkungan a lo hluhthawn ang ngei chu a lo ni ta a ni Amah a michhe si a a thenrualte leh an khaw mitha tlangvalte chuan an thik rilru hle tih a hriat chuan nuam a ti lo hle mai a, chuvang chuan Thuamkungi te inah takngial pawh chuan a len a nuam ta mang lo va, a leng khat tulh tulh ta mai a, a lo len khat tak deuh avang chuan Thanghiangi chu a rilru a lo nuam tawh mang lo bawk a Engatinge ni Chalkunga hi a lo len khat tak hle le aw, tun a ngaihtuah rilru thin a

Vawi khat chu Thuamkungi te inah bawk chuan Chalkunga chu a han leng leh a, a lo leng tih a hriatin Thanghniangi pawh chu a phei thuai a An inkawmho chu an hlim hle mai a, tah chuan Thanghniangi chuan "Tun lai Chalkunga chu i inchhuang teh e, kan veng lamah lah i lo leng chho duh hek lo" a han ti a, Chalkunga chuan "Hnai lo ve a, kei tehlul chu inchhuang lo ve, kan michhiat kan retheih avangin duh duhin kan leng ve thei lo a nih hi" a ti a, Thanghniangi leh Thuamkungi chuan inthurual fahran hian "Ka awih lo, vuina i nei a ni ngei ngei ang' an han ti a Chalkunga chuan "A ni teuh lo em mai, mahni-lo-maha lo len fo hi ka chak nak alaiin, enga ruangah nge ka han vui tehlul ang le, lo len fo te hi ka chak hle a, ka duh anga lo len fo te hi ka tan a rem si lo tih te hi min hriatpui thei ula chuan min khawngaih hle zawk tur" a ti a, Thanghniangi chuan "Rem lohna khawiah va awm suh, i duh lo reng reng a nih chu, 'ka lo leng duh tawh lo,' ti tha law law la a nih mai chu" a ti a Thuamkungi pawh chuan "A ti mai mai a nih chu, mi kawmserh a tum a, chhuanlam a siam mai mai a ni, 'Veng lehlamah lenna a nei a ni' an tih kha" a ti a Chalkunga chu a mang-ang rilru hle mai a, a len khat takna chhan tak chu han hrilh mai lah chu rem a ti mang rih si lo va, "In va hre lo tak em ve aw" a ti a, Thanghniangi chuan "Hriat turin min hrilh duh hek lo che, keini te zawng engtikah mah thutak min hrilh duh lo reng a lawm" a ti a Thanghniangi tawngkamah chuan Chalkunga chu a ngaih a tha rilru hle a, a awm pawh a nuam deuh hle a, mahse ngaihzawng tak te chu an vui ang tih hlauhna leh an lung a awi lo vang tih hlauhna te hi te tak te mai a ni si thin a, Chuvang chuan Chalkunga pawh chuan Thanghniangi chu a thin-ur leh a vui chu a hlau rilru hle bawk a Nimahsela thu dang an sawi leh hma chuan Thanghniangi chu a nuten an han au ta a, an inthen ta rih a Thuamkungi hnenah chuan Chalkunga chuan "Khawngaih takin Thanghniangi hnenah pawh khan lo sawi leh la, a ngaih pawh kha a tha ta mang awm lo em mai a, engmah ngaih that lohna tur a awm tak tak lo a nia, amaherawhchu, remchang a awm hunah chuan inbiak leh ka duh ngawt mai a ti e, han ti ang che aw" a ti a,

Chalkunga chu a haw ta a, rei fe chu a leng leh ta lo va, Nimahsela, ni tin hian a rilruin Thanghniangi chu a ngaihtuah fo va, a suangtuah vel thin a ni

Amah Thanghniangi hi chuan min lo duh ve tak tak pawh ni ta ang reng mah sela, a chhungte leh a nuta teho hian min neih tir phal awm si lo va Chu lo rengah pawh, tlangval dangte leh mitha pui pui fate angte hian min iksikin, min thik hle si a, min la sawi hnawmin min la hek chhe thei mai awm si a, engtinnge ka tih ang aw, ti hian a inngaihtuah em em mai thin a A han len khat deuh hnute hi chuan Thanghniangi hmuh leh te chu a huphurh sawt thin a Mahse an han inhmuh meuh chuan chuti em chu ni lo hian a hria a, a ngaih hi a tha leh zawk thin a Thanghniangi pawhin chutiang lampang deuh bawk chuan a ngaihtuah a An ngaihtuahna chu in persan tak a ang a a inzawn hle ang reng bawk a Sakuh leh Sai inhlau ang deuh an ni a

Thanghniangin a rilrua a lo ngaihtuah ve dan chu Chalkunga hi chuan min duh ve tak sela chuan aw, engmah dang ka ngai lo tur, lal pawh ka awt lo vang, a hmel a tha si a, a chak bawk si a, michhe ber mah ni sela, ani anga ka duh hi chu van hnuai khawvelah hian aa awm lo tih te hi hria sela ka va ti em, ka chhungte ang te lah hi an rilru a dang hle awm si a, heng avang hian aoi Chalkunga lah hian min lo huphurh deuh a ni awm phawt si a, a pawi mang e, nimahsela remchang a la awm em ang chu maw" ti hian a ngaihtuah a, mut hmunah pawh, hna thawhnaah pawh, ngaihtuah lo hian a awm thei bik ngai lo a ni

Ni khat chu Thuamkungi leh Thanghniangi chuan thing an phur dun a, duhthu an sam dun ta a Thuamkungi chuan "Keichu pasal atan chuan (hmu dawn ngat ila chuan) mitha fa lo chu ka duh reng reng lo,, chhungkaw zahawm tawk leh neinung tak mai a ni ka duh ni Mitha fa chu Sechhun Khuangchawi ni te angte chuan an awh-awm em mai Chutiang mitha fa chu neih tur awm sela chuan khualkhuaa kal pawh ka hreh hauh lo mai, ka um rul rul mai ang" a ti a Thanghniangi chuan "Kei chu chuti chu ka ni hauh lo mai Ka ngaihtuah ka ngaihtuah a, mi duh ve tak tak leh min hmangaih ngei tur ni awma ka hriat chu

mı engpawh nı se ka hnıal lo, pıangsualte em an nıh loh chuan "Mı tha fa an nı e' tıh vang maıa khualkhuaa chın hrıat loh neıh te lek phei chu ka hrehzawng tak maı a nı, ka chhungte pawhın chutiangah chuan mın tı luı theı kher lo vang Chutıang aı chuan mı-chhe tak pawh nı sela, mahnıma an chın kan hrıat, mın duh ve em em leh mın hmangaıh tak tak tur nıa hrıat te chu ka thlang zawk ang Mı mahın 'duh takte nen chuan bahra pawh laı ila, a nuam a nı' an tı a nıa, chu chu a dıkın ka rıng a nı" a tı a. Thuamkungi chuan "Nih zawng a nı bawk ta ve ang Nımahsela, keı chu sechhun-khuangchawı nu an lo nı a, Thangchhuah puan nen, engngemaw nıa mı-tha-nu an han ınchawıh chhuak buaı mai hı ropuı ka tihzawng tak maı a nı a, ka awt ber maı a nı Chhungkaw awmzıa tur lam pheı chu ka ngaıh tuah phak em em lo ve" a tı a Thanghnıangı chuan "Kawng khatah chuan ı sawı ang chu a awh-awm e Nımahsela, keı ka rılru-ah chuan ınduhna hı a lıan ber maı a nı Mıhrıng nu leh pa lo nı tawh a, ınduhna pawh nei mang lo leh ınngeıh theı mang lova awmte hı hreawm awm ka tıhzawng tak maı a nı Nupa thurual tak maı leh ınduh tak maı hı a nı ka awhzawng nı, velh leh vuak te hı ka hlaubzawng tak maı a nı a, tuar pawh ka tuar peıh lovang Zahthlak-awma ka ruatzawng tak a nı Pang a dam phawt chuan sechhun-khuangchawı nu te chu nı ta kher lo mah ıla, pasal mın hmangaıh takte nen chuan hna engpawh thawk ıla ka hnial lo" a tı a.

An tı tı chu an tuı hle a, an thıng phurhna tur hmun chu an thleng ta a Mi dang thıng phur thawmte pawh chu an hre nual a. Thing chu an han fawm dun a, thıng chu a lo vang deuh hle a; an thing zawng chu an lo ınthen hret hret a, an lo ınthen hla fe a. A tlangdungte lah chu a nuam nasa khawp sı a

Chu mı nı ngeı chuan Chalkunga chu a thıan pakhat Thanghrıma nen sava vehın an ramvak a Annı pawh chu an tıtı dun zel a, Thanghrıma chuan "Vawıın chu nula thıng phur pawh an tam hle awm e, thıng chhak turte pawh an awm mai ang, chhim chhawng mual lamah ı kal ang" a tı a Chalkunga chuan a rılru taka a hmuh duh zawk chu sawı chhuak ngam lovın a pelhelzawng deuhvın "Thuamkungı te ang te kha lo awm sela,

kan han eksak tur, kan khaw nulaah chuan Thuamkungi hi a dubawm ber pawl a nin ka hria e' a ti a Thanghrima chuan "Kei pawh Thanghniangi leh Thuamkungi hi an thi bein ka hria Min duh dawn ngat ve ve sela chuan Thanghniangi hi ka thlang zawk awm a, mahsela an mitha em a, an huphurhawm mai pawh a, he mite pahnih hi a eng zawk emaw hi ting maw tiin han ngai kawl-awk hlauh mai ila ka ti teh e Chuti ngawt lo chuan keini ang te tan chuan han be rawk n ah ila, an duh teuh awm si lo va" a ti a

Chalkunga chuan "A neitu te zawng an nihlawh tih ang chu An mitha si a, an hmel a tha bawk si a, anmahni reng reng pawh hi hmeichhe tha tak nin an lan hi maw' ati a Chu tia mi ta tur awma han sawi pawh chu Chalkunga chuan nuam a ti lo hle mai a An kar chu hla hlein lang mah sela, a rilru tak chuan a inbel ve hle si a, a hmeichhiaina lo ngaizawng ve ta napui chu Chu lo rengah pawh, dan naranin tlangval laia ngaihzawng ber te chu mahni neih tur ngei anga ngaihna hi a awm si thin a Mahni ngaihzawng tak mai te chu mi tina bel hi a har viau reng mai a ni Chu chu a hmei a pa tan a har a ni Tichuan, an kal zel chu Bawng rual hi an hmu a, Chal kunga chuan a um ta a Thanghrima chuan Kawlrit rual a um bawk a, an inthen ta a Chumi ni chuan an inthen hlen ta a, an inhmu leh ta reng reng lo va

Chalkunga chuan bawng rual chu a um zel a, thing phur thawm a han hria a, chumi thawm neitu chung zawn ngei maiah chuan thing ler sang fe maiah hian bawngpa chu a fu lap mai a Chalkunga chuan hla fe atang hian a han perh a, a fuh ngei mai a, a tla van van hi a hmu a Muang takin a tlakna lam chu a pan ta a, chuai laia thing phurtu chu Thanghniangi kha a lo ni reng mai a Chalkunga bawngpa perh thlak kha a thing ehna bul ngeiah chuan a tla a, Thanghniangi chuan a chhar a, engtizia nge ni a ti a, a han en vel a, perh thlak ngei a lo ni a Tu perh nge ni ang aw, tiin a han hawi vel a, hla deuhvah chuan Chalkunga chu a han hmu ta a Chuveleh bawngpa chu a kawr awm chhungah a khung ta then a Thing chu a ek leh ta a, Chalkunga chu a lo kal hnai deuh deuh va, Thanghniangi kiang

chu a lo thleng a, Chalkunga chuan, "Mi dang emaw ka ti che a, nang zuk lo ni reng che a le" a han ti a Thanghniangi chuan a chhang lo va, Chalkunga chu a hnihhai rilru hle mai a Sawi leh tur pawh chu a hre mang lo va, a ngawi rauh rauh va Chutia Thanghniangin a lo ohhan loh ohhung rei lo te-ah pawh chuan Chalkunga rilru chuan nasa takin thil a ngaihtuah hman a. Mani-loh-maha fianriala Thanghniangi a va hmu chu a lawm ril-ruk nak alai chuan, a han biaa a lo chhang si lo chu a thin a ur rilru hle mai a Tin, hman deuh tawha Thuamkungi te ina an inhmuhbo atang khan Thanghniangi chu a thinur ta a ni ang, te a ti rilru bawk a A nih loh leh, tlangval dangte hian min hek anga, min haw ta a ni ang, te a ti rilru neuh neuh va A zah pawh a zak rilru hle mai a, a faifuk a, a ding a, a hawi mai mai a, a rilru te te chuan, ka sava chu hmu ila ka kal leh daih mai tur, a ti a, a hawi vel a, a melh a melh a Tin, Thang-hniangi lah chuan hre lova chhang duh lo pawh a ni lo va A han intihuphurhawm mai mai a ni a, chuta Chalkunga a lo kal chu a rilru tak phei chuan a lawm em em mai a Engti pawhin Chalkunga chuan ti sela haw awm pawh hi a ni si lo va Eng-tinnge a tih tehreng a ti rilru reng a Hmeichhe rilru chu chu-tiang kawngah chuan chak tak mai a ni si a

Thanghniangi chu a thing ek lai chu a han ding a, Chalkunga hnenah chuan, "Zawn nei i va ang ve, engnge ni i zawn?" a han ti a. Chalkunga chuan a chhang hreh hle tawh mai a, ngaih-zawngte lakah hian chuan nawrh rilruk hi awl tak mai a ni si a Innganhbelte hi awl tak mai a ni a, nimahsela, chhan chu a han chhang ta hram a "Hemi thing ata hi bawngpa ka perh thla a, he lai takah hian tla awm takin ka hmu a, ka rawn zawng a ni" a ti a Thanghniangi chuan, "Heti laia bawngpa lo tla chu hmuh awm tak ka ni a, nang hi i daw deuh a ni ang e Thiante hmuh lohvah mual letliama Tuklo hliam pawl i nih awm hi maw," a han ti a Chu chuan Chalkunga thin chu a tina leh ta em em mai a A hma pawha a lo thinur rilruk hle tawh nak alai chuan, chutia Thanghniangin a han ti leh chu tuar har a ti hle mai a, a sen ap ap mai a Thanghniangi a han hmuh tirha a bawngpa perh thlakte a lo hmu ngei ang tihte a rilra a lawm rilruknate zawng zawng chu a reh vek mai a, mi lo va hmusitin mi lo va

tham lo em, mi ngaihzawng ve emaw te ka lo ti rilru deuh vei a engahmah min lo ngai lo a nih hi, tihna rilru ngawt a pu tawh mai a Engemawtia han fiamthu ve deuh nial nuala tha mai awm tak hi a ni a Mahse, a ngaihzawngna a muk khawp a, engmah a fiamthu hlei thei tawh lo mai si a A mi chhiatna te chu a hre rum rum mai a

Tichuan, Chalkunga chu engmah dang sawi lo chuan a kal ta ngat ngat mai a Chalkunga chu a kal zel a, a kal liam tak ngial dawn a, Thanghniangi chuan, "Chalkung, lo kir leh lawk teh, thu hrilh tur che ka nei e, thu pawimawh tak mai' a han ti a Chalkunga chu a kir leh duh lo lek lek a, a rilru chu in a inchhu ngeng ve deuh tawh a, nanga tihduhdah mai maiah ka awm lo vang, tihna rilru a pu deuh va Hreh deuh tak chuan a va kir leh a, Thanghniangi chuan, "I va inchhuang awm ngauh ngauh ve le, ka han fiam che kha i haw teh elo?' a ti a Chalkunga chuan, "I thu mi hrilh tur chu engnge ni, han sawi thuai teh" a ti a Thanghniangi chuan a kawr awm chhunga bawngpa chu a han tilang a, "Kei chu sava ka nei-ah" a han ti a, a khung leh ta mai a Ngaihzawng takte lakah chuan vuina leh lungawina te hi te tak te a ni a, rilru te hi inhmu awl tak mai a ni a Khatia Chalkunga rilru a helna hle pawh kha a ngaihzawn vang vek a ni zawk a Chutia Thanghniangin a lo chhaih leh deuh chuan Chalkunga rilru chu thawi ang huaiin a tidam a Hmeichhia te hi hetiang kawngah chuan mipa aiin an fing zawk a, an thiam zawk reng bawk a Tichuan, Chalkunga chuan, "Khawinge ka .a va chu mi han pe teh" a ti a, kal leh mai tum awm takin a la awm a Thanghniangi chuan, "Thing mi han ehpui zet la le" a ti a Chu thlemna chu Chalkunga tan chuan do zawh a har ta em em mai a ni Do zo lo mah sela, a thiamawm bawk a ni lawm ni ? Chalkunga chu Khawnglung khuaa tlangval chak pawl tak a ni a, mi rilru nghet tak pawh a ni kan ti bawk a Nimahsela, amah aia chak zawk leh amah aia rilru khauh zawk tam tak, hmei chhe tawngka leh hmeltha aw nemin a lo phuar thlu tawh bawk a sin Chuvangin, Chalkunga hian a do zo lo chu dem tur a ni lo ve

Tichuan, thing chu a han ehsak ta a A ek thiam hle nghe nghe a, rei lo teah chuan a eh zawhsak ta a A thing ek lai chu Thanghniangi chuan a lo en reng a, a mit a tlung em em mai a A nilru te te chuan tunah chuan ka hneh ta, a ti nilru a Engtin tak la rawn ti leh ang maw tiin a lo ngaihtuah a, a ti nilah chuan a tha chu a khur deuh reng a Chalkunga han nuar leh titau deuh te kha a ti tak tak ang tih chu a nilru chuan a hlau ve em em mai bawk si a Tunah chuan an ngaih a tha dun ve ve ta a ni. Chalkunga thing ek zo chuan, "Khawnge sava chu, a engahnge ka perh tih pawh ka hre duh viau a sin maw le" a ti a Thanghniangi chuan, "La ta che" a ti a, a pe si lo va Sava lah chu a kawr awm chhungah a awm tlat si a, Chalkunga chuan, "Khawnge sava chu, i phur thawn pawh a hun tawh kha" a ti leh a Thanghniangi chuan, "Hawh-awi" a ti a, phawrh chuang lo chuan Chalkunga hmaah chuan a han ding a Chalkunga chuan Thanghniangi kawr awm chhung chu a han zen ta a. Chalkunga chu a bing deuh chak chak a A thauvah a man a, khurh pawh a khur deuh va. Thanghniangi chu a nui a, "A za, a za" a ti a, Chalkunga kut chu a phawi leh hma chuan a awm velah chuan a kuah bet chuk chuk a A za tak tak pawh chu a ni awm kher lo va Chalkunga pawhin a ngaihna a hai bik ta lo va. A mipa nilru a lo chhuak ta a, a khur te pawh a lo reh ta bawk a Tichuan an inpawt buai ta rih a Tlangval chak tak e ti lo chuan Chalkunga chu a hah hlawi mai a An sava chu engemaw lai khan an lo thlauh va Thanghniangi chuan a han chhar a, "Hawh-awi i sava" a ti a, a han theh a Chalkunga chuan, "I thin a ya ur awm ve" a ti a Thanghniangi chuan, "Khawnge, kiang teh, ka phur ka thawn dawn e. Mi ti tlai zo vek tang chu le" a ti a Chalkunga chuan, "A pawi hlei nem, pawi i ti bik em ni?" a ti a

Thanghniangi chuan a phur chu a thawn mawl mawlh a Chalkunga chuan a kianga tlangham thing awnah chuan a lo nghak a, hnah tumin hla te a lo sa a Thanghniangi chuan engtia rei nge an awm tawh tih reng reng a hre lo A chang chuan rei tawh hle ni te hian a hria e, a chang leh rei lo te mai la ni te hian a hria a Thingphur ding thawm te chu a reh hle tawh mai si a Chalkunga bawk chu a han mawhchhiat leh ni rawk a,

"I saul em mai, nangmah vangin mi pawhin min hawn zawhsan vek tawh alawm," a ti a Ani lah chuan, "Keia sual em maw ni bik le" a ti tawh mai si a Thanghniangi chu a ngaih chu a tha mang lo hle a Thuamkungi pawh hian min hawnsan tawh a ni ang tih a hlau hle a A inthawn zo chuan Thuamkungi chu a han au va, hla fe ah chuan a lo ei a Thuamkungi a lo la awm avang chuan Thanghniangi chu a lawm hle a Thuamkungi lah chu Thanghniangin au lo sela chuan awm ni len pawh duh awm tak hian a lang a Chalkunga chu kawng dangah a haw ta a Thuamkungi leh Thanghniangi chu an han inhmu a, "Kan tlai viau tawh a ni awm e, mi pawh an reh vek tawh mai" an ti a, an innuih a Thanghniangi chuan, "I va muang reng reng ve maw le, rawn au lo lo che ila, awm nilen pawh i ngam awm hi mawle" a han ti a Thuamkungi chuan "Ka ngahna chu nichinah khan a ni tawh a, rawn auh nachang che pawh ka lo hre tawh hleinem, ka lo theihnghilh deuh tawh che asin" a ti a Thanghniangi chuan, "I va timak reng reng e, a eng fakau chu nge i hmuh ni le, mahni thian te pawh theihnghilhna khawp hial chu le?" a ti a Thuamkungi chuan, "Eng hmu lem lo ve thingphurhnaah engnge hmu se mi tih bik?" a ti a Thanghniangi chuan "E le" a ti a, a ngawi leh ta a Nimahsela, Thuamkungi kha Chalkunga thian Thanghrima nen khan an lo inhmu tah chu a lo ni reng a, an lo inngai lo tawn hle awm e Thanghniangin hawihhawm deuh lo phei sela chuan, an mualpho thei hial awm e, ni a tawi duh hle awm mai

THU AN INTIAM TA A

Chumi nia an thingphur haw chu Chalkunga chu a ngaih a tha em em tawh mai a, a lawm em em mai a An awm dan zawng zawng te chu a han ngaihtuah let leh thin a, ka lo tittu hlen ang tih a hlau hnuhnawh em em mai a Chumi ni chuan Chalkunga chuan tumah reng reng a awt lo, Sai pawh kap se la, chu mi ni ang aiin a lawm chuang lo vang Lal pawh a awt lo k lo, tlangval danginna an duhthusam fo thin, Thanghniangi hi chu ngai thei ila chuan, eng dang ai ber pawhin ka duh zawk, Sai chai kap nih ai pawhin ka duh zawk Nei thei dawn phei ila chuan, lal nih pawh ka awt chuang lo, an tih thin te a hre reng

si a. A lo ni ngei mai tak dawn e, a ti nilru neuh neuh mai a. An awmzia zawng zawng te chu sawi sawi leh a hmuh apiang mai, thing bul lung bul thlu lova a mihring a ran sawi lova hrilh zel mai hi a chak a Nimahsela, a ngaihtuahna tha zawk chuan, hetiangte hian a ti bawk a—tunah khatiangte khan lo awm tawh mah ila, neih takmeuh te phei chu beisei phak rual a ni si lo va Ka rethei sei tung a ni mai awm teh e Mite lah hian min thik hle mai si a, kan awmziate phei hi chu hria sela, mi khawn thluk mai duhte pawh hi an awm mai ang tih hlauhawm a ni si a A chhungte leh a nutateho chu sawi loh, tumah reng reng ka lama tang tur an awm si lo va Tlem tala kan lo mitha ve deuh lo hi chu a pawi mang tak e aw ! Tuin emaw chuan an la nei mai awm tak si a Engpawh ni sela, kei ka tan ngawih reng leh fimkhur taka awm a ta a ni mai Amaherawhchu, theihtawp ka chhuah ang a, eng maw tia ka neih theih hlauh takin, a nihlawhthlak dawn em mai A, eng-le-khaw-le ka nei reng reng ang, thih leh ka thi phah ang, ka neih lohva ka neih loh chuan, a ti a, a changin a inkhawngaih avangin a mittui te a tla hial thin a A chang leh a han intipachang leh thin a A lawmna leh a lungngaihna chu a inchen hle zel mai a Hlate hi a han sa a, ngaihbel hla, a retheihzia leh, Thangbniangi a neih theih lohzia lam thu ngawt mai a sa thin a. Chumi zan chuan nula rim pawhin a leng chhuak lo va, Zawlbuk bahzar kil khatah a thu a, a zai a —

> *"Rai ka rah lei vanga Thangnemi,*
> *Kumtluang run lum nuthai ka hel a rem lo"*

Chalkunga chu tlangvalho hian an mitmei tawh hle hlawm a, an sawi duh hle hlawm mai a Mi thenkhat chuan, "Thangbniangi mi e ni si lo Chalkunga te an retheih tehlul nen, a ngai teuh lo em mai" an ti a Athen chuan, "Chuti a ni lo a nia, mi chhia leh mi that athu a ni lo vang, lo ngai reng mah ula Chalkunga hi nula bei huai chu ni sela, a ngai thei ngei ngei ang. A [illegible] chuan a duh tih chu hriat reng a nia lawm, [illegible] a awm blei nem !" an ti a Midangte chuan, "[illegible] pawh ngei reng tawh mahna, kan hre lo mai pawh a ni [illegible]. Hmeichhia chu an ngaihzawng tawh chu michhia leh [illegible] an en teuh lo em mai Aa mi chhiat leh an khaw-

ngaih deuh deuh mai a ni" an ti a, an sawi nak nak thin a Lianthuama chuan, "A nih loh leh Chalkunga chu vuak thluk mai tur zuk nia maw," a han ti a Thanglıana chuan, "Ngai mah sela, a nei bik hlei lo vang e" a ti a Sangkhuma chuan, "Engah maw?" a ti a Thanglıana chuan, "Ani Chalkunga a michhe si a, Thanghniangi chhungte leh a nutaten an phal thuai hlei nang mawle" a ti a Sangkhuma chuan, "A ngaih tawh chuan a duh leh a tlanpui daih mai anga sin' a ti a Thanglıana chuan, "Thanghniangin a duh hlei nang" a ti a Sangkhuma chuan, "A duh lo thei tawh nang mawle, kei ka ngaih chu ka tlanpui thei ngei ngei ang Duh tak mai, neih theih si lohte phei chu ngai ila, ka tlanpui ngei ngei ang,' a ti a Thanglıana chuan, "Hmeichhia an inang lo a nia, thenkhat chuan neih atana an duh loh te a ni an ngaih thin," a ti a Sangkhuma chuan, "Thanghniangi chu chutiang a ni lo vang," a ti a Thanglıana chuan, "I hre chauh lo ve, hmeltha apiang hi a nia chutia tih hmang duh ni" a ti a

Chalkunga leh Thanghniangi chuan chutiangin mi'n min sawi duh hle tih chu an hre lo va, mahse, rin chu an ring hle reng a ni Mahse, mi sawi leh mi rel te chu Thanghniangi chuan a rilru tak chuan pawi a ti vak lo va Chalkunga ka neih theih dawn phawt chuan, duh leh mi chuan eng ang pawhin min sawi mah sela, ka pawi ti lo, a ti rilru reng mai si a An duhzawng tak takte lakah hmeichhiain zah an dawn ngai lo reng a ni, duh taka an ngaihte chu ngaiha chungah an zak si lo va, an ngaih loh leh ngaih lohva chungah an zak bawk si lo, chu chu hmeichhe awm dan tlangpui chu a ni

Vawi khat chu Thanghniangi thing phurhna lamah sava veh pahin amahin a kal a, Thanghniangi chu a zawng chhuak a An inhmuh hma chuan Vahui hi Chalkunga chuan a perh tla a. Thanghniangi chuan Chalkunga a lo kal dawn tih chu a hre lawk lem lo va, mahse a thiante pawh kawp meuh lovin amahin a fal deuh hian thing a lo fawm a, zawi deuh hian a lo zai rat rat a Chalkunga chuan a va pawh ve ta a Thanghniangi chuan, "E, a lo kal ve a ni maw, tute nen nge in nih?" a lo ti thuai a Chalkunga chuan, "Keimah mai ka ni, thing in phur tih ka hria a, han zawn pah che u-in sava te ka han veh bawk ," a ti a,

Thanghniangi chuan, "I perh thla em? Khawnge, kan en teh ang" a ti a, a Khiangawi ipte chu a han zen sak thuai thuai a Chalkunga chuan, "Ka perh thla lo, sava a vang em mai" a ti a, Mahse, Thanghniangi chuan vahui chu a han phawrh a, "Hei i perh thla reng alawm, i va han ti thei ve" a ti a Chalkunga chuan, "A, kha, palai ka perh thla tak a sin" a ti a Thanghniangi chuan, "I palai chu i tir dawn lawm ni, khawiahnge i tirh ang?" a ti a Chalkunga chuan, "Kei zawng, ka michhe em a, tirhna tur pawh ka hre lo vang" a ti a Thanghniangi chuan, "Hria e a, i duhna takah i tir mai tur alawm, engnge i hlauh vang?" a ti a Mahse, Chalkunga chuan, titak deuh fe hian, "Keini ang mi rethei tan chuan hlauh tur a tam asin, han tir mah ila, zah mai lo chu engmah min sawi chhuah sak awm si lo va, hnawn te hi hlauhawm tak asin Chutah mi nuihzabur kan kai mai dawn vemen" a ti a Thanghniangi chuan, "Hnawn te chu hlauh tur em ni? Mipa tan chuan vawi hnih khat hnawn te chu mi tlan dang alawm, tir ve phawt mai la a ni mai" a ti a

An nikru chu a inhre tawn mai a, an innel talh talh a, an tuu zel a, an thu chu a inman hnai tial tial a, a tawpah chuan, Chalkunga chuan, "He ti hian nangmah hian chuan, min duh ve tak tak pawh nun ka hria a In mithain kan awm dan te hi a in-ang lo em mai si a, palai meuh han tirh chu ka ngam lo a ni ber mai, ka sawi tawh ang khan" a ti a Thanghniangi chuan, "Han tir phawt la a ni mai, a nih nih a ni mai tur a ni" a ti a Chalkunga chuan, "A nih leh, engpawh lo ni ta sela nang leh kei chuan tumah dang tum lovah i ti ang hmiang, tichuan, khua leh vang a awm ang a, remchang a la awm em ang chu" a ti a Thanghniangi pawh chuan, "I ngam phawt chuan kei chu sawi sa ka ni mai, mipa mahnia i ngam pawt chuan," a ti a Tichuan, tumah dang tum lo tur chuan thu an intiam ta a Thanghniangi chuan, "kan tlai leh viau tawh awm e, khawnge, ka han inthawn teh ang" a ti a; tichuan, kal chu an han siam a, chutih lai tak chuan, Thanghniangi chu a thianmu pakhatin a rawn au va, Chalkunga chuan, "A nih sava ka veh haw leh dawn e, chu, hawpui tur pawh i la-neih chu" a ti a, a kal ta a, Thanghniangi chu a thianna ten chuan an hawng dun ta a An inhmu chu an

innuih a, an sawi lo na a, an rilru chuan awmpui an nei ve ve tih chu an inhria a, Thanghniangi chuan, "Kan tlai tawh awm mang e aw," a han ti a A thiannu chuan, "A pawi hleinem, kei chu pawi ka ti chai lo mai, a nuam em a lawm,' a ti ta a Thanghniangi chuan, "Tawn tuh i tawng bik a va ni awm ve tin fiamthu hian a nuih a, an hlim dun hle a

Khua a lo thal a, Sechhun tur leh Chawng tur hi an awm deuh thluah a, nula leh tlangval te chu an hlim hle hlawm thin Sa thing zara a ruala thing phurh dual dual te a lo awm tan a Chalkunga pawh hmeithai fa mah ni se, tlangval chak pawl leh tlawmngaia taima pawl a ni a, a lar ve hle a nuam chu a ti ve em em a Thanghniangi nena thutiam an neih chinah phei chuan ngaih thatna tak a neih avangin a rilru chu a engthawl ve em em a ni

Darpuian Khuang a chawi dawn a, chawng buhdengin nula rual leh tlangval rual chu zan tin an ri tlut tlut mai thin a, mite chu an hlim em em a Sa thing zara thing phurh te a awm a, nula leh tlangval chu an awl hman mang lo A ni a lo thleng a chawng an han chen leh a, sum deng zu te an in a, tlangval ho chuan nuam an ti em em mai a Sumdeng zu ina chawngchen-naahte chuan mahni ngaihzawng te kher kha lampui theih a lo ni bik lo va, Chalkunga leh Thanghniangi pawh an intawng zeuh zeuh zel bawk nachungin, heti h ni hian chuan, an duhthu-sam angin an awm thei bik thin lova ni

Darpuia khuangchawi hnu rei vak lovah chuan Khawnbawl mitha pakhat Lalkunga'n sial a chhun ve leh dawn a A khaw nawtin nula leh tlangvalho chawng thing phur turin an kal a Tlangval thenkhat Chalkunga thiktu an awm a, chumite chuan Thanghniangi an zui lui tlat a, chu mi ni chuan Chalkunga leh a thian Thanghrima pawh chuan, nula dang an zui ve ta a, nuam an ti bawk hle nachungin an rilru duhthusam ang chu a ni ta lo a ni

A hun a lo thleng zel a, Lalkungi sechhun tuma nula leh tlangvalin sumdeng zu an in a, chawng an chen chu nuam an ti ngei mai Nula tlangval an lam a, chhuat thlangah an thu tlar put mai a tlangvalin nula an ngai a, mei an tieng tha duh mang lo va, an zai a Khuangbengin hla a hril zel a, a khat tawkin val

upain tlangvalho kha, "Inthlak tawh r'u" a ti a, an au zel a, tichuan, an nula ngaih kha an inngaih chhawk zel a Mi induh sa leh inngaina sa lem lo kha chu eng khaw kha han intih tehchiam a awm lo va, mahse, nula khan a tlangval kha a nghen duh loh chuan, "Mi sakhi ngul e" tia tlangval kha a vui chhuah chuan, nula tan khan a zahthlak ve bawk a Tin, nula duh lo chung kha tlangvalin a nawr luat tuka engemawtia an awm chuan val upa leh an thiante khan an inkarah khuang emaw kha an han thlak a, an nuih a, an haw haw dur dur bawk thin Zan rei lam deuhvah chuan Chalkunga leh Thanghniangi chu an intawng ve ta a, an nitru duhthusam an nghahhlelh tak mei kha a ni si a, an han intawng chu an lawm hle a ni

Chung thil chu a tam avangin, Khawnglung chuan an khaw ven himna lam an ral ven an thlahdah deuh a ni ang An chungah thil rapthlak tak a lo thleng ta a ni, chu chu titi hmingthang tak, 'Khawnglung Run' an tih fo hi a ni Mizo rama inrunna ropui ber a ni awm e

Chutiang chawng leh lama an awm lai chuan, Pawi ral, Vuta mi rawihte an lo thawk a, a rukin zanah khaw chhungah an lo lut khat ta teuh mai a, khawvar an nghak a Vartianah chuan, Pawi ral chuan Zawlbuk bawhbelah chuan silai kau sain an tin khat thup mai a, "Khawnglung tlangvalin thawh in hai e," an ti a, thingnawi telin an zuk vawm harh a, a tho hmasa apiang chu an kap ta zawt zawt mai a Mahse, an inpawngsual zui ta chiam bawk a, kah chimit chu an ni lo, tlan chhuak thei chu an awm nual Tual lai lamah pawh chuan nasa takin inbeihna chu a awm bawk a ni Mi tam tak an that a, mi tam tak an man bawk a, hmeichhiate chu dan naranin sala man an ni bik a, mipa erawh chu an that deuh ber a, a then then chu an man bawk

Veng kilkhawr lehlamah chuan chawng chen an awm a, chutah chuan Chalkunga kha a tel ve a, Thanghniangi erawh chu a awm ve lo. Chutia an buai tak chiam chuan Chalkunga nitruah chuan, Thanghniangi a lo lang hmasa ber a, mahse, nutate pawh ngah tak leh mual veng mi an ni a, an him ang chu maw, tiin veng lehlam tawpa a nu amah chauhva thlaphang taka awm tur chu ngaih uahin a tlan ta vat a A tlanna lamah chuan Pawi pakhat hian nula pakhat hi a lo man a chu nula chu a lo khur zawih zawih a, tal pawh a tal ngam mang lo va, Chalkunga

chuan chu Pawi pa chu a hnung lam atangin a nghawngah a rawn kuah chawt a, a hrawkah a rek a, a theh tlu tawp a, a bawh zui a, a rek nawn leh a, a thi ta'ng, tin a thawhsan a, a nula chu tlan bo turin a hrilh a, daipawn lam a pantir a Ani chu an in lam pan chuan a tlan leh ta a A nu chu an in lang phak daipawnah a lo biru a Chalkunga chu a ngaihna hre lovin a hawi thuai thuai a, a nu chu ralin an man ta em ni ang aw, tin a ngaihtuah a, a reh vung vung mai si a An in chhung chu a va lut leh a, a hrilhan chu a lo chhuak leh a tahchuan, a nu chuan a rawn au ta a "Taite, hetah ka awm e' a han ti a Chuveleh chuan, a va pan thuai a, a nu chuan an veng chanchin chu a hrilh ta a, an thenawmte ralin an man thu te daipawn thlang lama an hnuh thlaka an te chel chul thu te chu a sawi a Chalkunga chuan Thanghniangi te awm dan tur chu a ngaihtuah viau mai a, mual veng lama han tlan chhuah leh chu a tum a, mahse, a nuin a phal lo va, "Silai pawh i nei si lo va, ralin an lo that mai ang che," a ti tlat a

Mual veng lamah chuan, ral chu an che nasa hle a ni ang, an lal pawh an man a, Thanghniangi pawh an man a, a nutate pawh an that vek a, a nu leh a pate erawh chu daiah an tlan chhuak hram a ni, tichuan, thah bang leh man bang awm chhunte chu an lo chhuak khawm a, thil awmziate an sawi khawm a, tih tul ang ang chu an han thawk tan ta a Khua pawh chu an luah leh ngam lawk lo va, ramhnuai lamahte an awm darh a, ni rei fe chu chutiang chuan an awm a, mi tam tak chuan khaw dang an pan nghal a ni

Ni khua a lo rei a, an awm ngai ang chuan an awm leh ta a, kum hnih lai a lo ral hnu chuan, Chalkunga chuan Thanghniangi zawn chhuah leh a tum ta a Silai te a lei ve ta a, silai nen chuan zan tam fe fe thang hian a rawl thin a, Tiau ral Pawi ho thlawhhma lamte a han fang ru thin a

A baidawnthlakin a hlauhawm bawk si a, a mantu khua tak pawh a hre si lo va, a ngaihna a hre lo viau mai thin a, mahse, a beidawng mai duh tlat si lo va Thawk khat chu a han thawk leh a, "Khawnge, Thlantlang Pawiho ram lam hi ka han fang teh thung ang' a ti a, a kal leh ta a Rei fe a thang hnu chuan, lo bing deuh a va hmu a, vau atang chuan hmeichhe pakhat thlama

awm hı a han hmu a, a hmu chıang theı lo va Buh lak hun dawn dawn tawh karah chuan a rukın a va hnaıh a, chu hmeıchhıa chuan pawnfen tet hrıp hrep leh kawr chhete tet hnıng hnıang hı a ha a, nula a nıh leh nu a nıh pawh hrıat theıh a nı lo va, a bal bawk sı a Enfıah a tum pawhın a hmu fıah phak meuh lo va A lan danah chuan sal nı ngeıın a rıng a, nakınah chuan a han zaı ta a —

"Mın la ngaı maw, mın la hawı ve maw ?
Ka lungdı khan, mın la hawı ve maw,
Mín la hawı ve maw ?" a han tı a

Chuveleh Chalkunga chuan Thanghnıangı nı ngeıın a hre ta a Hla vekın a han chhang a -

"Ka la ngaì che, ka la hawı ve che,
Ka rawn zawng che, mı tuk ram lova," a han tı a

Chumì Thanghnıangın a han hrıa chu a mumang a nıh leh a tak a nıh pawh a ınhre meuh lo va, a phawk hra maı a, hlauh tur a nih leh nıh loh pawh a hre theı lo Chalkunga chu a bıhrukna atang chuan a lo chhuak a thlamah chuan a va lut a, an han ın pawm chawt a, tuıbur hmuam da laı maı chu engmah sawı lovın mıttuı tla zung zung ve ve chung chuan an ınkuah a Tahchuan Chalkunga chuan a ıptea puanthuah ken chu a han phawrh a, Thanghnìangı a sıntır a "Tırawh ı kal thuaı thuaı ang, mı an lo kalin mın hmu hlauh a nge," a tı a, vau lamah chuan an lut a, a chak theı ang berın an kal ta a Ramhnuaıah zel an kal a, rawn um dawn mah sela, an kalna chın hrıat loh turın an kal a

An kal pah chuan thıl awmzıa zawng zawng chu Chalkunga chuan a hrılh vek a Thanghnıangı nu leh pa kha la dam en nı a, an upa hle tawh a, rın loh takin, 'Hnung lama sa barh' an tıh ang maıın, Chalkurga chuan Thanghnìangı chu a nu leh a pa hnen chu a han thlenpuı ta mai a An lawm em em maı a, an lawm zìa chu an sawı hleı theı lo va, an tap an tap maı a

Tichuan, Thanghnıangı leh Chalkunga chu a rang theı ang berın ınneihna an buatsaıh ta a, hlim takın an awmho ta a nı an tı.

(A tawp ta)

Bung III

CHHURBURA CHANCHIN

Chhurbura portion in the Vol III of this book is dedicated to the memory of our dearly beloved son Thanthuama, who was born on 24th November 1939 and died on 30th September 1941.

BUNG III

CHHURBURA

CHHURA CHANCHIN

THUHMA

Mizo hian thawnthu ngaihnawm tak tak leh tha fe fe kan ngah hle mai a, chung zingah chuan CHHURA thawnthu hi a ngaihnawm pawl ber leh a chhuanawm pawl ber niin a lang Mizovin Chhura kan lo nei hi a vanneihthlakin a thawnthu lamah hian kan hausak phah hle a ni Naupan laia thawnthu hriat hma sak pawl ber a ni theuh va , tin, puitlin hnu pawha sawi reh theih loh ber a ni bawk a ni Naupan lai atanga puitlin hnu thleng pawha minti hlim theitu ber thawnthu chu Chhura chan chin hi a ni Sawi thiam leh ziak thiam chuan Chhura chanchin hi ziak ta sela, amah hian thu hran bik (Separate Literature) sei tak leh ngaihnawm tak ding thei tur niin a lang a ni

Chuvangin, tun hma kum engemawzat chhunga Chhura chanchin ka lo chhut chhuah danah leh ngaih dan ka lo neih te tak te chu tar lan ka tum a ni Mi thiam zawk leh hmangchang hre zawkte tan pawh tangkaina a la awm mahna, tih pawh ka bei -sei bawk a Chutichuan ka zinnaah te ka zawt vel thin a, thu dik leh thutak Chhura chanchin atang hian hriat chhuah tur ka zawng thin a Nimahsela thu dik tak tak ‘a ni ngei mai’ tih tur chu hmuh leh chuan tur a vang viau mai A vang chu, lehkha ziak a awmsa han lawrkhawma han phuah khawm tur awm chuang a ni lo va, naupang hnena nawmnah taka hrilh thin ang mai kha mi zawng zawng hriat dan a lo ni vek mai

Mizo hi lehkha nei lo hnam kan nih avangin, kan thawnthu te leh hman lai chanchin reng reng pawh tawngkaa inhrilh chhawn chauh ring kan ni a Chuvangin sawi dan leh hriat dan pawh a in-ang thei lo a ni Chuvang chuan a ni, “Unau thawnthu sawi pawh a dang ” an lo tih ni Chhura thawnthu lek phei hi chu phuahchawp leh tih belh mai mai tura phalrai pawh a ang hle bik a ni Chutiang chu a ni nachungin sawi dan tlangpui chu a in ang hle zawk nghe nghe mai

Engpawh nı sela, hman laı chanchin leh kan thawnthu te hı thutak anga sawı kan tum chuan a laıhawlah kan la tur a nı a, ni theı awm lo puı puı leh mak tak takte chu chhawk tawk kan neı tur a ni tih hı kan hrıat reng a tul a nı Chutıanga kan tı chung pawhın thu rei lutuk leh hluí lutuk te kha chu ngaıh dan leh rın danın a kal tho vang a, sawı dan chu a ın-ang vıau theı kher lo vang Chuvangın, tuna Chhura chanchın kan han sawı dan turah pawh hıan mahnı theuhvah kan ngaıh dan tawk chu a awm leh theuh maı tur a nı. Amaherawhchu kan sawı tawh angın, keima ngaıhtuah dan atanga ka hmuh chhuah dan leh ngaıh dan angın tunah hıan kan pu Chhurbura chanchın hı han tar lan ka tum a ni ber maı "Chhurbura" tıh hı a hming pum chu nı ın a lang ber a nı Chutıchuan, Pu Chhura chu (kan hrıat danın) hetıang hı a nıhna leh a mızıa chu nıın a lang ,—

1 Chhura hı a awm tak tak a ni
2 Nahaıa hı a unaupa, a u zawk a ni
3, Chhura hi a fing em em maı a, a fın zıa chu mak tak a nı

1 · Chhura hı a awm tak tak a nıh a lanna thıl pahnıh te chu hengte hı an nı —

(1) A thawnthu awmzia atangın
(2) A thlahte an la awm avangın

Tunah a pakhatna zawk khı han ngaıhtuah ıla, danglamna tak a awm a nı Thawnthu dang tam takte hı chuan a huam zım em em maı a, an thawnthu hliah hliah maı a. Anmahnı hun laı theuhva thıl awmzıa leh mıhrıng nun dan leh nıtin khawsak dan te engmah mı a hriattır mang lo. Thawnthu reng rengah hıan awıawh leh awıhawm lo pui puı hı a ınphum teuh teuh vı , mahsela, Chhura thawnthua thil awihawm lo leh thawnthu danga thıl awıhawm lo, ınphumte hı a mı khawıh dan a danglam rıau bık a nı,

Ngun taka ngaıhtuah chuan thawnthu dang nen han tehkhın ıla, Chhura thawnthu hı a nung bık a nı, thiltıh hlırın a khat a ni Dik takın thawnthu pawh nı vein a lang mang lo, chanchın nı zawkin a lang a nı. Chuvang chuan a nı, kan thu bulah pawh "Chhura Thawnthu" tıh aıa, "Chhura Chanchın" kan tıh zawk ni

Mihring nun dan leh mi tin khawsakna leh inkawnna te, in leh lo neih thu leh ei zawn tlua chung hun lai thute nun hriat tamtir hle mai Ama hun laia mi awmte mawl dan te leh thil zawrh leh sumdawn lam te an buh dan leh [illegible] an [illegible] dan te Chhura chanchin atang hian a lang em em a ni Chuvang [illegible] Chhura hi an sawi ang em hi ni lo mah sela mi awm tak tak a ni tih chu min hriat fiahtir hle a ni Tun thlenga [illegible] hmun leh leilung te chu rinawm taka inkawhhmuh tur [illegible] la awm bawk a ni Heng hmun leh leilung 'Chhura sulhnu [illegible] kan la hriat fote pawh hi thawnthu [illegible] mite [illegible] chawp ni lo deuh nia [illegible] thu [illegible] pawn, chutar ga hmun leh leilung, [illegible] vuah kan la [illegible] char [illegible] lang bik deuh lo a [illegible] awm tak tak a ni tih chu a chanchin [illegible] a lang hian a lang [illegible] hle

Tin Chhura thawnthu hi thawnthu [illegible] pawla ngaih a ni a, chuvangin, [illegible] leh rei lutuk tawh sawi nan [illegible] Chhura [illegible] thin a ni [illegible] chin atang hian a lang leh bawk a Ama [illegible] Mizo [illegible] chhung mi ngei hi a ni a, ai a nun lai hian [illegible] tam tak an awm tawh [illegible] kan [illegible] thei bawk a ni [illegible] thenkhat erawh hi chu in [illegible] Hmarho [illegible] at hian "amah Chhura thlah chu kan ni" an tih tlat [illegible]

Tunah kan thu pahnihna Chhura thlahte an [illegible] awm [illegible] hian [illegible] Hmarho hian 'Chhura thlah [illegible] hmial thei lo vang [illegible] a, tum [illegible] dawt [illegible] tawh mai a, ni pakhat Chhura [illegible] Chhura chu u zawng a u [illegible] Thlantu bulfuk tak hre thui ber an ni [illegible] Hmarho hi an inthlah chhawn dan leh a mihring hmingte chu [illegible] lo mah sela, Chhura thlahte [illegible] nan eng lai mihin tuma'n rinhlelhna an nei [illegible] lo a ni Hnam tin [illegible] thlahtute sal huaah an hmang leh rual [illegible] a, chutiang ba [illegible] Hmarho hian an [illegible] Chhura tih dan te [illegible]

a, Leilawn letling te an dawh thin a, chuvangin a ni ngei ang tih hi mi zawng zawng rin a ni

Thawnthu danga kan sawi thin, mi mak tak tak leh thiltithei tam takte zingah hian tun thlenga an thlahte la awm zel ta chu kan hre tam lo hlein a rinawm a Chhura erawh hi chu 'a thlah ka ni' tiho hi an tam tawk hle a, chungho zawng zawng chu 'an daw a ni' kan tih theih si loh chuan Chhura hi zawng a awm tak tak a ni e

CHHURA LEH NAHAIA HI UNAU AN NI

Tunah Chhura leh Nahaia in-unauna hi han ngaihtuah leh ta ila, Unau an ni ngei tih chu fiahna chiang tak a awm Chhura chanchin intihre deuh pawhin "Unau an ni," an ti zel mai Engmah fiah lehzualna leh an pian an murna taka rawn phawka rawn chhut chhuak thei chu awm lo mah se, a thawthu 4-na hi i chhiar chuan i ringhlel tawh kher lovang Unau an ni ngei tih nemnghet thei awm deuh apiang rawn tihlan tunah hian ka tum a ni

Nahaia hi Samdala tih loh vekah chuan thatchhe hmingthanga sawi a ni a Chhura nen hian in khata cheng dun reng an ni a, mahse nupui fanau an lo neih tak hnu khan in khata chen dun reng chu a lo rem ta lo va, tichuan aupa zawk Nahaia chu a in dang ta a ni Nimahsela, a thatchhiat em avangin in chu a sa tha ve peih lo ni ngei tur a ni A chungte pawh a awng nasa hle a ni ang Ruah a lo sur a, a luah hlei thei ta mang lo va, a mangang chu Chhura hnenah bawk a zuang lut leh ta niin a lang. Heta an thu sawi dun dan hi chu chiang taka hriat a awm lo va, mahse kan hriatdan tlangpuiah hi chuan Nahaia hian Chhura hi a va tibder a, in an inthleng ta niin sawi a ni Nimahsela, hei hi rin mai ngam a ni lo vang, a dan leh a vang dang a awm ngei ngei tur a ni, in erawh chu an inthleng ta ngei chuan rin theih a ni ang chu

Chutia u zawk manganga lo zuang lut leh ta ngawt mai chu a mualpho zuk nia tiin Chhura hian tlawm a ngai a, a mualpho tam loh nan Nahaia sawi ang ang chu, aw a ti ta zel ni tur a ni Chhura hian lo hmal teh khu sela, an unauva mawi lohna zakhua chu a thleng dawn si a, naute tia ngam taka rawn ti chu anin a lo hlauhkhuh a, tlawm a lo ngaih loh chuan a dik tawk

bawk lo a ni An chhura chuan chu mi in han sim that mai chu a rilru takin huphurh si hek lo, chuvangin a u mualpho tam lohna apiang chu a remti ta a in chu an inthleng ni ngein a lang zawk a ni, ani Nahaia kha amah leh amah inhliahkhuh a tul ta tlat mai bawk a, a inhliahkhuh nan a nau kha a hmang ta mai a ni chutilochuan a zia-awm ta si hek lo Tichuan, mite hnena a sawi dan chuan, Chhura kha a tihder ngei a, a in a thleng sak ta nia a sawi a ngai ta a ni Chutilochuan, a insawi mawi thei si lo va, a ngaihna a awm ta lo a ni ber mai Nau te ni na na chuan engtin min tih hlei ang, a ti ringawt mai a nih loh nakah

Hetia in pui leh in pui meuh a chhia leh a tha si, han inthleng leh rih ta hi unau kar thu a ni ang tih chu a rinawm ta em em a ni An mizia te kan han chhut hian a rinawm ta deuh deuh va

Chutiang zelin a changin lo te an inthleng a, bahra te an lai dan a, sial te an intawmin an thawk dun a ni A thawk nasa zawk leh a chak zawk chu Chhura hi a ni fo va, Nahaia hi chu a zelthel zawk a ni fo a ni Tin, mi hnena a sawi dan chuan Chhura hi a tihder a, a bum ni fovin a sawi a, chu chu insawi mawi nan a hmang mai a ni

Chhura hian h e lo pawh a ni lo, mahse a u thiltih hi chu a tuar zovin a pawmzam lui ve hram hram a ni

Tunah chuan Chhura leh Nahaia chu unau an ngei tih chu rinaleih rual nin a lang ta lo, amaherawhchu, a u chawi-mawi a tum hram hramna leh a u a hliahkhuh hram hramna hi Chhura hian kum khuain tun thlengin a hming chhiat phah a, at a hlawh phah ta a nih hi Nahaia a u tana a tuarna leh a tlawm-ngaihna a u hliahkhuh a tumna leh a u laka a dawhtheihzia hi a fakawmin a zir tlak a, hei hian a tihmingthang zual bawk a ni

CHURA FINZIA LEH A U NAHAIA CHUNGA A THATZIA

Chhura hian a u Nahaia in chhia leh a in tha inthleng kha a hnial lo va Tin, Nahaia khan a lo neih ngam loh khan Chhura lo a thleng mai thei bawk tih kan hre theuh va Heng hi Chhura'n a u mangang a chhawmdawlna vek a ni a In hranga a awm chung pawhin Chhura hian a u hi a enkawl reng a, a chhawm-dawl hram hram a, a hliahkhuh fan fan a ni tih kan hre thei a ni Nahaia hian an pahnih chanchin hi engemawti zawng zawng pawnin mi hnenah sawi mah sela, Chhura hi a thinur duh reng

zawng zawng pawh hria a, a zir pawh han zir chhuak thei vek kha maw lo thei lova kan ngaih luih tlat dawn? Hetiang avang leh a chanchin dang tam tak avang hian Chhura hian tun lai mite pawh min la tihder zui reng zel a, kan rilru a duh duhin a kuai her ta zel a ni tih a lang a ni. Dik tak chuan Chhura hian chengkek kha a lo duh tak tak lo nun a rinawm ber mai, a thei duh loh zawng tak a nia niang. Mahse, a u Nahaia hming han tihlan mawina rumchang atan khan a han hmang ta mai ni tur a ni.

Heng ang te te atang hian Chhura finzia leh a u Nahaia chunga a that zia hi chiang takin kan hmu thei a ni.

Tunlai pawh hian kan zingah mi fing fal tak mai chu lo awm ta sela, fing tawh hle a kan inhre chung hian a duh duhin min bum thei ang a, a duh duhin min tihder thein min thununin min hruai kawi thei ngei bawk ang. Chuti khawpa min ti theitu lakah chuan mi dangte chu mi a vek kan ni lo thei lo vang, mahni chuan fingin inhre fu hlawm mah ila. Tin, chu mi fing fal chanchin sawina apiangah chuan mi dangte kan atzia kha a lang zel lo thei lo bawk ang, chu chu eng hun lai pawhin hnam eng zingah pawh thil awm dan tur cha a ni.

Chutiang bawkin Chhura chanchin tam tak mai hi kan ngaihtuah dik duh chuan a finzia tihlanna kha a ni. Sumdawn thua a hlawhtlin theihzia leh a hmelmate laka inhumhimna dan a hriatzia thuahte khan a fing bik em em a ni kan ti lo thei lo vang. Mahse, tam tak chuan, "Chhura a fing a ni lo va, hman lai mite ama hun laia mite kha an a hlawm em a, chuvangin, Chhura khan a bum thei hlawm mai a ni e, tun lai hun angah te hi chuan lo awm ve mah sela, min bum teuh lo em mai," tun an tang a ni thei a. Chuti chu nun a rinawm lo, Chhura'n ama hun laia mite a bum thei ang tho khan tun lai mite min bum theiin a rinawm a ni, a lo awm ve chuan ama hun laia mite kan ni dawn miau si a, engmah kan phen bikin rin theih a ni lo! Kan aiin a fing miau dawn asin. Amaherawhchu, intihder dan leh inbum dante zawng a hun a thu thuin a danglam deuh pawh a ni thei e, mahse thar gth i leh zelte sawi atan chuan thil ho tak tak, t c\in a ria mi tum theih dawn ni.

Tun lai thangthar tam tak hian Chhura chanchin leh mite a tihder dan te an hre meuh hlawm lovin a lang a, chuvangin,

tlem tlem han sawi lan tel zel ngaiin a lang a, i han sawi teh ang

A sumdawnzia thu kha chu a kipkawi tak chuan sawi lo mai ila,— Pawvawng a zuar a, sial a tlin a, Vaimim fang khat a zuar a sial a tlin tia sawi a ni bawk a, a thei hle a ni lawm ni ? Pawvawng emaw vaimim fang khat emawte chu zawrh ngai a ni tih pawh hriat a ni lo va, mahse, Mizo thil neih ropui ber 'se rual' a tlin thei zuk nia! Heta Pawvawng a zuar tih leh, vaimim fang khat a zuar tih hi sawi danglam mai mai niin a lang, a tawp lam a inang tlat mai a Engpawh ni sela, a engemaw zawk hi chu a zuar a, sial chu a tlin ngei mai ni chuan a lang a ni Hetiang hian sumdawn a thiamzia chu a lang a ni

Tin, a hmelma te a tihder thiamzia leh, anmahni a hlauh tak tak lohzia chu hetiang hi a ni,— Vawi khat chu a hmelmaten an um a, a ni chu hmawng lerah a lawn ta a, an dang ta a, a bulah chuan an awm taih mai a, tihngaihna dang an hre ta lo va, "I kih khung ang," an ti ta a Tah chuan, Chhura chuan hmawng zar leh lam chu a va zawh awu awa va, "Saw mi ralah sawn ka va thlawk kai daih teh ang' a ti a, a puan ven chu a han zar duai mai a, a hmelmate chuan, "Tlan khalh r'u, tlan khalh r u,' an inti a a then chuan an tlan khalh ta a Ani Chhura chuan a zar lehlam chu a va zawh leh awu awu va, "Saw mi lamah sawn ka va thlawk kai teh zawk ang,' a ti a, a puan chu a han zar leh duai mai a, a hmelmate chuan, "Tlan khalh r'u, tlan khalh r u," an inti a, athen chuan an va tlan khalh leh ta a, a bula awm chu an tlem ta hle mai a "I kit tawh ang,' an ti a, an han chek tan ta a, tah chuan Chhura chuan, "Lo ngawi r'u, ka lo chhuk ang a, ka hovin i kit ang u," a ti a, a chhuk a, a ho chuan an kit ta an ti a A hmelmate hi amah thah tuma um chu an ni ngei a, mahse, Chhura aten a hlau tehchiam lo niin a lang a ni A duh hun hunah a inmantir a, a inmantir apiangin tihder dan thar a hmang sel a, a tlan chhuak mai thin a ni Naupang chhawnchhaih angin a chhawnchhaih zel mai mai niin a lang ber a ni

Tin, vawi khat chu a hmelmai ho chu an inrawt khawm a, "Chhura hi kan that thei lawn tak tak lo awh u, a thlamah i lo awm khalh ang khai, ngawi rengin lo chang ila, a lo feh chu kan lo man dawn nia," an ti a A thlamah chuan an lo chang ta-

in, zingah chuan Chhura chu feh turin a kal a, a lo lu a va thleng a, a lo lu atang chuan a thlam chu a han ko ta a, "Ka thlam, ka thlam" a han ti a, a reh thiap mai a. Uai ! engatinge maw, ni danga ka thlam ka kohva ei ziah thin, tukina min chhan hlek loh chu le, ka han ko leh ang a, min chhan loh fo chuan ral an awm ang a, min chhang ngam lo a ni ngei ang" tin ring fe fein a tawng a, tahchuan, a han ko leh ta a, "Ka thlam, ka thlam," a han ti leh ta dum dum a A changtute khan tifuh inti awm takin pakhat chu thlam ei ngam loh aiah chuan a han kuk loh mai a ni. Chu veleh Chhura chuan, "Ral ral ral," a ti a, a tlansan ta hlauh mai an tih chu Heta a hmelmate thil rawt leh tih dan hi awm lo em em pawhin a lang fahran lo a ni, mahse, Chhura hi a lo fikhurin a hmelmate fin han lehkhalh dante hi a lo thiam em em leh zel a ni An fin dan leh an ngaihtuahna san dan ang zelin Chhura hian a hmelmate fin dan leh an ngaihtuahna lehthal dan a thiamin a hre zel a ni

Chuvangin, ka sawi nawn fo tawh angin, Chhura hi a fing tih loh rual a ni lo va Tin, eng hun pawh ni se, a awm ve hun laia mite ai chuan a fing fal tho dawn nin a lang a ni

Chhura chanchin hi tam tak, mak tak tak a awm a, nimahsela, a hnuhnung leh a hmasa indawt deuh taka sawi thei hi tumah an awm lo ni berin a lang. Chuvangin, a naupan lai emaw leh, a nu leh pa lam thu te phei chu engmah han sawi hranpa tur a awm lo a ni Nupui a nei a, fate pawh a nei tih erawh hriat theihna a awm a, tin, a unaupa pawh Nahaia hi a ni a, amah Chhura hi a naupang zawk a ni tih pawh a lang bawk Tin, Chhura chanchinah leh a hun laiah hian khaw hming pawh tun lai sawi dan ang chuan hriat tur a awm lo viau, amah hi chu zin zin thin ni awm taka sawi chu a ni, khaw pakhat malman theih deuhva sawi awm chhun chu, 'Mawngping khua' tia sawi a ni, a dang leh chu a thihna hmun nia sawi ve Meihlangphai a ni leh mai

Tin, Chhura hun lai hian hnam chi hrang sawi kan hre tam lo hle, Mawngpingho hi eng hnam nge an nih, sawina chu a awm chiah lo va, hemite bakah hian chuan, Pawiho hi a awm chhun an ni berin a lang, ni tina a biak leh a thiltihpui berte nun a lang. Chuti ni sela, amah Chhura pawh chu eng hnam nge a nih

sawına a awm sı lo va, Pawı nı ve maı ngeıa rın theıh a nı ta a nı Mı thenkhatın "Hmar ho thenkhat hıan 'Chhura thil hı kan nı' an tı sı a, chuvangın, Hmar ho hı an awm ve a nı ang," an tı deuh thın a, mahse, Chhura thlah atanga Hmar mıte hı awm chauh an nıh sı chuan, amah Chhura chaw, a nu leh pa emaw te chu Hmar an nı lem lo tih chu a lang chiang vı u bawk a nı A vang chu Chhura chanchın reng reng Hmar an awm tawh tıhlanna a awm hauh sı lo a nı,

Chhura chanchın hı ngun taka kan ngaıhtuah chuan Pa tha tak leh fıng tak chanchın nıın a lang bawk a nı Mık tak tak leh nı theı awm lo tak tak tam tak, kan sawı the hı chu a tingaıhnawm tura uarnate leh hun kal zela mıin an sawı belh te nıa rın theıh a nı, tun laı tawng chuan, "a belhbawm" an tıh ang hı a nı ang

Chhura pa tha tak leh fıng tak nı anga sawı ıı mı thenkhat ngaıh dan chuan ang lo an tı vıau pawh a nı hcı a mahse, an chhut ngun loh vang a nı Pa tha tak a nıh a lanna chu a u Nahaıa a chhawmdawl a, a enkawl dan hı hıan a lang em a nı Nahaıa hı thatchhe lutuk, mahnı pawh a en awm zo lo a nı a, a ın danna pawh a sa tha peıh lo va, ıo a neıh leh a thlo peıh lo va Chhura ın leh lo thlawh fasa kha a thleng leh . Heng hı Chhura'n a haı hauh ıo va, mahse a u tunmuanho loh nan a phal zel maı nıın a lang a nı Nahaıa'n Chhura bum a kan sawına zawng zawng hı Chhura hian a haı hauh lo vı amaherawhchu, a u a mualpho aı chuan bum anga lan pawh kha a hnıal lo zel nıın a lang zawk a nı A u chaw ... a tuın hram avanga a thuawına hı fak loh theıh a nı lo ve, a u chaw mawı nana hmıngchhıat a hreh lohna nıan a man a tihmeıh ang ta nıın a lang bawk a nı

Tın, Chhura hı fıng tak nıa a lanna chu tuıl tam tak a awm a hma lamah khan kan sawı ru l tawh a, a lanna chu, Chhura hıan a duh phawt chuan tumah bum theıh loh a neı lo ,a chang pheı chuan, a khawrawtın a bum a, a bum hlım em rum maı a nı A hul lama sawı tawh angin, vaımını ferg khat (thenkhat sawı dan chuan Pawvawng) a zawrh pawhın, se tak tak a tlın maı a nı, awl te-ın Chu chu tun laı thıl chhut dan pheı chuan, "Multımillıonaır an tıh ang hu a nı ang Amah Chhura hı chu tuman an bum ve ngaı lo a nı A tlemtu ber nıa sawı tha

chu a u Nahaia hi a ni mai, chu lah chu a hmaa kan sawi tawh angin, a u lakah hian chuan a inphal a ni ber mai, a hre lova a bum a ni lo A chang chang chuan a u Nahaia,n a tih luattuka a nin deuh chuan a thu a hnial ve zeuh thin a, chutiang hunah chuan Nahaia chuan, tih ngaihna a hre thin lo a ni Tin, Chhura fing tak nia a lanna pakhat dang chu a rilruin khawl engemaw minring tha ngai lova thiltithei hi a ngaihtuah em em a, thil awm thei ni ngeiin a ngai tih pawh a lang bawk a ni Chuvang-in, Chhura a tha tih loh theih a ni lo va, a fing tih loh theih a ni bawk hek lo A thawnthu atang hian han chhut han chhutin, Chhura hian ama hun laia mite hi a tham lo em em a, a naupang chhe chei vek a ni tih a lang chiang ngawt a ni Chhura ang hi tun lai hian mi nei ila, tha si, fing si chu Politics han khel ve sela, Russia te leh America te hi han bum kawi hun hun mai sela, Mizo fa chuan kan that phahin kan than phah ngei ang chu le!

Tin, Chhura hi eng hun laia awm nge tih hi sawi theih a ni lo, a chang chuan rei vak lo angin a lang thei, entir nan, Hmarho thenkhat hian a thlahte kan ni, an ti a, Hmarho lah hi mi tam tak pawh an ni si lo Tin, Pawiho phei chu Chhura hian, nitina a tihnawmnah te leh a thil tihpuite nin an lang a, mahse, Pawiho chu hnam upa lutuk pawh nin an lang bawk si lo Heng ang atang hian chuan Chhura hi hla vakin a lang lo a ni A leh lampanga sawi dan thenkhatah chuan, Champhai te leh Vanlaiphai te hi Chhura vuak zawl a ni an ti a, chutiang han ngaihtuah chuan hla hle leh upa hle chuan a lang bawk a ni Engpawh ni sela, hman lai hun hla tawh taka mi a ni tih chu rin theih a ni ang, sawi dan thenkhat ang em hian chuan upa lo mah se

Chhura hi fing tak angin kan han sawi tak na a, a chan-chin thenkhata a lan danah hian chuan a a tih loh theih lohna tam tak a awm tlat bawk a ni. Sawi dan tam takah hian chuan phawk ni anga ngaih theihna a awm a, mahse, khawimaw lai lai-ah hian phawk ang veka sawi theih loh lai a awm leh si thin a ni Chung chu tun khaw I nu-ah hian sawi mar zawh rual pawh a ni tawh lo vang; mahse, a hma lama kan sawi tawh angin, mak tak tak, thil ni thei awm lo lutuk tak tak kan sawi tel teuh te hi chu a tingaihawm tura uarna te leh hun kal zela a thiam pain an sawi ah lhchhiah zel, a behbawm a ni ngei ang tih rin theih a ni,

Tin, thil pakhat mi tam takina kan ngaihtuah ngai mang loh chu Chhura hian hmeichhe thuhnuaia awm a tum lohzia a tilang chiang viau tih hi a ni bawk a ni Hmeichhe thu chu a tirah hnial mai lo mah se, a dik tawk lohzia emw, a fin tawk lohzia emaw, entirna a rawn nei leh deuh ziah a ni 'a sen apiang hlauh tur' a ni lem lo, tih te leh, 'Beng vawt apiang thi' nihna a ni lem lo tihte chu a rawn entir chhuak leh zel a ni Chu lo piwh 'Kawngka Niin a chhuna chaw chhum tur' tih leh, Niin Hmawng ler a thlena chaw chhum tur' tihte chu, thuchah famkim lo(Vague) tak a ni a, ngaihsual theih a nihzia a entir mai a ni A tirtu tan a zawngchhangtlak loh hle a ni Chuvangin, hmeichhia-ina an duh duha chhawr tui chuan a insiam lo va an thu zawm zel a atthlak turzia te a tilang a ni Heng kan hin sawi tak zawng zawng atanga han suangtuah hian eng le khawle, Chhura hi mi awm ngei a ni tih leh, mi dimduai lo, pa nasa tak a ni tih zawng kan hmu thei a ni

Tunah a thawnthu lam pang lo sawi tan tawh mai ila, kan hriat ang ang leh kan hriat lai lai kan sawi chawt chawt mai dawn a ni a, a hnuhnung leh a hmasa pawh hriat a ni lo, kan tih tawh kha Tin, tawngkam zahmawh ngialngan deuh takte chu pehhel kan tum hram ang a, amaherawhchu unau thawnthu sawi pawh a dang thin tih thudik tak hi hriat reng tur a ni ang chu Chhura thawnthu hi a tam em a, a hriat pawh kan hre beng lo vang a, ziak pawh ziak sen a ni lo vang

CHHURA'N AI-UM A HLOH

Vawi khat chu Chhura hi a zinna lamah Ai-um an lo hmehpui a, chu chu tui a ti em em mai a, "Kan khua ka thlen hun chuan ka nupui ka siamtir ve phawt ang" a ti a, an chawhmeh chu "Engnge ni?" tiin a zawt a A thlen in te chuan 'Ai um a nih kha" an ti a Tichuan, a kal ta a kalkawngah chuan theihnghilh a hlau va, "Ai-um, Ai-um" a ti zel a Nimahsela, sawntlung nalah a tawlh-thlu zawt a, Ai um hming chu a theihnghilh ta daih mai a A tlukna vel c' ı a zawng a, a hai fai hun mai a Chutih lai chuan Pawi pakl, hi a lo kal kher a, Chhura chuan, "Pawia, ka englo hlauh min han zawnpui teh' a ti a chu Pawi chuan, "I thil hloh chu engnge ni?" a ti a Chhura chuan, "Ka

hriatin zawnpui ka ngai nang!" a ti si a Tahchuan, Pawite chuan, "A thil eng kher chu i hloh ni maw! Nangmah lah chu Ai-um rim i nam ang vut vut a" a han ti a Chuveleh Chhura chuan, "Chu chu a nih chu" a ti a, theihnghilh leh a hlau va, "Ai-um, Ai-um" ti chung zel chuan a kal leh ta, an tia lawm.

CHHURAN FAIFUK A HLOH

Vawi khat chu Chhura hian faifuk a lei a, kalkawngah chuan a faifuk hluah hluah a, sawntlung nalah bawk chuan a tlu leh ta a, a faifuk thiam chu a hloh leh ta hlauh mai a, a zawng a zawng leh ta mai a Chutih lai chuan Pawi bawk hi a lo kal leh a, Chhura chuan "Pawite, ka englo bo min han zawnpui teh" a ti leh a, chu Pawi chuan "Eng bo maw" a ti a, ani chuan "Ka hriatin zawnpui ka ngai nang! Min han laihpui la a ni mai" a ti a Chu Pawi chuan eng khaw-kha hre lo chuan sawntlung chu a han lai ve ta a. Nakinah chuan a lo hah a, a thaw te a lo sa a, a thu a, thlifim koh nan a han faifuk ta vang vang a Chu veleh Chhura chuan, "Chu chu alawm ka zawn, i lo hmuam ruk zuk ni reuh va, han ang teh" a ti a, a han antir a, Pawi-pa dangmawn chu "Khi ki zuk nia le" a ti a, a pawh chhuahsak ta hlauh mai a ni an tia lawm

CHURA LEH A PI CHAKAI KHAWRH

Vawi khat chu Chhura leh a pi (a nupuia nu a ni awm e) hi Chakai khawrhin an kal a Chhura chuan Chakai kua chu a han zen a, "Ka pi, Chakai-in min chep tlat mai, a na em mai, ka phawi thei lo Saw lai lungpui huai saw va zawt teh, engtia tih tur nge ni a hria ang e" a ti a, a pi chu a kaltir ta a Chu veleh Chhura chu a pi hmuh lohna lamah a tlan a, lungpui phen ah chuan a lo va awm a, a pi chuan "Lungpui huaite u, Chhura kut Chakaiin a chep tlat mai a, a phawi thei lo va, engtin tih tur nge ni ang?" a va ti a Lungpui phen atang chuan amah Chhura chuan a lo chhang a, "Pi te mutpuia dam" a lo ti roh va, a pi hmuh lohvin a tlan let leh a, a pi lo thl n hmain Chak-ai kua chu a lo zen leh run a A pi chu a lo kal a, Chhura chuan a lo zawt a. "Lungpui huai chuan entinnge a lo tih?" a ti a, a lo zawt a. A pi chuan a sawi tha duh lo va, "Engtin-

nge maw a tih kha ni le, hriat pawh ka hre leh ta meuh lo ve' a ti a "Va zawt leh teh ta, a hre ngei tur a ni' a ti a, a pi chu a tir leh ta a, hreh tak chung chuan a pi chu a kal leh ta a A hma ang bawk khan Chhura chuan a lo tlan khalh leh a a chhan agai bawkin "Pi te mutpuia dam' tiin a lo chhang leh a Ani chu a tlan a, Chakai kua chu a lo zen leh ran a a pi lo haw chu a lo zawt leh a, a pi chuan a la sawi tha duh chuang lo va

Vawi thum a zawhtir a, chuti pawhin a pi chu in a li hriih tha duh lo va, mahse, Chhura chuan a tuar ta ta lo va Pi te mutpuia dam" a ti a nih kha,' a ti a, a pi chu a mutpui lui ti an tia lawm

NAHAIA A THI DER

Vawi khat chu Nahaia hian "Mite hian eng tingaih nge min ngaih tehreng hriat ka duh e" a ti a, mi vantlang leh kawng Kawtchhuahah hian a thi der ta a Mite an kah tui chu in kal zung zung a, "He laia hi Nahaia a thi leng mai in ti a a then chuan, "A ni tak a!" an ti a, mahse tumah hian a ngaih-sak reng reng lo mai a, an kal liamsan zel mai a Nakinah chuan Chhura chu a lo kal ve a, Nahaia chu a hmu ve a E hei! ka u a thi reng mai a, engtizia nge ni le?' a ti a, a tap ta vel tam a, a tah hla chu hetiang hi a ni a

Ka u e, Hai-finga,
Ningru hai sa i fak ni ne, mi phung aw
I thla han fam ni ne, kei phung aw,
Ka u e, Hai-fing, a ti a

Chutichuan a paw haw ta a a kuten a thlen v leh chuan Nahaia chuan "Chhura, i hah tawh ang e, a tawk tawh e,' a ti a a mahin a kal ta a Tah chuan Nahaia chuan, 'Mahni unau te nge nge, tumah laina ding ka lo nei hauh lo a nih hi, a tih phah ta e an ti a ni

CHHUPA CHENGKEK LO

Vawi khat chu Chhura hian Chengkek hmin a hmu a a kungah a lawn thei si loh avangin a lo thei lo va, 'Nahaia chu ni sela heti hian a ti tur, a ti a, a kung chu a kuai kur a, a hmin te chu a khawih a khawih a mahse a thlah leh ta mai a ni an tia lawm

CHHURA LEH NAHAIA IN INTHLENG

Chhura leh Nahaia hian mahni in tur an sa ve ve a, Chhura chuan tha takin a sa a, Nahaia erawh chuan a sa tha ve peih lo va, a chung te chu awng suar hian a luah ve ta mai a Nakin deuhvah chuan ruah te chu a lo sur a, a hul ta lo va, Nahaia chuan Chhura chu in inthlengpui atan a sawm ta a "Tirawh Chhura, in inthleng ang," a ti a, Chhura chuan "Nanga in chung awng siar suar ka duh lo ve," a ti ve bawk a, mahse Nahaia chuan, "A chung awng te chu a thatzia ! Khumlaizawla nupaa mu chung te hian arsite kan chhiar thei mai asin," a ti a, an inthleng ta an tia lawm

CHHURA BELLAM ZUAR TUR

Vawi khat chu, Chhura hi Bellam zuarin a kal a, a bel zawrh tur chu a kawt teuh mai a, a chhuak ta a Thui vak a la kal lo tihah chuan, "Ka ko a kham em mai, ko ka thlak teh ang" a ti a, a let ta nghut a A kal lama a ding lam kawng sir kha a vei lamah a awm ta a, chu chu ko thlakah a inngai a, Anmahni khuaah chuan a lut leh ta a, an kawmthlang te inah chuan a thleng a A fate chuan "Ka pa a ni ' an lo ti lat lat a, ani lah chuan, "Mi fate hi chu in kamtha liam liam mang e," a tihsan mai a A nupui chuan a zuk ko va, "Engti tih tiha mi inah te innghat mai nge i nih, lo haw ta che," a zuk ti a Ani lah chuan "Chu nu chu mi ngaizawng deuh a ni awm mang e," a lo ti lek fang e an tia lawm

CHHURA LEH NAHAIA'N LO AN INTHLENG

Vawi khat chu Nahaia lo mawnga thing lian tak kawrawng chhungah chuan Phungnu nau ne' hi a awm a ni awm a, Nahaia Vaki vawm hian chu thing chu a zuk vawm a, Phungnu chu "Hawng lang maw ?" tiin a lo te ta hlut mai a Nahaia chuan a hlau ta em em mai a Tah chuan Chhura bawk chu lo inthlengpui atan a sawm leh ta a Tichuan Chhura chuan Nahaia chu lo a thlengpui leh ta a Nahaia chuan ' Chhura, ka lo mawnga thing lian pui kawrawng kha zuk vawm la, Vaki an lo chhuak chum chum mai ang," tiin a tihder a

Chhura chu a feh ta a Nahaia sawi ang chuan lo mawnga thing kawrawng chu a zuk vawm ta a Phungnu chuan, "Hawng

lang maw? a han tı a Chhura chuan "Hawng lang la, sepuı tıa tıaın hawng lang rawh," a tı a, a zuk vawm leh ta vak maı a Tah chaun Phungnu chuan "Nauva lu lu, khuai lai chı," a lo han tı leh a, anı Chhura chuan, "Khuai la khuai keh rem rum rawh," a tı a, a vawm sek sek a, a vawm rau ta a Phungpuı chu a awm ngam ta lo va, a chhuak a, luı mawng lamah chuan a tlan ta a Chuveleh Chhura chuan thıng kawrawnga Phungnu naute chu a man a, thlamah a la a, rapah chuan a rep ta thluah maı a, (Chu chu a nıa hman laı upain an lo phuah a—

Chhura leh Naa nun chan,
Phungpuı run thang deng daı e
Hawng lang maw lang maw, lang lo maw, an lo tıh nı)

Tichuan, Phungpuı kha a lo haw leh a, a fate chu Chhuran a lo rep zo ta vek sı a, a tap hluam hluam a

Luı chhuk Tumbu ka veh hlan a,
Ka cha rıal bang lo daı e,
Tumbu huk-ka nau an rep e, a tı a nı

CHHURA SEKIBUHCHHUAK NEIH DAN

Chhura khan Phungnu fate a rep sak a vang khan Phungnu khan Chhura chu a hlau ta vıau maı a, Tın, Chhura khan Phungnu kha engtın emaw a man hram theıhna a ngaıhtuah ve bawk a Chhura chuan thlam hnuaiah pıpu a suıh a, a uai nuil nuil thın a Chu chu vau atangın Phungnu chuan a lo hmu ru reng a Nakınah chuan Chhura chu a haw der a, a rukın thlam chhungah chuan a lut leh a Phungnu khan Chhura kha a haw ta emaw a tı a, thlam hnuaıa pıpu-ah chuan a han uai ta a "Chhura a awm ta lo ve" a tı a, a uaı duaı duaı a Chuveleh Chhura chuan thlam chhuat a keu va, Phungnu samah chuan a zuk tham ta tlat maı a, thlamah chuan a hnuk lut ta a, a phuar ta a "Tı hıan ka hawn anga, naupanghovın an chaıh luaı luaı maı ang che le, arpuı kawlhte an lımtır awrh awr maı ang che le" a tı a, Tah chuan Phungnu thlaphang chuan, "Chhura, tlan lang" a tı a Chhura chuan 'Engın?" a tı a Phungnu chuan, "Hrıaipuı khuaı tu theıın' a tı a Chhura chuan "Amahın a tu theı em nı?" a tı a, Phungnu chuan 'Tha nen lo chuan a tı a, Chhura chuan, "Ka neı ve bawk' a tı a Phungnu chuan, "Chhura, tlan lang" a tı leh a, Chhura chuan, "Engın?" a tı leh a

Phungnu chuan, "Tuthlawh hlo thlo theiin" a ti leh a, Chhura chuan, "Ka nei ve bawk" a ti leh a Nakinah chuan, Phungnu chuan, "Chhura tlan lang" a ti leh ta a, Chhura chuan, "Engin" a ti leh a , tahchuan, Phungnu chuan, "Sekibuhchhuakin," a ti ta a, Chhura chuan, "Engtia tihtur nge ni ang?" a ti a, Phungnu chuan, "Sekibuhchhuak buhchhuak e, a lu lamah chhuak ang maw, a mawng lamah chhuak ang maw, Sekibuhchhuak buhchhuak e, i ti ang a, buh leh sa hminsa a lo chhuak a lo chhuak mai ang" a ti a Chhura chuan, "Ni ang hmiang, han la rawh le," a ti ta a Phungnu chuan, Chhura chu tihder a tum a, a lem hi a rawn la a, mahse, a tihdan tur a tih ang khan an han ti a, Vawk ek tumtual hlir a lo chhuak a, chu chu a duh lo va, a tak tak ngei chu a ngen chhuak ta a ni

NAHAIA'N CHHURA SEKIBUHCHHUAK A NEIH SAK DAN

Chhura Sekibuhchhuak chu Nahaia hian a awt ta em em mai a, neihsak theih dan a ngaihtuah ta a Tichuan Nahaia chuan, Chhura hnenah chuan, "Chhura, nakinah pawh 'Chhura, i in a kang e' an tih chuan i Sekibuhchhuak mawlh kha chuh la, tlan chhuak vat la a ni ngai e aw," a ti a Chhura chuan "Aw le" a ti a Nahaia chuan, Chhura luhka chu a rukin a hnuai lam a lo rek a, Chhura kawmchhakah chuan pareng chhia hi a va hal ta hlut mai a Nahaia chuan, "Chhura, i in a kang e, i Sekibuhchhuak mawlh kha,' a ti a Chhura kawtah chuan a au ta chul mai a Chhura chuan a Sekibuhchhuak chu a keng a, a lo tlan chhuak a, a luhka reh chu a rap tliak a, a tlu a, a tluk pah chuan a Sekibuhchhuak chu Nahaia ke bul lawkah chuan a paih ta a, chuveleh Nahaia chuan, "Chhura duh loh Naa'n nei nangin" a ti a, a chhar ta hlauh mai a, a neih sak chu a ni ta mai a Chhura lah chuan a dil lch ngam tawh si lo va, a chan ta reng mai a ni

CHHURA'N SEKIBUHCHHUAK NEIH LEH A TUM DAN

Chutia a Sekibuhchhuak Nahaia'n a neih sak tak avang chuan Chhura chu a hrilhai hle mai a, a neih lct leh dan a ngaihtuah ve ta a Nahaia hnenah chuan, "Naa, nakinah pawh, Naa, i in a kang e' an tih chuan, i sekibuhchhuak kha la la lo tlan chhuak thuai ang che aw," a ti a Nahaia chuan, "Aw le,' a ti a

Tichuan, Chhura chuan Nahaia tih ang zel khan Naa luhka chu a rek ve a, Naa kawmchhakah chuan pareng chhia chu a va hal ta hlut a Chhura chuan, "Naa, i in a kang e, i sakibuh-chhuak mawlh kha," a ti a, Nahaia kawtah chuan i au chul a Naa chu a lo tlan chhuak a, sekibuhchhuak keng kawin Chhirawtlung a rawn hum chhuak a, luhkaah chuan a tlu der a, a chhirawtlung ken chuan Chhura ngalchawrah a vawm fawk mai a, Chhura chuan tap tuau chung chuan, "Naa duh loh Chhura n nei nangin," a ti ve e an tia lawm (Hei vang hian tawngkam pakhat "Chhura ti ve ang' tih hi a lo awm ta a ni)

CHHURA LEH NAHAIA BAHRA LAI

Vawikhat chu Chhura leh Nahaia hian bahra an lai a Nahaia chuan a lai tha ve peih lo va, a lu hrui n s n ... hlu i li a Chhura chuan a mawng var tha tak tak ... ruih mai a An hawn kawng lui pakhatah chuan N ... chuan "Chhura, haw rawh, kan bahra hi i su tai ang," a ti a Chhura chuan, "Su ang hmiang," a ti a, an si ... Nahaia n li chhak zawkah a su a, Chhura chuan li thlang zawkah a su a Nahaia chuan, "Chhura ka bahra mawng var tuin i rawn ...e kha!" a ti a, Chhura'n a bahra sil tura a chhiah ... zinga ... chu a duh duh a zuk lak sak a "Kha, a rawn len ... ti" a ti thin a, a zuk lak sak leh thin a Naa chuan ... vng var hlir chu a nei ta a Chhura chuan Nahaia bahra lu hruai sen te te chu a nei tel ta teuh mai a ni an ti A nikin hnu chuan Nahaia chuan, "Chhura, bahra i lai leh ang hmiang" tiin a sawm leh a, chu mi tum zawngin Chhura n a duh ti lo va "A ha, ka duh tawh lo ve nang nena bahra laih zawng ... su sen leh ... ang e,' tiin a lo hnial a Nahaia chu a hrilhai hle an tia lawm

CHHURA LEH NAHAIA SE INTAWM

Vawi khat chu Chhura leh Nahaia hian Sial an intawm a a lai tak atangin chan an insem a Chhura n a mawng lam a chang a Naa'n a lu lam a chang a A huangah an dah a tuk tin hian Naa chuan "Chhura, i se ek hi thian rawh kha," a ti ziah mai a nakinah chuan a ning ta a, "Naa, a mawng lam chang ve tawh rawh a lu lam ka chang ve tawh dawn a ni," a ti ta a Tichuan Chhura chuan a lu lam a chang a, Nahaia n a mawng

lam a chang ve ta a Chhura chuan "Naa, i se ek thian rawh khai?" a han ti ve a Nahaia chuan "E, Sialte chu a zun a ek tam se kan tia lawm le," a ti a, a thian duh ta si lo va Nahaia chuan "Chhura, i se chaw pu rawh khai, ei tur a nei lo ve," a ti thin a, ni tin hian se chaw pua kal a tum ta fo zawk mai a Rei deuhvah chuan an Sial chuan no a han nei a, Nahaia chuan, "A no hi chu ka chan tur a ni a mawng lama lo chhuak a ni si a," a ti a Chhura chuan tihngaihna a hre lo va Nakin rei deuh hnuah chuan no dang a rawn nei leh a, a puin a no a liah fai lai chu Chhura chuan a hmu hlauh va, "Hei chu a ka lama mi a ni ngei mai, ka chan tur a ni tawh ang," a ti a, a hlim viau mai a, mahse, Nahaia chuan sialin a ka lamah no a nei ngai lo ve, ka ta tur bawk a nih hi," a ti leh ta a Tah chuan, Chhura chu a thinur ta a, "A kaa chhuak a ni a, a liak lai ngei ka hmuh pawhin min pe ve phal si lo va, se intawm ka duh tawh lo, ka se lu ka la dawn a ni,' a ti ta a Chutah zawng Nahaian a tih ngaihna a hre ta lo va, a pe ve ta an ti a ni

CHHURA MAWNGPING KHAW ZIN

Tum khat chu Chhura hi Mawngping khuah a zin a, zingah hian luhka thlang lamah a dailerg a, a e ta zut zut a Mite chuan chu chu an hmuhin mak an ti a, "Engtiziaa e thei nge a nih bik?' tih an zawt ta a Ani chuan, "Mi na chu le, kan nausen laiin kan nu leh pa ten tulthir lingin kan mawng an verh a, papui chhungah min khung khawm a, tuk thum tukah min en leh a, ti hian kan dub duhin kan e thei ta mai alawm," a ti a Anniho chuan "Ka nau min verh sak ve rawh," an ti a, an fate chu an rawn la khawm ta huai huai a. Tichuan tulthir lian deuh chu Chhura chuan a rawh ling ta a, an fate mawng chu a vih pawh sak ta zung zung mai a papui chhungah chuan an khung khawm ta ruih mai a Tuk thum tuk chuan an han en leh a, an lo thi vek mai a, pakhat te hi a lo la dam tek tek a, chu lah chu "Kei ka fa a ni," an ti a, an in chuh a, an pawt hlum leh ta mai si a Tichuan khuaa mite chu an thin a ur ta a, 'Chhura'n min tihder a ni, hawh u, i um ang khai, i tihlum ve ang u," an ti a, an um ta a

Chhura chuan min um a ni tih a hria a, thing-tuluang lian tak kawrawng chhungah hian a lo biru a A umtute chuan chu

thingtuluang chu an va thlung a an bei dawng ta a, an thu khawm a, an zinga pakhat chuan "He thing tuluang hi Chhura ni sela chuan heti hian ka ti tur" a ti a, a han khawh chat a, Chhura chuan, "Mi khawh fuh tak tak ang e" a lo ti ta a tah chuan an man ta a Chhura chuan "A nih loh leh, hman lai a pi leh pute ral man dan angin, ka kiu ah hian han chelh tel tel rawh u le," a ti a, a kiuvah chuan a dawmtir ta hlawm a Tah chuan, Chhura chu a han tal a a vai ta vak a, an hmuih te, an hnarah te a chum thi sak ta hlawm a, a tlan chhuak leh ta daih mai a ni

CHHURA HMAWNG LERAH AN DANG

Chhura umtute khan an man hlen ta si lo va an inrawt khawm leh a, an um leh ta a ni Chumi tum chuan tam tawk tak an inpun a tichuan, Chhura chu an va um phak hma in hmawng lerah a lawn ta a Hmawng bulah chuan an awm khawm ta a, engtinnge kan tih ang tih an rel ta mar mar mai a Ani chhura chuan a zar pakhat chu a va zawh zawi zawi a, "Saw mi ralah sawn ka thlawk kai daih mai teh ang" a ti a, a puan chu a han zar duai mai a Tah chuan, "Tlan khalh r'u, tlan khalh r'u' an inti a, thahnem tawk tak chu thlawh hlu a tumna lamah chuan an intir ta a Chhura chuan a zar leh lam zawk chu a zawn leh zawi zawi a, 'Chuti chu saw mi mualah sawn ka thlawk kai zawk teh ang!" a ti a a puan chu a han zar leh duai mai a Anniho chuan, "Tlan khalh r u, tlan khalh r u," an inti a, thahnem tawk tak bawk chu an intir leh ta a

A bula la awmte chuan, "Ti rawh u, kan chang kim tawh bawk alawm, i kih khung mai ang u,' an ti ta a 'An kit dawn a, an han chek an han chek a, an kit thlu dawn ta maw tih ah chuan, Chhura chuan, 'Ngawi r'u, ngawi r u, ka lo chhuk zet ang a, ka hovin i kit ang u" a ti a, a lo chhuk a, a ho chuan an kit ta a An kih zawh chuan Chhura chu an man leh ta a Chhura chuan, "A nih leh, hman lai pi pute inman danin, ka hnapthlengah hian dawm liam liam rawh u le, a ti a an han dawm leh liam liam a Chhura chuan vawi leh-khatah a hnip a han sut thla ta vak mai a, an thlah leh ta phiar mai a, tichuan, a tlan chhuak leh ta a ni

CHHURA A THLAMAH AN CHANG

Chhura chu a hmelmate khan man ngei chu an la tum a ro an rel leh ta a, "Hawh u, a thlamah i lo chang ang u khai, a feh a lo thlen veleh kan man dawn nia," an ti leh ta a ni Mahse, Chhura chuan an rorel rukte chu a lo hre vek mai si a Tichuan, Chhura thlamah chuan a ralte chu an lo awm thap mai a, zingah feh hun pangngaiah hian Chhura chu a lovah chuan a feh ta a, lo lu a thlen chuan ring fe hian, "Ka thlam," a ti a, a zuk au ta a A changtute chuan an chhang ngam si lo va a reh thiap mai a Chhura chu ring tak hian a tawng a "Engatinge ni chu le, ka auh apianga min chhang ziah thin tukin taka ka thlamin min chhan hlek loh mai chu le? Ka han au leh ang a, min chhan loh fo chuan ral an awm ang a, min chhang ngam lo a ni ngei ang,' ati a, "Ka thlam" tiin a han au leh ta a A changtute chuan an chhan loh chuan an awm kha a hre zawk dawn niin an ring ta a, an awm avanga thlam khan chhang ngam lo a ni ang tih kha an ring ta chek a ni ang chu, thlam aiawh chuan an han kuk ta ruih a, chuveleh Chhura chuan, "Ral, ral, ral," a ti a, a tlan haw san leh ta si a Tichuan, man lo bawk chuan an haw ve leh ta a

CHHURA LIPUI CHUNGAH AN KHAI

A tawp a tawpah chuan Chhura chu a hmelmate khan an man leh ta a, bawmrang lian tak an tah a, chu mi chhungah chuan an khung a, an chilh bet a, Leilawn hnuai lamah lipui chungah an khai ta tlat mai a Nakinah chuan Pawi sumdawng hi, chu leilawnah chuan a lo kal a, Chhura chuan a lo au va, "Pawia, mi han phelh teh mi phelh loh chuan ka chemte hian ka vit hlum mai tur che nia," a ti a, a chemte chu bawmrang awngah a han hawlh lawr ziau ziau thin a Pawi pa chuan a hlau va, aphelh ta a, Chhura chuan, "A nawmzia mai, zuk awm ve mah teh," a ti a, a awmtir a, a khai ve ta a Nakinah chuan Chhura chuan a khaina kha a sat chat a, Pawi pa chu tuiah chuan a tla hlum ta a, a sum zawng zawng chu a nei ta vek mai a

Tichuan sum tam tak phur chuan a mah khaitute khuaah khan a han lut leh ta a. Anniho chuan an lo hmuh chuan mak an ti em em mai a, "Engtiziaa heng sum te hi i hmuh nge ni, lipui chungah bawmrangin kan khai tlat si che a," an ti a, an

zawt a Ani chuan, "Mipa na chu le, belpa ka tai vawna hpuiah khan ka zuang lut a, 'bi bi birh birh a ti a, chuveleh 'Sum tha hmu, sum tha hmu,' kan ti a sumte chu li mawnga mi duh tawk tawk ka thiar chhuak mai alawm,' a ti a Ann ho chuan "Hawh u, i zuk ti ve ang," an ti a, belpa tai vawn chhungin a khaw pa zawng zawng chu an kal ta vek mai a Chhura chuan a zuk kalpui a A atirah chuan hpuia zuang thla ngaim mai in awm lo va, mahse, an zinga pakhat chu an han namthla a a Bel pa taivawnah chuan tui a inbi birh ta a chuveleh 'Sum tha hmu sum tha hmu," an ti a, an zuang thla ta sup sup a, an vai chuan an tla hlum ta vek mai a

Chhura chu amah chauh chuan In lamah a haw leh ta a, Ina an nupuite chuan An pasal te an lo haw ve dawn tawh em? tih an lo zawt a, Chhura chuan, "In pa te chu an sum phurh an zo lo va, an chau phung mai, a chhawk turin kal rawh u" a ti mai a, a khaw nu chu an pasal te chhawk tum chuan an ham zo leh ta a, kalkawngah chuan hla deuhva Va uk hram an hmu a Chu le, an kuk e," an ti a, an kal sauh sauh mai a Chhura chuan a lama an mei zawng zawng a lo leih mit vek a amah chauh chuan a chhem alh tung tung a, hmeithai pakhat in awm chhun chuan mei chu a va dil ve a, ani chuan mutpuiah a lo hlawhtir a

Nakinah chuan an pasal te chhawk tum hlawhchham kha ruahpui vanawnin a nan hrep hlawm mai a, in an lo thlen chu a mei zawng zawng chu a lo mit vek si a Hmeithai nu chu mei an han dil hlawm a, a ni lah chuan, "A hlawh a ka hlawh asin, in duh leh hlawh ve mai rawh u ' a ti a, a pe lo tlat si lo va, tichuan, Chhura mei chu an hlawh ta theuh a ni awm alawm

CHHURA FA HAI

Vawi khat chu Chhura hi a nupui a feh a, thla chah chiang kuang loh avangin Hmawnglera buh den leh Chaw chhum a tum a, a inti buai nasa mai a Chutih nak alai chuan a fa chu a tap a tap mai a A fa tap chu a manganpui a, "I engnge nangmaing le, chuti taka i tah chu le? a ti a, a en vel a, a dap vel a, Nakinah chuan a ludip chu a han hmu ta a, "E hei hei lutah hian hnai a la nih hi le,' a ti a, a khei sak ta a "A hnai pawh a tam kher hi le,' a tia, a thluak chu a bun teuh mai a, tichuan, a mutir ta a, a thi tih pawh a hre lo va

Tlaiah chuan, a nupui chu a lo haw a, Chhura chuan thinur teuh hian a nupui chu a lo hau va, "Hmawng lerah buh deng la, Chaw chhum ang che i tih avangin ka bei a, a tih theih si lo va," a lo ti a A nupui chuan "I va a tak em ve aw! khawiah nge i nau pawh chu?" a han ti a Chhura chuan, "Kha ta kha a mut kha, a luin hnai a la a, a tap a tap mai a, kha ka khei sak chinah chuan a mu ta siai siai mai," a ti a A nupui chuan a han'en a, a ludip chu a khei a, a thluak a bun vek chu a lo ni a, "Aw, i va a tak em! A ludip atangin a thluak i bun vek a nih hi, hei a thi a nih hi, a bengte pawh a vawt thler tawh alawm le, pukah va rawlh turh," a ti a, Tichuan, an fa ruang chu zampherin a khawr a, puka rawlh tur chuan a kalpui ta a, a fa chu zampher khawr chhunga awm kha a tawlh chhuak a, anmahni kawtkaiah khan a tla a, a hre si lo va, zampher ruak ringawt chu pukah chuan a va rawlh a A lo haw lam chuan an kawta a fa ruang chu a han hmu a, a fa tih a hre si lo va, "Tu fa ar-ah loh nge ni chu le, mi lahin kan fate pukah kan rawlh tak thin then," a ti a, a rap hrual hrep mai a ni an ti Chu chu a ni, tun thlenga Chhura fa hai ang" an tih thin ni

Nakin deuhah chuan a beng chu a han dek ve vung vung a, a lo vawt ve ta si a, "E khai, kei pawh ka thi a nih hi pukah ka va inrawlh ve teh ang," a ti a, akal ta a

Tichuan pukah chuan a va tawm ve kek kuk a, chutih lai tak chuan hmeithai pitar lungleng hi puk kiangah chuan a va kal a, "Mitthi a te u, in awm ni nge in feh ni?" a va ti dek dek a, Chhura chuan a lo chhang a, "Kan awm ni pawh, kan feh ni pawh" a lo ti a, chuveleh, pitar te chuan a hlau va "Ai ai ai," tiin a tlan chhe ta a Chutia pitar tlan chhe ta chu Chhura chuan a uin ve ta a, "Ka pi, mi lo nghak rawh, engnge ni i hlauh?" a ti a, Pitar te lah chuan a hlau deuh deuh si a Chhura chu kehme hmunah chuan a tlan ta chiam a, kehme chu a kai ta luk mai a ni Nakinah chuan thing awnah a lawn a, a kehme kai chu a tilah te chuan a bet tlat hlawm a, tlahthi nen a thlan mual mual a, chutih lai tak chuan a kiang lawkah chuan Sakhi a lo huk thawt mai a, a phu zuk a, a hlep ta hlawk mai a, a tlan chhe ta a Nakin deuhvah chuan "Nichina sakhi huk khan a thin a hlauh ngei ang" a ti a, a va en leh a, a ta a hleb hlawk kha a va hmu a, "Hei le a ti a, a hmawm ta mai a, "in a nam hman a" a tie an tih chu!

CHHURA THIHNA

Chhura hi Vanlaiphai vel hi a chenna ber a ni a Vawi khat chu a zin ta a, hmar lam panin a kal a Thinglianah te, Ngentiang ramah te, Rullam-ah, Khawbel-ah, chuta tangin Maite ah, Tawizo-ah, Ruallung-ah te a kal zel a Saitual atangin Khandaih-ah, chuta tangin Khawlian tlangah a kai phei a, Parvachawmah te a kal zel a Tlanchhipah te nen, tichuan a tawp a tawpah chuan Meihlangphai a va thleng ta a Chu khua chu khaw lian tak leh nuam tak mai a ni a Chhura a va thlen lai tak chuan Ngheng-tawlh an lo tlawh mup mup mai a, thlen in tur pawh zawng hmasa lem lo chuan Chhura chu a tel ve ta mai a Nuam a tih zawng tak mai a ni a, thlen in zawn nachang pawh hre lo chuan a tel zel a Mite chu chaw te an ei a, an chaw ei khamte chu an lo tel leh zel a ni a Tichuan, chhura chu chaw pawh ei si lo, nilenga lo kal, tel ve ta nghal mai kha a ni a, a lo tamchhawl ta a Tuma'n an ngaihsak lo va, an ngheng lang an ngheng lang a, a thi tih pawh an hre lem lo va Nakinah an han tin darh hnu chuan Chhura chu a lo thi reng mai a ni an ti A thih dan hi a hreawm lem lo viau a ni, nuam tawla thi tih theih a ni

A thih thu hi sawi dan danglam hret a awm a, hetiangin Lal pakhat Vaipachawnmanga thi man tam a bo va, a rutu an hre thei lo va, a hria chu lala siam ve a tiam a Chu chu Chhura chuan hriat a tum a, a ngaihtuah lai tak chuan a pum a lo ri ta rawk rawk a, a pum ri chuan, "Kirh kirh, karh karh,' ti hian a hria a Tichuan, "Vaipachawnmanga thi chu Kirh leh Karha ruk a ni," a ti ta mai a An han zawt vel a Kirha leh Karha ruk chu a lo ni tak tak a, an chhuh leh ta a Chhura chu lalah an siam ta a ni Chutia a lal ta chu, "I duhthusam ber engnge ni ?" an ti a, ani chuan, "Nghengtawlh tawlh hi nuam ka tih zawng ber a ni," a ti a, tichuan, a khuate nen chuan nghengtawlh chu an tlawh ta chiam mai, Chaw ei tura tin lawk ve nachang pawh a hre lo va, a tawp a tawpah an nghen hlum tak a ni an ti

— OXO —

Printed at the Murlen Printing Press, Aizawl Ramhlua S'